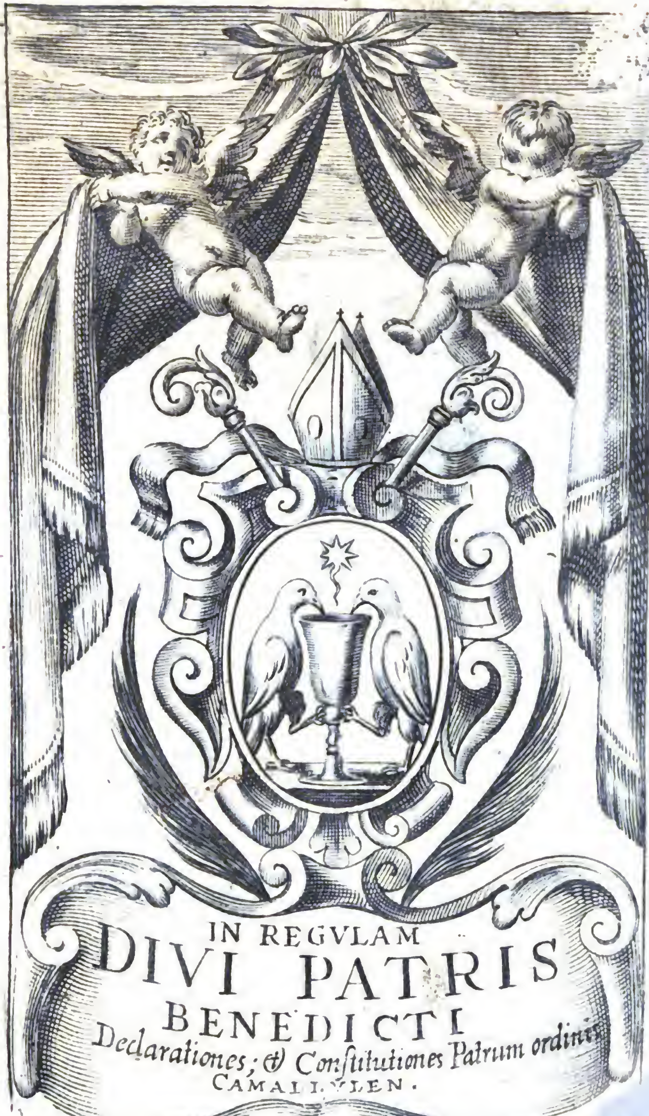
ZIONALE
VITT. EMANUELE
8
4 G
21
IOMA

M

Digitized by Google

Digitized by Google

BIBLIOTECA

Digitized by Google

IN REGVLAM
DIVI PATRIS
BENEDICTI
DECLARATIONES;

Et Conſtitutiones Patrum
Ordinis CAMALDVL.

VENETIIS,

M. DC. XLIX.

Apud Ioannem Iacobum Herz.

Digitized by Google

Digitized by Google

ALOYSIO CAPPONIO
S. R. E. CARDINALI
Ampliſſimo,

ET CAMALDVLENSIS ORDINIS
Protectori Benigniſſimo.

D. REMIGIVS BVCCIVS
Camaldulenſium Abbas Generalis
Felicitatem.

DEstino ad aram Amplitudinis tuę Eminentiſs. hoc donarium tuo Nomini, hoc votum communis noſtrum animi, Siſtoque. Verum li-

Digitized by Google

ceat hic mihi tecum, quod olim D. Bernardo cum Eugenio Pont. Max. vſurpare: *Neſcio quomodo vult, & non vult exire læta quidem, ſed lenta oratio, dum certatim illi contraria imperare contendunt Maieſtas, atque Amor: nempè vrget ille, inhibet illa.* Ita profecto rationum momentis nullis adducerer, vt in ſinum ſplendoris tui Conſtitutiones haſce deferrem, offerremque, niſi quantum dignitatis tuæ ſublimi regum faſtui cognatæ reuerentia me abſterret, tantumdem humanitatis tuæ ſuauiſſima, faciliſquè memoria reuocaret. Neque verò prætereà is ego ſum, quē lateat quanta grauiſſimarum rerum, operumquè negotioſa mole prēmaris, & ſi non opprimaris; quam multa pars Eccleſiaſtici Cæli humeris conſilij, prudentiæ, mentiſque arcana vi, ac ſolida tam grā-

In prol. ad libr. de Conſideratione.

di

Digitized by Google

di Hercule fulcienda commende-
tur, innitatur. Has tamen grauiſſi-
mas inter curas non poſtrema eſt
Camaldulenſis Noſtri Ordinis Tu-
tela, Protectioque; vt ipſa maximè
de cauſa exhibitio hæc habeat lar-
gam prędicationem beneficij, com-
mendationem obſequij, declara-
tionem obſeruantiæ, neceſſitatem
officij. Et ſanè vt cætera miſſa fa-
ciam, cuius potiſſimum nomine ap-
probari, & cui præ cęteris probari
æquum eſt leges noſtras, quam illi
Principi, qui & leges condere, &
conditas caſtigare valet, ſi opus
ferat; quique à ſupremo capite,
quaſi pater, ceu Mater amantiſſi-
ma fouet nos auxilio, nutrit bene-
ficio, tutatur patrocinio? Prope-
rant igitur ad lucem, hoc eſt ad
Te, Conſtitutiones noſtræ, vt, quã-
doquidem illarum ope, magiſteria-

Digitized by Google

que ducuntur ad Deum, & perficiuntur greſſus noſtri in ſemitis eius, docemurque ritus, quibus tanto Domino deſeruire conducit; ijſdem etiam auguſtum Nomen tuum in fronte præferentibus cognoſcant omnes cæteri quantum Patrono tanto debeamus quotquot Camaldulenſes viuimus, qui hoc libro, ſeù cortice inuoluta ſinguli corda venerabunda Eminentiæ tuæ reuerenter addicimus, dicamuſquè.

Diù viue, Eminentiſs. Protector, nobis, Eccleſię, Orbi. Sic fauſtè vouemus omnes; ipſe prę omnibus volo, qui & aliorum communibus, inſuper, & priuatis rationibus quantus ſum, & tuus ſum, & Tibi non eſſe nolo.

IN-

INDEX
CAPITVLORVM
REGVLÆ.

PRologus. 11
De Generibus, vel vita Monachorum. 25
Qualis debeat eſſe Abbas. 33
De adhibendis ad conſilium fratribus. 40
Quæ ſint inſtrumenta bonorum operum. 44
De obedientia Diſcipulorum. 49
De Taciturnitate. 51
De Humilitate. 53
De officijs Diuinis in noctibus. 55
Quot pſalmi dicendi ſunt in nocturnis horis. 59
Qualiter, æſtatis tempore, nocturna Laus agatur. 61
Qualiter Dominicis diebus Vigiliæ agantur. 63
Quomodo Matutinorum ſolemnitas agatur. 66
Qualiter priuatis diebus Matutini agantur. 69
In Natalitijs ſanctorum, qualiter vigiliæ agãtur. 71
Alleluia, quibus temporibus dicatur. 74
Qualiter Diuina opera, per diem agantur. 75
Quot pſalmi, per eaſdem horas dicendi ſunt. 81
Quo ordine ipſi Pſalmi dicendi ſunt. 87
De Diſciplina pſallendi. 88
De Reuerentia orationis. 96
De Decanis Monaſterij. 100
Quomodo dormiant Monachi. 104
De excommunicatione culparum. 107
Qualis debeat eſſe modus excommunicationis. 111

De

Digitized by Google

De grauioribus culpis. 113
De his, qui ſine iuſſione Abbatis iunguntur excommunicatis. 120
Qualiter debeat eſſe Abbas ſolicitus circa excommunicatos. 122
De his, qui ſæpius correcti, non emendauerint. 124
Si debeant recipi fratres egreſſi de Monaſterio. 126
De pueris minori ætate, qualiter corripiantur. 130
Qualis debeat eſſe Cellerarius Monaſt. 132
De Ferramentis Monaſterij. 134
Si quid debeant Monachi proprium habere. 139
Si omnes ęqualiter debeant neceſſaria accipere. 143
De Septimanarijs coquinę. 145
De Infirmis fratribus. 147
De Senibus, vel infantibus. 150
De Hebdomadario lectore. 152
De Menſura ciborum. 154
De Menſura potus. 157
Quibus horis oporteat reficere fratres. 159
Vt poſt Completorium nemo loquatur. 161
De his, qui ad opus Dei, vel ad Menſam tarde occurrunt. 162
De his, qui excommunicantur, quomodo ſatisfaciant. 164
De his, qui falluntur in oratorio. 165
De his, qui in aliquibus rebus leuibus delinquũt. 166
De ſignificanda hora operis Dei. 168
De opere manuum quotidiano. 173
De Quadrageſimę obſeruatione. 176
De fratribus, qui longe ab oratorio laborant, aut in via ſunt. 177

De

Digitized by Google

De fratribus, qui non ſatis longè proficiſcuntur. 178
De oratorio Monaſterij. 179
De Hoſpitibus ſuſcipiendis. 181
Si debeat Monachus litteras, vel Eulogia ſuſcipere. 187
De veſtimentis, vel calceamentis. 188
De Menſa Abbatis. 194
De Artificibus Monaſterij. 196
De diſciplina ſuſcipiendorum fratrum. 197
De filijs nobilium, vel pauperum, qui offeruntur. 207
De Sacerdotibus, qui voluerint in Monaſt. habitare. 209
De Monachis peregrinis, qualiter ſuſcipiantur. 210
De Sacerdotibus Monaſterij. 211
De ordine Congregationis. 213
De ordinatione Abbatis. 219
De Præpoſito Monaſterij. 223
De oſtiarijs Monaſterij. 227
De fratribus in via directis. 230
Si fratri impoſſibilia iniungantur. 232
Vt in Monaſterio non præſumat alter alterum defendere. 234
Vt non præſumat quiſpiam aliquem paſſim cedere, aut excommunicare. 235
Vt obedientes ſint ſibi fratres. 239
De Zelo bono, quem debent Monachi habere. 242
De eo, quod non omnis obſeruatio Iuſtitiæ in hac ſit Regula conſtituta. 244

Digitized by Google

INDEX CAPITVLORVM Secundi Libri.

PRoęmium. 246

De electione conuentualis, & ijs qui ad Capitulum venire tenentur. 247

Quæ per Prelatos ad Capitulum ſint deferenda. 253

De Abſolutione Generalis, & aliorum Prælatorum ab omni regimine, dignitate, ac titulo. 255

De electione Scrutatorum. 258

De electione, & poteſtate Patrum Definitorum. 259

De his, quę agere debent Patres Definitores immediate poſt eorum creationem, & de electione Pręſidentis Deffinitorij, Scribæ & aliorum. 263

De Abſolutione Viſitatorum ab eorum officio. 265

De Prelatorum, & Conuentualium examinatione. 266

Quomodo terminanda expedire debeant Deffinitores. 269

De taxis, & ſubuentionibus. 272

Quo nam pacto facillime fieri poteſt, imo, & debet, vt Generalis ab vniuerſa Congregatione, & quilibet Prelatus à Monachis ſui Monaſter. eligantur. 273

De Generalis, ac aliorum Prælatorum electione. 276

De electione Generalis, & aliorum Prelatorum extra tempus Capituli. 279

Nul-

Digitized by Google

Nullum ex alia congregatione poſſe in noſtra, ad aliquam Prelaturam aſſumi. 283
De Publicatione, & abſolutione capituli. 284
De Poteſtate Generalis, & Viſitatorum. 286
Quando, & qualiter à patre Generali vna cum ſuis Viſitatoribus, fieri debeant Viſitationes. 289

LAVS DEO.

IN

INDEX RERVM, ET CONSTITVTIONVM Notabilium,

Quæ hoc volumine continentur.

ABBAS. Quęcunque dicuntur de Abbatibus debent intelligi, & de Prioribus in illis Monaſterijs, quæ titulum prioratus habent. car.42
Abbas ſemper meminiſſe debet quod dicitur: & nomen maioris factis implere: ac etiam quod Chriſti vicem gerit in Monaſterio. 33
abbates,& Priores ſemel ſaltem in menſe legant capitulum Regulæ, cui titulus eſt, Qualis debeat eſſe Abbas. 34
abbates meminerint ſe in Monaſterio eſſe Patres non Dominos: & eius vices agere, qui nõ venit miniſtrari ſed miniſtrare. 34
abbates duplici doctrina ſuis diſcipulis] præeſſe debent. 36
abbates non habeant acceptionem perſonarũ. 37
abbates quamuis pręſint omnibus in Monaſterio ita tamen legibus ſubdantur, vt non eis liceat,

quo-

Digitized by Google

quodammodo quicquam agere ſuo arbitrio. reg. 41
Abbates, & alij omnes, qui ſunt in choro, Maiores legant in matutinis Euangelium, non obſtantibus, &c. 64
abbates, non tantum nomine, ſed re ipſa ſint patres. 122
abbatiæ Sanctæ Mariæ de Carceribus, permittitur, vt apud ſemmet ipſam ſuum Quindennium ſeruet. 138
abbates non conturbent gregem ſibi cõmiſſum, nec quaſi libera vtentes poteſtate, iniuſte deponant. 214
abbates, quia vices Chriſti agere videntur; Dõni, & Abbates vocentur, non ſua præſumptione, ſed honore, & amore Chriſti. 214
abbates quomodo poſſint aliquem ad altiorem locum, quam ei competat, per profeſſionem, promouere. 101. & 214
abbates, & alij Prælati interſe locum teneant, iuxta Monaſteriorum ordinem. 215
abbates hodie, non per omnia eliguntur à Monachis Monaſteriorum, ſed ab vniuerſa congregatione. 219
abbates noſtræ Congreg. immo & Priores, vbi eſt titulus Prioratus, habent omnia priuilegia, inſignia, & iuriſd. quam perpetui Abbates, & benedicti. 219
abbates, & alij Prælati, quo nam pacto fieri poteſt, vt eligantur à ſuis Monachis, & Generalis ab vniuerſa congregatione. 274
abbates, & alij Prælati quomodo, & à quibus eligan-

gantur extra tempus capituli. 279
in Abbatia Claſſis ſemper eligatur Generalis extra tempus capituli; ſiue intra annum. 280
abuſus portendi æſtiuo tempore, ante cellam vinariam vas plenum vino, &cet. tollitur. 159
Accuſatores falſi puniantur. 126
Accuſatus nemo condemnetur, niſi confeſſus fuerit, vel legitime conuictus. 126
aduentus Domini ieiunium, non ſecus obſeruādum, ac illud Quadrageſimæ. 176
Alleluia, quibus temporibus, & quomodo dicatur. 74
antiphonæ, & pſalmi quo o & à quibus, omni tempore ſint intonandæ. 81
antiphonæ canticorum Euangelij, Benedictus, & Magnificat; quando cantantur veſperę, & laudes, ſemper intonari debent à maiore totius chori. 82
Si vero non cantantur, intonentur ab Hebdomadario ſacerdote, Canticum vero ipſum à Prælato, vel maiore ſui chori. 86
aqua ſancta, Domin diebus poſt Primam, aſpergatur domus. 77
aqua benedicta aſpergantur Monachi, immo, & conuerſi, & commiſſi, poſt completorium. 80
artifices noſtri in venditione ſuorum operum, nullam fraudem committant, & res ſuas viliori prætio tribuant, quam facerent ſeculares. 195
artifex nullus noſtræ congreg. poſſit mitti ad ali-

aliquod agendum in domibus ſecularium, niſi, &c. 195
Artifices noſtri nihil vendere poſſint abſque licentia Prælati: & cum vendiderint, & cet. 196
audaces, & nimium ſibi auctoritatis vſurpantes, comprimantur. 238
Benedictiones, quæ dantur ante lectiones in vigilijs matutinorum, nullus de nouo ad libitum componat, ſed iis vtatur, quæ ſunt in Breuiarijs. 64
Benedictus in donis ſuis, &c. dicant ſemper Monachi, pro gratiarum actione cum à Prælato, vel alio aliquid acceperint. 196
Camaldul. Eremus initium, & caput totius noſtri ordinis. 55
Camaldulenſis Eremi Prior, omnibus in locis noſtræ Congregat. debet, poſt Generalem ſupra omnes alios Prælatos; præterquam eum, in cuius eſſet Monaſterio, locum habere. 26
camaldulenſes noſtri Eremitę, ſemper habeant locum ſupra omnes cœnobitas noſtros. 26
camald. noſtrę Eremi Conſtitutiones à quo, & quando factæ. 50
camald. Subprior, & Camerarius in choro poſt Prælatos immediate; & in Refectorio, menſa ipſa Prælati, honorentur. 26
camaldul. Monachi adhortantur adſtudia. 171
camald. Eremi Prior, ſiue Maior intereſſe debet electioni Generalis intra annum. 280
camiſie lineæ prohibentur. 193

Cantor hebdomadarius, dum in hebdomada ſua manebit, locum habeat in choro, ſuper omnes profeſſos. 65
Succentor quis dicatur. 65
capitulorum ordinatio fit à pluribus ſummis Pōtificibus ordinata. 246
ad Capitulum venire qui teneantur. 249
ad Capitulum, quæ deferri debeant per Prælatos. 253
capitulum faciunt, omnes Prælati, & vniuerſam repręſentant congregationem. 256
capituli tempore, non detur portariis, hoſpitariis, coquis, & huiuſmodi donatiuum aliquod pecuniarum, ſed, &c. 142
carnium vſus omnino interdicitur. 179
ciborum ac vini menſuram, & qualitatem, habes in ſuis capitulis. 154.156.157
cellæ habeant tantummodo ſuppellectilem neceſſariam videlicet, &c. 105
Extra cellam nemini liceat exire cum habitu nocturno. 106
cellam ſi alicui mutare contigerit, nil prorſus inde aſportabit. 106
in Cellis lumen ita collocetur, vt nullum ſit incendij periculum. 106
cellerarij, immo & Prelati, magis quam rerum temporalium, curam habeant animarum, ſibi commiſſarum. Ad hoc enim, non ad cumulandos theſauros vocantur. 39
cella aliquando prę carcere aſſignetur. 132
cellerarii partes, quæ ſint. 132
cellerarii teneantur, qualibet hebdomada ſibi lege-

legere capitulum Regulæ, cui titulus eſt. Qualis debeat eſſe Cellerarius Monaſterij: vt vel ſic meminerint quæ ſint huiuſmodi officii partes. 132
cellerarii electio ad Prælatum Monaſterii pertinet. 133
cellerarii, ſiue Camerarii, non ita ſe in rebus temporalibus demergant, vt ſpiritualia negligant. 133
cellerarius, infirmorum, hoſpitum, pauperumque cum omni ſolicitudine curam gerat. 133
cellerarii immo & Prælati meminerint, primum quærendum eſſe regnum Dei, &c. 133
cellerarii bis ſaltem in anno legant coram patribus rationes, & computa Monaſterii. 134
Similiter cum recedunt ab vno loco ad alium, fideliter reddant rationem ſuę adminiſtrationis. 134
In Cellis nil comeſtibile habendum, pręter quã poma. 157
cella Quieto, ac ſtabilitatis ſtudioſo Monacho, tutiſſimum refugium eſt, &c. 175
cellam ornari non liceat. 221
cerimonias externas ſtudeant Monachi, ſi cupiunt vere eſſe deuoti, adunguem ſeruare; quoniam cultus hominis exterior in his, quæ Dei ſunt, plurimum iuuare ſolet ipſum internum. 99
completorium, & ſi hora vigeſima tertia dici debet, nihilominus, &c. 81
confeſſio ſacramentalis à celebrantibus ſaltem

bis in hebdomada: a non celebrantibus ad minus ſemel etiam ſi non communicant, fieri debet. 96
Confeſſionem audire peccatorum quorum abſolutionem ſibi reſeruauit de more Prelatus, quibus non liceat. 103
ad Confeſſiones audiendas ſæcularium, Prælati non exponãt, qui eo munere ſunt indigni. 212
confeſſionum auditores omnino pro ipſis nihil petant imo nec accipiant, attamen, &c. 213
confeſſores, parce, & cum moderatione vtantur facultatem, quam habemus, virtute priuilegiorum, abſoluendi etiam à caſibus, &c. 213
confeſſio Miſſæ, Completorii, & primæ, ideſt Confiteor dicatur præcisè ab omnibus, vt eſt notata in Breuiariis, & Miſſalibus, &c. 91
confeſſionem primæ, & Completorii faciat ſemper qui præeſt in choro. 83
congregatio nulla reperietur, quæ non ſuas habeat conſtitutiones. 8
congregationes fere omnes, quæ ſub regula Diui Benedicti militant, quo tempore originem habuerint. 12
congregatio Camald. omnes alias ſub regula diui Benedicti militantes (vna Caſinenſi excepta) præcedit. 13
congregationis nomine quid intelligendum. 42
congregatio noſtra (quemadmodum, & aliæ cõplures) exempta eſt à iuriſd. ordinaria; & immediate Sanctæ Sedi Apoſtolicæ ſubiecta. 43. 220
conſtitutiones, & in Regulam declarationes eſſe neceſſarias. 5

Con-

Digitized by Google

Conſtitutionibus inter ſe differunt congregationes ſub vna, & eadem Regula militantes. 8
Conſtitutiones omnes, noſtræ Congreg. retroactis temporibus factæ, penitus caſſantur, & annullantur exceptis, &c. 25
Si qua dubia forte orirentur circa has conſtitutiones, declaratio ſpectet ad Patrem Generalem. 119
conſtitutiones nouæ, non facile a modo fiant, & niſi maxima cum grauitate, &c. 271
conſtitutiones nouæ nullius ſint valoris, nec vim habeant niſi tribus Deffinitoriis fuerint comprobatæ. 271
conſtitutio inuiolabiliter obſeruetur facta in capitulo Marthæ, per quam diſponitur, vt poſt duos Generales, &c. 275
conuentualis electio quando, & quomodo fiat. 247
de Conuentualis officio. 248
conuentualibus fiant litteræ teſtimoniales. 251
conuerſi ob neceſſitates Monaſteriorum poſſint aliquando, a Prælato ſoli tranſmitti. 32
Conuerſi ſuas dicant culpas die Dominico. 166
Conuerſi manibus laborando ocium, veluti hoſtem perniciosiſſimum ſemper inſectentur. 174
conuerſis fiant, loco cucullarum, planetæ. 193
conuerſi qualiter pro tranſgreſſionibus puniantur. 205
conuerſi quomodo profeſſionem faciant. 204

Digitized by Google

Conuerſi loco Diuini officii ſuos Pater noſter, & Aue Maria, perſoluant videlicet, &c. 204
coquinæ ab officio nullus excuſetur, niſi, &c.
coquinæ officiarii qualiter ſuum officium exercere debeant. 145
culpæ in capitulo fiant qualibet feria ſexta. 145 166
culpæ Generales quoties in toto anno, & quomodo fieri debeant. 166
culpę Generales fiant in aduentu Generalis, & Viſitatorum, ad viſitandum. 167
culpæ leues, quę dicantur. 110
culpę graues, quę ſint. 111
culpę grauiores. 113
culpę grauiſſimę. 125
culpæ, quę pœnam carceralem, vltra ſex menſes exigunt, Prælatus ſolus minime ſententiare poſſit. 237
cucullarum aliorumque veſtimentorum qui ſit modus, & menſura. 189. 190
cucullas duas, & totidem tunicas tantummodo habeant Monachi. 191
Decanorum officium eſt dare operam, vt vigeat, & conſeruetur obſeruantia in Monaſteriis. 101
Decani ſciant, ſe eſſe, quomodo oculos ſuorum Prælatorum. 102
Decani poſt Abbatem, & Priorem, omnes alios priuatos Monachos, etiam maiores ſecundum profeſſionem, antecedant. 102
Deffinitores capituli quomodo eligantur. 260
Deffinitores modo quot ſint. 260

Def-

Deffinitores, quæ agere debeant immediate, poſt eorum creationem. 263
Deffinitores quomodo terminanda expedire debeant. 269
Dormire nemini liceat extra commune dormitorium; exceptis, &c. 104
in Dormitorio, noctis tempore, ſemper ardeat lumen. 104
Dormire quomodo habeant Monachi. 105
Elatos non ſe reddant de bona ſeruantia ſua, qui timent dominum. regula. 20
Elatio animi, & ſuperbia, virtutum ſępe numero ſolent eſſe comites. 20
Eremus, vidi in verbo Camald.
Eremum ire, maioris perfectionis gratia, nullus attentare pręſumat, niſi prius. 245
Excommunicationum genera declarantur. 108
Excommunicati quomodo ſatisfacere debeant. 164
Excommunicationes Regulę, non omnes, ſecundum, quod hodie communiter intelliguntur. 110.cum ſeq.
Feſta, & commemorationes ſanctorum totius anni, qualiter celebrentur. 71
Feſtiuitates ſanctorum, qui ſunt peculiares aduocati alicuius ciuitatis, &c. 72
Feriale officium magis quam fieri poteſt, frequẽtetur. 72
Feſta principalia cuiuslibet locorum noſtrorum ab vno quoque capite omnimodo, eodem Die celebrentur. 72
Feſta ſanctorum Benedicti, & Romualdi in omnibus

nibus Monaſterius noſtris ſolemniſſimè celebrentur. 74
Fugitiui, qui verè dicantur: & quando, & quomodo recipiantur. 127.128
Fugitiui in noſtris Monaſteriis, etiam per tranſitum, non recipiantur, niſi, &c. 129
Fugitiui recipiantur vſque tertio. 129
Generalis quando eſt in choro, poſt cõfeſſionem Primæ, & Completorii, dicat, Indulgentiam, & abſolutionem, &c. 78
Generalis in ſuo aduentu ad viſitandum, non ingrediatur domum ſibi præparatam, niſi poſt ſolemnem benedictionem in Eccleſia, cum orationibus proprijs. 183
generalis ſit ſemper ſupra omnes. 215
generalis, totius eſt noſter Camald. congregat. caput, cum maxima auctoritate. 222
gener. ſit ſemper in Deffinitorio Præſidens, niſi, &c. 263
generalis quo pacto facillimè fieri poteſt, quod vniuerſa congregatione eligatur. 273
generalis, & alij Prælati quomodo eligantur. 276
generalis, & aliorum Prælatorum electio quomodo fiat extra tempus capituli, & intra annum. 279
Generalis, & Viſitatoris omnem repræſentant congregationem. 288
Hereditas aliqua ſi deuoluatur ad Monaſterium. 142
Horæ omnes diuini operis, ac Virginis Mariæ, omnibus noſtris Eccleſijs quotidie peragantur,

Digitized by Google

tur, non obſtant. 59.62
Horis quibus reficere oporteat fratres. 159
Hora primæ qualiter omni tempore celebretur. 76
hora Completorii, facto ſigno, conueniant omnes ad lectionem. 77
Poſt hora primæ in Capitulo dicatur preciosa, &c. 78
hoſpites qualiter ſuſcipiantur. 181
hoſpitibus lauandi pedes cerimonia non omittatur. 182
hoſpitium noſtrum Camaldulenſe eſt receptaculum omnium fere viatorum. 183
Ad Menſam Hoſpitum non deſit lectio, ſaltem in principio. 183
hoſpitibus ſint ſemper comites Prælati. 184
hoſpites Monachi, tranſactis duobus diebus, communem vitam, & Refectorium ſequi teneantur. 184
hoſpites Monachi, immo & Prælati extra Monaſterium egredi non præſumant niſi cum licentia, & benedictione Prælati domus. 184
hoſpites religioſi, non noſtri ordinis honore preueniant. 184
hoſpites Seculares, & preſertim pauperes qualiter recipiantur. 185
hoſpites ſeculares, vltra tres dies in noſtris Monaſteriis detineri non poſſint. 185
hoſpitariorum officium quale ſit. 186
humilem neque eſſe, neque dici poſſe, qui Deo, & eius vicem gerentibus obedientiam minime præſtat. 50

Digitized by Google

ab Humilitate ipſa virtutes omnes, modo quodam oriri ac demanare videntur. 53
Humiliter de congregatione noſtra, de Monachis, deque nobis ipſis eſt ſentiendum, & loquendum. 54
Inſtrumenta bonorum operum, & Artis ſpiritualis, quæ dicantur. 44
inuentariorum copiam pœnes ſe habeat Prælatus. 135
infirmorum cura ante omnia, & ſuper omnia adhibeatur. 147
Ad menſam infirmorum non deſit lectio. 148
infirmus nullus ad Balnea poſſit accedere niſi de licentia Deffinitorum vel Generalis. 149
infirmi Monachi non poſſint ſe transfere, maioris curæ gratia ad domus ſecularium. 149
Iuniores maiores ſuos honorent. 278
Cum iunioribus, dum ſunt ad recreationem ſit ſemper Prælatus vel aliquis ſenior. 52
Iuniores cum ſimul erunt recreationis cauſa caueant à clamoribus, & diſſolutionibus, &c. 52
Lectiones in choro non ita breues legi debent quemadmodum in Breuiariis ſunt notatæ. 60
Legendarium ſanctorum, Homiliarium, & Biblia ſacra habeatur in choro pro lectionibus Matutini. 60
lectiones à quibus, & quomodo legendæ ſint in choro, Dominicis diebus, & aliis, &c. 63
lectiones in loco eminentiori legantur, & in ea parte chori vbi non ſunt hebdomadarij. 65
lectiones, & Reſponſoria dicantur, vt hactenus
ſer-

ſeruatum eſt exceptis duobus vltimis de Homilia. 65
lectiones, & Antiphonæ, & Reſponſoria, diebus ferialibus, à quibus, & quomodo dicenda. 69
lectio completorij quantæ longitudinis, &c. 77
lector Menſæ petat ab omnibus pro ſe orari. 152
lector Menſæ accipiat benedictionem. 152
legi, quæ debeant ad Menſam per totum annum. 153
lector, habita benedictione, non exordiatur quouſque, &c. 154
litteras, nec munuſcula poſſint Monachi alicui mittere, nec recipere, & præſertim Monialibus. 187- 188
ludi omne genus penitus à noſtris Monaſteriis, eliminentur. 52
ludentes, quibus pœnis puniantur. 52
ludi, comediȩ, repræſentationes, & id genus omnia, ne cum veſtibus fiant laicorum prohibentur. 52
Maledici, ac detractores puniantur. 54
Malorum fere omnium quæ in Monaſt. fiunt ſunt cauſa plerumque Maiores. 63
matutinum per totum annum, vna hora immediate, poſt diuinam noctem, perſoluatur. 56
ad Matutinum ſurgentes quas orationes dicere teneantur. 56
ad Matutinum quando genuflectere, & quando itidem inclinare debemus. 57
matutinum Beatæ Mariæ Virginis à Paſcha Reſurrectionis vſque ad feſtum S. Crucis Septembris,
Digitized by Google

bris, non dicatur in choro, ſed &c. 62
ad Matutinum, diebus Dominicis, & alijs feſtis ſimilibus, ſurgatur magis per tempus. 63
matutinæ laudes ſemper dici debent immediate poſt vigilias, vt in Breuiarijs. 66
ante Matutinales laudes ſemper dici debet oratio Dominica. 66
menſæ Monachorum qui ſeruire habeant. 145
menſæ qui ſeruierunt venias ſuas faciant. 145
menſæ hebdomadarii exeuntes, teneantur dicere. 146
menſæ hebdomadarii intrantes dicere teneãtur, &c. 146
menſæ communi fratrum ſtudeant intereſſe Prelati. 194
de Miſſis, & Miſſalibus. 97
monaſterium nullum in poſterum conſtituatur, in quo non valeant ſubſtentari ſaltem xii. Monachi. 27
in monaſteriis omnibus in quibus veſtiũtur Nouitii, vel ſunt iuuenes ſtudiis apti, teneatur Magiſter qui, &c. 169
in monaſteriis principalibus erigantur bibliotheche. 170
monaſteria, quæ ſint in Prouincia Ethruriæ. 215
monaſteria, quæ ſint in Prouincia Venetiarũ. 216
monaſteria, quæ ſint in Prouincia Romandiole. 216
monaſteria, quæ ſint in Prouincia Marcæ Anconitanæ. 216
monaſteria ita ędificentur, &c. 228
monachi non minus quam duo, in locis ſeu mébris

bris noſtrorum Monaſt. teneantur. 27
Monachi cum eis trāſmigrare ab vno ad aliquid Monaſt. contigerit, omnia oſtendant, quæ ſecum traſportare voluerint. 28
monachos in domibus laicorum commorari, indecens eſt. 30
monachi non poſſunt in domibus ſecularium comedere, nec pernoctari. 30. 53
monachi Monaſteriorum qui ſunt extra vrbes, non poſſint ſoli mitti ad vrbes, & oppida, niſi &c. 32
monachi iidem, cum ad ciuitates proceſſionum gratia proficiſcuntur, &c. 33
monachi non ſacerdotes, & conuerſi, ſingulis ſaltem menſibus: in Quadrageſima autem, & Aduentu ſingulis diebus Dominicis, communicare teneantur. 45
Iidem, & ſi non voluerint communicare, confeſſionem faciant ſingulis diebus Dominicis. 45
monachi omnes ab omni frequentia, ac familiaritate ſecularium caueāt, miniſtris exceptis. 46
monachi noſtri, non poſſint exercere negocia ſecularia. 46
monachus nullus poſſit ſibi facere comatres, neque ad feminas cuiuſuis occaſionis prætextu, accedere. 47
monachi verba in honeſta, aut minus religioſa proferentes, grauius puniantur. 47. 51
monachi rectè inſtituti oculos humi defixos inter eum dum habere ſolent: & manus, &c. 48
monachi non exuantur proprijs veſtibus, vt lauentur in fluminibus, &c. 52
Mo-

Monachi non poſſint, imo nec Prælati ad Monaſteria noſtrarum Monialium, aut etiam alterius ordinis accedere, neque, &c. 118
Monialium Capellani, qui permiſerint, &cet. puniantur. 118
monachi aliqui à Prælatis reſpuuntur, iuſto Dei iudicio. 124
monachi aliquando poſſunt, habitu religionis exui, & a noſtra congregatione expelli. 124
monachi noſtræ Congregationis non poſſunt ad aliam Religionem tranſire, niſi ad Eremum noſtrum, & ad Patres Sancti Romualdi, Montis Coronæ. 128
monachi, qui iuſta cauſa carceribus, vel ſemel fuerint mancipati, non poſſint per decenniũ, &c. 128
monachi, qui ab vno ad aliud Monaſterium prociſiſcuntur habeant litteras ſui Prælati, &c. 129
monachi ſi quid proprium habere poſſint. 139
monachi, qui aliquo modo, pecunias haberent, teneantur quantocius ſuo Prælato preſentare. 140
monachi (excepto Prælato) non poſſint recipere depoſita, neque tenere depoſita. 140
monachi, quæ poſſident talia ſint, vt ea Prælatus ad libitum auferre queat. 140
monachis taliter Prælati de omnibus neceſſariis prouideant, vt omnis proprietatis occaſio tollatur. 140
monachus, nec furcinulas, nec alia huiuſmodi argentea habere poſſint. 142
monachi, qui ad opus Dei, & ad menſam tarde
occur-

occurrunt, qualiter corripiantur. 162
monachi qui falluntur in oratorio ſuam culpam dicant. 165
monachis, qui idonei cenſebuntur ad perdiſcẽdas litteras, aſſignentur Magiſtri. 169
monachi Patres noſtri, antiquitus, aut ſtudiis, aut diuerſis manuum exercitiis operã dabant. 173
Nullus Monachus audeat impreſſioni quidpiam tradere. 196
monachorũ ſcripta ſint in omnibus honeſta. 196
monachorum ſtudia, quæ eſſe debeant. 196
monachi non vacent venationi, &c. 197
Non incumbant artibus diuinatoriis, neq; aliis facultatibus, quæ à ſacris canonibus interdicuntur. 197
Nullus monachus ſit apud Magiſtratus, vel iudices procurator ſecularium, neque negociorum actor. 197
monachi noſtri non poſſunt publice legere, neq; lectiones audire in aliquo ſtudio generali. 197
monachi peregrini omni charitatis affectu veluti hoſpites recipiantur. 210
At vero non ita facile in congr. admittantur. 211
monachorum defunctorum libri, & veſtimenta ad quos ſpectent. 226
monachi redeuntes ex itinere, petant orari pro ſe; dicant ſuam culpam; neç præſumant aliis referre quæ viderint, &c. 231
monacho ſi impoſſibilia iniungantur. 233
monachus Monachum non præſumat defendere. 234
monachus, cum à Prȩlato ſuo de quauis re, etiam mini-

minima reprehenditur, ſtatim genuflectat. 241
Caueatque ne verbunculum quidem reſpódeat, niſi, &c. 241
Monachi in accipiendis benedictionibus integre genuflectant, non Aulicorum more tantiſper inclinent. 242
monachi omnes profeſſi ſi non ſunt legitime impediti, peccant mortaliter quoties officium Domini, vel virginis in totum, vel in partem ſci enter dicere omittunt. 87
monachi non poſſint in Eccleſiam ad officium pergere abſque cuccullā. 89
monachi tranſeuntes ante ſacrum Chriſti corpus, profunde inclinent; & Eccleſiam non ingrediantur niſi nudato capite. 90
monachi quanta cum reuerentia, & deuotione ſtare debeant in choro. 92.93
Nulli monacho liceat aliam cellam, quam propriam ingredi. 104
Nulli Monacho liceat adire Patrem Generalem, niſi, &c. 114
monachis priuatis non liceat ire ad capitulum. 115
monachi non poſſint litteras mittere, neque ſibi miſſas legere niſi prius, &c. 116
Si quis Monachus litteras diffamatorias, libros, vel aliud ſimile ſcripſerit, puniatur. 116
mulieres intra ſepta Monaſterii, ſnb pœna excommunicationis, non admittantur. 185
Murmuratores, maledici, & malorum imprecatores, puniantur. 238
Mu-

Muſicalis cantus interdicitur. 95
muſicalia inſtrumenta, quæ permittantur. 95
Nouitiorum Magiſtri, quæ ſint partes. 202
Nouitiorum Magiſtri, & iuuenum doceant eos vbique honorare ſenes, &c. 218
Nouitiorum Magiſtri inter prima religionis erudimenta, doceant diſcipulos ſuos modum ſurgendi ad Mat. qui habetur. 58
Nouitios, qui ſunt ſub cura Magiſtri, nullus Monachus poſſint alioqui, &c. 240
Nouitiorum Magiſtri licentiam quandam ſibi vſurparunt. 240
Nouitiorum curam relinquant Prælatis Magiſtris ſuis. 241
Obedientia vnum eſt è tribus principalibus votis. 50
De obedientiæ virtute. 49
Obedientia, quæ maioribus prębetur, Deo exhibetur. 50
Inobedientia omnis in congregationibus vnde oriatur. 49
Obediens qui non eſt, neque humilis. 50
Obedientia externum quoddam eſt, internæ, ac intus corde latentis humilitatis inditium. 50
Officium. Quod ad officium attinet obſeruant eam, quæ habent, &c. 88
Officiarii omnes teneantur reddere rationem ſuæ adminiſtrationis. 141
Officina Camerarii ſit iuxta portam. 229
orationes in Miſſis, non ad libitum, ſed prout ſignatæ ſunt in libro dicantur. 98
oratio mentalis fiat ſingulis diebus ab vno quoque Monacho ſaltem per dimidium hore. 100
orandum pro pœnitentiatis. reg. 123

Digitized by Google

Oratoria erigantur in ſingulis noſtrorum Monaſteriorum membris. 178
oratorium hoc ſit, quod dicitur, & ideo, &c. 179
orationes fieri debent in principio capituli. 256
organa quando pulſari debeant. 99
In oratoriis non reponantur fruges, neque ſimilia. 180
Pene. Vide vbi dicitur de culpis.
pęne, quæ à Deffinitorio iniunguntur; non valeant alterari. 112. 128
prælati non poſſunt facere facultatem egrediendi ſepta Monaſt. niſi, &c. 32
prælati, & conuentuales euntes ad Capitulum non digrediantur, &c. 29
prælati auctoritas non extenditur vltra iuriſdic. ſuam; & quæ ſit vniuſcuiuſq; iuriſdictio. 33
pręlati non poſſunt terminos ſuarum prouinciarum egredi, niſi, &c. 31
pręlati non diſſimulent peccata delinquentiũ. 38
pręlati, quando pręcipua agenda ſunt in Monaſt. conuocent ad conſilium fratres. 40
pręlatus non poteſt bona immobilia alienare, excedentia valorem, &c. 43
pręlati in feſtis pleniſſimis teneantur cantare Miſſam. 98
pręlati poſt capitulum congregationis ſinguli quoque anno ordinent ſuum Monaſterium, diſtribuendo officia, & obedientias. 101
pręlatus quilibet teneatur ponere in capſa ſingulis annis ſuam portionem Quindennij. 114. 138
pręlatus, imo nec Monachus vllus poſſint quippiam ſeruandum tradere, &c. 115
pręlati non poſſunt donare ex bonis Monaſterij, niſi, &c. 117

Prȩlati non ita facile excommunicent. 120
prȩlati damnantur qui tantum Monachos deuotos, & quietos volunt in ſuo Monaſterio. 123
prȩlati deponentes ſuam partem quindennii, faciant ſibi de huiuſmodi depoſitione, fidem fieri a Prȩlato Depoſitario. 138
prȩlati omnes libellum habeant peculiarem, in quo pecuniȩ omnes, quæ mutuo recipiuntur, ſcribantur & ipſum teneantur portare ad Capitulum. 141
prȩlati nonnullis vicibus in anno tenentur ſeruire Menſæ. 146
prȩlati vna cum Decanis ſaltem tribus vicibus in anno diligenter viſitent cellas. 192
prȩlatus non poſſit mittere iuuenes ad ſacros ordines ſuſcipiendos, niſi de conſilio ſeniorũ. 211
prȩlatus nullus abſque conſilio ſeniorum ȩdificet, &c. 228
prȩlati meminerint ſe eſſe paſtores, non tirannos. 233
prȩlaturis quando, & quomodo renunciari poſſit. 233
prȩlati quando admonent, tam in capitulo, quam extra caueant à verbis iniurioſis. 239
prȩlati non quȩrant quis contra eos ſcripſerint, &c. 251
prȩlati qui voluerint cauſa manifeſtȩ infirmitatis ſe cum adducere conuerſum ad Capitulum, pro ſuo obſequio, poſſint. 252
prȩlati ſoluant vnum pro centenario. 254
prȩlati quomodo examinari debeant a Patribus Deffinitoribus. 266
prȩlati, & Monachi quomodo examinari debeãt in Viſitationibus.

Digitized by Google

Præpoſiti Monaſteriorum, ſiue Priores, & ſubpriores quos dicimus clauſtrales eligantur à Prælato Monaſterio cum conſilio fratrum. 223
Prępoſiti ſi reperti fuerint vitioſi, amoueantur. 225
prępoſiti abſente Prælato vices in omnibus obtineant Prælati. 224
prępoſiti non ſint exempti à lectura Menſę, neq; ab officio hebdomadę in choro. 225
prępoſitis quę relinqui debeant à Pręlatis euntibus ad Capitulum. 226
prępoſitorum principalis cura, & officium ſit agere vt in omnibus, & in ſpiritualibus ſpecialiter, conſtitutiones obſeruentur. 226
pręſidentium integritas ſalus eſt ſubditorum. 35
procuratores vnus, vel plures inſtituantur. 137
procuratoris officium ſatius eſſet exerceri per clericum. 138
profeſſio quomodo fiat in noſtra congreg. 28
pſallendum quomodo. 94
pueri delinquentes quomodo puniantur. 118. 130. 151
pueri qua diſciplina ſuſcipiantur. 197
pueri qualiter habitu ſanctæ religionis induantur. 198
puer nullus recipiatur ad habitum minor xv. annorum. 207
Quadrageſimæ principio Prælati prębeant Monachis ſuis pſalterium, iniungentes, &c. 176
Quadrageſima quantum ad abſtinentiã inchoetur immediate poſt Dominicam quinquageſimæ. 176
Reformatores conſtitutionum qui fuerint. 2
Regula quibus tradatur à Patre Benedicto. 16
Regu-

Digitized by Google

Regulam interpretari, & facere conſt. poſſunt Patres Deffinitores. 25
Regulæ obedientia, & conſtitutionum præcipitur, & præſertim prælatis. 49
Regulam ſuam tradidit Diuus Pater incipientibus, &c. 244
Sacerdotes omnes, & in primis Prælati, non ſolũ Dominicis diebus, & alijs feſtiuis, celebrare deberent, verum etiam & frequentius. 45
Sacerdos hebdomadarius locum habeat in choro, &c. 83
Sacerdos celebraturus ſe præparet. 97
Sacerdotes in priuatis Miſſis ſtudeant magis placere Deo, quam hominibus parum deuotis. 98
Sacerdotes alterius religionis, non ita facile in noſtra recipiantur. 209
Ad ſacerdotium nullus promoueatur, niſi poſt decennium à receptione habitus. 212
Sacerdotes nouelli in ſuis Miſſis nouellis, non faciant inuitationes. 212
Sacerdotes qui fiunt per viam extraordinariam, ſuſpendantur. 212
Sacriſtæ officium quale. 168.171
Scota, ſiue ſagiæ flandrenſes, permittuntur. 189
Scripturæ, & codices quoniam ſunt theſauri Monaſteriorum, ſumma cum diligentia cuſtodiantur, &c. 135
Scripturæ vniuerſam congregationẽ concernentes vt ſunt priuilegia, & huiuſmodi, ſeruentur in Abbatia noſtra S. Michaelis de Murano. 135
Scripturæ cuiuslibet Prouinciæ quibus in locis cuſtodiri debeant. 136
Scrutatores quomodo eligantur. 258
Seniores qui dicantur. 43

Digitized by Google

Senior aliquis ſit ſemper præſens recreationibus fratrum. 52
Senes adiudicati, propriam cameram habeant in infirmaria. 151
Senes non conturbent (vt aliquando fierent ſolet) alios, cum ſuis murmurationibus. 151
Silentio, & taciturnitate (quod ad externas attinet ceremonias) nihil in homine religioſo cómendabilius reperiri poteſt. 51
Silentij ſeruandi gratia, & vt omnis ſcurrilitatis occaſio e medio tollatur, neque canes, neque aues, vel id genus cætera animalia, intra ſepta Monaſt. nutriantur. 51
Silentium ſoluitur, &c. 80
Silentium ſeruandum poſt Completorium. 181
Silentium maximum ſeruetur, æſtiuo tempore; à pulſatione campanulę ad dormitionem, vſque ad Nonam. 174
Titulares Prælati ſubditi ſint, &c. 218
Titulares Prælati reſideant. 222
Titulares Prçlati quas exemptiones habeant. 222
Tunicę non cingantur niſi corrigiis coriaceis. 193 & habitus cingatur cingulo laneo, ex pannorum extremitatibus deſumpto. 193
Tunicellas quatuor, & non amplius habere poſſint Monachi, & tria ſcapularia. 193
Veſtimenta quæ dari debeant, ſingulo quoque anno Monachis. 143
de Veſtimentis habentur quamplurima. 189
Veſtimenta omnia eſſe debent cádidi coloris. 189
Veſtimentorum omnium modus, & menſura. 190
Veſtimenta noua accipientes, reſtituant vetera. 192
Veſtimenta noſtra careant omni ornamento. 292
Vica-

Vicarii auctoritas non extenditur vltra Prouinciam ſuam. 31
Vicarii prouinciarum, abſente Generali, habeant in ſua prouincia eandem auctoritatem ſupra Monachos, quam, &c. 32
Vicarii prouinciarum quem locum interſe tenere debeant. 215
Villicus inſtituatur, vbi Monaſterij magnitudo id requirit. 137
de Villici officio. 137
Viſitatores poſt Generalem debere ſuper congregationem inuigilare, & ipſum Generalem in omnibus adiuuare. 222
Vbi dicitur quod pœnę ad arbitrium Generalis, & conſimilia fiant, ſemper intelligi debet cum conſenſu Patrum Viſitatorum. 223
Viſitatores poſſunt viſitare, de eius mandato, abſque Patre Generali. 223
Viſitatores referant Viſitationes, & poſtmodum renuncient, & abſoluantur. 265
Viſitator nullus aſſumatur, qui eiuſdem ſit profeſſionis cum Patre Generalis. 275
Viſitationes quando & quomodo fieri debeant. 289
Zelus malus ſeparat à Deo. 242
Zelus bonus ſeparat à vitiis. 242
Zelus bonus quanta operetur ſimiliter, & malus. 243

FINIS.

Digitized by Google

Omnis ex vobis, qui non renunciat omnibus, quę poſſidet, non poteſt meus eſſe Diſcipulus. Luc. 14.

Digitized by Google

IN CAMALDVLENSIVM MONACORVM CONSTITVTIONES,

Et in Diui Benedicti Regulam Declarationes.

PROOEMIVM.

EA eſt humanarum rerum conditio, Patres optimi, vt niſi ſumma prudentia, & ſolertia gubernentur; atque regantur, facile à perfectione declinent; & ſi aliqua, vel minima negligentia irrepſerit temporum vetuſtate, quæ omnia ſolet abolere, collabantur. Quam rerum humanarum infirmam conditionem conſiderantes Patres noſtri, & illi precipuè, qui totæ huic noſtræ Camaldulenſium congregationi gubernandæ, regendæque inuigilant; veriti ſunt, ne, Si longa temporis diuturnitate;antiquatæ penè iam Conſtitutiones noſtræ,in aliquam partem ad priſtinam puritatem non reuocentur,& aliæ quędam, quo noſtro huic ſeculo neceſſaria quadam vi ita poſtulante, mores noſtros, vitamque accommodemus, denuo inſtituantur; tota noſtra hæc ſancta congregatio collabatur,

aut certe damnum aliquod, & ſcandalum patiatur. Ad hoc Sanctiſſimi Patris Noſtri Pij Quinti Pont. Max. voluntas acceſſit. Qui, vt ardentiſſimo Domus Domini zelo aſſidue vritur, quàm maximo optauit opere, vt hoc, quod nunc effectum eſt, à Noſtris Patribus preſtaretur. Ergo Claſſenſe Capitulum Rauennæ in Abbatia noſtra, ſuperiori anno milleſimo quingenteſimo ſexageſimo octauo celebratum, D. EGIDIO de valle tellina præſidente, totum hoc negocium D. STEPHANO Brixienſi, D. ANTONIO Piſano, D. MAVRO Mandellio, & D. PETRO de Bagnacauallo demandarunt; vt mutuis colloquijs, ſolerti diligentia, matura conſideratione, & examinatione præmiſſis, rationibuſque in omnes partes facientibus, conſideratis; pro ſuo in totam Congregationem ſtudio, in Summum Pont. obſeruantia, & in Capitulum, & maiores debita obedientia, totis viribus in hanc vnam curam inuigilarent; quo & Conſtitutiones noſtræ aliquo modo, vt ſic dixerim, reſtaurarentur, & quæ antea ſparſim diffuſe, nimis magna illarum obſeruationis iactura, vix à minima noſtrorum hominum parte cognoſcebantur, in aliquod tandem opuſculum, breui quantum fieri poſſet, methodo, redigerentur; & ipſi Regulæ ſuis quæque locis, aſcriberentur. Itaque & congregationis

malo

Digitized by Google

malo occurreretur, & Beatiſſimi Patris noſtri voluntati fieret ſatis. Qui quidem patres, tum ob ſuam in Capitulum, & maiores reuerentiam, tum ob deſiderium Summo Pont. obſequendi, & vniuerſam congregationem iuuandi, nihil antiquius habuerunt, quam vt omnino huic ſibi tradito muneri, onerićq; reſponderent. Qua propter tota res (nam breui perſtringam) inſpecta, & ex præcepto ſibi à Patribus tradito, perfecta: & nunc in Capitulo item Claſſenſi præſentis anni MDLXIX. cum Reuerendiſſimo Patre Donno Ioanne Baptiſta Nouarenſi Heremita, & vniuerſæ Congregationis Præſidente Generali, comunicata; Has præſentes conſtitutiones ex ſupradicto, & præcepto, & ordine inſtitutas, patribus omnibus in definitorio verſantibus, propoſuerunt, vt ſcilicet conſideratas, ac rite perſpectas, approbarent. Qui quidem definitorij Patres illas, vt pias, Sacris Canonibus, & Conciliorum Decretis adherentes, & noſtris priuilegijs nitentes, ſanctaſque, vno eodemque conſenſu, vna omnium voce primum, tum ſecretis ſuffragijs, nullo penitus diſcrepante (ſaluo ſemper Sanctæ Ro. Sed. beneplacito) approbarunt, & confirmarunt. Atque vt aliquid hic de hoc toto negocio dicamus breui; quæri poſſe fortaſſe cuipiam videatur, quare tandem conſtitutiones neceſſarias Patres no-

Digitized by Google

ſtri, vbi eſt Regula iudicarint. Ad quam rem facile admodum ſe nobis offert quod reſpondeamus. Primum enim omnium, nullum ſtatutum, nulla penè lex inuenietur, quæ apud quamlibet totius orbis terrarum nationem, ſimplici illa, qua ab Auctore lata fuit, inſtitutione ſeruetur. Hinc nouæ, quotidie leges, hinc noua decreta, hinc pene in numeri legum, & tam ciuilis (vt vocant) quam Pontificij iuris interpretes, hinc in philoſophorum libros infinitæ diſputationes, & quod ſummum eſt, in ſacram paginam tot gloſſemata, & innumerabiles explicationes emanarunt. Quod ſi quis dicat, conſtitutiones has non perinde omnino ad regulam DIVI BENEDICTI ſe habere, vt illæ ſuperiores, quas diximus, aut in ſacra ſcripta, aut in philoſophiam, aut leges etiam plurimorum declarationes: quod in his aliquid interdum minuatur, addatur, mutetur; id ſciat pro temporum, rerum, & locorum, ratione ſic expoſcente, & veluti exigente, profectum. Neque tamen hac in re quicquam inuſitatum molitos nos eſſe viſum iri exiſtimamus. Quæ enim vnquam Reſpub. (nam, vt aliæ omnes: ita hæc noſtra congregatio reipublicæ cuiuſdam immaginem præſefert) quod nam Imperium à principio tam firmis fuit, ac certis legibus conſtitutum, atque munitum, vt aliquid mutare, minuere, addere tempus ipſum non

coegerit, vel inuitos? An fortaſſe ijſdem legibus Romanum Imperium, regnante Romulo, ijſdem Numa, Tullo, cæteriſque ijſdem Conſulibus Rempub. adminiſtrantibus regebatur? Et tamen ad vnum omnia, bene tractandi, ſeruandi, augendi imperij finem ſpectare quis negabit? & ne nimis longe noſtra vagetur oratio, hoc ſummi ijdem Sanctiſſimi Pontifices congregationi noſtræ non conceſſiſſent, niſi res ipſas, & tempora ſic expoſcere iudicaſſent: vt taceam, quod impium eſſet omnino de antiquis noſtris patribus, qui primi conſtitutiones in Diui Benedicti Regulam inſtituere, quicquam ſiniſtrum, aut minus religioſum cogitare. Nunquam enim illi (qua erant pietate, ac vitæ ſantitate) ne tranſuerſum quidem vnguem de Diui Benedicti regula mutaſſent, minuiſſent, addidiſſent, niſi id ita fieri oportere, fuiſſent optimis rationibus arbitrati. Quas ego rationes, eas nimirum, quibus illi adducti, primas in Regulam conſtitutiones inuenerunt, referre non grauarer (ſunt enim in promptu) ſed ad ea, quæ noſtra tempora poſtulant, feſtinat oratio. Quo nam enim tandem pacto; Si noſtra hac ætate Abbates, & Monaſteriorum Priores, quos vocamus, perpetuos eligeremus; fieret vt non quod ſupereſt terreni, & perinde ad mortalem vitam regendam neceſſarij ſubſidij, penitus

diſtraheretur? Præterea quid magis in congregatione hac, & in omnibus etiam æque retinendum eſt, & omni ratione curandum, quam vt in ſancta quiete, iucunda pace, inter nos, & ſumma animorum tranquillitate viuamus? Hanc autem pacem qua nam via retinere inter nos, & habere poſſemus, ſi collegiorum Rectores à Monachis illius Monaſterij in omnem partem eligantur? Non ne id magnas diſcordias, & penè factiones apud noſtros maiores ſæpè peperiſſe comperimus? Neque mirum hoc etiam fortaſſe videri debeat, ſi multa, quæ noſtris primis patribus obſeruatu, facilia, atque adeo ſalutifera eſſent, nobis nunc, in quos fines ſeculorum deuenerunt, non conuenire dicamus. Illi etenim in ſiluis, in montibus, auijſque ferarum luſtris edificantes, habitabant, quod in antiquiſſimis noſtrarum Abbatiarum ruinis perſpici poteſt; & ex nobiliſſimo terrarum orbis Camaldulenſe Collegio, in altiſſimis Apennini iugis conſtituto, luce clarius patet. nos verò in vrbes ferè omnes, & oppida redacti, ſecularium (nam ſic eſt dicendum) cogimur plurimum commodis inſeruire. & ea de cauſa fit, vt nullo modo, quod ſingulis diebus ex regula præſtare debemus, in toto anno id efficere cum diei luce poſſimus: cum hyemis tempore vix ſatis Eccleſiæ de die, ac populis faciamus.

mus. Qua verò diei hora poſſent noſtri ſeculi Monachi Sacerdotes, preſertim in vrbibus, & locorum frequentia, agrorum incumbere culturæ, & ruſticanis negocijs implicari? Ijdemque cibarijs componendis, quomodo poſſent æque, ac cæteri, & patinis abluendis in culina verſari, cum illi confeſſionibus audiendis, ac cæteris Eccleſiæ Sacramentis populo miniſtrandis, ſacris faciendis, officijs decantandis, ferè ſint ſemper occupati? Quo pacto poſſumus hoc noſtro tempore illam tantam, de qua Regula loquitur, pedum ablutionem obſeruare? Nam qui poterit Abbas hoſpitibus aſſiduè comes eſſe (qui infiniti ſepè ſunt) & non reliqua maiora negocia ſui Monaſterij, & congregationis intermittere, ac negligere? Cæterum in Regula nulla de obſeruatione Aduentus Domini mentio facta eſt, & tamen videmus cum quanta, non tantum noſtræ congregationis; quantum omnium populorum deuotione, non ſecus ac ieiunium Quadrageſimale, à nobis obſeruetur. Sed nimis fortaſſe ſumus hac in re, nota per ſe ſatis omnibus, immorati. Quare taceant, taceant qui Regulam ſolam amplecti ſe velle ſimulantes, ſanctiſſimas conſtitutiones, ab optimis patribus inſtitutas, à plurimis Summis Pontificibus confirmatas; & ideo Max.

 & opti-

Digitized by Google

diſtraheretur? Præterea quid magis in congregatione hac, & in omnibus etiam æque retinendum eſt, & omni ratione curandum, quam vt in ſancta quiete, iucunda pace, inter nos, & ſumma animorum tranquillitate viuamus? Hanc autem pacem qua nam via retinere inter nos, & habere poſſemus, ſi collegiorum Rectores à Monachis illius Monaſterij in omnem partem eligantur? Non ne id magnas diſcordias, & penè factiones apud noſtros maiores ſæpè peperiſſe comperimus? Neque mirum hoc etiam fortaſſe videri debeat, ſi multa, quæ noſtris primis patribus obſeruatu, facilia, atque adeo ſalutifera eſſent, nobis nunc, in quos fines ſeculorum deuenerunt, non conuenire dicamus. Illi etenim in ſiluis, in montibus, auijſque ferarum luſtris edificantes, habitabant, quod in antiquiſſimis noſtrarum Abbatiarum ruinis perſpici poteſt; & ex nobiliſſimo terrarum orbis Camaldulenſe Collegio, in altiſſimis Apennini iugis conſtituto, luce clarius patet. nos verò in vrbes ferè omnes, & oppida redacti, ſecularium (nam ſic eſt dicendum) cogimur plurimum commodis inſeruire. & ea de cauſa fit, vt nullo modo, quod ſingulis diebus ex regula præſtare debemus, in toto anno id efficere cum diei luce poſſimus: cum hyemis tempore vix ſatis Eccleſiæ de die, ac populis faciamus.

mus. Qua verò diei hora poſſent noſtri ſeculi Monachi Sacerdotes, preſertim in vrbibus, & locorum frequentia, agrorum incumbere culturæ, & ruſticanis negocijs implicari? Ijdemque cibarijs componendis, quomodo poſſent æque, ac cæteri, & patinis abluendis in culina verſari, cum illi confeſſionibus audiendis, ac cæteris Eccleſiæ Sacramentis populo miniſtrandis, ſacris faciendis, officijs decantandis, ferè ſint ſemper occupati? Quo pacto poſſumus hoc noſtro tempore illam tantam, de qua Regula loquitur, pedum ablutionem obſeruare? Nam qui poterit Abbas hoſpitibus aſſiduè comes eſſe (qui infiniti ſepè ſunt) & non reliqua maiora negocia ſui Monaſterij, & congregationis intermittere, ac negligere? Cæterum in Regula nulla de obſeruatione Aduentus Domini mentio facta eſt, & tamen videmus cum quanta, non tantum noſtræ congregationis; quantum omnium populorum deuotione, non ſecus ac ieiunium Quadrageſimale, à nobis obſeruetur. Sed nimis fortaſſe ſumus hac in re, nota per ſe ſatis omnibus, immorati. Quare taceant, taceant qui Regulam ſolam amplecti ſe velle ſimulantes, ſanctiſſimas conſtitutiones, ab optimis patribus inſtitutas, à plurimis Summis Pontificibus confirmatas; & ideo Max. & opti-

& optimo Deo gratas ; nihil, niſi pietatem, deuotionem, religionem, ſanctitatemque redolentes ; reſpuunt, atque contemnunt. Quid enim, obſecro, an vlla religioſorum hominum congregatio reperietur, quæ poſt primam, aut ſibi datam, aut à ſe aſſumptam regulam, nullis conſtitutionibus ab ipſis patribus inſtitutis, & à ſummis Pont. confirmatis vtatur, & viuat? Porrò quot religioſorum hominum genera ſub vna eademque Diui BENEDICTI Regula Deo, & Eccleſiæ inſeruiunt? Quod ſi nullis conſtitutionibus extra, ſeu præter regulam ſit vtendum, quid inter ſe Caſſinenſes, Camaldulenſes, Ciſtercienſes, Vallis Vmbroſæ, Oliuetani, cæterique differrent? eos autem inter ſe differre, Eccleſiæ Sanctæ, & Deo placuiſſe, placereque quis neget, cum præſertim illæ differentiæ (præterquam quod ipſa Eccleſiæ Sanctæ approbatio ſatis magno eſt argumento ad probandum, optimo Deo id gratum fuiſſe) maximis frequentibuſque miraculis ſint omnes exortæ, & in Sanctam Eccleſiam inductæ? Hæc eſt illa ſancta varietas, qua Regina Domini, id eſt Sponſa Dei Altiſſimi, pura mater Eccleſia, aſtitit à Dextris Dei in veſtitu deaurato, varietate circundata: & concupiuit Rex Regum decorem eius, quoniam

niam illa hoc pacto adorat ipſum Dominum Deum ſuum, & veneratur: eiuſque vultum, ornamenta nimirum, & totius habitus variationes, laudant omnes exercitus; & in fimbrijs aureis circum amictam varietatibus in lætitia, & exultatione, in regis templum, in cœleſtem Sion adducent. Accipite igitur, viri Camaldulenſes, conſtitutiones veſtras, Diui BENEDICTI Regulæ adſcriptas, ex totius noſtræ congregationis deſiderio, & Sanctiſſimi Pontificis PII QVINTI voluntate confectas; in quibus & antiquæ noſtræ multæ, & Eremi aliquæ, aliæque, prout expedire viſum eſt vniuerſæ congregationi, continentur: ex quarum norma poſt hac tota noſtra congregatio, præceptoque, Deo Optimo Maximo ſeruiat. Neque quiſque ſuadente nequiſſimo humani generis hoſte diabolo, ſecum arbitretur paruam, vel minimam ad ſui obſeruantiam, vim conſtitutiones in ſe habere. Non enim regula, aut conſtitutio, tam Benedicti quam patrum, per ſe obligat hominem, ſed Eccleſiæ Sanctæ confirmatio, & approbatio, penes quam altiſſimi Dei, & Ieſu Chriſti ſeruatur authoritas, & propria cuiuſque profeſſio. Omnino, Reuerendi Patres conſtitutiones has a Diui BENEDICTI Regula, non

niſi magna cum ratione & vbi ipſa neceſſitas, poſtulat, diſceſſiſſe videbitis, & nihil eſſe introductum, quod non ad pietatem, iuſtitiam, pacem, deuotionem maxime faciat. Graue autem nihil hominibus, arctam, & anguſtam cœlorum, & perfectionis viam ingreſſis, videri debet.

FINIS PROOEMII.

Digitized by Google

IN NOMINE
DOMINI NOSTRI
IESV CHRISTI.

Incipit Prologus Regulæ.

AVSCVLTA, ò fili præcepta magiſtri: & inclina aurem cordis tui; & admonitionem pij patris libenter excipe: & efficaciter comple: vt ad eum per obedientiæ laborem redeas: à quo per inobedientiæ deſidiam receſſeras, &c.

NE quid vobis deſit, Camaldulenſes, quod ad rem noſtram facere, & noſtro huic negocio prodeſſe poſſit; ante omnia de voluntate patrum, hæc quæ ſequuntur, veluti quædam præludia, duximus apponenda. Beatus igitur Antoninus Archiepiſcopus Florentinus in patrum Collationibus, quas ipſe abbreuiauit, atque correxit, de Diuo Benedicto loquens, & eius regula ſic ait. Sicut autem Baſilius dicitur pater Monachorum in Oriente; ita etiam Beatiſſimus Benedictus pater Monachorum in Occidente. Ipſe enim (vt ait Gregorius) ſcripſit regulam, diſcretione præcipuam, ſermone luculentam, & præ cæteris, vt ita dicam, directiuam. Nam Regula Baſily, ſatis intricata, Regula Auguſtini multum generalis, & ad particularia parum

Digitized by Google

rum deſcendens; ſed per Conſtitutiones ei additas, à diuerſis religionibus eius profeſſoribus, auſteritatibus, & cerimonijs adornata. Regula Beati Franciſci, breuis, & propter multa præcepta, ſcrupulis plena. Sed Regula Sanctiſſimi Benedicti ſingula quæque clare deſcribit. Quæ etiam vt approbata, allegatur in Decretis, Cauſa xvi. quæſt. prima. Hanc igitur omnes Monachi occidentis pro fundamento tenent, exceptis Cartuſienſibus; ſed habitibus, Conſtitutionibus additis, & cæremonijs diſtinguntur. Huius autem vitam ſcripſit virtutibus plenam, magnus Gregorius in ſecundo Dialogorum per totum, quam à Diſcipulis ipſius Benedicti hauſit. Et ipſe etiam Monachus, & Abbas ſub dicta Regula militauit, antequam Papa fieret. Hæc Antoninus. Quoniam autem, iuxta decretum Sacri Concilij Tridentini debet Epiſcopus, ammota omni appellatione, & non obſtantibus quibuſcunque, componere omnes controuerſias, & lites de Præcedentia, quæ perſæpe maximo cum ſcandolo oriuntur inter Eccleſiaſticas perſonas, tam ſeculares, quam regulares, tum in proceſſionibus publicis, tum in ijs, quæ fiunt in tumulandis defunctorum corporibus: vt rectius, & facilius ipſe poſſit Epiſcopus ſententiam ſuprr hoc ferre: & iudicare, ſi inter nos, & alios regulares orirentur huiuſmodi controuerſiæ; & vt ſciatis (quod ad Præcedentiam attinet) quis locus vobis debeatur; non arbitrantur Patres futurum ab re, hoc loco aperte demonſtrare, quibus potiſſimum temporibus ſingulæ quæque Congregationes originem, & initium habuiſſe dicantur. Idem igitur Archiepiſcopus Florentinus, deſcribens vitas Patrum, hunc, qui ſequitur,

-tur, modum, & ordinem ſeruat, videlicet. Fuit vir vita venerabilis, gratia Benedictus, & nomine, ſicuti etiam (inquit Gregorius ſecundo Dialogorum) ab ipſo pueritiæ tempore ſuæ cor gerens ſenile: Et ſecundum Vgonem Floriacenſem, hic mortuus, eſt anno Domini Quingenteſimo trigeſimo ſexto. Vnde floruit circa annum Domini quingenteſimum &c. Poſt cuius vitam, & quorundam eius diſcipulorum, nempe Mauri, Placidi, Odonis Abbatis Cluniacenſis, & Odilonis, ita de Diuo Romualdo ſtatim ſubiungit, Sanctus Romualdus, qui clarus, & inſignis habetur anno Domini milleſimo, obijt autem circa annos Domini 1030. fundator extitit & inſtitutor Ordinis Camaldulenſium, dilatati, & ampliati in multis Monaſterijs, in partibus Tuſciæ & Lombardiæ, & principale eſt in Diœceſi Arretina. Huius vitam deſcripſit luculento ſermone, Eloquentiſſimus vir Petrus Damianus Epiſcopus, & Cardinalis, quam tamen abreuiauimus &c. Poſt vitam Romualdi, Bonifacij, Iohannis, & Benedicti eius diſcipulorum, idem ſic ait. Anno Domini milleſimo quadrageſimo, claruit Beatus Iohannes Gualbertus fundator, & Inſtitutor Ordinis vallis Vmbroſæ, ſub regula militantis Beati Benedicti cum quibuſdam conſtitutionibus ſuperadditis & in habitu griſeo. Quæ religio multa Monaſteria habet in Tuſcia, & Lombardia etiam ſuperiori &c. Huius autem abſoluta deſcriptione vitæ, & ea etiam cuiuſdam Stephani Grandemontenſis, quæ nullateuus facit ad rem noſtram, inquit. Anno Domini M XVII. ordo humiliatorum, vt reperi inſcriptis eorum, habuit primum ſui initium, & paulò inferius, ſumpſerunt pro norma viuendi par-

di partem Regulæ Beati Benedicti, non totam: Superiores eorum Præpoſitos nominantes. Circa verò annum Domini milleſimum ducenteſimum, approbatus eſt talis ordo, & modus viuendi ab Eccleſia, per Innocentium Tertium, & confirmatus. Anno vero Domini MLXXXVI. (ſubdit idem) habuit initium ordo Cartuſienſium, inſtitutore Bruno Theutonico ex vrbe Colonia. Et ordo Ciſtercienſium, ſub Regula Beati Benedicti militans, ſed cum multis alijs conſtitutionibus additis, approbatus ab Eccleſia, & multum priuilegiatus, & dilatatus per orbem, initium habuit. Anno Domini MXCVIII. Sub quodam Stephano Abbate. Sed paulo poſtea mirabiliter dilatatus per orbem à Beato Bernardo. Quod autem ad ordinem eorum Monacorum, qui dicuntur Montis Olìueti, militantium ſub Regula eiuſdem Diui Benedicti, attinet; licet hucuſque nullam de eo feciſſet mentionem Beatus Antoninus, in fine tamen eiuſdem libri incidenter ſic de eis loquitur. Circa annos Domini MCCCLXX. vt audiui, quibuſdam religioſis, vitam quaſi eremiticam tenentibus, & laudabilem in Diœceſi Arretina, ſed territorio Senenſi, Epiſcopus Arretinus, tunc temporis, dedit habitum ſimilem album, & regulam ipſius Benedicti. Ex quibus creſcentibus in gratia Dei, & numero, conſtitutus eſt ordo Montis Oliuarum dictus. Parimodo manifeſtum eſt, cæleſtinos (quos vocamus) vel Sancti Petri de Morone, qui & ipſi militant ſub regula Diui Benedicti, ſuum habuiſſe initium tempore ipſius Petri Moronei, quondam Celeſtini Papæ Quinti, circa annos Domini MCCC. His igitur ſic ſe habentibus ſatis conſtat religionem noſtram Camaldulenſem

lenſem poſt Monachos nigros, qui etiam (fortaſſe per antonomaſiam) dicuntur Sancti Benedicti, vel congregationis Sanctæ Iuſtinæ: quæ quidem congregatio, vt Monaſticæ religionis caput ſupereminet omnes; debere cæteris omnibus, ſub Diui Benedicti Regula militantibus, in omnibus præferri. Quam ſane rem non eſt qui poſſit iure inficiari, niſi qui ſit forte rerum huiuſcemodi penitus ignarus, & imperitus, dicente præſertim regula, cap. 63. Qui ſecunda diei hora venerit ad Monaſterium, iuniorem ſe nouerit eſſe illo, qui prima hora diei venit. His præmiſſis ad ipſius regulæ interpretationem accedamus.

Cum igitur vir Dei Benedictus; quem omnium iuſtorum ſpiritu plenum fuiſſe, fatentur omnes; & cuius manum à ſancto ſpiritu in ſcribendo ductam, non eſt qui neget: in ſuæ regulæ proemio, quæ à diſertioribus perpetuo obſeruata notatur, obſeruauerit: volunt patres (& ſi eorum non eſt intentionis totam regulam interpretari) nihil quod Monachis noſtræ congregationis, quoquo modo prodeſſe poſſit, ſilentio præteriri. Animaduertens igitur Diuus Pater Benedictus, duas inueniri vias, quæ ſecundum Domini doctrinam ad cælum ipſum & ad æternam perducunt beatitudinem; altera qua laici, & ſeculares homines, mandata legis ſeruando, proficiſcuntur; altera verò, qua religioſi, & mandata ſeruando, & Chriſtum ipſum pro viribus, & quantum patitur humana fragilitas, imitando, incedere debent; caſte, ſobrie, & pie viuentes in hoc ſeculo; ijs normam, regulamque viuendi tradit. Initio autem huius proemij primum quid velit agere oſtendit, quod ſatis per ſe patet, & poſtmodum ad quem ſua hæc dirigatur

Digitized by Google

tur oratio: ad eos nimirum qui muniti fortiſſimis obedientiæ armis, Chriſtum ſequi in ſancta Religione voluerint, quos paterno quodam affectu, ſicuti Salomon in omnibus operibus ſuis, ſic alloquitur. Auſculta filij &c. quibus verbis primum nos adhortatur vt læti accipiamus quæ præcepturus eſt nobis, deinde hanc regulam, hac præſertim ratione tradidiſſe oſtendit, vt obedientia, ſubmiſſione, & humilitate, eo redire poſſimus, quo ab inobedientia primi parentis noſtri, & ex conſequenti noſtra, fuimus deturbati, ſcilicet in gratiam creatoris, & Redemptoris noſtri. Quapropter videtur admodum eſſe neceſſarium; cum omnium ſit maximum præceptum in religionibus, immo cunctis in rebus obedientia; vt cum aliquis in numero fratrum cooptandus adſcribenduſque venerit, ei in primis & ante omnia liberè dicatur, & ſepius repetatur, vt vel ipſe ſe abnegaturum eſſe propriam voluntatem, & ſe ipſum arbitretur, vel quod ſuum eſt tollat, & ambulet. Quod ſi ſe obſeruaturum receperit, admittatur; ſin minus, non admittatur. Quatenus autem dicitur. In primis &c. eſt animaduertendum, quod ſanctus Pater omnia noſtra opera initium capere ab oratione maximopere deſiderat; vt Deo annuente, omnia cooperentur in bonum. Et hinc eſt quod Patres volunt, vt non ſolum is, qui religionem ingreſſurus venerit, orationi tunc temporis die, noctuque vacet, verum etiam, vt idem faciat totus conuentus Monachorum in eius gratiam, vt Deus Opt. Max. quæ ſua ſit hac in re voluntas, oſtendere dignetur. Nam nullum bonum niſi de ſurſum eſt, & à patre luminum deſcendens. Præterea quæcumque facitis (inquit Apoſtolus) ſiue

in ver-

in verbo , ſiue in opere , omnia in nomine Domini &c.

RESurgamus ergo tandem aliquando, excitante nos ſcriptura, ac dicente. Hora eſt iam nos de ſomno ſurgere &c.

HAC ſecunda parte proœmij conuertens orationem ſuam Pater ſanctus ad eos, qui aflati ſpiritu ſancto vocantur ad religionem, oſtendit eis, poſteaquam ſunt vocati à Domino, iam eſſe horam de ſomno ſurgere ad recipiendam gratiam, & reſpiciendum deificum lumen, quod illuminat omnem hominem, venientem in hunc mundum; & ad audiendam vocem ſermonis eius, cui nemo debet cor ſuum obdurare, neque ſpiritui, qui loquitur in eo, reſiſtere. Immo potius totis viribus currendum, dum lumen gratiæ Dei ardens in cordibus noſtris, nobis iter oſtendit, quo ducimur ad vitam. Ne forte nos tenebræ mortis, adhuc improuiſos & imparatos comprehendant. Sed quibus verbis nos vocat Dominus? ijs nimirum. Quis eſt homo, qui vult vitam, & cupit dies videre bonos? quod ſi tu audiens dixeris. Ego Domine. Reſpondet ipſe, prohibe linguam tuam à malo, neque in proſperis, neque in aduerſis blaſphemando, nec murmurando de aliquo, & labia tua non loquantur dolum, neque fraudem contra proximum, ſed ſis verax in verbis, & promiſſis ſeruandis: Diuerte à malo, ideſt vita, & fuge omne malum, ſeruando præcepta negatiua; & fac bonum ſeruando affirmatiua. Et ſimiliter inquire pacem, & ſequere eam. Non enim ſatis eſt declinare à malo,

niſi & faciamus quod bonum eſt, ad vtrumque enim tenemur. Nam dum declaratur Matth. 7. præceptum de dilectione proximi. Quęcumque vultus vt faciant vobis homines, & vos facite illis, in iſto affirmatiuo intelligitur & negatiuum. ideſt & quod non vultis vt faciant vobis homines, non faciatis illis. Et vt antiquitus dicebatur. Quod tibi non vis, alteri ne facias. hoc enim eſt declinare à malo, & facere bonum; & inquirere, & conſeruare pacem. Qui enim proximum pro viribus iuuare conatur & nemini iniuriam irrogare, is profectò vitam tutè ac pacifice traducet. Debemus igitur non modo declinare à malo, ſed & facere bonum.

SVccinctis ergo fide vel obſeruantia bonorum actuum lumbis noſtris, & calceatis in pręparatione euangelij pacis pedibus, pergamus itinera eius: vt mereamur eum qui nos vocauit, in regno ſuo videre &c.

CVM quis igitur in ſanctam religionem, per obedientiæ portam, intrare, aures dominicæ vocationi non obturare, & pro viribus declinare à malo, & facere bonum, ſibi propoſuerit: tunc, ſuccinctis cingulo fidei lumbis, & obſeruatione bonorum actuũ (quia fides ſine operibus mortua eſt) per iter, quod vitam viuendo Monaſticam, & ſanctam, habetur in clauſuris Monaſteriorum, ſe tantæ profectioni ſecurus accingat. Verum quoniam non ſatis eſt iter agentibus ſibi præcingere lumbos, vt facilius, & expeditius (velut gigas ad currendam viam) incedere poſſint; niſi etiam pedes

præpa-

Digitized by Google

præparatione Euangelij pacis calceauerint: ideò ne labantur, & ne fortaſſe media via deficiant, & cadant; ſtudeant totis viribus, ne ab ipſo tramite, quem nobis Euangelium pacis præparauit, vllo pacto declinent; neue extra illum, vel digitulum pedis ponant. Vt mereantur, peracto feliciter itinere, illum qui eos vocauit, in ſuo regno videre, ad quod niſi bonis actibus, & ſanctis operibus currendo, minime peruenitur. currendo inquam per eam viam, quam nobis poſt noſtram interrogationem, Dominus oſtendit dicens. Qui ingreditur ſine macula &c. Sed quomodo ſine macula omnes æque hanc vnam viam (quæ tandem non aberrantes ad ingreſſum vſque paradiſi perducit) ingredimur: cum non nulli, non niſi poſt multa admiſſa facinora, tantum abeſt vt ſine macula, in religionibus adſcribantur? Cui obiectioni reſpondetur, quod ſine macula ingreditur quiſquis ſuorum pænitentia ductus peccatorum, reſurgit tandem, & quod ſibi reliquum eſt vitæ, Deo optimo vouit. neque tamen prius ingreditur quam ſua omnia peccata Deo, & Sacerdoti confeſſus fuerit, & corde ingemuerit, ſcriptum eſt enim in Ezechiele. Si impius egerit pænitentiam ab omnibus peccatis ſuis, quæ operatus eſt, & cuſtodierit omnia præcepta mea; & fecerit iudicium, & iuſtitiam, vita viuet, & non morietur. Omnium iniquitatum eius, quas operatus eſt, non recordabor. Ecce igitur quomodo quis hanc viam ſine macula innocens ingredi poſſit. Subnectam etiam per appoſite, quod Prelati noſtre congregationis poſſunt, vigore priuilegiorum Leonis X. eam ingredientes, non modo à peccatis abſoluere & ab omni excommunicatione; verum etiam ſuper omni voto; exce-

pto religionis,vt ibi,diſpenſare.Poſtquam ergo aliquis ſuccinctis lumbis,& calceatis pedibus,vt ſupra,aggreſſus fuerit iter, & collum ſuaui iugo Domini ſuppoſuerit,operetur,ambulando iuſtitiam,quę vnicuique quod ſuum eſt, tribuit: loquatur veritatem in corde ſuo, non agat lingua dolum,non faciat proximo ſuo malum: non accipiat opprobrium aduerſus proximos ſuos, & tandem malignum diabolum, aliqua ſuadentem ſibi, cum ipſa ſuaſione ſua à conſpectu cordis ſui,ieiunijs,& orationibus reſpuat, ad nihilum deducat, & paruulos, ac debiles cogitatus eius teneat, & allidat ad petram Chriſtum. Et ſic poſt huius vitæ curſum ad cæleſtem illam Hieruſalem, in qua Rex regum ſtellato ſedet ſolio, Deo iuuante perductus, habitabit in ſancto tabernaculo Domini, & in æternum requieſcet in Monte ſancto eius.

QVi timent dominum de bona ſeruantia ſua non ſe reddant elatos; ſed ipſa in ſe bona non à ſe poſſe,ſed à Domino fieri exiſtimantes,operantem in ſe Dominum magnificant,illud, cum propheta dicentes. Non nobis Domine non nobis,ſed nomini tuo da gloriam &c.

QVoniam ſæpe numero virtutum ſolet & bonorum actuum comes eſſe ſuperbia & animi elatio: & quia etiam antiquus ille ſerpens, perpetuus humani generis hoſtis, diabolus nunquam deſinit eis, quos obedientia, caſtitate morum probitate,vitæ ſanctimonia, doctrina, cęteriſque virtutibus plurimum

pollere

Digitized by Google

polllere conſpexerit, parare inſidias: vt cum in alijs ipſos ſuperare nequiuerit reddat eos ſaltem elatione, & arrogantia Deo ingratos, contumaces, & criminoſos; conſentaneum viſum eſt Diuo Benedicto ſuos Monachos præmonere, ne poteſtquam toto tempore vitæ in vigilijs, orationibus, & abſtinentijs, rectas facere ſemitas Domini, elaborauerint tandem in abominabile ſcelus elationis incidant, quod pulcherrimum lucis Angelum ad ima vſque tartarea regna perduxit. Inquit igitur ipſe ſanctus Pater. Qui timent Dominum de bona ſeruantia ſua non ſe reddant elatos ſed &c. Superbia (inquit Aug.) gloriam de cœlis deiecit angelicam: & humilitas ad cælos aſcendere fecit infirmitatem humanam. O fratres ſubdit, cauete ne orantes, vel legentes, vel ſtantes, vel ſedentes vel vigilantes dicatis ore, vel corde (habitantes in cinere, & cilicio) cum phariſeo, Gratias tibi ago Domine, quia non ſum ſicut cæteri homines. Hoc. n. ſolitariam vitam ducentes, diabolo inſtigante, ſæpe contingit, vt frequenter aggredi ac dicere tententur ab inimico ſeruorum Dei, potius volo vos Eremum exire quam talia dicere, vel cogitare. Sed dum tentamini hoc aſſerere, vel de vobis ipſis cogitare, mox clamate, mox vlulate, & dicite cum propheta. Ego ſum vermis, & non homo, opprobriũ hominum, & abiectio plebis. Ita enim feciſſe, & dixiſſe quot quot fuere ſancti cænobitæ, omnes vno ore fatentur. Et re vera omnes qui audiunt, & faciunt verbum Dei, & nihilhominus ponunt Deum adiutorem ſuum, nullatenus ſperantes in multitu-

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

dine diuitiarum, & virium ſuarum, nec præualentes in vanitate ſua; ij ſunt, qui ita ædificauerunt, & fundauerunt domum ſuam, & bona opera ſua ſupra petram, vt nec fluminibus cogitationum, nec vento ſpiritus elationis vllo vnquam tempore poſſint euelli. Et ideo ſanctus Pater Romualdus ad euitandam propriam laudem, & ludum finxit, & ſocios queſiuit. Quo autem modo fugare poſſimus a nobis ipſum ſpiritum elationis, & ſuperbiæ, docuit nos D. Benedictus dum dixit ſuperbienti Monaco. Signa cor tuum frater; quid eſt quod loqueris? ſigna cor tuum. *Cum igitur nihil boni à nobis ipſis facere poſſimus à Domino fieri exiſtimemus, & ipſum ſolum magnificemus, qui omnia bona fieri præcipit ad ſuam, nō ad noſtram gloriam. Vt eam mercedem, quam nemo alius præſtare poteſt, ab ipſo recipere mereamur. Reliquum autem huius partis proœmij ſatis per ſe clarum, & manifeſtum eſſe videtur, cum ſciamus omnes hęc omnia à nobis potius opere, & facto præſtanda, & adimplenda, quam verbis, dum ipſe patientia ſua nos ad pœnitentiam expectat, & adducit, dicente Apoſtolo. Eſtote factores verbi, non auditores tantum, & ſic complebimus hoc iter agentes officium in hac vita, & tandem erimus cum ipſo heredes regni cælorum.*

ERGO præparanda ſunt corda noſtra & corpora ſanctæ præceptorum obedientiæ militatura, & quod minus habet in nobis natura poſsibile, rogemus Dominum, vt gra-

vt gratiæ ſuæ iubeat nobis adiutorium miniſtrari &c.

CVM ea, quæ hac poſtrema parte proœmij continentur, nulla, aut modica declaratione indigeant, ſatis ſuperque erit dixiſſe, quod perductis Monachis in ſanctam religionem, & viam, quæ ducit ad altiſſimi tabernaculum, nihil aliud ſupereſt, niſi vt præparemus corda, & corpora noſtra ad mandatorum obedientiam: Corda quoniam non quid, ſed qua intentione, corde, & animo operemur, reſpicit Deus: Corpora quoniam non niſi auxiliante ipſo, cor noſtrum, & anima opus ſuum perficere poſſunt. Cæterum ſi æque corpus, ac anima rationalis, quæ ambo hominem conſtituunt, ab vno eodemque Domino procreantur; & ipſa caro quandoque futura eſt immortalis, non ne æquum eſt & rationabile, vt & ipſa, erga Deum, Creatorem, & redemptorem ſuum, ſuo fungatur officio, & aliquam exhibeat ſeruitutem? & ambo ſimul dum in hac vita ſunt quod nobis imperpetuum expediat, operentur? Verum quoniam longe minus habet in nobis natura poſſibile, quam quod opus eſt ad noſtram ſalutem, & ad rationabile Deo præſtandum obſequium; monet ſanctus Pater, rogitemus Dominum, vt gratiæ ſuæ iubeat nobis adiutorium miniſtrari; ſi modo gehennæ pœnas fugere, & ad vitam optamus peruenire perpetuam, & ita pro viribus huc vſque demonſtrauimus, quæ fuerit intentio Pij noſtri legiſlatoris in hoc proœmio Regulæ; per quam, ſcholam, *vt ipſe ait,* & confraternitatem

quandam, ordinauit ſeruis Domini: *in qua nihil profecto graue, nil aſperum ijs videbitur conſtituiſſe, qui nouerint, pro paruis magna, pro terrenis cæleſtia & pro temporalibus ſempiterna eſſe receпturos.*

∴

DE

Digitized by Google

DE GENERIBVS,

Vel vita Monachorum.

CAPITVLVM I.

MONACHORVM quatuor genera eſse manifeſtum eſt &c.

CVM poſt multos alios ſummos Pont. LEO X. conceſſerit Capitulo, & Definitoribus noſtræ Congregationis liberam, ac plenam authoritatem, & facultatem Regulam interprætandi, Diuinum officium ordinandi; ſtatuta, & conſtitutiones formandi, & prius factas in toto, vel in parte (prout rerum, vel temporum qualitas exigit) tollendi, alterandi, & in melius commutandi, abſq; tamen ipſius regulæ in ſubſtantia, vel effectu variatione. Ipſi Reuerendiſsimi Patres, de mandato etiam & commiſsione, vt ſupra Sanctiſſimi Domini noſtri Domini Pij Papæ Quinti, pro moribus reformandis, & pro tuenda, & conſeruanda pace, charitate, & vnione noſtræ Congregationis; non modo fecerunt infraſcriptas declarationes, & conſtitutiones, verum etiam omnes alias, quæ retroactis temporibus, quocumque modo factæ fuiſſent, irritas, & caſſas in omnibus, & per omnia eſſe voluerunt: ſaluis tamen infraſcriptis à Sancta Sede Apoſtolica confirmatis, & alijs, de quibus infra ſuo loco dicemus. In primis igitur, cum iſtud verbum

Digitized by Google

bum MONACHVS, *quod Latine interprætatur ſolitarius, ſit nomen generale, ſub ſe diuerſa Monachorum genera continens, non ab re eſſe futurum duxit Sanctus Pater de quolibet eorum facere verba; & cuinam ipſorum hanc ſuam regulam, & viuendi normam traderet, demonſtrare. Quam ſane rem conſiderantes ipſi patres ſuper vno quoque genere (præterquam cænobitarum noſtri ordinis, pro quorum inſtitutione vitæ, ea omnia quæ hoc libro habentur, & continentur ſcripta, & conſtituta fuere) quædam conſideranda, & ſtatuenda duxerunt. Quod igitur ad Eremitas noſtros Camaldulenſes, veteres conſtitutiones innouando, &* LEONIS X. *priuilegijs inhærendo Priorem ipſius Eremi, omnibus in locis Congregationis noſtræ debere, poſt Generalem ſupra omnes alios Abbates, & Priores (præterquam ſuper eum, in cuius eſſet monaſterio) locum habere ſtatuerunt, propter loci illius dignitatem, qui & principium fuit, & in præſentiarum eſt totius noſtræ Congregationis caput. Similiter ordinauerunt, & ita fieri præceperunt, vt eiuſdem loci Eremitæ ſemper habeant locum (poſthabita omni ratione, & reſpectu profeſſionis) ſupra omnes Cænobitas noſtros, cum quibus eſſent, quod ad ſacros ordines, in pari gradu. Immo volunt, etiam ipſius Fontisboni, ſiue Camalduli Subpriorem, & Camerarium, in choro poſt Prælatos immediate, & in refectorio menſa ipſa Prælati ab omnibus honorari.*

Quod ad tertium Monachorum genus quod dicitur Sarabaitarum, vt in omnibus, quam maxime

fieri

ſieri poteſt, ipſorum vitam, & mores, veluti quandam peſtem, euitemus: decreuerunt, vt in poſterũ nullum aliquod conſtituatur Monaſterium, cui præſit Abbas, vel Prior tamquã loco principali: cuius non valeant redditus & prouentus duodecim Monachos adminus ita ſubſtentare, & de facto ſubſtentent, vt ibi diſciplina regularis, & Monaſtica obſeruantia commode fieri, & ſeruari poſſit. Et re vera parua quædam Monaſteria, in quibus non poteſt, propter paucitatem prouentuum, & conſequenter Monachorum, fieri vti decet, obſeruantia, fuere ſemper, & poſt hac erunt vniuerſæ corruptionis Monaſticæ potiſſima cauſa, & totius regularis diſciplinæ deſtructio. Nullo igitur pacto permittant Generales, atque Difinitores, in quorum manibus in futurum erit regimen noſtræ Congregationis Camal. vt de nouo erigantur, ſiue recipiantur huiuſmodi parua Monaſteria, & ſi qua in præſentia ſunt, aut omnimodo prouideatur, vt in eis duodecim Monachi commorari poſſint, aut vicinioribus ſimilibus vniantur; ita vt ex duobus fiat vnum tantumodo Monaſterium, inquo (vti decet Monachos) ita viuatur vt rationabile noſtræ ſeruitutis Deo præſtetur obſequium, & regularis obſeruantia omnino conſeruetur. Quod ſi fiet (fiet autem auxiliante Domino nihil commune habebimus cum ipſis Sarabaitis.

Quod vero ad ea loca attinet, quæ hodie non ſunt vere Monaſteria, neque Abbatiæ, licet alias fortaſſe fuerint, & huiuſmodi alia, quæ dicuntur, & ſunt veluti membra alicuius principalis Monaſteri,

præco-

præcipiunt Patres, vt in eis non minus, quam duo Monachi teneantur, qui Prælato principalis loci in omnibus obediant, & ita ſubſint, vt ab eo alter, vel ambo ad eius arbitrium mutari poſſint, & ammoueri. Quod ſi fieri non poteſt propter huiuſmodi locorum paruos redditus, & fructus; aut procuretur vt omnis cura animarum, ſi imminet, ammoueatur, aut per præsbiteros ſeculares exerceatur. Et breuiter Monachis noſtræ Congregationis, nullo pacto permittatur, vt quo vis loco ſoli, & abſque alio ſociante Monacho, permanere poſſint. Et ita noſtri effugient Cænobitæ omnem ſimilitudinem, quam habere poſſent cum abominabili genere Sarabaitarum, quod pluribus in locis & Aug. & Hieronimus mirum in modum damnare, & vituperare conantur.

Quod ad quartum genus, ideſt Girouagorum (vt aiunt) quoniam fieri facillime poſſet, niſi prouideretur, vt noſtri Cænobitæ ipſis, per regularis diſciplina inobſeruantiam, præſertim extra clauſuram circumuagando, perſimiles euaderent; Ideo ipſi Reuerendiſſimi Patres, vt omnem conuenientiam, & ſimilitudinem, quam cum ipſis Girouagis habere poſſent, effugiant; in primis conſtituerunt, vt nullo pacto audeant Prælati, & eorum conuentuales, ad capitulum profecturi, è proprijs Monaſterijs ad hoc diſcedere, niſi tot dies ante, quot ad perueniendum euntibus recto tramite, locum Capitulo celebrando deſtinatum, ſufficere commode poſſint. Dummodo illuc perueniant ſexta feria, quæ præcedit diem Dominicam, in qua ipſum Capitulum incipit

pit

Digitized by Google

pit celebrari. Quod ſi quis Prælatus, vel Monachus, aliquò, ex recta via diuertendo, aliter egerit; in ipſo immediate ſubſequenti Capitulo, & Deffinitorum electione, careat voce actiua, & paſſiua. Similiter teneatur quilibet eorum, abſoluto Capitulo, quam citiſſime, recto tramite, ad propria remeare, & contrafacientes, abſque licentia Generalis, grauiter puniantur, videlicet Prælatus ſequenti proximo Capitulo intelligatur, & ſit priuatus pro ea vice tantum, actiua voce, & paſſiua & Monachus non poſſit eodem ſequenti anno, eligi conuentualis. Sicuti enim nulla alia res magis ſeruat, & auget Monaſticam dignitatem, quam videre Monachos intra ſepta Monaſterij perpetuo commorari: ita nulla alia magis eam videtur minuere, atque deſtruere, quam inutilis, & omnino ſuperflua vagatio extra ipſum. Monachis, qui tempore Capituli, vel alias ab vno Monaſterio ad aliud tranſmittentur, non liceat niſi magna neceſſitate, in eodem loco, a quo diſceſſuri ſunt, diutius permanere, aut moram trahere, quam per tres dies, a quo eis huiuſmodi permutatio fuerit denuntiata, & collata prouiſio, qua ſemet, & ſua inde ad Monaſterium, ad quod perrexerint tranſportare queant; idque ſub pœna amiſſionis vocis tam actiuæ, quam paſſiuæ per annum. Qui quidem Monachi, vt etiam diſponitur in antiquis noſtris conſtitutionibus; immo, & Prælati omnes teneantur; cum eis ex vno ad aliud Monaſterium traſmigrare contigerit, ſub grauiori pœna, arbitrio Reuerendiſſ. Generalis, & viſitatorum imponenda: ea omnia palam facere, & ſigillatim oſten-

oſtendere, quæ ſecum tranſportare, vel tranſportari facere voluerint; Monachi Prælato domus, e qua ſunt diſceſſuri, vel eius vicem gerentibus, & Prælati ſimiliter ſucceſſori ſuo, vel ſenioribus Monaſterij. Nullus neque Prælatus, neque priuatus Monachus poſſit patriam, aut parentes inuiſere in locis diſtantibus, & vbi non ſint Monaſteria noſtri ordinis, niſi de licentia patrum Deffinitorum, vel in aliquo caſu Reuerendiſſimi Patris Generalis, aut Vicarij in prouincia exiſtentis. Et qui hac facultate ſibi facta, iuerint, non niſi decem dierum ſpatio ad ſummum, ibi manere poſſint: cum indecens ſit, & vituperatione dignum, Monachos in domibus laico[illegible] commorari: & Prælati qui contra hoc ege-[illegible] cuiuſlibet dignitatis priuationi ſubiaceant, [illegible] verò ad arbitrium Deffinitorum, vel Ge-[illegible] aut [illegible], iuxta qualitatem transgreſ-[illegible] puniantur. [illegible]uod vero ad eos, in quorum pa-[illegible] ſunt M[illegible] ordinis, poſſit eis Reuerendiſ-[illegible] Generalis [illegible]bere licentiam patriã ipſam, ac parent[illegible] Dummodo ad Monaſteria noſtra [illegible], & in eiſdem ſemper come-[illegible]entur, quod ſi quis in domibus ſe-[illegible] occaſ[illegible] præſertim ijs diebus, [illegible]ſci ſolen[illegible], prandere, cœna-[illegible] quouis [illegible]re, aut etiam per-[illegible] à patre Generali, [illegible] hanc licentiam, quam [illegible]ſſe dari in toto ordine [illegible] poſſit etiam tri-[illegible] in ſua Prouincia,

Google

uincia, & omnis Abbas, ſeu Prælatus in ſua iuriſdictione, & vt puta Vicarius Flaminiæ ad omnem locum illius prouinciæ ſuos poteſt Monachos licentiare: & Abbas Roſæ Senarum per omnia ſua loca, quæ ſunt in territorio Senenſium, & ſic de ſingulis. At vero Prælati, quorum iuriſdictio ob arctitudinem loci, in quo morantur, parua eſt, & exigua, ſicuti eſt Prioris Sanctæ Mariæ & Benedicti de vertilio, Abbatis Vrani, & aliorum huiuſmodi; poſſint ſuis Monachis licentiam dare eundi extra Monaſterium ad decem miliaria, hac tamen lege, vt nuſquam extra domos ordinis, niſi magna cogente neceſſitate, noctē vel vnam tranſigant in ſecularium domibus. Prælati vero ipſi quocumque voluerint ire poſſint, dummodo ſuarum prouinciarum terminos ſine licentia niſi maxima vrgente neceſſitate non egrediantur. Camerarios itidem, ſiue Cellerarios, & Procuratores, ob negocia Monaſterij, ijdem Prælati quotieſcumque opus fuerit, quouis mittere valeant. Attamen ſcire debemus, quod quanto minus, vel ipſi Prælati vagabuntur, vel alios vagari permiſſerint extra Monaſteria, tanto magis maledicentium linguas, ſcandala, & pericula omnia vitabunt. Ii verò, qui de licentia ſuorum Prælatorum limites Monaſterij, intra tamen iuriſdictionem ipſorum, viſendorum parentum gratia prodibunt, non valeant, vbi non ſunt Monaſteria, aut Hoſpitia ordinis, vltra tres dies manere: ſi vero ibi fuerint domus ordinis, poterunt beneplacitum Prælati manere infra tamen numerum decem dierum. Et ne iterum nobis redeundum ſit ad loquendum de authoritate Vicariorum,

pro-

prouinciarum, ſanxerunt ijdem ſupremi Patres, illos, abſente Reuerendiſſimo Generali, eandem in prouincia habere auctoritatem ſupra Monachos, quam habet ipſemet Generalis in toto ordine, ſuper omnes atque ipſo præſente in prouincia, Vicarius illius omni tali auctoritate priuari. Verum quia parum eſſet extra ciuitates, & oppida non vagari, ſi etiam ſuperflui diſcurſus, per vrbes ipſas non tollerentur, decreuerunt ipſi ſummi Patres, quod non ſolum Monachi non egrediantur ſepta Monaſterij abſque licentia, & benedictione, alioquin, vt fugitiui grauiſſime puniantur; ſed etiam vetuerunt ne Prelati facultatem talem egrediendi facere poſſint, niſi Priori, Subpriori, Magiſtro Nouitiorum, Camerario, & Procuratori. Quibus tamen alium Monachum comitem dare valeant ſecundum quod eis viſum fuerit. In aliquo tamen neceſſitatis caſu poſſit Abbas quem voluerit, quo voluerit, & quibuſcum voluerit mittere. Illud nihil minus ſemper præ oculis habeat, quod quanto minus Monachi videbuntur per ciuitatem vagari, tanto ipſe commendabilior erit, & ijdem Monachi in maiori precio, & æſtimatione ab omnibus habebuntur, & veræ clauſtralis obſeruantiæ amatores cenſebuntur, eruntque. Prælati vero contrafacientes huic ſanctæ conſtitutioni, iudicentur, ſi ita res exigere videbitur, omni prælationis officio indigni &, qui alijs præſint, minus idonei. Conuerſi vero ob neceſſitates Monaſterij poſſint à Prælato ſoli tranſmitti, niſi forte iuuenes ſint, aut ſuſpecti. Similiter à Monaſterijs noſtris, quæ ſunt extra vrbes, nullus Monachus ne-

que

Digitized by Google

que etiam Camerarius, & Procurator ſolus mitti poſſit ad ciuitatem, ſeu oppidum & caſtrum pedeſter, ſed vel conuerſus mittatur, vel Monachus equeſter. Quando itidem e dictis locis neceſſitas eſt pergendi ad ciuitatem proceſſionum gratia, aut alia quacumque cauſa ſimili, ſub pœnis grauiſſimis non permittat Abbas, vel Prior Monachos turmatim, ſparſim, & ſine ordine aliquo proficiſci: ſed ipſe cum ijs poſt Crucem, ordinate pergat, nec loquantur inter eundum cum laicis, nec ipſi inter ſe, niſi forte ſub miſſa voce, de ijs, quæ ad Deum, & ad ſalutem animarum attinent. Quinimmo ea incedant modeſtia, qua benè morigeratos ac ſanctos Monachos decet incedere. Et hoc pacto, quantum attinet ad huius primi capituli diſpoſitionem, euitabitur omnis ſimilitudo, & conuenientia, quæ haberi poſſit cum Girouagis.

QVALIS DEBEAT ESSE ABBAS.

CAP. II.

ABbas qui præeſſe dignus eſt monaſterio, ſemper meminiſſe debet quod dicitur, & nomen maioris, factis implere, &c.

VIr certe vitæ venerabilis, gratia Benedictus, & nomine, poſtquam locutus eſt de dictis quatuor generibus Monachorum, ſciens integritatem Præſidentium, ſalutem eſſe ſubditorum; necnon

Digitized by Google

male regi eas familias, & oues, quæ bonis careant patribus, atque paſtoribus: & in illis domibus nullam eſſe diſciplinam, in quibus vnicuique pro ſua voluntate, & arbitrio licet viuere; quin potius luxuriari, & laſciuire: idcirco ab ijs, qui Monaſterijs, & Monachis præſunt, initium ſuæ Regulæ cenſuit eſſe ſumendum. Quoniam autem in tractando de qualitatibus Abbatum, ita copioſe quod voluit, & quod fuit altæ menti diuinitus inſpiratum, ſcriptis ſuis impleuit, atque adeò recte perfecit, vt nihil huic capitulo addi, minui vè poſſe videatur; ideo ipſi R. Patres, Præſidens, & Diffinitores, ante omnia precipiunt omnibus, & ſingulis Abbatibus, & Prioribus, non titularibus, vt aiunt, ſed regimen habentibus, vt ſaltem ſemel in menſe ipſum Regulæ capitulum, cui titulus eſt. Qualis debeat eſſe Abbas, attentiſſime legant; vt vel inuiti meminerint, quæ ſui ſint officij partes; & vt attendentes ſibi cõmiſſo gregi, vigilent, in omnibus laborent, & ſuum miniſterium impleant. Abbas præterea meminiſſe debet, quod is nomine eſſe dicitur, videlicet, Monachis eſſe Patrem, non Dominum; & ideo debere eos paterno affectu, & charitate, vt vere filios in Domino amare; & non ſuper eos tirannidem quodammodo exercere: & ita factis nomen, quod habet maioris & patris implere. Idem meminerint ſe in Monaſterio eius agere vices, qui non venit miniſtrari, ſed miniſtrare. Et licet Abbas in docendo, conſtituendo, & iubendo maximam auctoritatem habere videatur, ſciat tamẽ ſe nihil debere extra præceptum Domini docere, conſtituere, & iubere. Qui quidem Dominus,

minus, non modo ſemper damnauit eos, qui dicunt, & non faciunt, & qui in humeros hominum onera importabilia imponentes, nolunt ea vel digito mouere; verum etiam venit ipſe, non legem ſoluere, ſed adimplere; nec voluntatem ſuam, ſed eius à quo miſſus fuerat, facere. Memor ſit etiam Abbas faciendam eſſe in iudicio diſcuſſionem ſuæ doctrinæ, & ſuorum obedientiæ diſcipulorum. Sed quomodo doctrinæ ſuæ ſi non docuerit, vel ſi non ad id operā dederit atque ſtuduerit, vt alios doceret? Quomodo diſcipulorum obedientiæ, ſi neſcierit, quæ ſunt ſecundum legem Domini, iubere ſubditis? Studeant itaque ac diſcant totis viribus Abbates, & Priores, non ſcientiam huius mundi, quæ apud Deum ſtultitia eſt, præ manibus ſemper habere, ſed ipſam Domini legem immaculatam animas conuertentem percipere, & fidele teſtimonium Dei, ſapientiam paruulis, & humilibus præſtans perficiendum quotidie mandare, ac tradere. Cæterum ſi Abbatis culpæ eſt tribuendum, quicquid minus vtilitatis paterfamilias, nempe Dominus Deus noſter, ex ſuis ouibus acceperit; quibus pœnis illos eſſe puniendos arbitramur, qui greges ſibi commiſſos, mercenariorum more (ne dicā perdunt, & mactant) deſerunt, & ouium ſuarum cuſtodiæ minime incumbunt? cum ſit certiſſimum, ſecundum regulam, quæ habetur in Decretalibus, non admitti paſtoris excuſationem, ſi lupus oues comedit, & paſtor ignoraſſe ſe dicat, ac certe neſciat. Bonus enim paſtor animam ſuam ponit pro ouibus ſuis; tantum abeſt, vt ouili derelicto curam gregis vllo vnquam tempore negligere poſſit.

CVm ergo aliquis ſuſcipit nomen Abbatis, &c.

ABbas, qui duplici doctrina præeſſe, ſecundum regulam, vult ſuis diſcipulis; ſciens magis mouere exempla, quam verba: ſit quantum humana fragilitas patitur, Domini noſtri imitator; qui non tantum fecit, ſed fecit ſimul, & docuit; imo cœpit prius facere, & poſteà docere. Ea enim eſt efficaciſſima doctrina, quæ doctoris operibus, moribus, & vita comprobatur. Doctrina igitur, & ſcientia Abbas faciat ſatis prudentioribus ſuo ipſius verbo mãdata præceptaque dominica proponendo: duris autem corde, ſimplicioribuſque, & imperitis, diuina eis præcepta factis, atque operibus demonſtrando. Qui cupiunt Abbates, & Priores, vt ſui fratres, & diſcipuli preſto ſint diuinis horis die noctuque vt priuatis orationibus inſtent, aſſidueque in Dei laudes incumbant, vt ſæpius confiteantur, & Euchariſtiæ Sacramentum ſumant, vel Miſſæ ſacrificium peragant; vt ieiunent, nec continue vagentur, ſed cella inſideant, & commorentur: vt ſint caſti, ſobrij, obedientes, pauperes ſpiritu, & humiles, & tandem (vt ipſis vtar verbis ſacri Concilij Tridentini) non rixoſi, vitioſi, impudici, cupidi, elati, detractores, maledici, verboſi, & voluptatum amatores: vitia demum fugiant, & virtutes amplectantur, ſicut decet Monachos; qui (inquam) Abbates cupiunt, vt hæc, & alia huiuſmodi à ſuis fratribus, filijs, & diſcipulis omni modo obſeruentur, ipſi, ipſi certè, qui duces ſunt, & cuſtodes in primis impleant, faciant, & obſeruẽt.

Tumul-

Digitized by Google

Tumultuarij enim & gregarij milites tum demum acriter, fortiterque pugnare perſpiciuntur, nec vllū, vel horrendum timere mortis genus, cum centuriones, præfectos, tribunos vident in primis cornibus hoſtium iacula negligere, repellere gladios, inſultare periculis, & ipſam denique mortem non formidare. Vbi dicitur. Non proponatur, &c. *dicemus infra quomodo, & qua rationabili cauſa volunt Patres, quod poſſit Abbas, quem in bonis actibus, & obedientia inuenerit meliorem alijs præponere. Vbi dicitur.* De cuiuslibet ordine id faciat, &c. *Volunt huiuſmodi verba ita intelligi, vt omni poſthabito reſpectu nobilitatis, tam ille, qui eſt humili loco natus, quam nobilis: tam pauper, quam qui diues, & tam ſeruus, quam ingenuus poſſit ratione bonorum actuum, virtutum, obedientiæ, humilitatis, & ſcientiæ, cæteris anteponi, & ad altiora promoueri.*

ERgo æqualis ſit omnibus;ab eo charitas, vna præbeatur omnibus ſecundum merita diſciplinę, &c.

AEqualis, *ideſt iuſtus. Iuſtitia enim, cuius etiā partes ſunt rigor, & æquitas, & cui proprium eſt tribuere vnicuique, quod ſuum eſt, & iuxta opera ſua; modo vtitur ipſo rigore, aliquando vero æquitate: rigore quidem durius arguendo (vt Diuus ait Benedictus) indiſciplinatos, & inquietos; Aequitate vero obedientes, & mites rationabili quodam more rogando, & obſecrando. Cum igitur*

Digitized by Google

præcipiunt Patres, vt in eis non minus, quam duo Monachi teneantur, qui Prælato principalis loci in omnibus obediant, & ita ſubſint, vt ab eo alter, vel ambo ad eius arbitrium mutari poſſint, & ammoueri. Quod ſi fieri non poteſt propter huiuſmodi locorum paruos redditus, & fructus; aut procuretur vt omnis cura animarum, ſi imminet, ammoueatur, aut per præsbiteros ſeculares exerceatur. Et breuiter Monachis noſtræ Congregationis, nullo pacto permittatur, vt quo vis loco ſoli, & abſque alio ſociante Monacho, permanere poſſint. Et ita noſtri effugient Cænobitæ omnem ſimilitudinem, quam habere poſſent cum abominabili genere Sarabaitarum, quod pluribus in locis & Aug. & Hieronimus mirum in modum damnare, & vituperare conantur.

Quod ad quartum genus, ideſt Girouagorum (vt aiunt) quoniam fieri facillime poſſet, niſi prouideretur, vt noſtri Cænobitæ ipſis, per regularis diſciplina inobſeruantiam, præſertim extra clauſuram circumuagando, perſimiles euaderent; Ideo ipſi Reuerendiſſimi Patres, vt omnem conuenientiam, & ſimilitudinem, quam cum ipſis Girouagis habere poſſent, effugiant; in primis conſtituerunt, vt nullo pacto audeant Prælati, & eorum conuentuales, ad capitulum profecturi, è proprijs Monaſterijs ad hoc diſcedere, niſi tot dies ante, quot ad perueniendum euntibus recto tramite, locum Capitulo celebrando deſtinatum, ſufficere commode poſſint. Dummodo illuc perueniant ſexta feria, quæ præcedit diem Dominicam, in qua ipſum Capitulum incipit

pit

pit celebrari. Quod ſi quis Prælatus, vel Monachus, aliquò, ex recta via diuertendo, aliter egerit; in ipſo immediate ſubſequenti Capitulo, & Deffinitorum electione, careat voce actiua, & paſſiua. Similiter teneatur quilibet eorum, abſoluto Capitulo, quam citiſſime, recto tramite, ad propria remeare, & contrafacientes, abſque licentia Generalis, grauiter puniantur, videlicet Prælatus ſequenti proximo Capitulo intelligatur, & ſit priuatus pro ea vice tantum, actiua voce, & paſſiua & Monachus non poſſit eodem ſequenti anno, eligi conuentualis. Sicuti enim nulla alia res magis ſeruat, & auget Monaſticam dignitatem, quam videre Monachos intra ſepta Monaſterij perpetuo commorari: ita nulla alia magis eam videtur minuere, atque deſtruere, quam inutilis, & omnino ſuperflua vagatio extra ipſum. Monachis, qui tempore Capituli, vel alias ab vno Monaſterio ad aliud tranſmittentur, non liceat niſi magna neceſſitate, in eodem loco, a quo diſceſſuri ſunt, diutius permanere, aut moram trahere, quam per tres dies, a quo eis huiuſmodi permutatio fuerit denuntiata, & collata prouiſio, qua ſemet, & ſua inde ad Monaſterium, ad quod perrexerint tranſportare queant; idque ſub pœna amiſſionis vocis tam actiuæ, quam paſſiuæ per annum. Qui quidem Monachi, vt etiam diſponitur in antiquis noſtris conſtitutionibus; immo, & Prælati omnes teneantur; cum eis ex vno ad aliud Monaſterium traſmigrare contigerit, ſub grauiori pœna, arbitrio Reuerendiſſ. Generalis, & viſitatorum imponenda: ea omnia palam facere, & ſigillatim oſten-

oſtendere, quæ ſecum tranſportare, vel tranſportari facere voluerint; Monachi Prælato domus, e qua ſunt diſceſſuri, vel eius vicem gerentibus, & Prælati ſimiliter ſucceſſori ſuo, vel ſenioribus Monaſterij. Nullus neque Prælatus, neque priuatus Monachus poſſit patriam, aut parentes inuiſere in locis diſtantibus, & vbi non ſint Monaſteria noſtri ordinis, niſi de licentia patrum Deffinitorum, vel in aliquo caſu Reuerendiſſimi Patris Generalis, aut Vicarij in prouincia exiſtentis. Et qui hac facultate ſibi facta, iuerint, non niſi decem dierum ſpatio ad ſummum, ibi manere poſſint: cum indecens ſit, & vituperatione dignum, Monachos in domibus laicorum commorari: & Prælati qui contra hoc egerint, cuiuſlibet dignitatis priuationi ſubiaceant, Monachi verò ad arbitrium Deffinitorum, vel Generalis, aut Vicarij, iuxta qualitatem transgreſſionis, puniantur. Quod vero ad eos, in quorum patria ſunt Monaſteria ordinis, poſſit eis Reuerendiſſimus Generalis præbere licentiam patriā ipſam, ac parentes inuiſendi. Dummodo ad Monaſteria noſtra primo ſe conſerant, & in eiſdem ſemper comedant, & pernoctentur, quodſi quis in domibus ſecularium, quauis occaſione; præſertim ijs diebus, quibus laici veſci ſolent carnibus, prandere, cænare, aut alio quouis modo comedere, aut etiam pernoctari auſus fuerit, grauiori pæna à patre Generali, & viſitatoribus puniatur. Et hanc licentiam, quam diximus parentes inuiſendi, poſſe dari in toto ordine ab ipſo Generali, volunt Patres vt poſſit etiam tribuere quilibet Prouincialis Vicarius in ſua Prouincia,

uincia,

Digitized by Google

uincia, & omnis Abbas, ſeu Prælatus in ſua iuriſdictione, & vt puta Vicarius Flaminiæ ad omnem locum illius prouinciæ ſuos poteſt Monachos licentiare: & Abbas Roſæ Senarum per omnia ſua loca, quæ ſunt in territorio Senenſium, & ſic de ſingulis. At vero Prælati, quorum iuriſdictio ob arctitudinem loci, in quo morantur, parua eſt, & exigua, ſicuti eſt Prioris Sanctæ Mariæ & Benedicti de vertilio, Abbatis Vrani, & aliorum huiuſmodi; poſſint ſuis Monachis licentiam dare eundi extra Monaſterium ad decem miliaria, hac tamen lege, vt nuſquam extra domos ordinis, niſi magna cogente neceſſitate, noctē vel vnam tranſigant in ſecularium domibus. Prælati vero ipſi quocumque voluerint ire poſſint, dummodo ſuarum prouinciarum terminos ſine licentia niſi maxima vrgente neceſſitate non egrediantur. Camerarios itidem, ſiue Cellerarios, & Procuratores, ob negocia Monaſterij, ijdem Prælati quotieſcumque opus fuerit, quouis mittere valeant. Attamen ſcire debemus, quod quanto minus, vel ipſi Prælati vagabuntur, vel alios vagari permiſſerint extra Monaſteria, tanto magis maledicentium linguas, ſcandala, & pericula omnia vitabunt. Ii verò, qui de licentia ſuorum Prælatorum limites Monaſterij, intra tamen iuriſdictionem ipſorum, viſendorum parentum gratia prodibunt, non valeant, vbi non ſunt Monaſteria, aut Hoſpitia ordinis, vltra tres dies manere: ſi vero ibi fuerint domus ordinis, poterunt ad beneplacitum Prælati manere infra tamen numerum decem dierum. Et ne iterum nobis redeundum ſit ad loquendum de authoritate Vicariorum,

pro-

prouinciarum, ſanxerunt ijdem ſupremi Patres, illos, abſente Reuerendiſſimo Generali, eandem in prouincia habere auctoritatem ſupra Monachos, quam habet ipſemet Generalis in toto ordine, ſuper omnes atque ipſo præſente in prouincia, Vicarius illius omni tali auctoritate priuari. Verum quia parum eſſet extra ciuitates, & oppida non vagari, ſi etiam ſuperflui diſcurſus, per vrbes ipſas non tollerentur, decreuerunt ipſi ſummi Patres, quod non ſolum Monachi non egrediantur ſepta Monaſterij abſque licentia, & benedictione, alioquin, vt fugitiui grauiſſime puniantur; ſed etiam vetuerunt ne Prælati facultatem talem egrediendi facere poſſint, niſi Priori, Subpriori, Magiſtro Nouitiorum, Camerario, & Procuratori. Quibus tamen alium Monachum comitem dare valeant ſecundum quod eis viſum fuerit. In aliquo tamen neceſſitatis caſu poſſit Abbas quem voluerit, quo voluerit, & quibuſcum voluerit mittere. Illud nihil minus ſemper præ oculis habeat, quod quanto minus Monachi videbuntur per ciuitatem vagari, tanto ipſe commendabilior erit, & ijdem Monachi in maiori precio, & æſtimatione ab omnibus habebuntur, & veræ clauſtralis obſeruantiæ amatores cenſebuntur, eruntque. Prælati vero contrafacientes huic ſanctæ conſtitutioni, iudicentur, ſi ita res exigere videbitur, omni prælationis officio indigni &, qui alijs præſint, minus idonei. Conuerſi vero ob neceſſitates Monaſterij poſſint à Prælato ſoli tranſmitti, niſi forte iuuenes ſint, aut ſuſpecti. Similiter à Monaſterijs noſtris, quæ ſunt extra vrbes, nullus Monachus ne-

que

Digitized by Google

que etiam Camerarius, & Procurator ſolus mitti poſſit ad ciuitatem, ſeu oppidum & caſtrum pedeſter, ſed vel conuerſus mittatur, vel Monachus equeſter. Quando itidem e dictis locis neceſſitas eſt pergendi ad ciuitatem proceſſionum gratia, aut alia quacumque cauſa ſimili, ſub pœnis grauiſſimis non permittat Abbas, vel Prior Monachos turmatim, ſparſim, & ſine ordine aliquo proficiſci: ſed ipſe cum ijs poſt Crucem, ordinate pergat, nec loquantur inter eundum cum laicis, nec ipſi inter ſe, niſi forte ſub miſſa voce, de ijs, quæ ad Deum, & ad ſalutem animarum attinent. Quinimmo ea incedant modeſtia, qua bene morigeratos ac ſanctos Monachos decet incedere. Et hoc pacto, quantum attinet ad huius primi capituli diſpoſitionem, euitabitur omnis ſimilitudo, & conuenientia, quæ haberi poſſit cum Girouagis.

QVALIS DEBEAT ESSE ABBAS.

CAP. II.

ABbas qui præeſſe dignus eſt monaſterio, ſemper meminiſſe debet quod dicitur, & nomen maioris, factis implere, &c.

VIr certe vitæ venerabilis, gratia Benedictus, & nomine, poſtquam locutus eſt de dictis quatuor generibus Monachorum, ſciens integritatem Præſidentium, ſalutem eſſe ſubditorum; necnon

Digitized by Google

male regi eas familias, & oues, quæ bonis careant patribus, atque paſtoribus: & in illis domibus nullam eſſe diſciplinam, in quibus vnicuique pro ſua voluntate, & arbitrio licet viuere; quin potius luxuriari, & laſciuire: idcirco ab ijs, qui Monaſterijs, & Monachis præſunt, initium ſuæ Regulæ cenſuit eſſe ſumendum. Quoniam autem in tractando de qualitatibus Abbatum, ita copioſe quod voluit, & quod fuit altæ menti diuinitus inſpiratum, ſcriptis ſuis impleuit, atque adeò recte perfecit, vt nihil huic capitulo addi, minui vè poſſe videatur; ideo ipſi R. Patres, Præſidens, & Diffinitores, ante omnia precipiunt omnibus, & ſingulis Abbatibus, & Prioribus, non titularibus, vt aiunt, ſed regimen habentibus, vt ſaltem ſemel in menſe ipſum Regulæ capitulum, cui titulus eſt. Qualis debeat eſſe Abbas, attentiſſime legant; vt vel inuiti meminerint, quæ ſui ſint officij partes; & vt attendentes ſibi cõmiſſo gregi, vigilent, in omnibus laborent, & ſuum miniſterium impleant. Abbas præterea meminiſſe debet, quod is nomine eſſe dicitur, videlicet, Monachis eſſe Patrem, non Dominum; & ideo debere eos paterno affectu, & charitate, vt vere filios in Domino amare; & non ſuper eos tirannidem quodammodo exercere: & ita factis nomen, quod habet maioris & patris implere. Idem meminerint ſe in Monaſterio eius agere vices, qui non venit miniſtrari, ſed miniſtrare. Et licet Abbas in docendo, conſtituendo, & iubendo maximam auctoritatem habere videatur, ſciat tamẽ ſe nihil debere extra præceptum Domini docere, conſtituere, & iubere. Qui quidem Dominus,

minus, non modo ſemper damnauit eos, qui dicunt, & non faciunt, & qui in humeros hominum onera importabilia imponentes, nolunt ea vel digito mouere; verum etiam venit ipſe, non legem ſoluere, ſed adimplere; nec voluntatem ſuam, ſed eius à quo miſſus fuerat, facere. Memor ſit etiam Abbas faciendam eſſe in iudicio diſcuſſionem ſuæ doctrinæ, & ſuorum obedientiæ diſcipulorum. Sed quomodo doctrinæ ſuæ ſi non docuerit, vel ſi non ad id operã dederit atque ſtuduerit, vt alios doceret? Quomodo diſcipulorum obedientiæ, ſi neſcierit, quæ ſunt ſecundum legem Domini, iubere ſubditis? Studeant itaque ac diſcant totis viribus Abbates, & Priores, non ſcientiam huius mundi, quæ apud Deum ſtultitia eſt, præ manibus ſemper habere, ſed ipſam Domini legem immaculatam animas conuertentem percipere, & fidele teſtimonium Dei, ſapientiam paruulis, & humilibus præſtans perficiendum quotidie mandare, ac tradere. Cæterum ſi Abbatis culpæ eſt tribuendum, quicquid minus vtilitatis paterfamilias, nempe Dominus Deus noſter, ex ſuis ouibus acceperit; quibus pœnis illos eſſe puniendos arbitramur, qui greges ſibi commiſſos, mercenariorum more (ne dicã perdunt, & mactant) deſerunt, & ouium ſuarum cuſtodiæ minime incumbunt? cum ſit certiſſimum, ſecundum regulam, quæ habetur in Decretalibus, non admitti paſtoris excuſationem, ſi lupus oues comedit, & paſtor ignoraſſe ſe dicat, ac certe neſciat. Bonus enim paſtor animam ſuam ponit pro ouibus ſuis; tantum abeſt, vt ouili derelicto curam gregis vllo vnquam tempore negligere poſſit.

Digitized by Google

CVm ergo aliquis ſuſcipit nomen Abbatis, &c.

ABbas, qui duplici doctrina præeſſe, ſecundum regulam, vult ſuis diſcipulis; ſciens magis mouere exempla, quam verba: ſit quantum humana fragilitas patitur, Domini noſtri imitator; qui non tantum fecit, ſed fecit ſimul, & docuit; imo cœpit prius facere, & poſteà docere. Ea enim eſt efficaciſſima doctrina, quæ doctoris operibus, moribus, & vita comprobatur. Doctrina igitur, & ſcientia Abbas faciat ſatis prudentioribus ſuo ipſius verbo mãdata præceptaque *dominicà proponendo: duris autem corde, ſimplicioribuſque, & imperitis, diuina eis præcepta factis, atque operibus demonſtrando. Qui cupiunt Abbates, & Priores, vt ſui fratres, & diſcipuli preſto ſint diuinis horis die noctuque vt priuatis orationibus inſtent, aſſidueque in Dei laudes incumbant, vt ſæpius confiteantur, & Eucbariſtiæ Sacramentum ſumant, vel Miſſæ ſacrificium peragant; vt ieiunent, nec continue vagentur, ſed cella inſideant, & commorentur: vt ſint caſti, ſobrij, obedientes, pauperes ſpiritu, & humiles, & tandem (vt ipſis vtar verbis ſacri Concilij Tridentini) non rixoſi, vitioſi, impudici, cupidi, elati, detractores, maledici, verboſi, & voluptatum amatores: vitia demum fugiant, & virtutes amplectantur, ſicut decet Monachos; qui (inquam) Abbates cupiunt, vt hæc, & alia huiuſmodi à ſuis fratribus, filijs, & diſcipulis omni modo obſeruentur, ipſi, ipſi certè, qui duces ſunt, & cuſtodes in primis impleant, faciant, & obſeruẽt.*

Tumul-

Digitized by Google

Tumultuarij enim & gregarij milites tum demum acriter, fortiterque pugnare perſpiciuntur, nec vllũ, vel horrendum timere mortis genus, cum centuriones, præfectos, tribunos vident in primis cornibus hoſtium iacula negligere, repellere gladios, inſultare periculis, & ipſam denique mortem non formidare. Vbi dicitur. Non proponatur, &c. *dicemus infra quomodo, & qua rationabili cauſa volunt Patres, quod poſſit Abbas, quem in bonis actibus, & obedientia inuenerit meliorem alijs præponere. Vbi dicitur.* De cuiuslibet ordine id faciat, &c. *Volunt huiuſmodi verba ita intelligi, vt omni poſthabito reſpectu nobilitatis, tam ille, qui eſt humili loco natus, quam nobilis: tam pauper, quam qui diues, & tam ſeruus, quam ingenuus poſſit ratione bonorum actuum, virtutum, obedientiæ, humilitatis, & ſcientiæ, cæteris anteponi, & ad altiora promoueri.*

ERgo æqualis ſit omnibus; ab eo charitas, vna præbeatur omnibus ſecundum merita diſciplinę, &c.

AEqualis, *ideſt iuſtus. Iuſtitia enim, cuius etiã partes ſunt rigor, & æquitas, & cui proprium eſt tribuere vnicuique, quod ſuum eſt, & iuxta opera ſua; modo vtitur ipſo rigore, aliquando vero æquitate: rigore quidem durius arguendo (vt Diuus ait Benedictus) indiſciplinatos, & inquietos; Aequitate vero obedientes, & mites rationabili quodam more rogando, & obſecrando. Cum igitur*

in regendis Monaſterijs plurimum interſit: noſſe Monachorum ingenia, obſeruet in primis Abbas ſibi ſubditorum ætates, mores, conditiones, & infirmitates: vt ſciat poſtmodum, pro rerum, & temporum qualitate, & mitem eſſe, & rigoroſum: etiãque ſi opus fuerit (velut prudens, & peritus Medicus, in curandis morbis incurabilibus, & contagioſis) vti igne, & ferro, pia quadam crudelitate aliquando non grauetur, ac demum ſciat (vt his verbis vtamur) parcere ſubiectis, & humilibus: & debellare contumaces, & ſuperbos. Ab eo charitas vna præbeatur omnibus, ideſt non habeat acceptionem perſonarum: in tantum vt & corrigendo, & caſtigando filium liberet animam eius à morte: & nunquam à dilectione, & charitate diſcedat: cum (Deo adiuuante) poſſimus, & debeamus, non modo quos corrigimus, ſed & inimicos noſtros diligere. Vbi dicitur non diſsimulet peccata delinquẽtium, ſed mox vt cœperint oriri, &c. *monent Patres, & monitos eſſe volunt omnes Prælatos noſtræ congregationis, vt caueant ab iſto peſſimo diſſimulationis vitio: ne dum culpas incaute remittunt, non iam per charitatem compati, ſed per negligentiam conſenſiſſe videantur. Immo quam citiſſime malis omnibus occurrant; quoniam ſapienti illo dicto monemur, Principijs obſta, ſero medicina paratur, Cum mala per longas conualuere moras.*

MEminiſſe debet ſemper Abbas quod eſt, meminiſſe quod dicitur, & ſcire quia cui plus committitur, plus ab eo exigitur, &c.

Digitized by Google

SAtis memor erit ſui officij Prælatus, & nominis, quod habet, Abbatis, ſi conſiderans nullam fere poſſe maiorem ſeruitutem excogitari, quam vt aliquis multorum moribus, & ingenijs ſe conformet, & aptet; & eos duram cœpiſſe prouinciam qui regere animas ſuſceperunt: ab ipſo, qui eſt ſalus, robur, & fortitudo noſtra, auxilium aſſiduis precibus implorauerit. Attamen ſicuti non debetis Patres huiuſmodi onera auida elatione ſuſcipere, ita etiam nec blandiente deſidia reſpuere, nec veſtrum ocium neceſſitatibus Eccleſiæ vllo modo præponere, vt latius infra ſuo loco dicemus. Nam vt ab eo plus exigitur, cui plus committitur, ita ille magis meretur, & longe copioſius a Deo remuneratur poſthabitis proprijs cõmoditatibus, in his quæ Dei ſunt, & circa animarum ſibi commiſſarum ſalutem, omni genere charitatis, & maiori, qua poteſt, diligentia verſatur. Vbi dicitur ne diſsimulans, &cet. *Hortantur patres, & monent inherentes pio ac ſancto Regulæ inſtituto, Monachos omnes, & ſpeciatim Prælatos, Cellerarios, ceteroſque miniſtros, vt ante omnia, & infinities, magis quam rerum temporalium (quas tamen, vt ſuo loco dicemus minime negligere, aut dilapidare debent) curam habeãt animarum ſibi commiſſarum. Quandoquidem de illis* Deo *principaliter reddituri ſunt rationem, & ad hoc vocantur, & non ad cumulandos theſauros, aut augendas opes, vt prudentes apud ſupremos congregationis Patres, ac rerum agendarum periti habeãtur; & inde eorum gratiam, & maiores dignitates aucupentur. Etenim homini, quid prodeſt, mundum ſi*

vniuerſum lucretur, animæ vero ſuæ detrimentum patiatur? Studeant itaque circa curam animarum ſuo fungentes officio, Deo magis quam hominibus placere. Is etenim intuetur cor, mentes proſpicit, ac videt hominum cogitationes quã perſæpe vanæ ſunt, & inutiles. Ipſe aliam dabit mercedem ſeruis ſuis non falſam, aut tenuem quemadmodum mundus, ſed veriſſimam, ſed firmiſſimam, & magnam nimis. Anteponant Dei cultum tam corporis exteriorem, quam animi interiorem, ſacrum, nimirum officium, pſalmodiam, orationes, fidem, ſpem, charitatem, cũctis rebus tranſitorijs. Scientes quod qui mundum diligunt homines, mundana, & qui Chriſtum chriſtiana ſequuntur. Quod reliquum eſt huius partis regulæ, cum ex ſe ſatis clarum ſit, & apertum, nihil eſt quod diutius circa eius expoſitionem Patres immorentur.

DE ADHIBENDIS AD CONSILIVM FRATRIBVS.

CAP. III.

QVoties aliqua præcipua agenda ſunt in monaſterio, conuocet Abbas omnem congregationem, & dicat ipſe vnde agitur, &cet.

TRia eſſe, in omnibus rebus publicis adminiſtrãdis regiminum genera, non eſt qui ambigat, Monarchiam ideſt vnius imperium; Ariſtocratiam, hoc eſt Optimatum regimen; & Democratiam, ideſt popula-

Digitized by Google

pularem principatum. Verum quoniam nihil difficilius eſt, quam bene operare, ideo Rex, cui pro libidine omnia licet impune agere, raro bene imperat; Plebs etiam, cui proprium eſt nihil bene intelligere, aliquanto peius. Pauci vero ideſt Optimates; cum princeps eſſe quiſque optet, plerumque non ſatis concordes regnant. Optimum tamen omnium eſt, vel ſaltem minus periculoſum vnius regimen. Non inquam cum Princeps ait, ſic volo, ſic iubeo, aut cum vult, quod ſatis ſit pro ratione voluntas; ſed quando ſubditorum hominum, & prudentium vtitur conſilio: & ijs legibus, ſine quibus nulla Reſpub. conſiſtere poteſt. Quod quidem conſiderans Diuus pater Benedictus, poſtquam conſtituit Prælatum in Monaſterio Abbatem, & eſt locutus de ijs qualitatibus, quibus, qui futuri ſunt Prælati, ornati eſſe debent, ad limitandam eorum auctoritatem ſubnectit immediate dictum capitulum, De adhibendis ad conſilium fratribus. In quo ſane capitulo tria principaliter oſtendit; videlicet Abbatem, quamuis præſit omnibus in Monaſterio, eſſe tamen ita legibus, & Regulæ ſubiectum, vt non liceat ei quodammodo quicquam agere ſuo arbitrio. Secundo loco, quod quando præcipua quædam ſunt agenda, debet conuocare omnes fratres, & audita vniuſcuiuſque ſententia, quod poſtmodum vtilius iudicauerit, facere. Tertio quod quando minora, & minus præcipua in Monaſterio agi debent, ſeniorum tantum vtatur conſilio. Ex quibus patet hunc regendi modum Diuum Patrem ex veteri teſtamento ad vnguem accepiſſe. Nam erat plebs, erant ſenio-

res.

Digitized by Google

res, & ſuper omnes vnus, qui omnibus præerat, & iubebat. Vbi ergo dicitur in regula, quoties aliqua præcipua agenda ſunt; *nomine rerum præcipuarum volunt Patres intelligi, alienationes omnes bonorum immobilium, permutationes, emptiones, locationes ad longum tempus, inſtitutiones procuratorum, & ea omnia, quæ ſecundum ſacros Canones, ſi fierent à Prælato, ſine omnium fratrum, & Capituli conſenſu, & voluntate, nullius eſſent valoris. Quæ inquam omnia (ſic exigente horum temporum qualitate) antequam præponantur vniuerſo Capitulo, volunt mature tractari cum senioribus primum, deinde cum reliquis Monachis in Capitulo; & ſi à maiori parte, vltra medietatem, probabuntur, tum eſſecutioni mandari, & non aliter, nec alio modo. Nomine vero rerum minorum, pro quibus exequendis debet Abbas vti tantum conſilio ſeniorum, volunt Patres intelligi, locationes bonorum annuas; promotiones iuuenum ad ſacros ordines, & his ſimilia iuxta declarationem, & iudicium diſcreti Abbatis. Super verbum Abbatis, declarauerunt, cuncta, quæ in Regula, & conſtitutionibus de ipſo dicuntur, per omnia debere intelligi etiam de Prioribus, in illis Monaſterijs, quæ titulum Prioratus habent. Vniuerſam autem Congregationem eſſe volunt, non quidem alicuius conuentus, aut Monaſterij, ſed cunctos ordinis Monachos; vice quorum, ac loco veniunt in Capitulis Generalibus Prælati omnes & Conuentuales, qui pro tempore vocem habent; Nam antiquitus vnumquodque Monaſterium Congregatio erat, & dicebatur:*

Digitized by Google

batur: quoniam ſemet regebat, & nulli alij ſubdebatur, niſi Epiſcopo, & Ordinario. Nunc vero vniuerſus Ordo noſter, ſicut, & ceteri, Congregatio appellatur, cum per ſe ipſum regatur, nec vlli alij, niſi Summo Pontifici immediate ſubdatur, vti videre licet in ampliſſimis priuilegijs nobis à quampluribus Summis Pontificibus collatis. Seniorum nomine, vt omnis diſſenſionis occaſio tollatur, declarauerunt intelligi debere omnes, qui primum occupant locum poſt Prælalum ſiue ſint Priores, ſiue Subpriores, Decanos quoque, Magiſtros Nouitiorum, & Camerarios cum tractantur temporalia, & ad ipſos ſpectantia, eos rurſum, qui aliàs fuerunt Prælati: & cæteros denique quos Prælatus longa experientia iudicabit idoneos. Atque in paruis Monaſterijs nomine ſeniorum, Sacerdotes omnes, ſi ita voluerit Prælatus intelligi ijdem Patres declarauerunt. Ordinauerunt præterea, & inuiolabiliter ſeruari mundauerunt, vt nullus Prælatus, aut Monaſterium poſſit bona immobilia alienare, aut ad emphiteuſim tradere, excedentia valorem vigintiquinque aureorum, abſque ſpeciali licentia Reuerendiſſimi Difinitorij, quam licentiam non poſſit Prælatus petere, niſi prius rem cum ſenioribus tractauerit, & deinceps cum omnibus vocem habentibus in capitulo. Quantum verò ad bona immobilia minoris precij xxv. aureorum quomodolibet ad Monaſterium deuoluta, vt iterum locentur, ſiue vendantur, ſufficiat licentia Patris Generalis, aut Vicarij Prouinciæ; accedente nihilominus conſenſu in his, & alijs alienationibus, ſi opus ſit, ſacroſanctæ Sedis Apo-

ſtolicæ,

ſtolicæ, & fiant omnia cum timore Dei. Et contractus omnis, qui aliter fieret, & citra rerum ſupradictarum obſeruationem, irritus ſit, & nullus: & Prælatus, qui illum fecerit, aut conſenſerit, priuetur, & ſit priuatus ipſo iure omni prælatione, & dignitate per biennium. Cæterum vt omni cum humilitate, & modeſtia quilibet ſententiam ſuam in Capitulo, vbi requiſitus fuerit, ferat, ſecundum Regulæ tenorem, Patres ijdem mandarunt. Prælati vero, qui ordinationibus ſupradictis aliquo pacto contrauenerint, vel eas ſeruari non curauerint, ad arbitrium Patris Generalis, & Viſitatorum, iuxta grauitatem tranſgreſſionis, puniantur. Quod ſi ipſi Generalis, & Viſitatores à Iuſtitia declinauerint, poſſint, qui voluerint, Monachi cauſam ad Diffinitorium deferre.

QVAE SINT INSTRVMENTA bonorum operum.

CAP. IV.

IN primis Dominũ Deum diligere ex toto corde, tota anima, tota virtute, deinde proximum tanquam ſeipſum, &c.

QVoniam quartum Capitulum regulæ Patribus præſcriptis non tantum conſideratione dignum videtur, quam etiam admirabile, ac prope Diuinum, cum ijs de rebus tractet, quæ virtute, ac breui ndmodum verborum periodo, vniuerſam complecti doctrinam Chriſtianam, & ſub quodam quaſi epi-

logo

logo ſummam totius legis Euangelicæ continere videantur; Idcirco in Chriſti viſceribus, & cum omni charitatis affectu, hortantur Prælatos omnes, ac Monachos, vt illud ſemper præ oculis habere ſtudeant, & in omni eorum opere illud ſibi ad imitandum proponant. Siquidem vniuſquiſque tanto erit perfectior, ac regularis obſeruantiæ magis amator, quanto diligentius ea, quæ in ipſo capitulo narrantur, implere conabitur. Verum quia abſque ſpeciali Dei gratia huiuſmodi diuinis inſtrumentis in propria officina, quod eſt Monaſterium, minime vt conuenit, vti valemus: eapropter omnibus, & ſingulis Prælatis, quo facilius hanc gratiam aſſequi valeant, præcipiunt, ac in verbo Domini mandãt, vt ſacroſanctum pœnitentiæ Sacramentum, & Altaris, crebrius frequentare faciant. Ita vt quilibet ſacerdos, & in primis Prælatus non ſolum dominicis diebus, & alijs feſtiuis ſemper celebret, verum etiam frequentius. Immo hortantur, ne à celebratione omnino deſiſtant. Qui vero ſacerdotes non ſunt, ſingulis ſaltem menſibus ſemel: in Quadrageſima, & Aduentu Domini, ſingulis diebus Dominicis; & in omnibus ſolemnitatibus Domini noſtri, ac Matris eius Virginis Mariæ, ſacroſanctam Euchariſtiam accipiant. Confeſſionem vero peccatorum tam Conuerſi, & Commiſſi, quam Nouitij, Iuuenes, & Monachi facere ſingulis diebus dominicis, etiamſi non comunicent teneantur, ita vt confeſſionem nulli liceat, vt alibi dictum eſt, vltra octauum diem vllo pacto protrahere. Et qui vltra vices dictas comunicare voluerint, vt puta ſingulis totius anni Dominicis, ac

feſtis

feſtis præcipuis quemadmodum conſulit Auguſtinus, poſſint de licentia Prælati, qui ſe facilem in huiuſmodi licentijs dandis, vbi fructum cernit, ſeſe præbere debet; hoc ſciens, quod qui ad ſacrum Altaris Sacramentum, ea qua debet præparatione accedit, in dies ſemper ſe ipſo fit melior, ac ſanctior. Omnibus autem diebus à prandio, vel dicto completorio, omnes, ac ſinguli iuxta veterem noſtri Ordinis conſuetudinem, in Eccleſiam ad priuatas orationes peragendas, & ad ſacras ſtationum indulgentias ſumendas, reuertantur. Verum, quia optimi legislatoris, non ſolum intereſt promouere ſubditos ad ipſam legis obſeruantiam, monſtrando quid agere debeant; ſed etiam deducendo impedimenta: Idcirco Patres ijdem præſcripti, volentes impedimenta bonorum operum è medio tollere, præcipiunt omnibus, & ſingulis Monachis, vt frequentiam, ac familiaritatem omnem ſecularium, omnino, & quantum fieri poteſt, caueant: Miniſtris tamen exceptis, qui ob negocia Monaſterij aliter facere nequeunt. Sint nihilominus & ipſi exemplares, & cum omni modeſtia, & humilitate ſuorum Monaſteriorum cauſas cum ſecularibus tractent. Nullus vero, quouis nomine cenſeatur, audeat ſub pœnis grauiſſimis, à Prælato iniungẽdis, ſecularia negocia exercere, vt puta emere, aut emere facere, vendere, mercari, ac multo minus archimiam exercere, mederi, & id genus reliqua, quæ probum religioſum minime decent, iuxta illud Pauli, Nemo militans Deo implicet ſe negocijs ſecularibus. Immo Canonum ſtatutis firmatum eſt vt quicumque in clero eſſe voluerit, e mendi

vilius,

Digitized by Google

vilius, & vendendi carius ſtudio non vtatur.

Inhærentes præterea capitulo, Peruenit ad nos, cauſa decima octaua, quæſtione ſecunda capit. canonum & Cau. 14. quæſtion. 4. nolunt Patres, & ſub pœnis grauioribus prohibent, vt Monachi ſibi faciant Commatres, aut Compatres, neque ad fœminas, cuiuſuis occaſionis prætextu, niſi in primo, vel altero gradu ſibi attinentes, accedant. Quod ſi quis Prælatus, vel ipſe fecerit, alijſve permiſerit, & vel tacitè, vel expreſsè conſenſerit, duplici pęna, qua puniretur Monachus, ipſe à patre Generali, & à Viſitatoribus puniatur. Prohibuerunt etiam, & prohibitas omnino eſſe volunt, eas omnes artes, quæ à ſacris Canonibus prohibentur in cau. 26. quæſt. 1. 2. 3. 4. & 5. per totum.

Quoniam rurſus iuxta eundemmet Apoſtolum, corrumpunt bonos mores colloquia mala; præcipiunt, grauius puniri eos, qui in loquendo, verbum aliquod inhoneſtum, aut minus religioſum proferrent. Nam eiuſmodi verba plerumque inditium eſſe ſolent non ſanæ mentis, cum ex abundantia cordis os loqui conſueuerit. Immo vero non tantum ab inhoneſtis verbis, & confabulationibus, cauere debent religioſi, quin & ab inanibus colloquijs, & verbis inutilibus, ſcientes, quod de ijs omnibus reddituri ſunt rationem in die iudicij. Abſtineant quoque à narrationibus fabularum, aut hiſtoriarum, etiam verarum, que aliquam vel minimam inhoneſtatis materiam præſeferunt, & hoc pręcipue coram iuuenibus: Denique ſit memor Monachus verbi Auguſtini, qui ait, nugas in ore ſecularium nugas eſſe,

atque

Digitized by Google

atque in ore regularium blaſphemias. Studeant itaque Monachi non ſolum non egredi ſepta Monaſterij, niſi magnis de cauſis, verum etiam non nimium vagari per clauſtra, aut viridarium, ſed in cellis, aut in Eccleſia, orationibus, ac lectionibus incumbentes manere velint. Sic enim Cella continuata dulceſcit. Cum vero in publicum, coram alijs Monachis, vel laicis prodire neceſſitas erit, aut per ciuitatem, & oppidum ire, meminerint modeſtiæ, ac compoſitionis oculorum. Rectè namque inſtituti Monachi oculos humi defixos inter eundum habere ſolent; manus inter loquendum non nimis geſticulantes; pedes ſedendo non diuaricatos: nihil denique non aptum, non ſanctum, non diuinum, eundo, loquendo, ac ſedendo, & quieſcendo efficere ſolent. Qui hactenus dicta exequi curabunt, benedictionem, & bonum gratiæ gradum à Domino acquirent: qui vero contempſerint, grauiter pro qualitate criminis puniantur: & Prælati, qui in rerum antedictarum obſeruatione negligentes inuenti fuerint, mulctentur, & ipſi, vſque ad priuationem dignitatis incluſiuè, ſi opus fuerit. Etenim indigni ſunt regere alios, qui ſe ipſos minime cuſtodire norunt, & qui ſibi ipſis imperare non valent, bene quoque alijs præcipere nequaquam poſſunt.

DE

DE OBEDIENTIA Diſcipulorum.

CAP. V.

PRimus obedientiæ gradus eſt obedientia ſine mora, &c.

CVm in omnibus Congregationibus religioſorũ hominum, inobſeruantia omnis inde potiſſimum prouenire videatur, quoniam Prælati præceptis Regulæ, ac ſanctiſſimis Patrum conſtitutionibus, quemadmodum par eſſet; non obtemperant. Si enim ipſi legum noſtrarum obſeruatores eſſent, vtique, & eorum ſubditi, cũ à boue maiori diſcat arare minor, & talia vt plurimum ſint membra, qualia ſunt capita: Propterea ipſi ſupradicti Patres prꝿcipiũt omnibus & ſingulis Monaſteriorum Præpoſitis, vt inuiolabiliter obediant ipſi, & obſeruent, & alios obedire, & obſeruare, pro poſſe faciant ſanctiſſimam noſtram Diui Benedicti Regulam, necnon Conſtitutiones, & Ordinationes, quæ in declaratione ipſius hactenus factæ ſunt, & quæ in poſterum fient; præcipue vero (nullo habito reſpectu ad ea, quæ quomodolibet in contrarium quicquam diſponerent) has præſentes Conſtitutiones ſeruare ſtudeant, quas in ſolemni Capituli celebratione hoc anno Milleſimo Quingenteſimo Sexageſimo Nono, præſcripti Patres Reformatores, ac Diffinitores, de

mandato Sanctiſſimi D. Domini Noſtri Pij Quinti, edendas curarunt, & hoc ſub pœna depoſitionis à quocumque gradu, dignitate, ac prælatione. Quantum vero ad Monachos priuatos, cum obediẽtia ſit vnum è tribus principalibus votis, quæ vnuſquiſque Religioſus in ſua ſolemni profeſſione facit: Hortantur, atque per Dominum rogant antedicti Patres, omnes & ſingulos, vt ſuis Prælatis tanquam à Deo miſſis, obediant in omnibus. Nam cum promiſerimus Deũ, ac Chriſtum Dominum per viam, quæ tendit ad perfectionem ſequi, & omnem noſtram voluntatem ipſi ſponte obtulerimus, indignum ſane, ne dicam impium videtur, iam ſemel oblatum repetere, per inobedientiam; ac ipſis contraire, quibus ille ait. Qui vos audit me audit, & qui ſpernit vos, etiam me ipſum contẽnit. Meminerimus ſine humilitate neminem poſſe ſaluari, humilem vero neq; eſſe, neque dici poſſe, qui Deo, & eius vicem gerentibus, obedientiam minime præſtiterit. Sunt enim adeo connexæ, atque inuicem inſertę, obedientia, & humilitas, vt vnam ſine altera nemo habere queat. Immo vero vt Catholici Doctores aſſeuerant; videtur eſſe Obedientia, externum quoddam internæ, ac intus n corde latentis humilitatis inditium. Et Reuerendus ille Pater Iuſtinianus, qui Eremi Conſtitutiones in vnum poſt quingentos annos redegit, atque conſcripſit, vult, eadem ratione, quod qui infra dicuntur in Regula humilitatis, dicantur Obedientiæ gradus. Propterea qui obediẽtes eſſe contemnunt, fruſtra Monaſticham togam induunt, & Monachi dumtaxat nomen; virtutem vero, ac opera nequaquam poſſident.

DE

DE TACITVRNITATE.

CVP. VI.

FAciamus quod ait Propheta. Dixi, cuſtodiam vias meas: vt non delinquam in lingua mea, &c.

COnſiderantes etiam ſupradicti Patres, Monachum ſemper in omni loco, & tempore grauem ſe, & modeſtum exibere debere, & non minus in verbis, quam in actibus Religioſum ſe oſtendere, & nihil Præterea taciturnitate, ac ſilentio in Dei famulis commendabilius (quod ad æternas attinet Cęrimonias) reperiri poſſe, præſens hoc ſextum Capitulum Regulæ declarantes, hortantur Monachos omnes, vt quantum poſſunt, ſtudeant eſſe in ſermone ſobrij, ponant hoſtium circumſtantiæ labijs ſuis, ſummoque opere caueant ab omni verbo ocioſo. Prælatis vero præcipiunt, vt cum omni diligentia in ſuis Monaſterijs hanc partem Regulæ obſeruare faciant, & ſilentium in omnibus locis, ac temporibus, iuxta ipſius Regulæ tenorem, & quemadmodum infra dicetur, inuiolabiliter cuſtodire. Idque facilius obtinebunt ſi delinquentes grauius mulctabunt, ac punient. Vt vero omnis occaſio ſcurrilitatis è medio tollatur, ac leuitatis, diſtricte prohibent, & nullo pacto volunt quod infra ſepta Monaſterij canes, aut aues, vel id genus cætera animalia, quæ ad delitias haberi ſolent, & ſola voluptatis cauſa, nutrian-

Digitized by Google

tur. Omne quoque genus ludi è noſtris Monaſterijs penitus eliminari, & exulare volunt, ac præcipiūt, ſub grauioribus pœnis à Prælato iniungendis, vt infra. Si quis vero intus vel extra Monaſterium depræhenſus aliquando fuerit luſiſſe ad cartas luſorias, vel taxillos, grauiter ad arbitrium Prælati prima vice puniatur; Secunda vero vice carceris cuſtodia ad libitum Patris Generalis, & Viſitatorum mancipetur. Inſuper voce actiua, & paſſiua per triennium ſit priuatus. Prælati vero, qui in hoc crimen (quod tamen abſit) inciderint, vel ſcientes non punierint in hoc delinquentes, actutum à ſuis Officijs, ac dignitatibus in pęnam abſoluantur. Vetuerunt præterea, ne vllo pacto in Monaſterijs noſtris fiant Comediæ, vel repræſentationes, quas vocant: cum veſtimentis ſecularium. Item ne alia quacumque de cauſa quiſpiam Monachus veſtibus laicorum induatur, neque ibidem exuatur proprijs, vt lauetur in flumine, vel in mare, vel alijs aquis, niſi forte ſanitatis gratia, & de Medicorum conſilio ſit faciendum. Cum vero fratres inſimul erunt recreationis cauſa, intus vel extra Monaſterium, ſummopere cauebunt à clamoribus, & diſſolutionibus; non ſe inuicem tangent, neque manibus, neque baculis, aut huiuſmodi: Non cōtendent verbis, nec aliud quicquam agent, quod honeſtati Monachorum non congruat. Et qui alicui prędictarum rerum contrafecerit, in publico Refectorio in terra ieiunabit pane, & aqua, toties, quoties in aliquo horum deliquerit. Vt vero omnia iſta melius ſeruentur, volunt, quod in ſimilibus recreationibus Prælatus ſemper inueniatur, vel

aliquis

Digitized by Google

aliquis de ſenioribus. Non poſſint etiam fratres, recreationis gratia extra Monaſterium in domibus ſecularium, vel etiam Religioſorum alterius Ordinis, vllo pacto pernoctare, ſub pœna priuationis actiuæ, & paſſiuæ vocis, per annum: cauſa tamen negociorum Monaſterij, liceat, cum opus fuerit Camerarijs, Procuratoribus, Conuerſis, Commiſſis, & alijs deputatis ſeu miſſis ad aliquod negocium, extra Monaſterium, & loca Monaſterij dormire, in locis nihilominus honeſtis, & ſuſpicione omni carentibus.

DE HVMILITATE.

CAP. VII.

CLamat nobis ſcriptura diuina, fratres dicens. Omnis, qui ſe exaltat humiliabitur: & qui ſe humiliat exaltabitur, &c.

NEmo mirari debet, Sanctiſſimum Patrem noſtrum Benedictum in hoc ſeptimo Capitulo, tam prolixe, tamque accuratè de Humilitate tractare, ſi quidem vt paulo ante dicebamus ab ipſa, (quemadmodum à ſuperbia omnia vitia) virtutes omnes, modo quodam oriri, ac demanare noſcuntur. Idque præterea facit Patriarcha noſter, & quidem potiſſimum, quoniam optime nouit, Demonem hoc ſolum quærere, vt eos, quos alijs vitijs ſub ſuo vexillo minime attrahere potuit, elationis medio, & inani gloria, atque ſuperbia trahat, & à virtutum ſemita hoc pacto faciat deuiare. Vt igitur noſtræ

Digitized by Google

Congregationis Monachi ſint verè humiles, eos præſcripti Patres hortantur, ac in Chriſti viſceribus rogant, vti frequenter, & cum attentione ipſos duodecim humilitatis, ſeu vt quidam volunt, (& quidem non ineptè) Obedientiæ gradus; legere veniant, & multo magis opere totis viribus ſtudeant adimplere. Procul ſit omnis elatio mentis, exulet inanis gloria, ſuperbiat nullus in ſe ipſo: Nec de generis nobilitate, aut rerum peritia, aut quacumque alia de re quiſpiam inaniter glorietur. De abſentibus, nonniſi, quæ bona ſunt, loquantur; præſentes laudent, ſi ita eorum merita poſcant, & nullus ſit elationis motus. At ſi laudare quempiam non liceat, nulli detrahere delectet. Quod ſi quis, alicuius ordinis religioſus verbis, aut factis vituperare auſus fuerit, grauiter à Patribus, & Prælatis puniatur, indicaturque tali maledicenti, per aliquot dies, vel hebdomadas ſilentium, iuxta qualitatem tranſgreſſionis. Eodem quoque pacto grauius puniri volunt, qui contra Principes homines, & Magiſtratus ſeu alios ſummos viros cum laicos, tum Eccleſiaſticos linguas maledicendo, ſeu detrahendo acuerint. Vti etiam alios vituperare minime conuenit, ita nos ipſos inaniter, ac ſuperflue laudare nequaquam decet. Itaque de Congregatione noſtra, de Monaſterijs noſtris, deque nobis ipſis ſemper humiliter eſt ſentiendum. Et vt omnis circa hoc tollatur abuſus, præcipiunt præſcripti Patres ſub grauioribus pœnis vt nullus noſtræ Congregationis Monachus, ſuperflue laudare audeat, aut ſuper alia extollere præſumat Monaſterium, in quo ipſe habitum Sanctæ Religio-

nis

Digitized by Google

nis accepit, quaſi pulchritudine, diuitijs, ordine, moribus, Ceremonijs, numeroſitate Patrum, ac arctiori obſeruantia reliqua antecellat. Hoc namque proprietatem quandam ſapere videtur, & ſuperbiæ vitium eſſe. Non ne ſumus omnes vnius Congregationis Monachi? Nō ne ſub vno capite Romualdo, & Benedicto, Chriſto Domino omnes militamus? Nō ne omnes iiſdem induimur tunicis, & cucullis, eodem pallio tegimur, eandem currimus viam? Vt quid ergo, quemadmodum apud Paulum quidam gloriari videntur ſe eſſe Pauli, aut Apollinis, aut Cephę, quaſi diuiſus ſit: Chriſtus gloriamini cucullam Camaldulenſem, magis in hoc, quam in illo noſtri Ordinis Monaſterio accepiſſe. Dicamus obſecro, id ipſum omnes, & cum in omnibus Monaſterijs, æqualem habeamus partem, & tantum in vno, quantum in alio; & non maiorem in hoc; quam in illo: neſciamuſque in quo nam Monaſterio viuere, aut mori debeamus; omnia pariter diligamus, laudemuſque, nec iſtud illi, neque hoc alij, nec vnum alteri præponamus. Semper tamen initium, & caput noſtræ Congregationis ſacram Eremum Camaldulenſem nouerimus eſſe, ibique arctiſſimam obſeruantiam vigere.

DE OFFICIIS DIVINIS in noctibus.

CAP. VIII.

HYemis tempore: ideſt à Calendis Nouembris vſque ad paſca, &c.

AD maiorem, & faciliorem intelligentiam Octaui huius Capituli Regulæ, atque vt omnia in noſtra Congregatione, vt decet, fiant, ſanxerunt Patres vt in omnibus Monaſterijs noſtris, per totum annum, tam æſtiuo, quam hiemali tempore, Matutinæ vna cum laudibus, iuxta antiquam conſuetudinem, vna hora immediate poſt dimidiam noctem, celebrentur, & perſoluãtur. Primum ſignum Campana (poſt vbi Sacriſta cellas Fratrum *pulſauerit) duret tantum ſpatium temporis, quantum conſumitur dicendo Pſalmum quinquageſimum, nec nimis moroſe, neque nimis celeriter. Vltimum vero ſignum perſeueret quouſque à Prælato, ſiue ab eo, qui præeſt in Choro, fiat ſignum incboationis Officij. Signum autem medium, quando tribus vicibus pulſatur, ſit breuius primo. Præcipiunt etiam, vt ſtatim, poſt pulſationem cellarum à Sacriſta, in inceptione primi inſigni, vnuſquiſque Fratrum ſurgat, & poſtquam ſe ſigno Sanctæ Crucis de more munierit, incipiat dicere,* Domine labia mea aperies, &c. *& proſequatur totum Pſalmum Sexageſimum nonum.* Deus in adiutorium, &c. *Quo expleto, & dicta gloria, ſubiungit,* Kyrie eleiſon. Chriſte eleiſ. Kyrie eleiſ. Pater noſter. Verſ. Oſtende nobis Domine miſericordiam tuã. R. Et ſalutare tuum da nobis. Verſ. Exurge Domine adiuua nos. R. Et libera nos propter nomen tuum. V. Aue Maria gratia plena. R. Dominus tecum. V. Domine exaudi orationem meam. R. Et Clamor meus ad te veniat. Oremus, Gratias tibi agimus Do-

mine

Digitized by Google

mine ſancte Pater omnipotẽs æterne Deus qui nos de tranſacto noctis ſpatio ad hanc horam perducere dignatus es, quæſumus, vt dones nobis hunc diem ſine peccato trãſire; quatenus ad Veſperum, & ſemper tibi Deo Gratias referamus, per Chriſtum Dominum noſtrum. *Quem ordinem in libello Officij Beatæ Virginis reperies. A cella ſubinde diſcedens ad Eccleſiam tendit, Monachus dicat Pſalmũ xxiv.* Ad te Domine leuaui animam meam: *Cum vero ad fores Eccleſiæ peruenerit, accepta aqua benedicta, in ipſo limine genuflectens, dicat*, Introibo Domine in domum tuam, adorabo ad templum ſanctum tuum, & confitebor nomini tuo. *Eccleſiam ingreſſus adoret, inclinando profunde, ſanctiſſimam Euchariſtiam, dicendo, ſi dies feſtus fuerit, tribus vicibus,* Deus propitius eſto mihi peccatori, *Dominicam item orationem, Simbolum Apoſtolorum, & ſalutationem Angelicam. Deinceps ab eo loco, in quo ſic inclinatus manſerit diſcedens, ac per Eccleſiam, vel Chorum ad ſuum locum pergens; vbi ad eam peruenerit partem, in qua ſic fieri ſolet, vertens ſe ad Altare, rurſum profunde inclinet ante ſacratiſſimum Chriſti corpus. Mox ad ſedem ſuam vadens ibi genuflexus maneat in ſanctis, ac pijs meditationibus, ac orationibus, quouſque vltimum ſignum Campanæ fiat. Tum ſurgens, verſo vultu ad altare maneat, vſque dũ fiat à Prælalo ſignum. Tunc denuo ad ſignum Abbatis inclinans, dicat* Pater noſter. *Et* Credo in Deũ. *Et incipiatur officium. In diebus vero, ferialibus idẽ*

fiat

ſiat in omnibus, excepto quod ad Altare genuflectere debemus, dum dicimus Pater noſter, & Credo. Et idem fieri debet in Choro dum præfata oratio Dominica, & Symbolum, facto ſigno à Prælato, dicetur. At vero Deus propitius, &c. *ſemper dici debet, non genuflectendo, ſed inclinando profunde. Et hunc modum præcipiunt inuiolabiliter ab omnibus obſeruari, tam Monacis, quam Prælatis. Voluntque ad exactiorem eius obſeruantiam, vt Reuerendiſſimus Generalis, & Viſitatores in viſitationibus ſuis diligenter ſuper hoc Monachos, & maximè iuniores interrogent, & examinent. Vtrum dictum ordinem, Pſalmos, & orationes ſciant: & eos, quos in hoc delinquentes inuenerint, ſeuere puniant. Pręcipiunt etiam Magiſtris Nouitiorum, vt inter prima Religionis erudimenta, hæc quæ modo diximus, diſcipulos ſuos doceant. Denique ad memoriam verbum Prophetæ reuocantes, nimirum* Maledictus homo, qui facit opus Dei negligenter, ſeu fraudolenter, *præcipiunt Monachis omnibus, vt die, noctuque chorum frequentare ſtudeant, nulluſque ab eius ſequela, niſi ob iuſta negocia, & de licẽtia Prælati remanere, aut vllo pacto ſe ſubtrahere præſumat. Volunt præterea, vt ſuo loco dicemus, ipſos Monachos attente, & cum omni reuerentia humilitate, ac deuotione in Choro ſtare, dum Diuinum Officium celebratur. Quodſi quis ſecus egerit, & nugas dando, ridendo, iocando, aut loquendo indignum aliud eo loco, & actione admiſerit, graui pœna à Prælato puniatur. Cum domum Domini doceat ſanctitudo, & non debeat ipſe locus orationis fieri ab*

immo-

immorigeratis Monachis ſpelunca latronum. Prælati vero qui huiuſmodi facinora veluti leuiora diſſimulauerint, aut non correxerint, corrigantur ipſi, & puniantur à Reuerendiſſimo Generali, & Viſitatoribus. Et vt nunquam vel minima occaſione eueniat, vt non æquè diuina officia in omnibus Oratorijs noſtris celebrentur; præcipiunt ipſi Patres vt horæ omnes Diuini operis, ac etiam Deiperæ Virginis Mariæ omnibus noſtris Eccleſiis quotidie; licet aliqua occaſione pauciſſimi adeſſent Monachi in Monaſterio, omnino peragantur. Nec liceat vnquam, quouis vrgenti negocio temporali, Domum vel Eccleſiam ita Monachis vacuam relinquere, vt non ſaltem tot remaneant, quot ad Diuinum Officium in Choro perſoluendum, & ad dicendum ſaltem duas Miſſas, ſufficere commode poſſint. Quod ſi quis Prælatus in hoc non ſuo functus fuerit officio à Patre Generali, & Viſitatoribus grauius puniatur.

QVOT PSALMI DICENDI ſunt in nocturnis horis.

CAP. IX.

HYemis tempore præmiſſo in primis verſu. Deus in adiutorium meum intende, Domine ad adiuuandum me feſtinæ, &cet.

CVm in omnibus, & per omnia, quæ Sanctiſſimus Pater noſter Benedictus in hoc nono ſuæ Regu-

Regulæ Capitulo ordinat, in vniuerſa noſtra Congregatione ſeruentur: nihil aliud circa ipſum Patres ſanxerunt, niſi quod numerus Pſalmorum, Antiphonarum, Reſponſoriorum, cæterarumque rerum, iuxta ſeriem Breuiariorum dicatur. At vero circa lectiones nullo pacto volunt, quod ita breues in Choro legantur, quemadmodum in Breuiarijs ſunt notatæ: ſiquidem ipſa Breuiaria, illa duntaxat ratione videntur inuenta, vt vſui eorum ſeruiant, qui Chorum minime frequentare poſſunt. Itaque ſanxerũt, vt deinceps in Legendarijs ſanctorum, in ſacris Biblijs, & Homeliarijs ita legantur, vt ſaltem ſinguli Pſalmi ſexti longitudinem æquent; cum videlicet duodecim lectionum Matutinæ fuerint celebrandę: cum vero trium tantum, aliquanto longiores dici debent. Vt vero iſtud inuiolabiliter ſeruari poſſit, pręcipiunt Pręlatis, vt infra duos menſes à publicatione harum Conſtitutionum, cùm effectu curent, vt in ſingulis noſtrorum Monaſteriorum Choris ſint hi omnes codices ex emendatioribus, & qui à Catholicis, & doctis viris bene reuiſi ſint, nempe Legendarium magnum latinum, ſacra Biblia, & Homeliarium. In quibus libris ſtatim, vt empti fuerint, vbi non ſunt, debeant Abbas, Prior, & Decani pro quolibet Sancto, Hiſtoria, & Homelia, ſtatuere Lectionum longitudinem, ſignando in margine Lectio prima, Lectio ſecunda, &c. A qua menſura Lectionum ſi quis deuiauerit, toties, quoties ieiunet pane, & aqua in medio Refectorij. Ipſe vero, qui eas pro tempore leget, ita alte, & diſtincte legere curabit, vt aſtantes omnes rectè percipiant. Neque vero eſſet

in

Digitized by Google

in congruum, immo conſonum, ac laudabile multum, non ſolum iuniores, ſed alios quoque prouectioris ætatis Patres, qui lectiones in Choro, & in Refectorio legere habent, eas ante percurrere, ac prævidere, quemadmodum nonnullos antiquos Patres, & hos doctiſſimos factitaſſe memoriæ proditum eſt. Quod autem omnia iſta ſeruentur apprime curabũt Priores, vel Subpriores, qui primum locum in conuentu poſt Prælatum tenent. Et ſi in hoc negligentes reperti fuerint, viſitationis tempore puniantur. Nec minus Prælati, ad quos vel maxime ſpectat in omnibus vigilare ſuper cuſtodiam gregis ſibi cõmiſſi, ac diligenter pro viribus efficere, vt omnia iſta executioni mandentur; ſi ſecus fecerint, puniantur. Cæterum æſtiuo tempore, cum in octauis, & diebus Ferialibus vna tantum lectio veteris teſtamenti, aut alterius alicuius libri legitur, vt in ſequenti Capitulo Regulę declaratur: ſeruetur ordo Breuiariorum.

QVALITER AESTATIS tempore nocturna laus agatur.

CAP. X.

A Paſca autem vſque ad Calendas Nouembris omnis, vt ſupradictum eſt, pſalmodiæ quantitas teneatur, &c.

VBi in ſupraſcripto Capitulo Regulæ exponitur qualiter dicendæ ſint Matutinæ laudes diebus æſtatis, cum iam dictum ſit omni tempore id fieri

fieri debere vna hora poſt mediam tranſactam noctem, & circa Pſalmorum numerum, & cæterarum rerum ſeruari debere ordo Breuiariorum noſtri Ordinis (præterquam in lectionibus) nihil aliud Patres in hac parte deliberauerunt, niſi quod à Paſcha Reſurrectionis, vſque ad feſtiuitatem Sanctæ Crucis de menſe Septembris, ob noctium breuitatem, iuxta antiquas noſtri Ordinis conſuetudines, Matutinum Beatæ Virginis non dicatur in Choro, ſed vnuſquiſque illud extra Chorum perſoluat. Magiſter tamen Nouitiorum prædicto tempore alijſque diebus feſtiuis quibus Officium ipſius Virginis in Choro non dicitur; teneatur vna cum Tyronibus ſuis, ac iuuenibus Profeſſis, vti etiam fit in Eremo noſtro, ante vel poſt Cœnam in Eccleſia ante Altare maius illud exſoluere. Verum à dicta feſtiuitate Sanctæ Crucis, vſque ad Paſcha præfatum ſemper dicatur in Choro, ante Domini Officium, & hoc inuiolabiliter obſeruetur in omnibus Monaſterijs noſtris, tam magnis quam paruis Reliquę vero Horæ Beatæ Virginis dicantur, vt fit ſemper in Choro, exceptis octauis, & diebus ſolemnibus, vt ſupra. Et qui huic ordini contrauenire præſumpſerit, tempore viſitationis à Generali; vel Capituli à Diffinitoribus, nulla habita ratione perſonæ, grauiter puniatur. Et ab hac obſeruantia nullus excuſetur, neque ob paucitatem fratrum, neque ob molem negociorum temporalium, neque ob aliam quamcumque cauſam vrgentem; cum nihil penitus ſit, quod cultui diuino iure præferri poſſit. Et ſi ipſe Generalis, & alij Maiores parui penderent aliquos graues errores, qui in

aliqui-

aliquibus ſæpe locis circa Diuinum Officium admitti ſolent, grauiter, ac ſeuere punire; ſciant ſe aliquãdo ſe apud iuſtiſſimum Dei tribunal eſſe de his omnibus rationem reddituros, ac grauiter puniendos. Et re vera omnium ferè malorum, quę in Monaſterijs fiunt, cauſa ſunt Maiores; vel exemplo ſubditos ſcandalizando, vel vitia ipſa non puniendo, immo potius diſſimulando, vel non bene iuſtitiam adminiſtrando.

QVALITER DOMINICIS diebus vigiliæ agantur.

CAP. XI.

DOminico die temperius ſurgatur ad vigilias, in quibus vigilijs, &c.

IN hoc vndecimo Capitulo Regulæ, vbi dicitur, quod fratres in die Dominico magis per tempus ſurgant ad vigilias, & Matutinas; ordinauerunt Patres, ita fieri debere: hoc eſt anticipandum eſſe tempus ipſius Matutini Dominicalis. Addideruntque (vt ſit inter nos conformitas in obſeruantijs) à quibus, & quomodo legendæ ſint in Choro lectiones. Dictis itaque prioribus ſex Pſalmis primi Nocturni, cum ſuis Antiphonis, verſiculo, & Pater noſter; Iuuenis Nouitius, ſiue Profeſſus, qui ſeruiturus erit ea Hebdomada, vti Acolitus Miſſæ Tertiæ, & in Refectorio menſæ Patrum; accepta de more à Prelato benedictione, legat primas duas lectiones.

Digitized by Google

nes. Quibus lectis cum ſuis Reſponſorijs, alter Iuuenis, qui ſupradicto, ea hebdomada elapſa, in eodem Officio ſubrogari debet, accedens, & ſimiliter benedictionem accipiens, reliquas duas lectiones legat, Deinde alijs ſex pſalmis ſecundi Nocturni abſolutis, vt ſupra, præſens Hebdomadarius ſacerdos, ordine iam dicto ſeruato, priores duas lectiones legat: reliquas vero duas, Hebdomadarius proxime elapſus. Similiter poſt Canticam, qui fuerit quouis modo maior poſt Priorem, vel ſubpriorem clauſtralem in Choro, ſumpta benedictione, dicat priores duas lectiones Homiliæ: aliàs vero duas, ipſe Prior, vel ſubprior clauſtralis, ſiue is, qui poſt Prelatum, maior eſt omnibus in Choro. Supradictas autem benedictiones nullus audeat conficere, aut de nouo ad libitum componere, ſed vnus quiſque illis vtatur, quæ in Breuiarijs ſunt notatæ, & quas hactenus ſemper Patres noſtri in vſum habuerunt. Vltimo demũ Reſponſorio, hoc eſt duodecimo, perfecte terminato, Prælatus grauiter, & deuote intonet, aut in cantu, aut ſine notis, iuxta exigentiam ſolemnitatis, Hymnum, Te Deum laudamus. Prope cuius finem, accedens ipſe idem Prælatus, vel qui maior erit in Choro, ad locum vbi cantari ſolet Euangelium, illud cantet, ſiue legat, pro vt ipſa requiret ac poſtulabit ſolemnitas; ita clare, & diſtincte, vt ab omnibus intelligi facile queat. Finito Euangelio, & reſponſo à Fratribus Amen, dictoque Hymno Te Decet laus, ſubſequatur orationem, ſecundum ordinem in Regula, & Breuiario præfixum. Et hoc ſeruetur, non obſtante quauis conſuetudine in contrarium: cum ſit

de

Digitized by Google

de mente Pij Quinti Pontificis Maximi; in annotationibus, ſuper his à ſua ſanctitate factis, vt Regula omnimodo ſeruetur ab omnibus. Addiderunt etiam ipſi Reuerendiſſimi Patres, vt iuxta antiquũ morem, eædem lectiones in loco, ſi fieri poteſt, eminentiori ſemper legantur, & in ea parte Chori, vbi tunc non ſunt hebdomadarij, neque ſignum Chori. Quem quidem Ordinem legendi lectiones ſeruari volunt in noſtra Congregatione, non ſolum diebus Dominicis verum etiam alijs, in quibus duodecim leguntur. Circa Reſponſoria, vt hactenus ſeruatum eſt, dictis diebus, dici debent à Iuuene hebdomadario cantore, qui elapſa hebdomada fuerit, cum Miſſæ tertiæ, tum Menſæ Patrum ſeruitor, ac Miniſter. Quem ſane iuuenem, dum in hebdomada ſua manebit, locum habere volunt in Choro ſuper omnes alios Profeſſos, etiam ſi fuerit minor in Profeſſione, vel Ordine Sacramentali. Dicta vero Reſponſoria, Antiphonas, & Verſiculos, quo ad fieri poterit, alte, diſtincte, & abſque falſa lanitate pronunciare ſtudebit; ſtando nihilominus in loco ſuo, & ſede, niſi forte aliquando, ob magnam ſolemnitatem, opus eſſet in medio Chori illa omnia legere ſimul cum ſuccentore. Qui ſane ſuccentoris erit, qui elapſa hebdomada cantoriam exercuit.

∴

nes. Quibus lectis cum ſuis Reſponſorijs, alter Iuuenis, qui ſupradicto, ea hebdomada elapſa, in eodem Officio ſubrogari debet, accedens, & ſimiliter benedictionem accipiens, reliquas duas lectiones legat, Deinde alijs ſex pſalmis ſecundi Nocturni abſolutis, vt ſupra, præſens Hebdomadarius ſacerdos, ordine iam dicto ſeruato, priores duas lectiones legat: reliquas vero duas, Hebdomadarius proxime elapſus. Similiter poſt Canticam, qui fuerit quouis modo maior poſt Priorem, vel ſubpriorem clauſtralem in Choro, ſumpta benedictione, dicat priores duas lectiones Homiliæ: aliàs vero duas, ipſe Prior, vel ſubprior clauſtralis, ſiue is, qui poſt Prętatum, maior eſt omnibus in Choro. Supradictas autem benedictiones nullus audeat conficere, aut de nouo ad libitum componere, ſed vnus quiſque illis vtatur, quæ in Breuiarijs ſunt notatæ, & quas hactenus ſemper Patres noſtri in vſum habuerunt. Vltimo demũ Reſponſorio, hoc eſt duodecimo, perfecte terminato, Prælatus grauiter, & deuote intonet, aut in cantu, aut ſine notis, iuxta exigentiam ſolemnitatis, Hymnum, Te Deum laudamus. Prope cuius finem, accedens ipſe idem Prælatus, vel qui maior erit in Choro, ad locum vbi cantari ſolet Euangelium, illud cantet, ſiue legat, pro vt ipſa requiret ac poſtulabit ſolemnitas; ita clare, & diſtincte, vt ab omnibus intelligi facile queat. Finito Euangelio, & reſponſo à Fratribus Amen, dictoque Hymno Te Decet laus, ſubſequatur orationem, ſecundum ordinem in Regula, & Breuiario præfixum. Et hoc ſeruetur, non obſtante quauis conſuetudine in contrarium: cum ſit

Digitized by Google

de mente Pij Quinti Pontificis Maximi; in annotationibus, ſuper his à ſuâ ſanctitate factis, vt Regula omnimodo ſeruetur ab omnibus. Addiderunt etiam ipſi Reuerendiſſimi Patres, vt iuxta antiquũ morem, eædem lectiones in loco, ſi fieri poteſt, eminentiori ſemper legantur, & in ea parte Chori, vbi tunc non ſunt hebdomadarij, neque ſignum Chori. Quem quidem Ordinem legendi lectiones ſeruari volunt in noſtra Congregatione, non ſolum diebus Dominicis verum etiam alijs, in quibus duodecim leguntur. Circa Reſponſoria, vt hactenus ſeruatum eſt, dictis diebus, dici debent à Iuuene hebdomadario cantore, qui elapſa hebdomada fuerit, cum Miſſæ tertiæ, tum Menſæ Patrum ſeruitor, ac Miniſter. Quem ſane iuuenem, dum in hebdomada ſua manebit, locum habere volunt in Choro ſuper omnes alios Profeſſos, etiam ſi fuerit minor in Profeſſione, vel Ordine Sacramentali. Dicta vero Reſponſoria, Antiphonas, & Verſiculos, quo ad fieri poterit, alte, diſtincte, & abſque falſa lanitate pronunciare ſtudebit; ſtando nihilominus in loco ſuo, & ſede, niſi forte aliquando, ob magnam ſolemnitatem, opus eſſet in medio Chori illa omnia legere ſimul cum ſuccentore. Qui ſane ſuccentoris erit, qui elapſa hebdomada cantoriam exercuit.

∴

QVOMODO MATVTInorum ſolemnitas agatur.

CAP. XII.

IN Matutinis Dominico die, in primis dicatur Pſalmus lxvj. ſine Antiphona in directum, &c.

QVantum ad hoc duodecimum Capitulum, declarant præſcripti Patres, ſequendo conſuetudinem hactenus ſeruatam, laudes Matutinales debere ſemper dici immediate poſt vigilias, ſiue Nocturnos, eo ordine, & cum illis Pſalmis, qui in Breuiario notati ſunt. Itaque diebus Ferialibus, poſt Orationem ſecundi Nocturni, diebus vero feſtiuis poſt orationem Euangelij, actutum auſpicari debent. Nomine vero Laudum Matutinalium intelligendum dicunt id, quod Beatus Benedictus vocat in titulo huius Capituli, & in tertiodecimo, & in ſextodecimo inſimul Matutinum, & Laudes.

Et quoniam videre neſciunt Patres, qua ratione nō ſemper huiuſmodi Laudes ab oratione Dominica auſpicari debeant; præcipiunt inhærendo veſtigijs, & conſuetudini, quæ maxima cum ratione ſeruatur in noſtra ſacra Eremo, vt vbique in noſtra Congregatione, ſemper (nulla habita ratione maioris, vel minoris ſolemnitatis) ante Laudes dictas, quemadmodum & ante quamlibet aliam Horam Canonicam, facto ſigno à Prælato, dicatur ab omnibus oratio

Domi-

Dominica, ob eam potiſſimum rationem, quoniam à Diuo Patre Benedicto, vt quid ſeiunctum ab ipſis vigilijs conſiderantur. Volunt pariter, vt in inceptione earum fiat ſignum, pulſando Campanam tãtum temporis ſpatium, quantum dicendo ſemel Angelicam ſalutationem, & Pater noſter conſumitur. Et hoc diebus dumtaxat Feſtiuis, non autem ferialibus.

Quoniam item Dominus noſter, qui verum eſt lumen & ſol ipſe iuſtitiæ, ſacris debet luminaribus honorari, & coli, vt id vniformiter vbique in noſtra Congregatione fiat, ſanxerunt præſcripti Patres, vt in ſolemnitatibus pleniſſimis, dum dicuntur Vigilię, duo ſemper lumina ſuper Altare ſublimius ardeãt; dum vero Te Deum laudamus *inchoatur, alij quatuor puriſſimæ ceræ ſuperaddantur, vltra illa duo, quæ deferuntur in vitibus à Ceroferaris. Quæ quidem lumina perſeuerent accenſa vſque ad finem Laudum. Et vbi non eſſent iuuenes Ceroferarij; vltra ſupra dicta lumina, quæ ſuper Altare Maius ſplendere debent: ponatur cereus alius accenſus in medio, vbi cantari debet Euangelium. Quod ſane Euangelium, vt in pleniſſimis ſolemnitatibus maiori cum apparatu cantetur, volunt Patres, quod cum pluuiali, Ceroferarijs, Accolitoque decantetur. Egreſſus, itaque è ſacrario Prælatus dum dicitur,* Per ſingulos dies, *cum dictis pluuiali, & Miniſtris, venienſque ad Altare maius, librum dumtaxat Euangeliorum thurificet, quem ſuper ſacratam Petram apertum poſitum inueniet. Quo facto accipiat librum ipſum. & inhęrendo Altari, illum ſuper*

 pectus

pectus ſuum tenens, verſo vultu ad Chorum, ſic maneat, quouſque Accolitus illum de nouo thurificauerit. Deinde in medium progrediens, vbi fuerit Legiliũ (quod dicimus) præparatum; incipiat, ſecundum tonum ſolemnitatis, Dominus vobiſcum, &cet. *Et dum Chorus reſpondet* Gloria tibi Domine, *accepto à latere dextro Thuribolo ab Accolito, iterum thurificet librum, & poſtmodum reſtituto à latere ſiniſtro ipſo Thuribolo eidem Accolito, Euangelium proſequatur. Quo finito, & decantato hymno* Te dicet; *dum Cantores in Choro dicunt* Benedicamus Domine *ipſe ſacerdos ſacris veſtibus indutus ad Altare maius reuertatur, & dicto* Pater noſter, *ſub Miſſa voce, inchoet,* Deus in Adiutorium, *& Choro proſequente laudes, redeat ille in ſacriſtiam, & ſacris exutus veſtibus, iterum in Choro cum ſola cuculla reuertatur: ſi tamen ſolemnitas, quæ celebrabitur talis non eſſet, vt deberent in Choro Laudes totæ, vel pars earum cãtari: tum enim reuerti deberet Prælatus in Chorum cum pluuiali, gratia dicendi Capitulum & Orationem. In ſolemnitatibus plenis dum cantantur vigiliæ, nullum lumen ſuper Altare maius ardeat; ad Euangelium vero & Laudes quatuor accendantur; In Nocturnis itidem Dominicarum, & feſtorum duodecim Lectionum, nullum lumen accendatur: ad Euangelium vero, & laudes, duo tantum. In Matutinis Beatæ Virginis, in medio ſuper Candelabrum lumen ſemper ardebit. Si quis autem Prælatus hæc omnia non obſeruauerit in ſuo Monaſterio. aut non procurauerit, vt à Monachis ſuis obſeruen-*

tur

Digitized by Google

tur pro prima vice grauius à Patribus Deffinitorij puniatur, & pro ſecunda, omni dignitate, & admi-niſtratione priuetur.

QVALITER PRIVATIS diebus Matutini Agantur.

CAP. XIII.

DIebus autem priuatis Matutinorum ſo-lemnitas ita agatur, &c.

QVoniam ſuperius dictum eſt, quo nam pacto iuxta Ordinationes Patrum, Lectiones diebus feſtis legendæ ſint: modo in hoc Regulæ Capitulo (cum ex ſe reliqua clara videantur, & in frequenti ſint apud nos vſu) dicendum ſupereſt, quomodo Ferialibus diebus ſint dicendæ. A Calendis itaque Nouembris, vſque ad Paſcha Reſurrectionis, tres tantum dici debent, in dextro quidem Chori latere, vbi Abbas reſidet, Feria ſecunda, quarta, & ſexta. In ſiniſtro autem in quo Prior feria tertia, quinta, & Sabbato.

Si igitur feria ſecunda, hebdomada erit (vt aiūt) in Choro Abbatis, Lectiones attinebunt ad hebdomadarium cantorem, Reſponſoria vero ad Accolitum; Et ſi Chorus erit à Parte Prioris, Lectiones e contra leget Accolitus, Reſponſoria vero Cantor. Feria tertia ſi Chorus erit in patre Abbatis, Lectiones leget Accolitus, Reſponſoria autem Cantor. Quod ſi in parte Prioris erit Chorus, contrario mo-

do fiat. Feria quinta ſi Chorus erit in parte Abbatis, Lectiones ſpectabunt ad ſacerdotem hebdomadarium, Reſpon. vero ad Accolitum: at ſi Chorus erit in parte Prioris, Lectiones leget hebdomadarius, qui proximè deceſſerit. Reſpon. vero Cantor, Feria quinta ſi Chorus ſit in latere Abbatis, Lectiones ſimiliter leget hebdomadarius præteritus Reſponſ. Cantor: quod ſi in latere Prioris, Lectiones dicet hebdomadarius ſacerdos, Reſpon. vero Accolitus. Feria ſexta quoniam non legitur Euangeliũ; Lectiones attinẽt ſemper ad Abbatem, aut illo abſente, ad illum, qui præeſt in illo Choro. Reſponſ. vero, ſi eſt Chorus in parte Abbatis, ad Accolitum, ſi in parte Prioris ad Cãtorem. Sabbato Lectiones ſemper pertinent ad Priorem, aut illo abſente ad alium, qui ſit maior in illo Choro, Reſponſ. vero ſi Chorus ſit in dextro latere, ad Cantorem: ſi in ſiniſtro ad Accolitũ. Et hic Ordo qui forſan breuius explicari poterat, nõ autem clarius, vt ab omnibus intelligeretur, perpetuo ſeruari debet, cum legũtur diebus Ferialibus tres Lectiones. Quando autem vna tantum Lectio legenda eſt, ſemper ab Accolito legi debet.

Cæterum vbi dicitur in hoc Capitulo quod dicuntur Letaniæ, nomine Letaniarum intelligendum eſſe declarant. Kyrie eleiſon. *&c. Canticum vero Euangelij, de quo Regula hic loquitur, ſciunt omnes illud eſſe Zachariæ. Benedictus Dominus Deus, &c. illud quoque prætereundum non eſt, quod hi, qui Diacones non ſunt, non debẽt Lectiones Homiliarum legere. Idcirco iuuenum moderator, ſi quando talibus contigerit, alijs eorum vice eas committet.*

IN

Digitized by Google

IN NATALITIIS SANCTORUM qualiter Vigiliæ agantur.

CAP. XIV.

IN ſanctorum vero feſtiuitatibus, vel omnibus ſolemnitatibus, &c.

POſt vbi Diuus Pater Benedictus ordinauit in feſtiuitatibus ſanctorum, quoad vigilias, Matutinum & Laudes, omnia ſeruari debere, quemadmodum Dominicis fit diebus; ſubdit id non eſſe intelligendum quo ad Pſalmos, Antiphonas, & Lectiones. Cum vnicuique ſanctorum, proprij Pſalmi, Antiphonæ, Reſponſoria, & Lectiones aſſignentur. Verum quia, niſi huic rei aliquis adhiberetur Ordo, paucæ admodum hebdomadæ eſſent, in quibus totum perficeretur Pſalterium: quod tamen alibi Diuus Pater mandat. Idcirco vt & feſtiuitates ſanctorum debite recolantur, & cætera Regulæ inſtituta non poſt habeantur; ſanxerunt Patres, ac inuiolabiliter ſeruari mandauerunt, ſub grauioribus pœnis, ad arbitrium Patris Generalis, & Viſitatorum, vt vbi in Breuiarijs antiquitus impreſſis vſque ad annum 1507. *dicitur, de aliquo ſancto fieri debere ſimplex commemoratio ita eodem die fiat, & non aliter. At ſi ſanctus ille titulum haberet alicuius membri e noſtris Principalibus, in eo caſu Monaſterium, cuius Membrum eſt, celebret eius feſtum, cum Lectionibus duodecim. In alijs vero locis de ipſo tantum,*

vt ſupra, commemoratio fiat.

Quando item in eodem Breuiario dicitur de aliquo ſancto fieri debere feſtum duodecim Lectionum, vel commemorationem, ſi commode eodem die fieri poſſit, duodecim Lectionibus eius feſtum colatur. At ſi id fieri nequeat eodem die, nullo pacto transferatur, ſed ſola commemoratione, pro illo anno, erit contentus: excepto vt ſupra dictum eſt, ſi haberet titulum alicuius membri, & cet. Et quoniam Multæ Vrbes, & Oppida, non nullos peculiares aduocatos colunt, de quibus in noſtris Breuiarijs nulla prorſus fit mentio, quemadmodum Rauenna plures Sanctos Epiſcopos colit; Ea propter Patres antedicti ordinarunt, vt de huiuſmodi ſanctis, in illis ijſdem vrbibus, ad conſolationem populorum, feſtum celebretur, etiã ſi in Breuiarijs noſtris non ſint notati. Si autem de eo ipſo die ob aliquod aliud feſtum, non fiet à Clero Ciuitatis, non fiat etiam à noſtris Monachis, ſed tãtum commemoratio. In alijs vero locis, vt non ſubtrahãtur Mortis debita ſuffragia: & feriale Officiũ magis frequentetur, nulla de talibus ſanctis fiet commemoratio. Hoc enim videtur conſonum ei, quod in nouis Breuiarijs Curia ſtatuit, de mente Sacroſancti Concilij Tridentini, Sanctiſſimus Dominus noſter Pius Quintus. Siquidem multæ ſanctorum feſtiuitates ad ſolam commemorationem reduxit.

Præcipiunt etiam vt in omnibus locis noſtrę Cõgregationis, hoc eſt ab vno quoque capite fiat feſtum omnium aliorum ſimilium, eodem ipſo die illius Sãcti, cuius titulum habet; exempli gratia, feſtum Sãctæ Muſtiolæ, quæ eſt titulus Arcus Senarum, debet

cele-

celebrari in omnibus aliſs noſtris Monaſteriſs, licet non ſit notatum in Breuiariſs, ſuo die, hoc eſt tertia Iuliſ, & ſic de ſingulis. Similiter volunt quod vnumquodque caput Principale, feſtum omnium illorum colat, quorum omnia eius mẽbra titulos habẽt. Et ſi quãdo erunt denuo imprimẽda Breuiaria noſtra, ſiue magna, ſiue parua, volunt quod is, qui eiuſmodi negocio præerit, qua poterit maiori diligentia curet, vt in omnibus quoad fieri poterit, ſimilia ſint iſs, qui anno dicto 1507. impreſſa fuere. Et nemo poſſit addere quicquam, nec adimere, quod alicuius ſit momẽti, ſine expreſſa licẽtia Reuerendiſſimi Deſſinitoriſ in ſcriptis habita. Nõ enim hæc talia ſunt, vt ad vnius, vel duorum placitum, ac voluntatem tam faciliter ſint immutanda.

Et quoniam nonnulli, quadam peculiari, & forſan ſuperſtitioſa, ac vana ad aliquod Monaſterium, vel ſanctum affectione ducti, nulla antiqui ritus habita ratione, officia peculiaria, & Miſſas nouas in honorem eorumdem locorum, ſeu ſanctorum edidere: Idcirco ordinauerunt Patres, vt deinceps eiuſmodi noua officia, in Monaſteriſs dumtaxat, & locis, pro quibus ſunt ædita. (Si tamen fuerint à Deſſinitoribus correcta, & approbata) dicantur. In aliſs vero locis vſus, antiquorum Miſſalium, ac Breuiariorum ordo ſeruetur. Neque vero prædicta noua officia, ſeu Miſſæ vlterius in libris noſtris imprimãtur, ſine expreſſa licẽtia, & ordinatione Reuerẽd. Deſſinitoriſ. Quod ſi tamẽ fieri neceſſe fuerit, nõ ita faciles in tribuenda huiuſmodi licentia ſe ſe præbeãt Patres. Sed mature, et diutius rei grauitatẽ examinẽt.

Volunt

Volunt pariter, quod feſta Patrum Benedicti, ac Romualdi in omnibus Monaſterijs noſtris ſolemniſſime celebrentur, & peculiari quadam reuerentia, ac deuotione colantur, & non ſecus ac feſta ſanctorum, præcepta ab Eccleſia. Et hoc non ſolum à Monachis ſeruari mandant, verum etiam à Conuerſis, & famulis omnibus Monaſterijs.

ALLELVIA, QVIBVS temporibus dicatur.

CAP. XV.

A Sancta Paſcha vſque ad Penteco ſten ſine intermiſsione dicatur Alleluia, &cet.

CVm hoc Capitulum Regulæ nulla pene videatur egere declaratione, mandant Patres eius obſeruantiam iuxta Ordinem Breuiariorum. Vt autem idem ordo ab omnibus teneatur, ſciendum eſt, (& hoc iuniorum nouitiorumque cauſa dictum ſit) quod à Sabbato Sancto ad Veſperas, vſque ad Sabbatum Septuageſimæ, in principio cuiuslibet horæ diuini operis, abſoluta Gloria, poſt Deus in Adiutorium, dicitur Alleluia; A Septuageſima vero vſque ad dictum Sabbatum Sanctum dicitur, Laus tibi Domine, Rex æternæ gloriæ. *Confirmauerunt preterea, quod dum in Dominicis feſtis, duodecim Lectionum, & ſolemnitatibus plenis dicitur pro Antiphona, Alleluia, bis à cantore inchoetur: & in pleniſſimis*

niſſimis toties quoties in fine Pſalmi, aut horæ dicẽda eſt, ab eodem Cãtore, ſeu Cantoribus inchoetur. Cuius hebdomadarij Cantoris ſit proprium Officium ſemper inchoare, vel vt dicimus intonare Antiphonas, præterquam in ſolemnitatibus pleniſſimis, in quibus dicuntur à Cantoribus paratis: & ſic de Reſponſorijs, & Verſiculis. Atque in diebus ferialibus bis tantum intonetur Alleluia, & hora completa, vt puta Sexta, Nona, aut alia, toties replicetur, quoties illa exigit hora. Quod ad Veſperas attinet, ſciendum eſt, quod cum dicitur pro Antiphona, Alleluia, poſt vbi Cantor illud intonauerit, maior in illo Choro, in quo eſt hebdomada, Pſalmum inchoare debet primum; & ſic deinceps maiores illius Chori in quo dicta eſt Gloria, ſucceſſiue, ac ſigillatim Pſalmos reliquos intonent: Et hic Ordo in omnibus Monaſterijs noſtris, & locis obſeruetur. Et ſi quis ei cõtrauenire pręſumpſerit à ſuperioribus cohibeatur.

QVALITER DIVINA OPERA per diem agantur.

CAP. XVI.

VT ait Propheta, ſepties in laudem dixi tibi. Qui ſeptenarius, &c.

CVm in hoc ſextodecimo Capitulo ſatis clare dicatur, quo pacto Monachi debitum ſuæ ſeruitutis obſequium Deo in diuinis Laudibus reddere teneantur: illud vnum dumtaxat ſupereſſe videtur: nimi-

nimirum vt à nobis inſinuetur quanta cum reuerentia, & tremore ad hoc idem obſequium præſtandum accedere debeamus. Non enim homini terreno, aut cui vis mundano Principi aſſiſtendum nobis eſt, verum Deo optimo Maximo Creatori, ac omnium noſtrum Redemptori. Itaque ſanxerunt Patres vt in omnibus locis, & Monaſterijs noſtris inuiolabiliter hic ordo ſeruetur dum ad perſoluendas regulares horas proficiſcimur, quas Diuus Pater Benedictus multis in locis, Agenda vocat, quandoquidem hæc debent eſſe vere negocia noſtra & peculiares curæ. Quantum igitur ad horam Primam (cum iam de Matutino ſatis dictum ſit) toto anno præterquam à prima feria ſecunda Quadrageſimæ, vſque ad Sabbatum Sanctum, & præterquam in Dominicis diebus, vadant ad eam fratres ſummo mane hoc ordine. Collectis omnibus ad ſignum Campanæ extra Eccleſiam, prope pilam aquæ Benedictæ: & ordinate per Choros diſpoſitis; facto ſigno ab eo qui præeſt, & non vlterius pulſante Campana, ineant Eccleſiam, dum ſacerdos hebdomadarius, vel eo abſente, qui dicturus eſt Primam Miſſam, aut alius accipiẽs aſperſorium, aſpergat ſingulos fratres aqua benedicta in ipſo Eccleſiæ ingreſſu. Qui quidem Monachi, incipiendo à Minoribus, debent ſingillatim ingredi, & dum aqua ſancta aſperguntur, humiliter inclinare, & ſubmiſſa voce dicere. Aſperges me Domine hyſſopo & mundabor, &c. *Vltimo ingrediatur Prælatus, & poſt ipſum, aliquantum à longe, hebdomadarius. Cum autem ingreſſi fuerint Eccleſiam reuerenter inclinent ante Sanctiſſimum Sacramen-*

cramen-

cramentum. Ab re autem non eſſet, ſi in omnibus locis, quemadmodum in aliquibus eſt, apponeretur ſignum aliquod, vt puta lapis marmoreus in ea Chori, vel Eccleſiæ parte, in qua fratres omnes inclinare ſe debent. Verum in Quadrageſimæ tempore non aſpergantur fratres aqua benedicta, dum ad Primam vadunt, ſed dum ad tertiam, ad alias vero horas Canonicas diei celebrandas ſollicite vnuſquiſque pergat: grauitate tamen, & ſemper ſe inuicem præuenire ſtudeant. Semper nihilominus aquam benedictam accipiant; Muniantur ſe ſigno Crucis, & inclinent profunde ante altare. Si qui autem ante vltimum ſignum cuiuſcumque horæ in Chorum conuenerint (quod ſane omnes facere deberent) ſtantes in loco proprio genuflexi, præparent ſe ad officiũ, ſuas priuatas orationes dicendo. In Dominicis autem diebus, dicta Prima, hebdomadarius ſacerdos vna cum Accolito, aquam ante Altare Maius benedicat, & poſtmodum vadat cum ea ad aſpergendum omnia loca, & officians Monaſterij, iuxta antiquas, ac ſanctas Patrum noſtrorum Conſuetudines quas qui amplexi fuerint, optimi, ac Sanctiſſimi filij habebuntur, & veri Dei cultores; qui vero ſecus agẽtes eas contempſerint, & pro nihilo habuerint, impij, atque rebelles cenſebuntur, ac æterna digni maledictione & ærumna. Hora completorij, facto ſigno cum Campana, conueniant omnes Monachi in clauſtro vel Capitulo, ſi commode id fieri poterit. Ibique facto ſigno à maiori, & quieſcente Campana, Acolitus accepta benedictione, legat Lectionem Latinam de vitis Sanctorum Patrum, nec nimis proli-

Digitized by Google

nimirum vt à nobis inſinuetur quanta cum reuerentia, & tremore ad hoc idem obſequium præſtandum accedere debeamus. Non enim homini terreno, aut cui vis mundano Principi aſſiſtendum nobis eſt, verum Deo optimo Maximo Creatori, ac omnium noſtrum Redemptori. Itaque ſanxerunt Patres vt in omnibus locis, & Monaſterijs noſtris inuiolabiliter hic ordo ſeruetur dum ad perſoluendas regulares horas proficiſcimur, quas Diuus Pater Benedictus multis in locis, Agenda vocat, quandoquidem hæc debent eſſe vere negocia noſtra & peculiares curæ. Quantum igitur ad horam Primam (cum iam de Matutino ſatis dictum ſit) toto anno præterquam à prima feria ſecunda Quadrageſimæ, vſque ad Sabbatum Sanctum, & præterquam in Dominicis diebus, vadant ad eam fratres ſummo mane hoc ordine. Collectis omnibus ad ſignum Campanæ extra Eccleſiam, prope pilam aquæ Benedictæ: & ordinate per Choros diſpoſitis; facto ſigno ab eo qui præeſt, & non vlterius pulſante Campana, ineant Eccleſiam, dum ſacerdos hebdomadarius, vel eo abſente, qui dicturus eſt Primam Miſſam, aut alius accipiẽs aſperſorium, aſpergat ſingulos fratres aqua benedicta in ipſo Eccleſiæ ingreſſu. Qui quidem Monachi, incipiendo à Minoribus, debent ſingillatim ingredi, & dum aqua ſancta aſperguntur, humiliter inclinare, & ſubmiſſa voce dicere. Aſperges me Domine hyſſopo & mundabor, &c. *Vltimo ingrediatur Prælatus, & poſt ipſum, aliquantum à longe, hebdomadarius. Cum autem ingreſſi fuerint Eccleſiam reuerenter inclinent ante Sanctiſſimum Sacramen-*

Digitized by Google

cramentum. Ab re autem non eſſet, ſi in omnibus locis, quemadmodum in aliquibus eſt, apponeretur ſignum aliquod, vt puta lapis marmoreus in ea Chori, vel Eccleſiæ parte, in qua fratres omnes inclinare ſe debent. Verum in Quadrageſimæ tempore non aſpergantur fratres aqua benedicta, dum ad Primam vadunt, ſed dum ad tertiam, ad alias vero horas Canonicas diei celebrandas ſollicite vnuſquiſque pergat: grauitate tamen, & ſemper ſe inuicem præuenire ſtudeant. Semper nihilominus aquam benedictam accipiant; Muniantur ſe ſigno Crucis, & inclinent profunde ante altare. Si qui autem ante vltimum ſignum cuiuſcumque horæ in Chorum conuenerint (quod ſane omnes facere deberent) ſtantes in loco proprio genuflexi, præparent ſe ad officiũ, ſuas priuatas orationes dicendo. In Dominicis autem diebus, dicta Prima, hebdomadarius ſacerdos vna cum Accolito, aquam ante Altare Maius benedicat, & poſtmodum vadat cum ea ad aſpergendum omnia loca, & officians Monaſterij, iuxta antiquas, ac ſanctas Patrum noſtrorum Conſuetudines quas qui amplexi fuerint, optimi, ac Sanctiſſimi filij habebuntur, & veri Dei cultores; qui vero ſecus agẽtes eas contempſerint, & pro nihilo habuerint, impij, atque rebelles cenſebuntur, ac æterna digni maledictione & ærumna. Hora completorij, facto ſigno cum Campana, conueniant omnes Monachi in clauſtro vel Capitulo, ſi commode id fieri poterit. Ibique facto ſigno à maiori, & quieſcente Campana, Accolitus accepta benedictione, legat Lectionem Latinam de vitis Sanctorum Patrum, nec nimis prolixam,

xam, nec admodum breuem. Qua finita Prælatus dicat, Adiutorium noſtrum in nomine Domini, *cui reſponſo ab omnibus.* Qui fecit cęlum, & terram, *vadant ſimul pulſante iterum Campana, in Eccleſiam hoc ordine, Nouitij primum. Deinde ſiniſtrus Chorus, poſtremo autem dexter, ita vt vltimus ſit Abbas, vel qui præeſt. Qui cum ad locum ſuum peruenerit, pulſet Campanulam chori (quieſcente illa clauſtri,) quouſque ſilenter omnes dixerint orationem Dominicam. Qua finita Abbas dicat, Et ne nos inducas intentionem, &c. & poſtmodum ſequatur Confeſſionem completorij, iuxta ordinem Breuiarij; Sed ſciendum eſt quod dum Generalis fuerit in Choro, in Confeſſione, & Primæ, & Completorij, poſt* Miſereatur veſtri, *dicere debet,* Indulgentiam remiſſionem, &c. *& hæc ſufficiant quãtum ad ingreſſum Chori ad omnes Diuini operis horas diei.*

Quantum vero ad egreſſum, ſequendo meliorem conſuetudinem, Patres ordinarunt, quod dicta Prima, abſque Salue Regina, & facto ſigno à Prælato Accolitus cum Martyrologio egreſſus, e Choro, vadat ad Capitulum; Ipſumque fratres lento gradu ſequantur, incipiendo à maioribus, ita vt primo dexter Chorus, deinde ſiniſter præcedat, deinde Nouitij ſequantur. Cumque in Capitulum omnes peruenerint, vno quoque in ſua ſede manente, ipſe Accolitus ſumpta Benedictione, pronunciet Calendas, Lunam, & ſanctos. Et hebdomadarius ſecundum ordinem Breuiariorum, ſequatur Precioſam. Et Completa vltima oratione, illemet Accolitus legat Lectionem

ctionem de Homilia Euangelij, quod legitur illo die; Et infra octauas, & diebus Ferialibus, vice Homeliæ, legat latine Capitulum de Regula, præterquam infra Octauam Reſurrectionis, & Pentecoſtes, quæ quotidie habent Homiliam propriam. Atque in diebus ferialibus, lecto Capitulo Regulæ, ſi die ſequenti pariter de feria faciendum ſit, legatur, Obierunt, &cet. & tres Pſalmi nimirum, Domine ne in furore ideſt Credidi, & De profundis, cum oratione mortuorum pro Patribus, fratribus, & benefactoribus dicantur. Cum vero aliquã ob cauſam in Choro pauciſſimi eſſent Monachi, non vadant tunc in Capitulum, ſed dicta vltima oratione, abſque pronunciatione Calendarum, Lunæ, & ſanctorum dicatur Præcioſa vt in Breuiarijs eſt notatum: & poſtremo breuis lectio legatur ſecundum tempora. Poſtea ille, qui præeſt ſubiungat; Pone Domine cuſtodiam ori noſtro, &c. & in fine dicatur. Salue Regina, quæ ſemper inchoari debet à Prælato, aut illo abſente, ab eo, qui in Choro priorem locum obtinebit. His tamen non obſtãtibus, tempore Quadrageſimali Præcioſa ſemper dicatur (præterquam in Dominicis vel alijs feſtis dibeus) poſt ſextam, ob ſeptem Pſalmos. De culpis vero infra ſuo loco dicetur. In omnibus alijs horis tam diei, quam noctis in egreſſu Chori hic ordo ſeruetur. Quod ad Matutinas nemo egrediatur e Choro, quouſque Prælatus non ſurrexerit ab oratione, quæ poſt ipſas fieri ſolet, quæ oratio non debet excedere longitudinem Pſalmi quinquageſimi. Tum egrediantur Monachi vnus poſt alium, cum Modeſtia,

Digitized by Google

ſtia, & ſilentio, & recto itinere ad cellas pergat: aut ſi hyems fuerit, ad ignem, vbi ſub pœnis grauioribus volunt ea hora, perpetuum ſeruari ſilentium. Poſt Primam in exitu Monachorum de Capitulo, primus ſit Prælatus, poſt vbi ſilentium ſoluerit, ſed in egreſſu Chori, primi ſint Nouitij, deinde Chorus ſiniſter, mox dexter, poſtremo Prelatus: Qui cum omnes fuerint extra Eccleſiam, loco ſolito, ſilentium ſoluat, dicendo, Benedicite. *At in Quadrageſima feria ſecunda, quarta, & ſexta non ſoluatur ſilentium, niſi poſt Officium Mortuorum, aut, cum non dicitur, poſt gratias à prandio redditas. Dominica vero, feria tertia, quinta, & Sabbato ſoluatur poſt Precioſa. Verum cum non ieiunatur, poſt ſextam egrediatur primo Prælatus, deinde alij, vt vnicuique libuerit, & non ſoluatur ſilentium, niſi poſt redditas Gratias. In Completorio, finita Salue Regina, & pulſata. Aue Maria à Prelato (qui tantum temporis in pulſando ponere debet, vt fratres ter deuote ſalutationẽ Angelicam perſoluere poſſint, & ante quamlibet hunc verſum dicere,* Deus propitius eſto mihi peccatori) *egrediatur primo Accolitus, & porrigens Aſperſorium Prælato reuerenter, eius manum deoſculetur, & in partem ſe conferat. Prælatus vero Monachos ſigillatim egredientes à maioribus, aqua Benedicta aſpergat. Poſtmodum, vt ſupradictum eſt, pergat ad Orationem, & ſtationes ſumendas pro tẽpore. Ad quam aquam benedictam ſi poteſt fieri, cupiunt Patres vt (quemadmodum fit in ſacra Eremo, & Camaldoli Monaſterio,) conueniant omnes, tam Monachi, quam Conuerſi, & Commiſſi, vt ſimul cum*

ipſa,

ipſa, Benedictionem à Prælato accipiant, & quietius illam noctem in timore Domini traducant. Completorium, & ſi hora vigeſima tertia dici deberet, ſit nihilominus in arbitrio Prælati aliquando tempus illud præuenire, vt puta in Dominicis diebus, & alijs præcipuis ſolemnitatibus ob populi fidelis conſolationem, aut aliqua alia rationabili cauſa.

QVOT PSALMI PER EASDEM horas dicendi ſunt.

CAP. XVII.

IAm de Nocturnis vel Matutinis digeſſimus ordine pſalmodiæ, &c.

CVm ſit omnibus notum, iſtud Capitulum Regulæ, quo ad numerum Pſalmorum qui dicendi ſunt ad quamlibet horam, in vſu eſſe, & omnino ſeruari; nihil circa hoc innouandum eſſe Patres ſanxerunt, ſed ſolum ordinauerunt, quo pacto Antiphonæ, & Pſalmi ipſi ſint intonandi. In ſolemnitatibus igitur pleniſſimis, Cantores ſolemniter, & in medio decantent Inuitatorium cum Pſalmo nonageſimo quarto: quibus aliquando tertius Cantor ad arbitrium Prælati adiungi poſſit. Finito Inuitatorio cũ Pſalmo ille, qui eſt maior in Choro, vbi eſt hebdomada, intonet hymnum, ſicut perpetuo facere debet ad omnes horas. Deinde à Cantoribus Antiphonę ante Pſalmos integrę dicantur. Et dicta prima, dicatur Pſalmus à Maiore Chori vbi eſt ſignum hebdomadæ.

Digitized by Google

madæ. Quo abſoluto, & repetita Antiphona, inchoetur ſecunda, & tota dicatur, deinde vt ſupra pſalmus à maiore alterius Chori intonetur. Et ſic deinceps vſque ad finem; Cantoribus dicentibus ſimul Antiphonas, Abbas, & Prior, vel eorum vicem gerentes, Pſalmos omnes alternatim intonent. Similiter Cantica, dicta Antiphona à Cantoribus: intonetur à Maiore illius Chori, vbi eſt hebdomada, & ita in Laudibus, Pſalmus, Deus miſereatur noſtri, *ſine Antiphona, &* Dominus regnauit *cum Antiphona. Et quando in dictis ſolemnitatibus pleniſſimis quilibet Pſalmus Laudum haberet propriam Antiphonam, intonato primo à maiore Chori, vbi eſt hebdomada, ſequantur reliquos viciſſim illi met, qui Pſalmos Nocturnorũ intonarunt. Hymnus pariter laudum à maiore Chori hebdomadæ intonetur. At Canticum Euangelij, Benedictus Dominus Deus Iſrael, ſemper intonetur à Choro Prælati, & ab eo qui præeſt. Antiphona horæ primæ in eiuſmodi ſolemnitatibus pleniſſimis ſemper dicatur à Cantore, & tota, tam in principio, quam in fine Pſalmorum. Et idem fiat ad omnes horas in dictis ſolemnitatibus. Pſalmi vero intonentur primus quidem à maiori illius Chori, vbi eſt hebdomada; & alij ſucceſſiuè à maiore illius Chori, qui dixerit* Gloria Patri, &c. *præcedentis Pſalmi; Ad horam tertiam, ſi cantetur, Antiphona dicatur à toto Choro, inchoantibus nihilominus eam Cantoribus. Pſalmi vero ab eiſdem intonentur. Et vbi, ob paucitatem Monachorum non poſſit ita ſolemniter cantari, intonata Antiphona à Cantore hebdomadario, & dicta à toto*

Choro,

Choro, Sacerdos, qui erit in hebdomada, ſacris veſtibus indutus, Pſalmos intonabit. Et ſi nullo pacto cantetur, omnia fiant vt in prima. Et idem quoque dicimus de hora ſexta, & nona. Ad Veſperas autem inchoata prima Antiphona à Cantoribus, dicatur à toto Choro, & Pſalmi omnes ab iiſdem Cantoribus intonentur. Secunda Antiphona, ad Maiorem Chori, vbi non eſt hebdomada, pertinebit. Tertia ad maiorem Chori hebdomadæ. Quarta ad illum, qui proximè adhęret maiori in Choro, vbi non eſt hebdomada, Antiphona vero Canticæ Euangelicę, ideſt ipſius Magnificat, intonetur ſemper à Maiore totius Chori. Et vbi, ob paucitatem Monachorum veſperę non ita ſolemniter poſſent cantari, nec vllus pluuiali indueretur, niſi Sacerdos hebdomadarius, vel alius vice ſui, intonata Antiphono à Cantoribus, & tota decantata ab vniuerſo Choro, dicti cantores etiamſi nõ ſint parati, intonent Primum Pſalmum, & ſubinde reliquos. Antiphonę vero dicantur vt ſupra; Et hic Ordo non nunquam etiam ad tertiam ſeruari ſolet. Quãdo autem nullus pararetur, nihilominus hoc pacto dicatur. Hebdomadarius, aut alius quicumque qui ſacris eſt veſtibus indutus, ſi ſtet in Choro ſiniſtro, ſemper primum locum tenebit, ſi vero in dextro tenebit primum locum poſt Prælatum domus, & ſuper omnes alios, etiam Prælatos hoſpites, aut titulares. Ad Completorium (vti etiam ad primam) cõfeſſionem ſemper faciat, qui præeſt in Choro, in quacumque ſit parte. Idemque Benedictionem tribuat: & omnes pſalmos Completorij, & hymnum ſemper intonet Maior Chori hebdomadæ, ſi non cantatur, ſi

vero cantatur hoc idem faciant Cantores. Et hunc ordinem in ſolemnitatibus pleniſſimis in omnibus locis noſtris ſeruari volunt Patres, ſub grauibus pænis, ad arbitrium Patris Generalis imponendis. Quãtum vero ad ſolemnitates plenas, duodecim Lectionum, & octauarum; Inuitatorium, & Venite *dicatur à Cantore, & à ſuccentore. Hymnus intonetur à Maiore Chori hebdomadę, & etiam primus Pſalmus, poſt vbi Cantor Antiphonam intonauerit; ſecundus vero Pſalmus primi Nocturni intonetur à Maiore ipſius Chori, in quo non eſt hebdomada: Et ſic deinceps reliquos Pſalmos alternatim hi duo maiores ſucceſſiue intonent, Cantore ſemper inchoante, ante Pſalmum Antiphonam, & poſt Pſalmum illã repetente, Quod ſi laudes omnes ſub vna Antiphona dicerentur, intonato primo pſalmo à Maiore Chori, vbi eſt hebdomada, reliquos omnes intonabit Maior in illo Choro, qui primum verſum Gloriæ dixerit. Antiphona vero* Benedictus, *& intonetur, & dicatur à ſacerdote hebdomadario. Ad tertiam ſi cantetur, intonet Antiphonam Cantor, & Pſalmos Sacerdos indutus ſacris veſtibus, qui debet cãtare Miſſam: Sed ſi non cantetur, Pſalmos intonet Primus in Choro hebdomadæ. Ad ſextam, & nonam dicat Antiphonas Cantor, & primum Pſalmum Primus Chori hebdomadę, & reliquos ſucceſſiue, qui dixerit Gloria. Ad veſperas intonent primam Antiph. Cantor. & Pſalmum primum maior in Choro hebdomadę. Secundam vero Antiphonam, Maiori Chori, vbi non eſt hebdomada: & Pſalmum is, qui ei proximè adhęret. Tertiam intonet is, qui primum Pſalmum*
into-

Digitized by Google

intonauit: & Pſalmum tertium is, qui poſt eum ſequitur. Quartam inchoet is, qui ſecundum Pſalmũ ab alio Choro intonauit, & Pſalmum is, qui illi immediate adhęret. Antiphonam vero Magnificat intonet, vt ſupra, Maior totius Chori, & Canticum ipſum ſemper intonet, qui ei proximè adiungitur. Et quando in abſentia Prælati fuiſſet Antiphona Cantici inchoata ab alio Choro, ea de cauſa, quia inibi eſſet Maior, tunc Canticum inchoare debet, qui præeſt in Choro Prælati. Completorium dicatur vt ſupra.

In Dominicis diebus Inuitatorium, & venite à Cantore, & ſuccentore dicatur in medio. Hymnum intonet Primus in Choro hebdomadæ: primam Antiph. intonet Cantor, Pſalmum vero primum, qui hymnum. Abſoluto primo Pſalmo, intonet ſecũdum Pſalmum Primus in Choro, qui Gloria dixerit. Deinde poſt duos Pſalmos, repetita à toto Choro Antiphona, intonet ſecundam Primus in Choro vbi non eſt hebdomada, & Pſalmum is, qui proximè ei adhęret. Abſolutis vero alijs duobus Pſalmis, vt ſupra, & dicta Antiphona, intonet tertiam Primus Chori hebdomadæ, & Pſalmum qui ei proximè adiungitur. In ſecundo Nocturno fiat ſimiliter. Verùm ſi loco Antiphonæ dicatur Alleluia, ipſa à Cantore inchoata, primum Pſalmũ incipiat, qui eſt Primus in Choro hebdomadæ, reliquos vero omnes, Maior illius Chori, qui dixerit primum verſum Gloriæ. Quod ad Laudes attinet, primam, tertiam, ſextam, nonam, veſperas, & Completorium fiat, vt dictum eſt in ſolemnitatibus plenis.

Digitized by Google

Quo ad dies feriales, dicto à Cantore ſolo Inuitatorio & venite: & intonato hymno à Maiore Chori hebdomadæ, intonetur ab eodem Cantore Antiphona prima, & primus Pſalmus ab eodem, qui intonauit hymnum; Secundus vero à Maiore illius Chori, qui Gloriam dixerit; Secundam vero Antiphonam dicat minor Chori, in quo non eſt hebdomada, & Pſalmum incipiat maior eiuſdem Chori, & ſic continuent alternatim minores, Antiphonas, & Maiores, Pſalmos inchoando. Antiphona laudum ſi vna tantum erit, intonetur à Cantore, & Pſalmus primus à Maiore eiuſdem Chori: & alij Pſalmi à Maiore illius Chori, qui Gloria dixerit. Quod ſi Laudes plures Antiphonas habebunt, eas alternatim inchoabunt Maiores vtriuſque chori, incipiẽdo à choro, vbi eſt hebdomada. Ad primam, tertiam, ſextã, & nonam, intonabit Antiphonam Cãtor, Pſalmum vero Maior Chori hebdomadæ: & deinceps ſeruetur Ordo ſupradictus, & in fine horæ dicatur Antiphona, vt ſupra. Ad Veſperas ſi die ſequenti fiat de feria, dicat primam Antiphonam Cantor, Pſalmum vero Maior illius Chori. Secundum autem, minor alterius Chori, & in ſumma ſeruetur ordo vigiliarum Matutinalium. Quod ſi die ſequenti feſtum celebretur, non ſolemniſſimum, ſed tale, quod cantetur ſolum Capitulum vigiliæ; intonabit primam Antiphonam Cantor, & pſalmum Maior illius Chori. Secunda vero inchoetur à Primo Chori, vbi non eſt hebdomada, & Pſalmus ab eo, qui ei proxime vnitur. Tertiam intonet Maior Chori hebdomadæ, & Pſalmum is, qui illi proximus eſt. Quartam intonet

ſecun-

Digitized by Google

ſecundus Chori, vbi non eſt hebdomada, & Pſalmum is, qui illi adiungitur. Quodſi die ſequenti celebraretur feſtum ſolemniſſimum, veſpere dicendæ eſſent, vt ſupra dictum eſt de vigilijs ſolemnitatum pleniſſimarum.

QVO ORDINE IPSI PSALMI dicendi ſint.

CAP. XVIII.

IN primis ſemper diurnis horis dicatur verſus. Deus in adiutorium meum intende, &cet.

CVm nulla egeat declaratione præſens capitulũ; quoniam vti ab omnibus videri poteſt, ipſe ordo Pſalmorum, quem ponit in Breuiarijs ſat ſuperque clarus eſt, & apertus: illud tantummodo Patres hac in parte, noſtros ante oculos ponere ſtatuerunt; nimirum eos omnes Profeſſos mortaliter peccare, qui non legitimè impediti, Officium tam ipſius Domini, quam Matris eius, vel in totum, vel in partem ſcienter dicere omittunt. Hoc eſt enim contra veterem, & laudabilem conſuetudinem, tam Heremitarum, quam Monachorum noſtræ Congregationis, qui ſemper vtrumque Officium perſoluere, & deuote celebrare conati ſunt. Nec excuſatur aliquis, ſi cum alijs in choro non interſit, quia illud extra chorum ex ſe non minori deuotione tenetur dicere. Similiter declarant ijdem Patres, ac volunt, quod

Digitized by Google

quilibet teneatur dicere Officium Mortuorum, ſecundum, quod in Breuiarijs notatum eſt. Hortantur prę terea omnes, ac ſingulos vt Lectionem Pſalterij (vltra debitas hora;) frequentare ſtudeant, ita vt bis ſaltem ſingulo quoque menſe ipſum Pſalteriũ integre dicatur, ſiue legatur ab vno quoque Monacho. Cũ ob multas ſanctorum feſtiuitates, ſingula quaque hebdomada, id fieri in diuinis Officijs ordinate, nullo pacto queat. Qui igitur in perſolutione Horarum Canonicarum, & Virginis negligentes inuenti fuerint, grauius, ac ſeuere puniantur, ſintque omnibus deuotis Monachis in exemplum; vt debitum Deo famulatum in hymnis & orationibus ſtatutis horis reddere nullatenus ommittant.

Aduertendum eſt à cap. VIII. & ſequentibus vſque ad XVIII. vbi Sanctiſſimus Patriarca noſter agit de directione Officij diuini, quod modo obſeruantur ea, quæ habentur in Breuiarijs Monaſticis impreſſis de mandato Sanctiſs. D. N. Pauli Papæ V. & denuo Vrbani PP. VIII. auctoritate recognitis.

DE DISCIPLINA PSALlendi.

CAP. XIX.

VBique credimus diuinam eſſe præſentiam: & oculos Domini, &c.

Et

Digitized by Google

ET ſi Capitulum hoc Regulæ Diui Patris Benedicti, quantum ad prolationem verborum, breue admodum videtur atque anguſtum; ſunt nihilominus quælibet verba ipſius tantæ doctrinę, ac ſubſtãtiæ plena, atque referta, vt ſatis clare, ab omnibus in illis videri poſſit, quanto timore, ac tremore, quãta reuerentia, & humilitate Monachum in Congregatione manere oporteat; & omni humana affectione denudatum, coram Deo pſallere, & orare. Itaque quoniam nonnulli propria voluntate, ac ſpiritu ducti non ea qua debent grauitate, ac modeſtia coram Deo in perſoluendis Diuinis Laudibus manent: volentes huic defectui Patres occurrere, ordinauerunt in primis, vt deinceps nullus Monachus tam in æſtate quam in hyeme, abſque cuculla in Eccleſiam pergat. Ita enim, & Patres noſtri in Heremo, & Monachi obſeruantes in Congregatione ſemper facere conſueuerunt. Quam ſane cucullam induere Monachi debent, vel in ipſa cella; vel in aliquo alio communi loco, vbi ſeruari ſolent: minime vero in ipſo ad Eccleſiam itinere, cum hoc indecẽs videatur. Audito ſubinde principio vltimi ſigni Campanæ, omni alio negocio poſthabito, cum modeſtia, & grauitate ad Eccleſiam pergant, & ita oculos eundo habeant humi defixos, vt nil aliud cernant, quam vbi pedes ponunt. Et ſi quam Dei ac ſanctorum imaginem, & præſertim Crucifixi, & Virginis offenderint, reuerenter, vt decet, inclinent. Illud vero nullo pacto eſt prætereundum, quod ſi pulſato vltimo ſigno, ad Nocturnas Vigilias, aut ad horam diei Primam, vel tempore meredianæ dormitionis, ad horam Nonam

ali-

aliquis Monachus non occurrerit, tum iuxta Laudabilem Heremi noſtræ conſuetudinem, atque conſtitutionem, debet Abbas, aut Prior alicui fratri cōmittere, vt celeri, ac honeſto gradu ad cellam fratris illius accedat, vt ſi forte dormiens, ſignum non audierit, illum à ſomno excitans ad Diuinum Officium conuocare ſtudeat. Cum ad portam igitur Eccleſiæ Monachus peruenerit, accepta aqua Benedicta, & munito ſe ſigno Crucis, ingrediatur. Et cum ad locum, vbi ſolent fratres inclinare, acceſſerit, profunde ante ſacratiſſimū Chriſti Corpus, ac reuerentiſſime inclinet caput, ferè vſque ad genua dimittendo. Quam inclinationem facere tenemur quotieſcumque ante ſacrum Chriſti Corpus tranſimus. Ante vero homines, & coram Patribus nō ita profunde eſt inclinandum; tametſi honor, quem eis impendimus non niſi tanquam Dei Miniſtris, & ad eius honorem impendimus. Nullus præterea Eccleſiam ingrediatur, niſi nudato, & aperto capite. Nullus ſedeat, niſi dum Lectiones in nocte leguntur, & ad Nocturnos, & laudes Mortuorum, vſque ad Laudate Dominum de cœlis. *Similiter dum cantatur Epiſtola in Miſſa, & dum pulſantur organa inter Pſalmos veſpertinos, & in Miſſa ad Graduale, & Offertorium. In nocte Nullus audeat ante Benedictionem, quæ fit ante Lectionem, ſedere. Et dū Prælatus, quauis de cauſa, in choro ſteterit ipſe (etiam ſi tum ſedendum eſſet) nullus ſedere audebit, niſi ille hoc præcipiat. Curent quoque Monachi, ne eleuando, aut deponendo ſedilia, ſtrepitum faciant, & impediant quominus recte percipiantur verba legentis,*

tamet-

tametſi lector non debeat Lectionem inchoare, niſi poſtquam fratres quiete ſederint. In Capitulo itidem ad Lectionem Precioſæ, & in ſero ad Lectionem Completorij ſedeant, poſt datam benedictionem. Monachi, qui ſunt in illis partibus Chori, quæ non directe reſpiciunt Altare maius, ſtent ſemper vultibus inuicem verſis: nimirum Chorus contra chorum: præterquam in inceptione cuiuslibet horæ, quoniam tunc vſque ad Gloria Patri, &c. *verſus Altare reſpicere debent. Item dum Pſalmus Nonageſimus quartus cum Inuitatorio dicitur. Item dum legitur Euangelium. Item dum aliquis Capitula, Reſponſoria, verſiculos, orationes, & id generis, tam in officio Domini, quam Beatæ Virginis pronunciauerit, ipſe ſolus verſus Altare faciem conuertere debet. In omnibus alijs temporibus, etiam quando Monachi in choro inclinant, aut genuflectunt, debent ſe inuicem reſpicere; & chorum contra chorum ſtare. Dũ autem quis in choro præſtolatur ſignum vltimum intra vanum ſuæ ſedis genuflectens, faciem debet verſus Altare habere. Cæterum, quando ſtare, aut genuflectere Monachi debeant, ſanxerunt Patres conformiter ad ſacras noſtras conſuetudines debere genuflecti in diebus ferialibus ſemper, dum dicitur* Pater noſter, *&* Symbolum, *ſiue ante Altare Maius, ſiue in choro, ante horas Canonicas. Item quando poſt Kyrie eleiſon in fine horæ repetitur, & ſimiliter quando fit confeſſio in prima, & completorio. Circa quam confeſſionem, præcipiunt Patres ne quis præſumat, vel verbum vnum de illa immutare, ſed omnes ſequantur formam in Breuiarijs no-*

ſtris

ſtris adnotatam: & in Miſſis formã præciſè in Miſſalibus expreſſam. Item genuflectere debemus diebus ferialibus dum dicuntur collectæ, excepto ipſo hebdomadario, dum orationem, ſeu collectam dicit. Item ad orationes mortuorum: & in Quadrageſima, dum Letaniæ, & preces dicuntur. At vero dum Salue Regina cantatur, vel dicitur ſine notis ad Completorium, genuflectant omnes, & genuflexi perſeuerent quouſque Prælatus ſe erigat; Et tum ſtãdo omnes, nullus parieti aut tabulato hæreat, ſed modeſte omnes, ac humiliter, & deuote maneant. Finita autem Salue ad orationem profunde inclinent. At vero a lijs Diuini Officij horis dum non cantatur ipſa Salue, ſed ſine notis dicitur ſemper genuflexi eſſe debemus, & ſic dum dicitur poſt laudes Matutinales, & Completorium Aue Maria. Cantari vero debet Salue Regina omni ſabbato, vigilijs, & ſolemnitatibus plenis, ac pleniſſimis.

Quod ad Miſſas, ſi non cantentur, qui illas audiunt ſemper debent eſſe genuflexi, excepto dum dicitur Euangelium. Si vero cantentur, & ſint feriales, aut Mortuorum genuflectere debemus ad orationes, & ab eleuatione Corporis Chriſti, vſque dum dicitur Agnus Dei, In Miſſis vero alijs ad orationem inclinamus profunde, & genuflexi manemus ab eleuatione hoſtiæ vſque ad Pater noſter excluſiue. In Miſſis autem Beatæ Virginis genuflectimus etiã ad Salue Sancta parens: dum incipitur prima vice, & dum poſtmodum, repetitur. Item genuflectere debemus cum dicitur, Aue Crux ſpes vnica, Veni ſancte ſpiritus, in Miſſa, & ad veſperas ad Veni

ni Creator ſpiritus: O Salutaris hoſtia; & Tantum ergo Sacramentum *in hymno Corporis Chriſti. Ad ea igitur, in quibus diebus ferialibus genuflectimus; in diebus ſolemnibus, & Dominicis, tantummodo inclinamus profunde: ſicuti etiam ad primum verſum omnium Gloriarum, & ad vltimũ verſum cuiuslibet hymni, tam Domini, quam ſanctorum, & ad* Maria Mater Gratiæ. *Inclinamus etiam dum profertur nomen Ieſu, ac Beatiſſimæ Matris eius, dum dicitur* Aue maris ſtella, *dum cantatur* Sanctus, Sanctus, Sanctus, *ipſius* Te Deum laudamus. *Sed à Choro dumtaxat qui tacet:* Ad te ergo quæſumus Domine: *Ad* Fiat miſericordia tua Domine: *Ad* Gloria in excelſis: *Ad* Adoramus te, & Gratias agimus *ipſius Gloriæ; Ad* Suſcipe deprecationem noſtrã: *Ad* Tu ſolus altiſſimus Ieſu Chriſte: *Aduerſus etiã Pſalmi,* Et veniat ſuper nos miſericordia tua Domine, & Suſcipe me ſecũdum eloquiũ tuũ, & viuã, *deuote inclinare debemus.*

Capite vero diſcooperto, manere debemus in Eccleſia ad Gloria Patri, *& ad vltimos verſus hymnorum, Ad Euangelium: Ad* Benedictus Dominus Deus Iſrael: *Ad* Magnificat: *Ad* Nunc dimittis: *Ad ſimbolum Athanaſij. Ad* Te Deũ laudamus: *Ad* Pater noſter: *Ad* Aue Maria: *Ad Confeſſionem: Dum dicuntur Capitula, orationes,* Aue Maris Stella, *& Reſponſoria Laudum, & Veſperarum: In Miſſis, quæ audiuntur, ab eleuatione hoſtiæ vſque dum manet ſuper Altare. Similiter quando vnus, vel plures pronunciant quippiam in*

Cho-

Choro, etiam ſi ad illud non eſſet ſtandum capite aperto, ille vel illi debent nihilominus detecto capite ſiſtere. At vero in locis frigidis à Feſto omnium Sanctorum vſque ad feſtum Annunciationis permittitur, vt medio dumtaxat capite diſcooperto ad omnia antedicta (excepto Euangelio, Pater noſter, Aue Maria, & Salue: *Et dum Chriſti Corpus eleuatur) Monachi maneant: & exceptis etiam ijs, qui ſoli aliquid in Choro dicunt: ij enim capite integre nudato ſemper ſtare debent. Danda vero opera eſt, vt in genuflexionibus, inclinationibus, & eiuſmodi, ſemper quoad fieri poteſt, ſimus vniformes: vt omnes ſimul inclinent, & omnes ſimul ſurgant. Indecens ſiquidem eſt, & indecorum videre hunc inclinantem, & ſimul alium ſurgentem, iſtum vſque ad genua, illum verò magis, aut minus profunde, eodem in Choro procumbere, & inclinare. Qui ſane abuſus inde oriri certum eſt, quoniam Prælati, & alij, ad quos ſpectat, has inobſeruantias emendare diſſimulant, & conniuent, ne cui corrigendo, diſpliceant. Cæterum in Choro ſummum ſilentium imperant, ita vt omnes non ſolum à locutione non neceſſaria caueãt, verum etiam ab omni alio quocunque ſtrepitu, præcipue vero cũ aliquis ſolus legit, aut cum ſilenter omnes orant, vel Euangeliũ legitur.*

Quod ad pſalmodiam commendant, vt dicatur voce ſonora, & intelligibili, omnes ſimul incipiant verſum, & perficiant, non protrahendo vocem: & in medio verſuum ſemper fiat competens pauſa, ſiue punctus: Et omni quidem tempore regulare Officium aliquantulum moroſius, quam illud Beatiſſimæ Virginis

Digitized by Google

ginis eſt dicendum: Et ipſum Beatæ Virginis moroſius perſoluendum, quam vigiliæ mortuorum. Semper tamen vnumquodque ipſorum deuote, ac reuerenter, & cum pauſis peragatur. Quoad cantum figuratum, ſeu muſicalem, Patres volunt omnino eſſe interdictum, non ſolum in Choris noſtrarum Eccleſiarum, ita vt nullo pacto permittatur, ſed etiam in omnibus locis vbi adſint ſeculares cuiuſuis conditionis, & gradus: & conſequenter, vt nulli liceat pueros, vel alos, præter noſtri Ordinis, artem muſicam docere. Qui autem Prælati ſecus egerint, vel contra fieri permiſerint, careant actiua voce in ſequenti Capitulo, & Monachi à Patre Generali, & Viſitatoribus grauius puniantur. Nolunt præterea, vt in Monaſterijs noſtris haberi poſſint inſtrumenta quæcumque muſicalia, præter organa, & his ſimilia, vel eis deſeruientia. Vetant itaque leutos, citharas, liras, & id genus reliqua; Permittunt vero quos dicunt monocordos, Graueſcimbalos, & huiuſmodi, quæ minus dedecent religioſum virum. Qui vero huic Conſtitutioni contrauenire præſumpſerit, ad arbitrium Prælati grauiter puniatur. Omnia vero hactenus in hoc Capitulo enarrata ſtudebunt Prælati inuiolabiliter ab omnibus obſeruari facere. Quoniam in diuinis Laudibus perſoluendis, non ſolum ipſa Anima huiuſmodi operi intenta eſſe debet, verum etiam, & corpus, vt cum Propheta dicere valeamus. Cor meum, & caro mea exultauerunt in Deum; *Rationi præterea congruum eſt, vt ea quæ intus latet in anima deuotio, exterius quoque in ipſo corpore appareat, vt hoc pacto luceat lux*

noſtra

noſtra coram hominibus. Adde poſtremo, quod cum corpus ipſum quandoque futurum ſit gloriæ Animę, ſuo modo, particeps, & conſors; laborum quoque ac meritorum comes, ac ſocius eſſe debet. Itaque vterque homo interior, & exterior, Deo optimo maximo inſeruire debet, quoniam vterque redemptionis eſt particeps.

DE REVERENTIA orationis.

CAP. XX.

SI cum hominibus potentibus volumus aliqua ſuggerere, non præſumimus, &c.

PVtantes Patres, quod vbi in hoc vigeſimo Capitulo ſermo habetur de reuerentia orationis, intelligi debeat de orationibus priuatis, & non de officio regulari, cum iam in ſuperioribus Capitulis fuſius de ipſo diſertum ſit: Iudicarunt non eſſe ab re hoc loco de oratione tractare. Quoniam vero illa cunctis præſtat, quæ fit in ſacrificio Miſſæ ab ea exordium ſumatur. Cum itaque indigniſſimum ſit, ac omni animaduerſione dignum, cum aliqua peccati lætalis macula ad tantum ſacramentum accedere; præcipiunt Patres omnibus, ac ſingulis Monachis noſtræ Congregationis, vt nullo pacto celebrare audeant, vel priuatim Communionem accipere, niſi prius ſacerdoti peccatorum omnium Confeſſionem fecerint. Quodſi nullius peccati mortalis fuerint ſibi conſcij,

volunt

Digitized by Google

volunt nihilominus Sacramentalem Confeſſionem à celebrantibus ſaltem bis in hebdomada, à non celebrantibus ad minus ſemel fieri. Et ſi quis fratrem ſuum in aliquo ſe offendiſſe depræhendat, meminerit iuxta præceptum Euangelicum prius cum illo reconciliandum. Celebraturus igitur, vel communionem accepturus, poſt vbi confeſſus fuerit peccata ſacerdoti intra cubiculum ſuum, ſaltem cordis, ſe ſe recipiat, ibique recogitet in amaritudine annos ſuos, deploret ignorantiam propriam ingratitudinem, tepiditatem: Abluat lachrymis cubile conſcientiæ ſuæ, oret, meditetur, & cum omni deuotione ſe præparet. Et qui nullam aliam præparationem ſciret, legat eam, quam docent Miſſalia noſtra, quam etiam volunt ab omnibus memoriæ comendari. Celebraturus itaque ac etiam hebdomadarius, egrediens è Choro Primus omnium genuflectat, vel inclinet ante Altare maius, dicatque ter, muniens ſe ſigno Crucis Deus propitius eſto mihi peccatori, *& orationem* Domine Ieſu Chriſte propitius eſto, &cet. *vt in Miſſalibus. Deinde ſacrarium ingrediens manus abluat: & ſacris veſtibus de more ſe induat. Quod ſi Chorus eſſet poſitus poſt maius Altare, vel altiori loco collocatus, nihilominus ſacerdos prædictas orationes,* Deus propitius eſto mihi peccatori, &c. *dicere debet, ſaltem in ipſo Choro, appropinquans ſe Altari quantum poteſt.*

Priuatæ Miſſæ non ita celeriter dicantur, vt ſint quemadmodum vulgo fertur, Miſſæ pro venatoribus. Id enim indecens eſt, & omni vituperatione dignum. Moroſe igitur, & voce nec nimis alta, nec ni-

mis ſubmiſſa legantur. Curemuſque in illis, magis Deo, quam hominibus, parum deuotis, placere: tantumque ſacramentum, ea qua conuenit fide puritate, ac reuerentia, peragamus. In feſtis pleniſſimis teneatur Prælatus cantare Miſſam: eo autem abſente, vel impedito, qui maior eſt poſt illum. Diacones, & Subdiacones miniſtraturi, teneantur, & ipſi ante, Confeſſionem facere peccatorum ad aurem Sacerdotis. In Dominicis diebus aquam Benedictam dabit ante tertiam hebdomadarius; Accolitus vero ordinarius Epiſtolam canet.

Orationes in Miſſis non ad libitum, ſed prout ſignantur in libro, dicantur. In octauis, & vigilijs, & in Quadrageſima, cum plures celebrandæ ſunt Miſſæ, poſt tertiam dicatur Miſſa currens, poſt nonam vero Miſſa vigiliæ. In octauis ſeruetur ordo Miſſalium. In Quadrageſima, feria ſecunda, quarta, & ſexta cantetur Miſſa propria illius diei poſt nonam, niſi forte eſſet feſtum, de quo faciendum eſſet officium. Quoniam in tali caſu ad tertiam debet fieri, & cantari de ſancto: & ad Nonam poſtmodum dicenda eſt Miſſa de feria. At qui feria tertia, & quinta regulariter fiat de requie, ſiue de Mortuis, iuxta obligationes Monaſterij, aut pro benefactoribus. In Sabbatis ſemper cantetur Miſſa Beata Virgine, & ad Nonam ſine cantu, dicatur Miſſa de feria. In Miſſis celebrandis omnia penitus fiant, vt in Miſſalibus notatum eſt. Nec aliquis præſumat circa, Gloria in excelſis, *aut* Credo, *aut alia, quicquam ad libitum innouare. In omnibus ſolemnitatibus pleniſſimis Veſperæ ſolemniter cantentur. Item in Dominicis,*

&

& feſtiuitatibus plenis, & quæ ſeruantur in ciuitate, quamuis non ita ſolemniter: & in his pulſentur organa præterquam in Aduentu , & à ſeptuageſima vſque ad Paſcha. In feſtis Duodecim lectionum quotidie cantetur capitulum, & in Quadrageſima quando non cantatur Miſſa ad Nonam, cantetur Capitulum feriæ: & Completorium cãtetur in omnibus vigilijs, & diebus ipſis paſchalibus, & titulis Eccleſiæ, & in ſolemnitatibus Beatæ Virginis. Quibus omnibus officijs, ſiue cantentur , ſiue dicantur ſine cantu, ſint ſemper præſentes Monachi, non minus animo, & mente, quam corpore, & voce. Et quoniam cultus hominis exterior in his, quæ Dei ſunt plurimum iuuare ſolet ipſum internum: ea propter Monachi ſi cupiunt vere eſſe deuoti, ſtudeant ad vnguem ceremonias externas vbique, & in Eccleſia, & Choro præſertim ſeruare. Meminerint quoque Prælati, propter honorem Dei, & conſolationem ſecularium, diebus octo ante hebdomadam ſanctam publicare facere tabulam officiorum, & eorum, quę cantanda ſunt: vt vnuſquiſque præparare ſe valeat ad ea, quæ acturus eſt. Idem quoque fiat in Natiuitate Domini, & ſimilibus ſolemnitatibus. Verum quia non integre ſuo fungitur officio ille Monachus, qui non niſi ſtatutis ab Eccleſia Canonicis horis Deum deprecatur neque etiam fieri poteſt, vt quiſpiam vita ſpirituali, abſque orationibus viuat, ſicuti nec vita corporalis abſque alimentis traduci poteſt. Hortantur Patres, immo præcipiunt omnibus, & ſingulis Monachis, & Conuerſis noſtræ Congregationis, vt ſingulo quoque die, ſaltem per dimidiam horam, mentali-

ter orare velint, & loco, & hora quibus eius magis viſum fuerit; patenter tamen, vt ab alijs videri poſſint, vel ante Sacratiſſimam Euchariſtiam, vel in aliqua Capella, ſeu oratorio. Vt hoc pacto alter ſit alteri in exemplum. Qui vero aliqua de cauſa mentaliter orare non poſſet, vel neſciret permittunt, vt illud idem tempus in Pſalmodia, vel in aliqua alia vocali oratione conſumere queat, ſemper nihilominus genuflexus manens. Prælati autem erit obſeruare eos, qui circa hoc negligentes extiterint, & eos corripere pro qualitate tranſgreſſionis. Ipſe namque Deo redditurus eſt rationem de ſua, & gregis ſibi commiſſi vigilantia.

DE DECANIS MONAſterij.

CAP. XXI.

SI maior fuerit Congregatio, eligantur de ipſis, fratres boni teſtimonij, &c.

COnſiderans diſcretiſſimus Pater, Dei famulus Benedictus, quod quemadmodum fieri nequit vt præſidens Nauis, vel Dux exercitus omnia munia, & nauigationis, & belli ex ſe ipſis ſolis adimplere poſſint; ita neque Prælatus omnibus Monaſterij muneribus nequaquam ſolus fungi poteſt: in hoc Capitulo dicit Prælatum inter alios coadiutores de quibus infra, debere conſtituere ſibi Decanos, qui auxilium præſtent, & ſibi in omnibus faueant, & aſſi-

aſſiſtant. Hac itaque occaſione ſtatuerunt Patres, vt Prælatus quam citiſſime, poſt generale vniuerſę Congregationis Capitulum ſingulo quoque anno, ordinet ſuum Monaſteriũ, diſtribuendo officia, & obedientias: & præſertim eiuſmodi Decanos inſtituat; qui omnino ab ipſo ita dependeant, vt poſſit eos ad libitum ammouere, & alios in eorum locum ſubrogare: ſemper tamen timorem Dei præ oculis habens, & quod vtile eſt Monaſterio, omni poſt habito reſpectu cognationis, vel amicitiæ. Ii enim ad huiuſmodi gradum ſunt euehendi, qui virtutibus clarēt, fulgent obſeruantia, & rerum agendarum ſunt periti. Et hoc pacto intelligi debet, quod dictum eſt ſupra: videlicet. Quod Prælatus poteſt aliquem ad locum altiorem, quam ei competat per profeſſionem, promouere; *nimirum ad gradum Prioratus, vel Decanatus eum eleuando. Collectis itaque in vnum omnibus ſuis Monachis in Capitulo (re tamen ipſa ſecum prius, & cum ſenioribus mature conſiderata) declaret, & publicet, quem eligat, ſi eſt Abbas in Priorem, & ſi eſt Prior in Subpriorem: Deinde Decanum, vnum, vel plures, iuxta numerum Monachorum, mox Sacriſtas, Auditores Confeſſionum, Infirmarios, Hoſpitarios, Oſtiarios, Diſpenſatores, ac cellæ vinariæ Præpoſitos, reliquos denique omnes Monaſterij officiarios. Declaret itidem quam authoritatem velit habere Confeſſarios, & quos caſus ſibi, iuxta antiquam conſuetudinem reſeruet.*

Et quoniam hic ſpecialiter de Decanis agitur, ſciant proprium illorum officium eſſe, dare operam

vt vigeat, & conſeruetur obſeruantia in Monaſterijs. Quod ſane melius efficere nequibunt, quam exẽplo, & re ipſa: nimirum, vt prius ipſi ſtudeant cuncta ad vnguem obſeruare, & facere. Sic enim poterunt poſtmodum alios verbis docere, & corrigere audacter, abſque timore, vt eis dicatur, Medice cura te ipſum. *Curent ſilentium ſeruari in Choro, in Dormitorio ſemper, ac omnibus alijs in locis, iuxta Regulam, & ordinationes. Si quem delinquentem inuenerint, ſemel atque iterum eum priuatim corrigant cum charitate, quod ſi tertio in illud idẽ lapſum cognouerint, rem Prælato deferant. Et hoc intelligi debet de defectibus minus grauibus, & qui non vergunt in ſcandalum, & periculum Animarum. Nam tunc non ſunt tot correctiones præmittendæ, ſed ſtatim denunciandum, non ſolum ab ipſis Decanis, verum à quocumque Monacho ipſi Abbati: vt remedium quantocius adhibeatur. Nec eſſet niſi rationi, & interpratationi nominis conſonum, quod vnicuique Decano ab Abbate Denarius numerus Monachorum aſſignaretur, quibus potiſſimum inuigilaret, & quos ſpecialius cuſtodiret. Sciant denique Decani, ſe eſſe quodammodo Abbatis oculos: ac propterea inuigilare debere ſuper his, quæ ipſemet ſemper curare non poteſt: quamadmodum & Prior, qui eſt dextera eius, & Camerarius, qui eſt ſiniſtra, pariter illi præſto in omnibus eſſe debent. Et hi, Decani videlicet, poſt Abbatem, & Priorem omnes alios etiam maiores ſecundum Profeſſionem antecedere debent.*

Quod ad Confeſſores, ſeu Confeſſarios electos, ſeu eligen-

Digitized by Google

eligendos, ac deputandos à Prælatis, declararunt, quod nec ipſi, nec alius quiuis Monachus, etiam in dignitate conſtitutus, neque in Monaſterio vbi moratur, neque in alio, poſſit, ſub grauiori pœna, quempiam Monachum ſine licentia Prælati, cui ſubditus eſt Monachus confitens, abſoluere ab aliquo peccato, ex his, quæ ſibi Prælatus reſeruauit. Atqui monent Prælatos, ne ſint in reſeruatione caſuum; vt plerumque à nonnullis fit, curioſi, aut nimis ſcrupuloſi, ſed eos dumtaxat caſus ſibi reſeruent; qui ſunt alicuius conſiderationis, & grauitatis, vt puta contra vota principalia, & ſimilia.

Vt autem non videantur laqueum animabus iniicere, cum fuerint requiſiti aliquando ab aliquo confeſſore de relaxanda ſibi ſua authoritate, pro ſatisfactione conſcientiæ alicuius ſibi confiteri volentis, vel iam confeſſi, non ſint difficiles in dando eiuſmodi facultatem abſque inquiſitione aliqua, qui nam ille, & quo nam pacto irretitus ſit. Indecens enim, ne dicam impiũ, eſſet hoc ab eo, qui nõ niſi in Confeſſione ſcit, curioſe diſquirere. Immo vero volunt ad ſalutem Animarum; & ne quis ob rigiditatem Prelatorum diutius in peccato moram traheret; vt ante Paſcha Natalis Domini. Reſurrectionis, & Pentecoſtes, per aliquot dies, vnuſquiſque Abbas, ſeu Prælatus aliquos paucos nominet diſcretos, & ſeniores, qui ab eiſdem caſibus ſibi reſeruatis, pro illa tantum vice abſoluere poſſint. Idemque non niſi rationabiliter fieri etiam poſſet ante Feſtum omnium Sanctorum. Annunciationis Mariæ Virginis, & Aſſumptionis. Item cum Iubilæus aliquis à Sanctiſ-

ſimo Domino mittitur, tametſi vbi maior lumen eſt, non videatur opus eſſe minori.

QVOMODO DORMIANT Monachi.

CAP. XXII.

SInguli per ſingulos lectos dormiant. Lectiſternia pro modo conuerſationis ſecundum diſpenſationem Abbatis ſui accipiant, &c.

Q*Vantum ad modum dormiendi Monachorum, interpretantes hoc Capitulum Regulæ declarant Patres, quatenus dicitur.* Si fieri poteſt omnes in vno loco dormiant, *per illum locum, Dormitorium commune intelligi debere. Extra quod ſub grauibus pœnis nulli omnino dormire liceat: exceptis infirmis, & qui curam rerum extra illud habent, & hi cum licentia Prælati. In dormitorio ſint omnes cellæ ab inuicem parietibus diuiſæ, & nemini liceat in aliam cellam, quam in propriam ſub grauibus pœnis ingredi vllo tempore: excepta Cella Abbatis, ac Prioris: quas omnes ingredi libere poſsũt. Similiter excipitur Cella Magiſtri Nouitiorum: ea videlicet ratione, vt poſſint ipſi Nouitij eam ingredi omnes, pro dubijs interrogandis aut accipiendis conſilijs, & huiuſmodi. In dicto Dormitorio in nocte continue ardeat lampas vna, vel plures, iuxta magnitudinem dormitorij. In cellis ſit ſup-*

pellex

pellex dumtaxat neceſſaria, videlicet ſimplex lectulus ex ligno, ſaccus palearum, ſiue ſtramentum, & ob ſenes, ac debiles permittitur culcitra tormenti lanei: plumeas vero culcitras, omnino à Dormitorijs noſtris Patres excludunt; ac omnino prohibitas eſſe volunt. Præterea habeatur in quauis cella, ac lectulo ceruical laneum, & puluinar plumeum ex craſſiori tamen pluma. Linteamina ſi commode fieri poteſt, ſint vt olim, lanea, ſin minus, ſaltem ex craſſiori pãno lineo, omnino conficiantur, lodix poſtremo, ſiue ſtragulum, ſeu coopertorium aliquod Religioſum habeant. Cæterum, & ſi volunt Patres, ac præcipiunt Monachos iuxta Regulam indutos dormire: tamen quia Monaſteria noſtra e ſiluis, & deſertis locis ad amenitates Vrbium, cum noſtro non mediocri deſpẽdio ſunt tranſlata, vbi in æſtate calores ſunt multo maiores, quam in prædictis locis Sylueſtribus: & quia etiam, vti experientia docet, complexiones ſunt multo, quam antea debiliores: eapropter declararunt, vt à Feſto omnium Sanctorum, vſque ad Quadrageſimam cum his indumentis eſſe dormiendum, videlicet cum tunicula lanea; quam volunt tante eſſe longitudinis, vt ad cauillam fere pedum deſcendat: cum eo ſago, quod dicimus Guardacuore: quod infra genua, vel ad medium vſque cruris perueniat; & poſtremo cum habitu ipſo cincto atque caputio. Et ſi quis inuentus fuerit hunc ordinem non ſeruaſſe; vt parum obſeruantiæ cupidus, & indignus nomine Religioſi, ingratuſque de ſua vocatione Monachus, grauiter puniatur. Qui vero repertus fuerit vti lineis ad carnes, vt puta indusijs ſiue camiſiis, in pe-

nam

Digitized by Google

nam ſit priuatus voce actiua, & paſſiua ad annum, & Tunicula ipſius anni. Neque vero liceat alicui, quacumque de cauſa exire extra cellam cum habitu nocturno, ſed ſemper cum diurno ipſo veſtitu, vel ſaltem cum cucullа. Vltra vero prædicta ſit in qualibet cella paruum, ac ſimplex Altare, cum imagine Saluatoris, aut Beatæ Virginis. Item ſcamnum aliquod ſiue Tabula, ſuper quam, & libros ponere, & ſcribere queat; Arca ſimiliter, ſeu capſa, in qua pannos, ſeu veſtimenta ſeruare poſſit. Habeat quoque vnaquaque cella lucernam, Atramentarium. Vas aqueum, & pollubrium ad abluendas manus, & linteum ad extergendum. Cum autem aliquis Monachus cellam mutauerit (quod tamen abſque licentia Prelati facere nequeat) nil prorſus inde aſportabit. Sed iјs rebus vtatur, quas in noua cella inuenerit. Nullus autem habeat capſam, aut quidpiam aliud in cella, ſera & claui ita obfirmatum, aut clauſum, vt à Prælato non valeat aperiri; Similiter & dum quis extra cellam egreditur, claudat, ſed ita tamen, vt ſi Prælatus voluerit eam ingredi, valeat. Liceat tamen, tam in die, quam in nocte, dum quis quieſcere vult, cellam ita claudere, vt nullus ei moleſtiam afferre poſſit, aut eo inſcio, intrare. Stricte etiam præcipiunt ne quis audeat, abſque ſuperioris licentia, quempiam extraneum ſiue laicum, ſiue Religioſum ducere in Dormitorium, ac multo minus in cellam aliquam.

Lumen in Cellis ita collocetur, vt nullum ſit incendij periculum; Candelas vero accenſas ſub graui pœna nemini hærere ligno cuicumque in cellis, ac

offici-

offitinis, & locis vllo pacto permittatur. Lucernæ ſeu lampades Dormitorij à ſacriſta accendantur ſtatim poſt pulſationem Aue Mariæ, nec extinguantur, niſi cum dies illuceſcerit. In hieme non liceat habere lumen in cellis, niſi vſque ad tertiam horam noctis: à feſto videlicet omnium ſanctorũ, vſque ad Quadrageſimam. Reliquis vero anni temporibus, non niſi ad primam noctis horam, niſi de licentia Prælati.

DE EXCOMMVNICATIONE Culparum.

CAP. XXIII.

SI quis frater contumax, aut inobediens aut ſuperbus, aut murmurans, vel in aliquo contrarius exiſtens, &c.

CVm à principio huius vigeſimi tertij Capituli Regulæ, vſque ad vigeſimum nonũ Diuus Pater Benedictus de culpis loquatur, leuibus, grauibus, grauioribus, & grauiſſimis; & quo pacto puniri debeant: Iudicarunt Patres operepręcium eſſe, de ijs quatuor culparum generibus, ad quæ reliquæ omnes culpæ ſi quæ ſunt, reduci poſſunt: fuſius loqui, vt & Prælati, ſubditos quomodo iudicare debeant, & ſubditi à quibus cauere eos oporteat, melius diſcant. Et qui non propter Deum, non propter ſalutem propriã: non ob timorem futuræ pęnæ in alia vita; à malis, & à peccatis abſtinere volunt, ſaltem ob timorẽ proximæ pęnę in hac vita, abſtineant. Oderunt (inquit

ille)

Digitized by Google

ille) peccare mali formidine pœnæ: oderunt peccare boni virtutis amore. Verum ne cui videatur in his, quæ dicenda ſunt, quippiam eſſe contra Regulam ſancitum, aut determinatum; immo multa cum conſideratione, & ratione: ſciendum eſt, quod vbi in ſupradicto vigeſimo tertio cap. & duobus ſequentibus ſermo habetur de excommunicatione, non ita accipiendum eſt, vt Diuus Pater Benedictus ſemper abſolute intellexerit loqui de excommunicatione ſecundum quod hodie communiter intelliguntur ipſæ excommunicationes: ita videlicet, quod omnia excõmunicationum genera æqualiter, & in omnibus ſecluderent contumacem ab aliorum communione. Quoniam non eſt hæc intentio ſacrorũ Canonum; ſed dumtaxat oſtendere, quod quemadmodum culpę ſunt triplicis generis, videlicet graues (vt ommittamus Nunc leues) *grauiores, & grauiſſimæ: ita diuerſorum generum eſſe debent excõmunicationes. Quarum prima eſt quando Monachus priuatur participatione communis menſę: quam pęnã complures alię ſequuntur, nempe, quia nec* Antiphonam, *nec* Pſalmum *in Choro intonare poteſt; nec* Lectionem *legere, & huiuſmodi. Et hæc ſeparando Monachum ab alijs fratribus, dumtaxat in prædictis rebus, clare innuit, vt alijs communicare valeat, & fratrum familiaritate frui. Incluſio enim vnius (vt inquit lex) eſt excluſio alterius. Secunda Grauior, ſi recte conſideretur, ea eſt, quæ vult Prælatum, non ſolum ſuſpendere Monachum (quod verbum ſuſpendere oſtendit, quod hæ duæ excommunicationes proprie non ſunt eius generis, cuius eſt illa, de qua* loqui-

Digitized by Google

loquitur Eccleſia ſancta) à menſa, & conſequentibus ſed in totum ab oratorio: & præcipit vt nullus eum alloquatur, aut ſecum conuerſetur; ſed ſolus maneat, laboret, commedat, ambulet, non benedicat ipſe, neque ab alio benedicatur, & huiuſmodi. Tertia deinde Grauiſſima; quæ vere, & proprie eſt excõmunicatio, ea eſt, quæ vult contumacem, qui nec correctione verborum, neque excommunicationibus dictis minus grauibus, nec verberibus, nec alijs pœnis afflictiuis, eſt emendatus, immo longe peior effectus, ac ſuperbior; ceu putridum membrum, præcidi, & per grauiſſimam pœnam, penitus ab alijs ſeparari. Et hanc breuiter Patres intelligunt fuiſſe Diui Patris Benedicti mentem, ac intentionem in hoc tractatu, quem facit de Culpis, & excõmunicationibus. Poſſumus etiam dicere duplicem eſſe excõmunicationem, videlicet Monaſticam, & eccleſiaſticã. Verũ noſtri Patres ſeniores, quam ſit hodie abominabile, atque horrendũ verbum excõmunicationis, conſiderantes; numquam priores duas hoc, certe tremendo nomine, nuncuparunt, ſed pœnas magis, aut minus graues pœnitentias, & interdum ſuſpenſiones. Tertiam vero, propriõ vocabulo, excommunicationem vocant. Quo circa cum hodie quis priuatur communis participatione menſæ, aut dimittit piaculum, ſiue pictantiam (quam vocant) aut vinum, aut ieiunat in pane, & aqua ſemel, vel pluries; non ob id excõmunicatus dicitur, tam & ſi in prædictis cum alijs non communicet. ſed pænitentiatus. Quemadmodum itaq; culpæ magis notabiles ſunt tres, ita iuxta regulam totidem ſunt punitiones, de quibus ſingillatim ſecundum

Digitized by Google

dum Patrum intentionem, & ordinem nunc tractā-dum eſt. Sed pauca inprimis de leuiſſima culpa diſſeremus.

Nomine igitur leuis culpæ intelligi volunt errores omnes, quos Monachus inaduertenter aut ignorante, vel ex lapſu linguæ, vel ob defectum iudicij, aut ineptitudinis, & ſimilibus de cauſis, & in rebus non magni momenti, commiſerit. Quæ tamen culpæ leues aliquando ex accidenti, graues effici poſſunt, vt puta, legere, aut decerpere pomum in viridario, ſine Magiſtri licentia, imputatur Nouitio leuis culpa. At ſi Prælatus præcepiſſet non debere ab vllo decerpi, & ille reſciſſet, iā culpa illa ex ſe leuis, ex addita circumſtantia, grauior effecta eſſet. Idcirco oportet Prælatum in his diſcernendis multa vti prudentia; & affectum magis ſiue intentionem reſpicere, quam effectum ipſum. Quandoquidem intentio, quod ex natura ſua leue eſt, graue poteſt efficere. Immo vero ipſe Deus non ſolum quid, ſed qua intentione operemur reſpicit. Sed recte tamen iudicabit Prælatus cum fuerit omni affectione, ac paſſione ſpoliatus. Perſæpe namque amor, & odium, iudicium alterare ſolent, vt res aliter quam ſit videatur. Qui enim diligit ſuperbum aliquem, non eum ſuperbum nominat, ſed magis viuacem ac ſenſitiuum. Contra vero odienti, bonum videtur malum, & dulce amarum. Quantum igitur ad culpas, regulariter non cenſeantur leues, ſed graues, quæ aperte noſcuntur ex voluntaria inobedientia, vel contemptu præceptorum, aut ex malitia, ſeu fraude proceſſiſſe: quamuis forſan, quo ad factum leues eſſent reputandę. Quæ le-

ues

ues culpæ, vt ridere in Choro, oculos habere vagos, non recte inclinare, de vanis, & ocioſis loqui, quempiam deridere, tarde ad Eccleſiam venire, vas aliquod, aut quid ſimile frangere, & huiuſmodi; non aliter puniantur, quam correctione verborum, prima vice priuatum, deinde coram teſtibus, mox aliqua leui pœnitentia, vt puta, quod dicat Pſalmum quinquageſimum in Refectorio, vel fratrum pedes deoſculetur, vel prandeat vna vice in terra. Quod ſi his correctionibus non emendetur, tum culpa ſua inter graues annumeretur, de quibus in ſequenti Capitulo dicemus.

QVALIS DEBEAT ESSE modus excommunicationis.

CAP. XXIV.

SEcundum modum culpæ excommunicationis, vel diſciplinę debet extendi menſura, &c.

CVm in præcedenti Capitulo ſatis clare monſtratum ſit, quæ nam ſint culpæ leues, quomodo cognoſci debeant, & puniri; ante omnia in hoc dicetur id quod in fine illius innuebamur: Nempe quod huiuſmodi leues culpæ (& ita volunt Patres) poſt quam ſemel atque iterum, ac etiam tertio vt dictum eſt correptæ fuerint, neq; vlla fuerit emendatio, tum intelligantur, & vt graues puniantur. Similiter declarant eſſe graues culpas. Non tamen mortale peccatum,

Digitized by Google

catum, niſi fortaſſe tale eſſet de ſui natura quandocumque aliquis Monachus, non quidem ex contemptu (tunc enim tale eſſet) ſed contra præceptum Abbatis quidpiam facit, vel admittit, tam & ſi illud parui videretur eſſe momenti. Non eſt ſi quidem putandum, Abbatem aliquid eſſe precepturum citra rationem, Deique timorem, & legem. Idcirco dictæ transgreſſiones, veluti culpæ graues, puniantur, niſi forte Prælatus ipſe ſub aliqua maiori pœna id fieri, vel non fieri mandaſſet. Tum enim illa maiori pœna mulctandi ſunt delinquentes. Declarant etiam pœnas omnes quas Monachi priuatim in Monaſterio, ob transgreſſionem ordinum ſubierint, ſubire debere Prælatos in Capitulo ad arbitrium Generalis, & Viſitatorum, qui omnes ſimul poſſint aliquando, & iuſtis de cauſis, pœnas minuere, vel augere. Illæ tamen, quæ à Deſſinitorio iniunguntur, nullatenus alterari valeant, vt infra dicemus. Pœna igitur debita graui culpæ, hæc eſt, vt delinquens toties, quoties in eam lapſus fuerit, commedat in terra, in medio Refectorij, & ieiunet in pane, & aqua; per aliquot dies non egrediatur extra Monaſterium, & ſit interim in continuo ſilentio; deoſculetur Monachorum pedes; culpam ſuam in Capitulo dicat; legat ſemel, vel pluries integrum Pſalterium, vel alijs conſimilibus pœnis ad arbitrium Prælati puniatur. Qui ſane Prælatus debet in his multa vti prudentia, vt cognoſcat naturas Monachorum varias, & ingenia, & ſciat quibuſque vitijs, & infirmitatibus ſalutaria apponere medicamenta. Sed quam maxime curet, ſuperbos, inſolentes, inobedientes, & contumaces humiliare

liare. Et demum ſciat, pro loco, & tempore, parcere ſubiectis, & debellare ſuperbos. Vbi vero dicitur in Regula, quod delinquens ſit in pœna quouſque conuenientem ſatisfactionem ſit conſecutus, ac veniam; intelligendum eſt de venia, & benedictione à ſuo Prælato, poſt factam Pœnitentiam, habenda. Reliqua autem huius Capituli ſatis ſuperque ſunt ſuperius declarata.

DE GRAVIORIBVS culpis.

CAP. XXV.

IS autem frater qui grauioris culpæ noxa tenetur, ſuſpendatur à menſa, &c.

ILli igitur, qui culpam grauiorem perpetrauerint, hunc in modum Patres, puniri volunt: videlicet, vt non ſolum ſint in primis priuati communi menſa, ſed & ſequela Chori, & omnino conſortio Monachorum. Ita vt cum nullo penitus loqui, quãto tempore in pœna fuerint, audeant; niſi cum his, qui ſpecialem à Prælato ſuper hoc habuerint facultatem. Aſſigneturque talibus Cella propria pro carcere, & ſilentium eis indicatur, non minus quam viginti dierum: cum tamen pro culpis grauibus, non niſi quatuor eſſe velint. Si quis itaque familiaritatẽ ſuſpectam alicuius mulieris habuiſſe deprehenſus fuerit, aut rem cum ipſa habuiſſe, grauiorem culpam incurriſſe iudicetur; & lõgo carceri mãcipetur: habita

Digitized by Google

tamen ratione perſonæ, loci, occaſionis, ſpeciei peccati, & numeri. Addaturque ſi viſum fuerit bis, aut ter, ieiunium panis, & aquæ in hebdomada: & in ſumma iuxta delictum infligatur, & pœna. Item Grauior culpa eſt, ſi quis pro gradu aliquo, vel dignitate aſſequenda in noſtra congregatione, ad aliquem Principem ſecularem, vel Eccleſiaſticum confugerit. Pariter eſt grauior culpa, ſi quis in ciuitatem aliquam, veniens, non primum ſe preſentauerit alicui ex noſtris Monaſterijs, ſi ibi fuerint. Item grauior culpa eſt, ſi quis Prælatus miſerit Monachos ſuos, auaritiæ cauſa, ad feſtiuitates, aut funera, vel obſequia Mortuorum extra Monaſterium, & loca noſtræ Congregationis. Item Grauior culpa eſt, ſi quis arma, quauis de cauſa in cella habuerit, aut veſtes laicorum.

Quoniam vero Patres ordinauerunt quemlibet Prælatum debere ponere in capſa, ſingulo quoque anno, portionem Quindenij: quæ illi contingit, & inuentam ſeruare; propterea ſi quis hoc non feciſſe conuictus fuerit, grauiorem culpam incurriſſe cenſeatur: & inſuper voce actiua, & paſſiua ſit in proximo capitulo priuatus. Similiter grauior culpa eſt, non ſolum ſi quis, ſuadente diabolo, alium Monachum manu percuſſerit, verum etiam verbis maledicis, ac cominatorijs eum inſecutus fuerit. Quod ſi aliter quam manu, vt puta baculo, vel ferro percuſſerit, ſubiacebit pœnæ grauiſſime, vt infra capitulo vigeſimo octauo, & latius in ſeptuageſimo. Nulli neque Monacho, neque conuerſo liceat abſque licentia prouincialis Vicarij adire Patrem Generalem, niſi prius

ab

Digitized by Google

ab eo licentiam habuerit; & qui contra fecerit, per menſem (quoniam grauiorem culpam incidiſſe volũt) mancipetur, & qualibet feria ſexta illius menſis, in pane, & aqua ieiunet. Simili pœna puniatur, qui non exiſtens Prælatus, neque conuentualis aut gubernator alicuius loci principalis, ad capitulum ierit, non habita à Generali, vel à Vicario iuſtis de cauſis, licentia. Si autem Monachus aliquis ſentiret ſe in aliquo grauatum, vel à Prælato, vel ab alio, deferat cauſam ſuam ad Patrem Generalem in viſitatione, & ſi etiam ab ipſo Generali non adminiſtraretur ei iuſtitia (quod tamen non eſt ita facile credendum) recurrat, aut perſonaliter cum licentia, aut per litteras, ad Diffinitorium, & Patres Diffinitores in tali caſu, ac ſemper taliter iuſtitiam adminiſtret, vt nullus iure de ipſis, vllo pacto, conqueri poſſit. Et qui contra hunc ordinem quidpiam tentauerit, pęnę grauiori culpæ debita, ſubiacebunt. Sanxerunt præterea, quod nullus noſtræ congregationis, neque Prælatus, neque Monachus poſſit apud Moniales ſiue noſtri, ſiue alterius ordinis, aut etiam apud ſeculares, veſtes libros, pecuniam, aut aliud quidpiam ſeruandum tradere, vel quomodolibet aliter deponere, ſub pœna, Prælatis quidem priuationis officij per annum: Monachis vero vocis actiuæ, & paſſiuæ per idem tempus, item cuiuſcumque officij. Conuerſis autem ſub pœna carceris per duos menſes.

Volunt etiam, vt nullus poſſit literas extra Monaſterium aliquo pacto mittere, neque etiam ſibi allatas legere, ſeu aperire, niſi prius illas Prælato ſuo præſentauerit, legendas ab ipſo, ſub pœna prima vi-

Digitized by Google

ce, ieiunandi ſemel pane, & aqua in medio refectorij: ſecunda vero vice, manendi in carcere, per menſem: & ſic deinceps multiplicetur pęna ad arbitrium Prælati, & Generalis. Si quis vero litteras Diffamatorias, aut libellos famoſos, contra Prælatos, vel alios quoſcumque ſcripſerit, & cum dedecore Religionis, & ſcandalo; priuetur, ſi fuerit Prelatus omni Officio, & dignitate, per tres annos, ſi Monachus, omni officio, ac voce actiua, & paſſiua, per idem tẽpus: Et ſi conuerſus, detrudatur carceribus per tres menſes. Simili pæna puniantur quidam Maledicentes, qui linguam ſuam ſemper acuere videntur, vt ſurſum deorſum omnia vertant, & perturbent pacem Monaſterij. Et quoniam harum perturbationum per ſæpe cauſa ſunt Prælati nimis indulgentes, ac puſillanimes: propterea Patres admonent: vt ſi qui tales ſunt, quantocius corrigantur, & acerrime puniantur. Alioquin Prælati ipſi, velut indigni, omni Prælationis munere ſint priuati. Si quis literas non ſibi directas aperire auſus fuerit, vel reſignare; aut apud ſe malitioſè retinere, prima vice ter ieiunet in ſolo pane, & aqua in medio Refectorij, ſecunda vero vice, & deinceps per menſem ſit carceri adiudicatus: & per ſex menſes ſit poſtremus omnium ſui Ordinis, videlicet ſi eſt ſacerdos, ſit poſtremus ſacerdotum, ſi Profeſſus, profeſſorum vltimus; ſi conuerſus minimus conuerſorum. Si quis vero Prælatus aperuerit literas Prelati alterius Monaſterij, per annum deponatur ab officio ſuo. Literas vero ad ſe directas, & ſubditos ſuos, quilibet Prelatus valeat, immo debeat aperire, ac legere.

Item

Item culpa grauior eſt, ſi quis Prælatorum, ex bonis Monaſterij propria voluntate, munus aliquod, vel Donum miſerit ad aliquem Principem hominẽ, ſeu quemuis alium, vltra precium, & valorem vnius aurei; & in pœnam, ab officio abſoluatur. Non enim debent eſſe Prælati bonorum monaſteriorum diſſipatores, ſed fideles eorum miniſtratores, ac diſpenſatores. Si vero Monachus idem fecerit, veluti furti reus, trium menſium carcere puniatur. Si tamen Prælatus ob aliquod ſingulare Beneficium, munus aliquod ad aliquem tranſmittere velit, poſſit cum conſilio, & aſſenſu ſeniorum; intuitu mercedis gratitudinis: vel eleemoſynæ, & non aliter, dummodo precium decem aureorum non tranſiliat. Similiter nolunt, vt quis, abſque licentia donare poſſit etiam ex his, quæ ſua induſtria acquiſiuit, aut ab amicis, ſeu cognatis accepit. Quoniam quicquid Monachus acquirit, non ſibi acquirit, ſed Monaſterio. Contra vero facientes pœnè grauiori culpæ debitæ ſubiaceant, aut aliquanto leuiori ad arbitrium Prælati; tamen non ſibi imputetur ad furtum. Poteſt tamen quis, eiuſmodi dona ex ſe ipſo acquiſita, largiri, ſi facultas ſibi facta ſit à Prælato, vel à Patre Generali. Quem quidem Generalem nullo pacto volunt huic Conſtitutioni, ob gradum quem tenet, ſubiacere: ſed valeat in beneficium Religionis vltra dictum precium, ſi opus fuerit, ex ſuis Prouiſionibus, & ſtipendijs elargiri. Item grauiorem culpã eſſe volunt, ſi quis nomen Dei ſanctiſſimum, aut Matris eius, aut aliorum ſanctorum blasfemauerit, & puniri aſperrimo, & longiori carcere, ad arbitrium

Prælati, & Generalis. Qui item nomen prædictum in vanum aſſumpſerit, iure iurando, vel aliter, pœna panis, & aquæ mulctetur. Si quis vero (quod abſit in vſum habuerit blasfemare) cenſeatur eius culpa grauiſſima, & vt talis puniatur.

Præcipiunt etiam, ne aliquis, neque Prælatus, neque Monachus, præter eos, qui earum curam habebunt, audeat ad Monaſteria noſtrarum Monialium, aut etiam alterius ordinis accedere, neque literas, aut munuſcula mittere, aut recipere, vel nuncios abſque licentia Patris Generalis: Meminerintque Monachi, Diuum Patrem Benedictum, vehementiſſima amaritudine, ſuum Monachum increpaſſe, qui etiam rogatus, à ſanctimonialibus fœminis quaſdam mappulas acceperat. Qui igitur huic conſtitutioni contrafecerit, ad arbitrium Prælati grauius puniatur. Si quis vero pernoctauerit in domibus alicuius noſtrorum Monaſteriorum Monialium, ſine licentia eiuſdem Patris Generalis, aut Patris Vicarij in prouincia (ſi hanc authoritatem habuerit à dicto Patre Generali) carceri per menſem mancipetur. Et Capellanus, qui abſque licentia inſcriptis dicti Generalis, aut Vicarij permittet aliquem ex noſtris Monachis pernoctare in domibus Monaſterij alicuius, vt ſupra, eadem pœna puniatur. Si quis autem puer, vel Nouitius in grauiorem, culpam inciderit, ſit in arbitrio Prẹlati aſſignare illi cellam pro carcere, dare diſciplinas, vel ei aliam conſimilē pœnitentiam, huiuſmodi ẹtati congruentem, imponere. Si quis vero Monachus verba in honeſta loquutus fuerit, aut rem aliquam, abſque licentia, alicui adoleſcenti dono dederit,

qui

Digitized by Google

qui adhuc maneat ſub cura Magiſtri, pœnę grauioris culpæ debitæ, ſubiacebit. Et quoniam, vti eſt in prouerbio, plures ſunt caſus, quam leges, non ſolum iam dictæ, pro culpis grauioribus habeantur, ſed illæ quoque, quæ tales à ſacro Deſſinitorio iudicabuntur. Et ſi alicui videretur nos hac in parte ſuperflua aliqua dixiſſe, quoniam poterant breuius culpæ grauiores enumerari, deinde ſubijci pęnę nos tamen ita fecimus, maioris diſtinctionis gratia, & quoniam in ipſo ordine culparum magis grauium, vna grauius eſt mulctanda, quam alia, reſpectu perſonarum, ac delinquentium. Quod ſi non omnes hic culpæ grauiores ſpeciatim enumeratæ ſunt, facile tamen erit ex his alias dignoſcere. Ex ſimilibus enim ſimilia cognoſcuntur, & ex his quæ ſcripta ſunt, alia non ſcripta haud difficulter iudicari poſſunt. Cæterum ſi qua dubia forte orientur circa dicta, ac dicenda, volunt, Patres declarationem eorum fieri à Patre Generali, vel ſi cōmode fieri poteſt à Reuerendiſs. Deſſinitorio. Pœnę quæ grauioribus culpis debentur, vt omnia iam dicta breuiter in vnum colligamus, hæ ſunt, carceres, diſciplinæ, priuationes vocis, tam actiuæ, quam paſſiuæ, priuatio loci, gradus officij, ac dignitatum omnium: proſtrationes, exilium, & relegatio in aliquo Monaſterio ad tempus, & id genus reliquæ.

(∴)

DE HIS QVI SINE IVSSIONE Abbatis iunguntur excommunicatis.

CAP. XXVI.

SI quis frater præſumpſerit ſine iuſſione Abbatis fratri excommunicato, &c.

CVm D. Benedictus de grauioribus culpis, ac pęnis ſiue vt ipſe dicit excommunicationibus, in ſuperiori Capitulo loquutus ſit; modo, antequam vlterius progrediatur ad loquendum de culpis grauiſſimis (quaſi digrediendo) præcipit in hoc Capitulo, vt nullus audeat ſine ſpeciali Abbatis præcepto, iungere ſe excommunicatis. Deinde in Capitulo vigeſimoſeptimo, monſtrat quo pacto ipſe Abbas eorum curã gerere debeat. Quantum igitur ad primum, declarãt Patres, ac præcipiunt; cui ſilentium indictũ eſt, aut qui carceri intruſus, vel excommunicatus eſt, neminem Monachorum loqui debere, aut nuncios vel literas mittere, ſub pęna grauis culpæ. Quam ſane culpam volunt etiam incurrere, eos, qui talibus contumacibus auxilium, & fauorem contra Prælatos, ac ſanctã obedientiam præſtant; cum non ſolũ, qui talia agunt, iuxta Apoſtoli dictum, verum etiam, qui conſentiũt facientibus, conſimili ſint pœna mulctandi. Quoniam vero nonnulli interdum Prælati, ad pauca reſpicientes, quauis de cauſa, ſententias excommunicationum ferre conſueuerunt; præcipientes hanc, vel illam rẽ, ſub pęna excommunicationis latæ ſententiæ, vel declaran-

Digitized by Google

clarãdo quempiam de facili excommunicatum; propterea præcipiunt Patres in hoc ſe Sacro Concilio Tridentino conformantes, omnibus Prælatis, vt ab huiuſmodi præceptis omnino abſtineant, neque vnquam, niſi in caſibus vrgentiſſimis, ſub pœna anathematis quicquam mandare præſumant nec etiam tam facile iudicare aliquem excommunicatum: ſed ſint in iudicijs ferendis tardi, prudentes, ac diſcreti. Similiter caueant ab illa ſententia, qui cito credit, leuis eſt corde: nec tam facile aures quibuſdam ſuſurronibus accommodent, qui nihil aliud ſcire videntur, niſi detrahere, mordere, ac perperam loqui de proximo: ſed audiant, ac diligenter obſeruent, vtrum res ita ſe habeat, antequam ſententiam ferant. Neque vero è contra ita increduli ſint, vt omnia paruipendant. Sæpe enim non adhibuiſſe fidem vera dicentibus, ac perinde non conſuluiſſe rebus ſuis, multorum fuit ſcandalorum occaſio. Sit itaque Prælatus, neque nimis credulus, neque etiam ita parum credens, vt non diligenter inueſtiget cuncta, & linceis quodammodo oculis, commiſſum ſibi gregem cuſtodiat.

Sed ad rem noſtram regredientes, non ſolum dicimus Prælatum debere curare, ne quis cum excommunicatis ſe iungat, verum etiam ne boni cum malis cõmercium habeant, aut diſcolis, & parum deuotis. Quandoquidem iuxta Salomonis dictum qui cum ſapientibus graditur, ſapiens erit, amicus ſtultorum ſimilis efficietur. Denique caueant Prælati, ne affectione aliqua ducantur; eiuſque meminerint ſententiæ. Quilibet præſumitur bonus, niſi probetur contrarium.

QVA-

QVALITER DEBEAT ESSE Abbas ſolicitus circa excommunicatos.

CAP. XXVII.

OMni ſollecitudine curam gerat Abbas circa delinquentes fratres,&c.

NOn eſt niſi conſideratione dignum, quod vbicunque loquitur Diuus Pater in Regula de Prælato, ſemper vult eum, non tantum nomine, ſed re ipſa, & opere eſſe Patrem, & quidem per benignum, ſuorum Monachorum: Ipſoſque è conuerſo filios, & quidem obſequentiſſimos. Illud vero certum eſſe, nemo eſt qui ambigat, patri plus moleſtiæ afferre filiorum verbera, quam ipſis filijs. Quare, & Patres ſi quando filios, ita exigente iuſtitia, verberauerint, ſolent eos poſtmodum, per ſe ipſos, vel per alium verbis dulciſſimis conſolari, & animaduerſionem illam ex paterna charitate proceſſiſſe, demonſtrare. Hoc itaque pacto ſe ſe Prælatus erga ſubditos, quos dicit filios, exhibere debet: eos preſertim qui aflicti animo, ac in pœnitentia exiſtunt. Cum ibi magis compaſſione preſto eſſe debeat, vbi magis eſt opus. Volunt itaque Prælatum in animaduertendis, ac corrigendis vitijs, illud ſemper præoculis habere; videlicet diligendam eſſe perſonam, vitium vero odio habendum. Puniat ſane delinquentes; ad correctionem: non ad diſperatiotionem, paterno eos affectu proſequatur; compatia-

Digitized by Google

patiatur illis, condoleat, & cum Apoſtolo fleat cum flentibus, ac nullum non moueat lapidem, vt eos ad ſancte, beateque viuendum reuocet. Quod facile conſequi poterit, ſi dexteritate quadam, ſi charitate, vt par eſt, chriſtiana cum eis egerit, pietateque non ficta, aut ſimulata. Ipſe vero delinquens non propterea ſuperbire debet, ſed multo magis humiliari, culpam ſuam agnoſcens, & aliorum erga ſe humanitatem. Verum, vt hoc opus pietatis, pares atque adeo bonos producat fructus ſalutis, neceſſe eſt, vt tam ex parte Prælati, quam ex parte eorum, quos ipſe ad huiuſmodi delinquentem leuandum mittet, ſic neque fictum, neque frigide exercitatum, ſed ſincerum, ex corde, ac omnibus neruis intentatum. Verum quia ſine diuina gratia nihil prorſus boni agere valemus, vt eiuſmodi pœnitentia ſit ei ſalutaris, ac veluti animarum medicina; faciat Prælatus reliquos Monachos pro ipſo deuote orare. Denique modis omnibus curet, quod nulla ouium ſibi commiſſarum vllo pacto pereat; memor eius, quod Diuus Pater, dicit, nempe eum non eſſe vocatum, vt ſanis ouibus cum imperio, ac tirannide dominetur: ſed magis, vt languentibus paterno medeatur affectu. Quod ſane facere haud quaquam videntur præſules illi, qui non niſi Monachos deuotos, ac veluti ex millibus electos in ſuis cœnobijs volunt; reſpuentes reliquos, qui non ita quieti, ac tractabiles exiſtunt. Cum tamen contrafacere quiſque deberet, cui vel parum ſalutis animarum zeli ineſt: quærere videlicet oues perditas, & illas ſalutaribus exemplis, ac verbis ad ouile Chriſti, ſuper humeris ſuis impoſitas, reducere. Sic enim,

&

& fratres magis edificaret ſuos, & maior illi merces apud Deum procul dubio maneret. Quamuis etiã illud non inficias voluerim, iuſto Dei iudicio, huiuſmodi diſſolutus Monachos ab omnibus reſpui, & longè è proprijs Monaſterijs expelli, vt vel ſaltem hoc pacto ſe ipſos agnoſcant, atque emendare ſtudeant; ſintque in aliorum exemplum, vt bene, Beatæque viuere conentur, atque ideo, & Deo, & hominibus ſe gratos efficere.

DE HIS QVI SAEPIVS CORrecti non emendauerint.

CAP. XXVIII.

SI quis frater frequenter correptus pro qualibet culpa, ſi etiam excommunicatus, &c.

QVoniam vero ſapientis eſt Medici putrida membra, ne reliquas corporis partes commaculent, igne ferroque prorſus abſcindere: Præcipiunt Patres, vt ſi quem Prælatus inuenerit, poſt narratas huc vſque pœnas, & animaduerſiones, adhuc in ſua peruerſitate perſiſtere, nec vllam ſupereſſe emẽdationis ſpem, talem habitu Religionis exutum, omnino à noſtra Congregatione expelli, ne morbida facta pecus, totum corrumpat ouile. Neque vero difficultatem, aut ſcrupum cuiquam inijciat poſtremum de Regularibus Capitulum, ac tranſeuntibus ad alienam Religionem. Quoniam hunc morem habent fere

omnes

Digitized by Google

omnes vitæ regularis religiones: Idque ſummi permittunt Pontifices, ſpeciatim vero, qui nunc viuit Beatiſſimus Pius Quintus. Hanc tamen expulſionem ſeu priuationem habitus, non quiuis Prælatus facere poſſit, ſed Reuerēdiſſimus dumtaxat Generalis vna cum viſitatoribus: & noſtrum Deffinitorium. Cum vero aliqua rationabili cauſa iudicauerint non eſſe eiuſmodi delinquentē expellendū, tum perpetuo carceri addicatur in arcta pœnitentia, vt vel ſaltem hoc pacto ſpiritus ſaluus fiat.

Grauiſſimas igitur pœnas, ac tali animaduerſione dignas, has eſſe definiunt, videlicet ſi quis aliqua ſit Hereſi infectus: ſi quis voluntarium homicidium commiſerit; ſi quis Prælatum aliquem quoquo modo percutere auſus fuerit: Si quis armis quempiam vulnerauerit, aut veneno necare tentauerit: Si quis necromantiam ſectatus fuerit aut artem aliquam demoniacam: Si quis rebus ſacris vti ad res ſacrilegas auſus fuerit: Si quis de crimine peſſimo vel aliquo abominabili ſacrilegio accuſatus, ac conuictus fuerit. Si quis denique a Congregatione, cum manifeſto ſcandolo ſemet rebellauerit, aut aliquod ex membris eius principalibus: vel reuelauerit ſecreta Congregationis alicui extra ordinē, vel prouocauerit aliquod Monaſterium deduci in commendam, vel cauſam aliquam ordinis, non requiſito prius Patre Generali, vel Deffinitorio, immediate ad Eminētiſſimum ordinis Protectorem detulerit. Volūt enim, vt prius ab ipſis iuſtitia petatur, ordine quo ſupra. Quod ſi illi eam non adminiſtrauerint, tū liceat Superiores alios adire. Grauiſſimam item culpam

eſſe

Digitized by Google

eſſe definiunt. Si quis vltra duas vices, tanquam blasfemator ſanctiſſimi nominis Dei, pœnitentiatus fuerit.

Vt autem occaſio malignandi omnino tollatur aut quempiam iniuſte accuſandi, volunt, vt ſi quis aliquem de aliquo prædictorum, apud ſuperiores tanquam reum (non ſimpliciter denunciando ſed accuſando detulerit) niſi id probare legitime queat, eidem pœne velut infamem iuxta ſacros canones, ſubiacere. Prælati vero in huiuſmodi dijudicandis recto incedant tramite, non declinantes neque ad dexteram, neque ad ſiniſtram. Neminem quoque condemnent, niſi confeſſus fuerit, aut legitimè conuictus. Hæ igitur ſunt culpæ grauiſſimæ, & ſi quæ aliæ Reuerendiſs. Patri Generali, ac Deffinitorio videbuntur. per aſſimilationem, ad prædictas. Pœne vero earum, vt dictũ eſt, ſunt diuturnæ carceres, ſeu perpetuæ; longiora ieiunia; priuatio habitus, traditio in manu curiæ ſecularis, priuatio omnis vocis, officij ac dignitatis, condemnatio ad triremes, & id genus aliæ, iuxta qualitatem delicti.

SI DEBEANT RECIPI Fratres egreſſi de Monaſterio.

CAP. XXIX.

FRater qui proprio vitio egreditur; aut proijcitur de monaſterio, &c.

Quantum

Digitized by Google

QVantum ad hoc vigeſimum nonum Capitulum Regulæ, in quo agitur de his, qui à Monaſterio, ſeu Congregatione receſſerunt, vtrum de nouo recipi debeant. Patres ita declarant. Si quis cauſa leuitatis, vel indignationis receſſerit à Monaſterio, ſine licentia, vt ad alium Congregationis locum, ſeu dicti Monaſterij membrum, pergat, ſi infra quatuor dies redierit (etiam ſi noctem vnam vel longitudine itineris, vel ob receſſum tardiorem in loco alterius religionis pernoctauerit) recipiatur, non vt fugitiuus, ſed vt inobediens: & vt talis puniatur priuatione vel ſuſpenſione ab officio, ſi quod habuerit: Item ieiunio panis, & aquæ, proſtrationibus quoque, ac ſequeſtratione ad tempus alijſque pœnis iuxta prudentiam Prælati, qui rationem habeat ętatis, motiui, ac vitæ retroactæ talis delinquentis. At vero ſi quiſpiã ob aliquem exceſſum grauiorem à Monaſterio recedens, non ad aliquem Congregationis, locum acceſſerit; regrediens infra tres dies à Prælato ſuo cum licentia Vicarij Generalis in illa prouincia, & de conſilio ſeniorum ſui Monaſterij, recipi poſſit, hac tamen lege, vt pœnas ſubeat iuxta arbitrium Prælati, & culpæ grauitatem. Quod ſi vltra tres dies non tamen vltra menſem cum habitu extra moratus fuerit, nullo pacto, reuertens poſſit recipi ſine expreſſa licentia patris Generalis, ac Viſitatorum. Qui tamen Generalis, ac Viſitatores non debeant illum recipere niſi hac conditione, vt ſtatim carceri ad eorum beneplacitum mancipetur. In futuro autem proximo capitulo dictus fugitiuus denuo à Patribus Definitoribus recipiatur, & digna pœnitentia puniatur. Quam

pœnam,

Digitized by Google

pœnam, vt alias à Definitorio impoſitas, neque à patre Generali, neque ab vllo reuocari poſſe, aut in parte aliqua minui, Patres nullo pacto volunt. Ne vero quis excuſationem afferre poſſit, ſe ideo receſſiſſe, vt ad aliam Religionem tranſiret: affirmant præſcripti Patres iam eſſe declaratum Monachos Congregationis noſtræ Camaldulenſis non poſſe ad aliam Religionem tranſire, licet arctiorem, niſi ad ſacram Heremum noſtram, aut inter Patres Heremitas Diui Patris Romualdi; ſiue Montis Coronæ, neque ad hos etiam, niſi petita licentia à Patre Generali, vel Deffinitorio. Volunt præterea, quod omnes tales fugitiui reuerſi, dum è carcere egredientur nouiſſimum locum inter Profeſſos per quinquenniũ teneant: & ſint per idem tempus voce actiua, & paſſiua ita priuati, vt nullo pacto ad gradum aliquem, eo durante tempore, ſeu officium ſuperioritatis promoueri poſſint. Quod ſi forte habitum abiecerint, & ſine ipſo totum illud tempus iam præſcriptum, vel partem, fugitiui permanſerint, dictæ pœnę duplicentur, prę ſertim ſi ad aures Patrum, parum honeſtam vitam tum temporis eos vixiſſe, peruenerit. Si quis vero abiecta Cuculla, ac habitu, infra menſem non fuerit reuerſus, poſtmodum rediens, non niſi à Definitorio recipi poſſit, & receptus per decennium (vltra alias ſupradictas pœnas, non poſſit ad aliquã dignitatem promoueri, & locum ſuæ Profeſſionis in perpetuum ammittat: niſi forſan taliter poſtmodum vixerit, vt à Definitorio, vltra dictum decennium (nemine penitus diſcrepante) reſtitueretur. Qui vero ob notabile furtum receſſerit, vel aliquod aliud

graue

graue delictum aufugiens, commiſerit: nulla habita ratione expenſę, aut laboris, modis omnibus perquiratur, & (inuocato etiamſi opus fuerit auxilio brachij ſecularis) ad Monaſterium perducatur. In quo carceri adictus, manebit, vſque ad proximum futurum Capitulum. Et tum Patres de illo quid ſit agendum definiant. Idem quoque fieri volunt de his, qui à Religione recedentes cum licentia, ſcandoloſe in populis viuunt, & cum dedecore Religionis: ſed Primum hi poſtremi verbis corrigantur. Quicumque quauis de cauſa, dummodo iuſta, carceri vel ſemel fuerit mancipatus, non poſſit per decennium ad aliquem gradum ſuperioratus promoueri. Et licet hi duo articuli videantur ſeueriores ita, tamen congruit tempori: & fratres fugitiui in noſtris Monaſterijs etiam num per tranſitum non recipiantur: imo nec verba cũ illis habere fratribus noſtris liceat. Verum ſi conſtaret Prælato illum eſſe bonæ famæ; & religioſe extra clauſtrum cum habitu viuere, facultatem habeat eum ſic per tranſitum recipere. Monachi vero, qui ab vno Monaſterio ad aliud proficiſcuntur, ſi non habuerint literas ſui Prælati, non recipiantur niſi pro vna nocte, præſertim ſi fuerint ſuſpecti. Camerarij tamen ſiue Cellerarij, Procuratores, & alij conſimiles Miniſtri, ſub hac lege non comprehendantur. Quod vero dictum eſt de receptione fugitiuorum, intelligendum eſt, vſque tertio iuxta Regulæ tenorem. Et quoniam bene contingere poteſt, vt aliquis bonæ famæ, ob aliquam indignationem recedat, & extra (verbi gratia) per decennium maneat, ſemper tamen honeſte, ac religioſe viuendo:

alius vero ob aliquod flagitium ſimiliter abſcendens per triennium dũtaxat extra Monaſterium per maneat; licentioſe nihilominus, ac parum modeſte viuendo: opere precium eſt, vt Patres multa conſideratione vtantur in iudicando quis maiori pœna ſit dignus, ille qui per decennium foras manſit, honeſte ſe gerens, an vero ille, qui per triennium tantum ſed inhoneſte tamen, foras conuerſatus eſt. Idem quoque dicendum de multis alijs conſimilibus caſibus, qui euenire facile poſſunt.

DE PVERIS MINORI ætate qualiter corripiantur.

CAP. XXX.

OMnis ætas, vel intellectus proprias debet habere menſuras, &c.

QVoniam vero Diuus Pater, cum iam de excommunicationibus, ac pœnitentijs locutus ſit, ſubijcit omnem ætatem, ac intellectum ſuas habere menſuras, & quod vni congruit, alteri per ſæpe non conuenire; ea propter hoc obſeruare volentes præſcripti Patres ſtatuerunt, quod ſi quando pueri, & adoleſcentes in aliquem errorem inciderint: nullo pacto excommunicationibus, aut alijs grauiſſimis pœnis Sed verbis, minis, ieiunijs, diſciplinis, coronis, Pſalterijs, & id genus alijs puniantur. Ad maiorem præterea inſtructionem voluerunt Patres, quod hoc loco, quaſi incidenter, pæne omnes narrarentur,

quæ

quæ tam in noſtra, quam in alijs Religionibus dari delinquentibus Monachis conſueuerunt. Neque vero erit ab re cum ſæpe inuenti fuerint nonnulli, qui pœnas aliquas ex propria ſententia alicui iniungentes, & riſum circumſtantibus excitarint, & non nunquam ſemet & alios diſcrimini alicuius ſcandali obiecerunt.

Pœnitentiæ itaque, quæ ſunt pueris iniungendæ vſque ad annum quintum decimum, vel ad ſummum xvi. vt puta, quia Lectioni non ſtuduerunt, non recte cantarunt in Choro, &c. hæ ſunt, priuatio fructuum in menſa, aut caſei, vel vini, & aliquando (vt dicunt) pictantiæ. Item humi prandere in medio Refectorij; diſciplinas recipere; deoſculari Monachorum pedes in menſa recumbentium; aut de mane in Capitulo exiſtentium. Adoleſcentibus vero Profeſſis, ſi forte deliquerint, huiuſmodi ſunt iniungendæ pœnæ. Prandere in terra in ſolo pane, & aqua, proſtrationes facere, hoc eſt corpore in limine refectorij iacere, dum Monachi tranſeunt, vel quandoque pro foribus Eccleſiæ, dum non adſint ſeculares; ſilentium ſeruare, per menſem; abſtinere, per aliquod tempus à ſancta communione; Non egredi è clauſura per annum: priuari voce actiua, & paſſiua ad tempus; & eiuſmodi iuxta grauitatem delicti. Solent etiam aliquando Religioſi puniri priuatione Confeſſionis, hoc eſt vt nullum amplius poſſint in Confeſſionibus audire, ne cum aliquo itidem ſeculari loquãtur vnquam, vel ad certum tempus; ſuſpenſione à celebratione Miſſe: priuatione loci ſuæ Profeſſionis: Item omnis gradus officij, ac dignitatis. Puniuntur etiam excom-

Digitized by Google

municationibus; carceribus, vel perpetuis, vel ad tempus; Triremibus; expoliatione habitus, traditionibus in manibus curiæ, & alijs fortaſſe ſimilibus, iuxta qualitatem delicti.

In quibus pœnis iniungendis, ſit prudens Prelatus, vt eas pro qualitate criminis, habita quoque ratione perſonæ, ætatis, & vitæ retroactæ, imponat. Preſertim vero cunctanter incedat circa pœnam carceris, quoniam in religionibus nulla maior videtur; cum delinquens Monachus ob eam, infamis toto fermè tempore vitæ ſuæ haberi ſoleat. Itaque niſi fuerit culpa pluſquam grauis, nunquam carcer, ſed cella pro carcere, ſi opus fuerit aſſignetur delinquenti: ibique ieiunijs ſolius panis, & aquæ alijſque vitæ auſteritatibus, pro culpæ merito, puniatur. Idem quoque fiat dum quis non vt puniatur, ſed pro inquirenda alicuius facti veritate, cuſtodiri debet.

QVALIS DEBEAT ESSE Cellerarius Monaſterij.

CAP. XXXI.

CEllerarius Monaſterij eligatur de congregatione ſapiens, maturus moribus, &cet.

CIrca hoc Capitulum, vbi D. Pater loquitur de officio Cellerarij, ſeu, vt nos dicimus, Camerarij: ita clare, & dilucide, quæ ad ipſum pertinent enarrat, vt viſum ſit, Patribus nihil penitus addere. Præcipiunt tamen, ac omnino volunt, ipſum Cellerarium teneri, qualibet hebdomada Capitulum

hoc

hoc legere attente; & quo ad poterit executioni mandare. Electionem eius declarant in quolibet Monaſterio ad Prælatum pertinere, qui curabit talem deligere, qui partes has, quoad fieri poteſt, habeat, quas Pater ſanctus ponit in præſcripto Capitulo, quo nec pulchrius, nec conſideratius, nec omni ex parte completius alterum non facile inuenies. Vbi vero dicitur, Animam ſuam cuſtodiat. *hortantur Patres ipſum Camerarium, vt ſe in rebus temporalibus ita demergat, & implicet, vt ſpiritualia, non negligat, aut ijs, quæ ad animam attinent, non attendat. Vbi autem dicitur Infirmorum, & cet. declarant, Camerarium cum omni diligentia, & timore Dei hanc partem exequi debere, præſertim in abſentia Abbatis. Cogitetque ſe in die iudicij ante Chriſti tribunal de hoc ſpecialiter, redditurum eſſe rationem. Et quoniam aliquoties videntur, Abbates, ac Cellerarij nimiam gerere ſollicitudinem rerum temporalium, & magis de illarum minus felici ſucceſſu dolere quam de ſpiritualium neglectu: hortantur Patres eiuſmodi, vt memores eſſe velint, primum quærendum eſſe Regnum Dei, quoniam non eſt inopia timentibus Deum, imo vero (diuitibus egentibus ſæpe numero, & eſurientibus,) qui quærunt Dominum, non minuuntur omni bono. Quapropter reiecta diffidentiæ anxia ſollicitudine, terrena, ſimul & cæleſtia, qua decet diligentia, amplectantur, & curent, & vbi prouiſo quod in nobis eſt, & deeritque humana poſſibilitas, dominus ſeruis ſuis diuina poteſtate minime deerit, quemadmodum Diuus Gregorius narrat Patri Benedicto, accidiſſe, qui in extrema*

Digitized by Google

poſitus neceſſitate cum filijs ſuis, grandi copia farinæ diuinitus prouiſa, recreatus eſt.

Præcipiunt etiam dictis Cellerarijs, vt ſaltem bis in anno, coram patribus legant rationes, & computa Conuentus, debita nimirum, & credita, & diſpoſitionem Monaſterij. Similiter cum recedunt ab vno loco ad alium, fideliter coram Prælato, & ſenioribus, ſub pœna culpæ grauiori debita, rationem reddant propriæ adminiſtrationis.

DE FERRAMENTIS Monaſterij.

CAP. XXXII.

SVbſtantiæ Monaſterij in ferramentis, vel veſtibus, ſeu quibuslibet rebus, &c.

QVemadmodum in Regimine Domus ſecularis non ſufficit paterfamilias, qui intus, & foris ſit caput, neque mater cuius munus eſt ſpeciatim curare res domeſticas: ſed vltra hos neceſſarij etiam ſunt famuli, ac famulæ, qui viliora domus exercitia, ac miniſteria compleant. Ita & in Monaſterio non poſſunt Abbas, Prior, & Cellerarius ſoli vniuerſa peragere, ſed opus eſt, vt alios ſibi officiarios (vti ſupradictum eſt) in adiutorium ſubrogent. Eos itaque Prælatus prudenter eligat prout cognouerit vnumquemque illi muneri eſſe idoneum. Et qui taliter electi fuerint omni diligentia, obedientiam ſibi impoſitam exequantur, res communes, vt ſibi proprias cuſtodien-

Digitized by Google

ſtodientes. Principioque officij ſui quilibet, res ſibi creditas, per inuentarium, accipiant, vt in fine cuncta fideliter reſignare poſſint, aut quandocũque Prelato viſum fuerit. Qui Prælatus teneatur habere in libro, aut quomodolibet aliter, copiam omnium inuentariorum, quam nouis miniſtris tribuat, & ab eis in fine ſuorum officiorum requirat: ac diligenter examinet ſi quicquam deeſt, ſi adiuncta aliqua, ſi reſtaurata, aut diſſipata. Et quos bene cuſtodiſſe inuenerit, collaudet, pollicens ſibi mercedem à Domino expectandam. Quos vero diſſipaſſe repererit, puniat, & caſtiget, pro criminis qualitate: Neque amplius talia ſibi munera demandentur.

At quoniam Theſauri Monaſteriorum ſunt ipſe ſcripturæ, & Codices: mandant Patres, vt eorum diligentiſſima cura habeatur. Vtque id fieri commode poſſit, ordinarunt, vt ſcripturæ omnes vniuerſam Cõgregationem concernentes, vt ſunt Priuilegia, Bulle, Indulta, Exemptiones, Gratiæ, Donationes, & id genus aliæ ſeruentur ſub fideli cuſtodia, & citra periculum ignis, humidi, & cuiuslibet alterius rei, quæ illis nocumento eſſe poſſet; Seruentur inquam in Abbatia, ſeu Monaſterio noſtro Sancti Michaelis de Murano in Vrbe Venetiarum. Volunt nihilominus, vt in quolibet Monaſterio copiæ, ac tranſumpta huiuſmodi Priuilegiorum habeantur præſertim maxime neceſſariorum, non ea dumtaxat cauſa, vt Patres illius Monaſterij in euentibus illius domus, ipſis vti valeant, verum etiam vt in Capitulis, vel vbicumque opus fuerit, poſſint de eis loqui, & eas tueri, & defendere pro libertate Eccleſiaſtica.

Quantum vero ad Bullas, & alia ſcripta magni momenti, cuiuſcunque Monaſterij, ac loci, ordinarunt, vt in Principalibus prouinciarum Monaſterijs ſeruentur omni diligentia, vt ſupra, nempe Bullę Prouinciæ, Venetiarum in loco Sancti Michaelis de Murano: Bullæ Prouinciæ Flaminiæ, in Abbatia Claſſis, in vrbe Rauenna: Bullæ Monaſteriorum Thuſciæ in Monaſterio Angelorum in vrbe Florentia; Bullæ Monaſteriorum Vmbriæ, ac Marcæ Anconitanæ, in loco Sancti Blaſii de Fabriano. Vnum quodque tamen Monaſterium teneatur habere tranſumpta apud ſe priuilegiorum, ſibi ſpecialiter conceſſorum. Curent vero prædicta quatuor Monaſteria ita, & taliter omnia præſcripta Prouinciæ priuilegia ſeparatim in capſis, & armarijs ſeruare, vt nulla facta permixtione, vnum quodque Monaſterium ſibi propria, facile, cum libuerit, reperire valeat. Vtque omnia iſta effectui quamprimum mandentur, præcipiunt Patres ſub grauibus pœnis, omnibus, & ſingulis noſtræ Congregationis Prælatis vt infra ſex menſes ab harum publicatione, dicta Priuilegia, Exemptiones, & Gratiæ, ſuis, quaſi dictis metropolis, reſignare debeant: reſeruando vt dictum eſt, apud ſe tranſumpta, & inuentaria, & nomina eorum, quę vel reſignarunt vel receperunt. Et ſi pro conſeruatione harum ſcripturarum in dictis quatuor Monaſterijs, opus eſſet fabricare Archiuium, & armaria: ſeu alias expenſas facere: cuiuslibet Prouinciæ Monaſterium, pro rata concurrat: dummodo hæc quantocyus effectui mandentur. Super quo R.P. Generalis inuigilabit.

Et

Digitized by Google

Et quoniam opus eſt, non ſolum ea, quæ intra Mœnia ſunt Monaſterij cuſtodire, verum etiam & quæ extra, poſſeſſiones nimirum, ac prædia, quæ victum, & cætera Monachis ſuppeditant neceſſaria, pro ſtatu temporali: ordinarunt, quod vltra alios Miniſtros (ſi Monaſterij magnitudo id requirat) inſtituatur villicus, ſiue Monachus, ſiue Conuerſus, aut commiſſus, cuius partes ſint diligenter inuiſere ipſa prædia, ac pro poſſe curare vt optime cuſtodiantur, plantentur arbores, innouentur vites, domus reſarciantur, ac reliqua omnia, quæ fuerint neceſſaria fiant. Hic autem villicus, qui erit quaſi quidam ſubcamerarius, omnino ab ipſo Monaſterij, præſide, dependeat ita vt ſine eius conſilio, ac licẽtia nihil quod alicuius ſit momenti, faciat. Memineritque ſe taliter huiuſmodi temporalia curare (id enim fieri poteſt) vt non amittat æterna. Quamquam ſatius eſſet ſi id tẽpus cõcederet, vt eiuſmodi villicationis officium, laico committeretur. Vbi vero prædia eſſent intra decẽ miliaria à Monaſterio: villico non eſt admodum opus; cum per ſe ſolus Camerarius ea facillime curare poſſe videatur. Denique inſtitutionem dicti villici ita eſſe volunt pœnes Prælatos, vt poſſint inſtituere, vel non inſtituere, prout eis expediens viſum fuerit.

Quoniam rurſus nonnulli ſæpe facultates Monaſteriorum vſurpare tentant, & multas, ac varias ob id lites excitant: vbi ſe ab his Camerarij tueri non poſſent, ordinarunt, vt vnus, vel plures procuratores Monachi inſtituantur, qui in eiuſmodi litibus vna cum ipſo Camerario, & Prælato partes Eccleſiæ tueantur ea tamen modeſtia, quæ decet Religioſos.

Et

Et ſi hanc quoque Prouinciam alicui laico Prælatus demandare fidenter poſſet, ſatius eſſe, ijdem Patres iudicarunt, Quoniam vero in iiſdem quatuor principalibus Monaſterijs volunt Patres, vt non ſolum ſcripturæ ſupradictæ, ſed & pecuniæ Quindenniorũ, vt dicimus cuſtodiantur, & aſſeruentur; ea propter præcipiunt, ac volunt, vt teneantur vigore huius Cõſtitutionis omnes, & ſinguli Prælati cuiuslibet prouinciæ; realiter, & in effectu ſingulo quoque anno deponere portionem Quindennij ſuorum Monaſteriorum apud Prelatum principalis Monaſterij prouinciȩ illius ſub pœna ammiſſionis Prȩlaturȩ, ipſo facto. Quam pœnam nec Generalis ipſe, nec Patres Deffinitorij, cuiuſuis excuſationis prætextu, poſſint vllo pacto remittere.

Capſa autem, in qua reponi, ac cuſtodiri debent huiuſmodi pecuniæ, tribus claudatur clauibus, quarum vnam teneat ipſe Prȩlatus Monaſterij depoſitarij, alteram Prior, vel Subprior, Tertiam vero eiuſdem Cȩnobij Camerarius. Prȩlati vero, qui eas deponunt, faciant de huiuſmodi depoſitione, ſibi fidem fieri à Prȩlato, qui eas receperit, & ſubſcribi a dictis Priore, vel Subpriore, & Camerario: ſiue à duobus ex Senioribus, qui in effectu viderint ipſas pecunias in ipſa capſa reponi, ac numerari. Abbatiæ tamen Sanctæ Mariæ de Carceribus permittitur, vt apud ſemetipſam ſuum Quindemium ſeruet, licet non ſit vna è dictis quatuor: hac tamen lege, vt & ipſius Abbas teneatur ferre ad Capitulum quotannis ſicut & cȩteri Prȩlati, fidem Prioris, à duobus ſenioribus ſubſcriptam, in qua habeatur, quod

vniuerſam ſummam Quindennij ſui Monaſterij repoſuerit, atque reliquerit effectualiter in capſa ſub pœna, vt ſupra.

SI QVID DEBEANT MOnachi proprium habere.

CAP. XXXIII.

PRæcipue hoc vitium radicitus amputetur de Monaſterio, ne quis prȩſumat aliquid dare, &c.

QVod ad Capitulum hoc Regulæ, in quo Sanctus Pater prȩcipit, vitium proprietatis radicitus à ſuis Monachis extirpari: in primis mandant Patres id totum inuiolabiliter obſeruari, quod in eo cõtinetur, quodque à Sacro Tridentino Concilio, & canonibus, citra illud idem decretum eſt. Deinde vero ad faciliorem dictorum obſeruantiam, præcipiũt Prælatis omnibus, vt diligentius curent, ne Monachi quidpiam apud ſe, vel pœnes alios poſſideant, quod non faciliter, ac vultu hilari, ſuo Prælato quãdocumque ei viſum fuerit libenter reſignent. Vetantque ne alicui rem aliquam, tam mobilem quam immobilem, ad vſum, quoad vixerit, concedere prȩſumant: cum huiuſmodi conceſſiones proprietatem quandam ſapere videantur. Et non ſolum nolunt, vt liceat alicui Monacho habere redditus annuales cuiuſuis generis, nec ſub aliquo prȩtextu, ſub grauibus pœnis à Prȩlato iniungendis: verum etiam, vt nec

pro

pro ſe, nec pro alijs, quidpiam pecuniarum, aut aliarum rerum à parentibus vel amicis, ſine expreſſa Prælati licentia, petere audeant. Si quis item Monachus venderet, diſtraheret, aut alio pacto alienaret, vel commutaret libros, veſtes, aut quaſcumque res alias: à Prælato graui pœna mulctetur. Et ſi emptor fuerit ſimiliter Monachus, eodem pacto puniatur. Vetuerunt quoque ne vllus omnino noſtrę congregationis Monachus (exceptis Camerario, & alijs Monaſterij officiarijs, ratione officij) audeat pecunias apud ſe retinere, vel expendere, abſque expreſſa Prælati licentia. Sed quicunque pecunias quomodocunque habuerit, teneatur illas Prælato ſuo quantocyus præſentare, & de illius conſenſu illas expendere. Nullus item poſſit quorumcunque depoſita pecuniarum, vel aliarum rerum recipere, niſi Prælatus: & tamen ipſe teneatur illud duobus, vel tribus eiuſdem Monaſterij Monachis palam facere, vt eius rei ſint tanquam teſtes. Nemini quoque liceat beneficia, Eccleſias, domos, prędia, aut rem quamuis aliam ad emphiteuſim, vel alio pacto conducere, vel ſibi propria facere: ſed omnia, quæ Monachus poſſidet, talia ſint, ea Pręlatus ad libitum auferre, commutare, ac diſtrahere abſque cuiuſcunque præiudicio, queat. Et qui pro huiuſmodi, vel domibus, vel beneficijs, aut prædijs conducendis, alicuius Principis fauorem expoſceret grauiori pœna puniatur; nec ſibi de illo, quod quęrebat, Pręlati vllo pacto complaceant. Cæterum Monachis taliter Pręlati de omnibus neceſſarijs prouideant, vt omnis proprietatis occaſio tollatur. Quod ſi ſecus fecerint, &

neceſ-

neceſſitates Monachorum, vel proprietatem diſſimulauerint: pro certo ſciant de his omnibus reddituros eſſe rationem in die iudicij: & fore participes peccatorum omnium, quę à Monachis ſibi ſubditis, cauſa proprietatis, admittentur. Qui vero Monachus in pręſcriptis defeciſſe deprehenſus fuerit, & in proprietatis vitium incidiſſe, ſeuere puniatur, & vltra alias pœnas, Monaſterium illi pro carcere ad annum aſſignetur, ita vt ex eo nullo pacto egredi poſſit.

Ordinarunt pręterea Patres, vt officiarij omnes, qui pecunias retinent, ac expendunt, teneantur ad arbitrium ſuorum ſuperiorum, rationem ſuę adminiſtrationis reddere: Nempe R. P. Generalis, ac Viſitatores, ſingulis annis, ipſis Patribus Deffinitoribus, vel cui ipſi commiſerint: Camerarij, Monachi, & Conuerſi ſuis Pręlatis, quandocumque fuerint requiſiti. Ipſi vero Pręlati cum ex itinere redierint, teneantur reddere rationem expenſarum ſuis Camerarijs; nam alias pecuniam expendere Pręlati non deberent. Qui autem in huiuſmodi ratione reddenda reperti fuerint, non bene officium ſuum adminiſtraſſe, ſeuere puniantur ad arbitrium Patris Generalis. Secus autem ſi ignoranter in aliquo deliquiſſent, tum enim mitius cum eis eſſet agendum. Volunt inſuper, vt Pręlati omnes librum habeant peculiarem, in quo pecunię omnes quę mutuo recipiuntur, ſcribantur, addita perſona à, qua recipiuntur, & notato tempore, & cauſa, pro qua huiuſmodi mutuum accipitur. Et qui huic ordinationi contrafecerit, per quinquennium omni dignitate priuetur. Et talis

libellus,

Digitized by Google

libellus, quotannis, ad Capitulum deferatur, vt Patribus, Monaſterij ſtatus innoteſcat.

Si alicui ex Monaſterijs noſtris ratione alicuius Profeſſi, vel quomodolibet aliter, hereditas aliqua deuoluatur, cuius partem Monaſterium ipſum, veluti executor in eleemoſynas, vel quolibet aliter diſtrahere teneatur, nolunt Patres, vt vllo pacto fiat mandatum executionis ei cuius cauſa huiuſmodi hereditas ad Monaſterium eſt deuoluta, ſed ad vitandam proprietatis vmbram, alteri qui nullam cum tali affinitatem habeat, committatur. Quodſi ſecus ad ſaluandam teſtatoris mentem, fieri nequeat, tum Prælatus certum eiuſmodi executori præfigat tempus, exequendi mandatum præſcriptum, vltra quod, illud protrahere aliquo pacto non valeat.

Et quoniam in auro, & argento proprietatis vitium, maximè accidere ſolet, vetant Patres, ne quis noſtræ Congregationis Monachus furciunlas, aut coclearia argentea habeat, vel auriſcalpia, & huiuſmodi. Et ſi qui nunc habent, auferat ab illis Prælatus, & Sacriſtiæ applicet. Si vero Prelatus ipſe habuerit, vel alios habere (à notitia harum, permiſerit) etiam nam ſecrete, ſit priuatus in proximo futuro Capitulo voce, tam actiua, quam paſſiua. Et quoties id permiſerit, toties ſimili pœna puniatur. Conſuetudinem vero illam à nonnullis annis introductam donandi certam pecuniæ ſummam Portarijs Hoſpitarijs, Coquis, & huiuſmodi, Capituli generalis miniſtris, tollere volentes, & abrogare ceu Religioſos minime decentem: præcipiunt Patres dictis Miniſtris, vt non ſolum dictum donatiuum non petant,

verum

verum etiam ſponte oblatum, non recipiant, ſub pœna priuationis vtriuſque vocis, per biennium: quam ſane pœnam ſubire etiam volunt, qui dona huiuſmodi dederint. Cum hoc tamen vetare minime volunt, quin aliquod munuſculum, citra pecuniam, dari talibus poſſit, vt diligentius patribus ſuis inſeruiant.

SI OMNES AEQVALITER debeant neceſſaria accipere.

CAP. XXXIV.

SIcut ſcriptum eſt, diuidatur ſingulis, prout cuique opus erit, &c.

QVemadmodum non ſunt æqualia merita, aut virtutes, ſeu omnium hominum neceſſitates; ita quamuis omnibus de neceſſarijs ſit prouidendum, non tamen æqualiter, ſed pro meritorum, ac complexionum exigentia. Itaque conformiter ad Diui Patris inſtituta ſanxerunt Patres, vt quilibet noſtræ Congregationis frater, ſiue Monachus ſit, ſiue conuerſus, quotannis à ſuo Monaſterio infraſcripta habeat veſtimenta; Tunicam videlicet, cum habitu, aut Cucullam, aut quod dicimus vn Guardacuore, aut Pallium. Vltra vero vnum dictorum veſtimentorum, habeat etiam tuniculam, ſeu ſtamineam; caligas item laneas; Duo paria vdonum, ſeu calceolorum; par crepidarum in feſto omnium ſanctorum, & par ſolearum de menſe Maij. De quali-

tate

tate autem veſtium, & menſura ſuo loco dicetur. Habenda tamen eſt ratio perſonarum: quoniam ſunt nonnulli, qui minus veſtium conſumunt, quidam vero plurimum. Item aliqui ſunt frigoris magis patiētes, aliqui vero minus, vel ratione ætatis, vel complexionis. Quamobrem debet Prælatus multa vti prudentia; & tribuendo ſingulis neceſſaria, pro facultate monaſterij, ſemper tamen eſſe vigil, vt qui de Religione bene ſunt meriti, ſpecialius, vt par eſt, prouideantur. Qui vero ob ætatem, aut validiorem compleſſionem paucis indigent, gratias agant Deo, & murmurationibus non vacent. Et ij qui vltra prędicta pluribus indigent, non dedignentur humiliter neceſſitates ſuas Prælato exponere. Qui quidem Prælatus conari pro viribus debet, omnibus & ſingulis re ipſa ſatisfacere, & ſi non plene id efficere nequeat, ſaltem conſolatorijs verbis, ſe patrem benignum illi oſtendere. Neque vero ij laudandi ſunt, ſiue Præſules ſint, ſiue Camerarij, qui verbis durioribus ſubiectos fratres, & ſibi neceſſaria poſcentes, ſepe numero alloquuntur. Tales enim, re vera, locum Prelationis indigne occupant; inhumani in patres; acerbi in fratres; hircana geſtantes corda; & lapideos animos. Caueant igitur ſuperiores ne huiuſmodi Monaſterijs præficiant. Contra vero, murmuratores veſtium, cibi, potuſue acrius puniantur, præſertim cum citra rationem conqueruntur.

DE SEPTIMANARIIS coquinæ.

CAP. XXXV.

FRatres ſic ſibi inuicem ſeruiant, vt nullus excuſetur à coquinæ officio, &c.

QVoniam D. P. Benedictus in hoc 35. Capitulo Regulæ neminem ab officio coquinæ exemptum eſſe declarat, eapropter Patres veterem conſuetudinem noſtræ Congregationis omittentes. Ordinauerunt vt non ſolum Conuerſi, ſed ad eam teneantur & clerici: qui non fuerint, ſenio, infirmitate, vel grauioribus negotijs impediti. Menſę vero, ferialibus diebus, Nouitij, ſeu iuuenes ſeruient, accipiendo cibos à Miniſtris culinæ, & deferendo eos patribus. Atque diebus feſtis, ipſimet Conuerſi miniſtrabunt menſis. Poſſint autem huiuſmodi menſarum ſeruitores, ac cæteri omnes officiarij, qui non ad Priorem menſam accedere poſſunt, ientaculum accipere; buccellam nimirum panis, ac vini ciathum, nec quippiam aliud; exceptis tamen diebus ieiuniorum Eccleſiæ, ſi legitimam habeant ętatem, ac ieiunij aptam. Tum enim, hoc eſt ieiuniorum diebus, nihil ſumant. Iidem menſarum ſeruitores vna cum ipſo lectore in fine menſæ venias ſuas faciant in medio refectorij, neque ſurgant, quouſque ipſe Prælatus ſignũ faciat. Officiarij vero Coquinæ diligẽter officiũ ſuum, & cum omni nitore, ac munditia exequantur. Nullũ

ingredi permittant in eorum officinam ſine expreſſa licentia Prælati. Non permittant ibidem carnes, ſed in coquina infirmorum coquantur pro ipſis infirmis, vel debilibus. Nulli fratri ſingularem pictãtiam tribuat, ſi bene valet, nec quippiam aliud particulare, abſque licentia Prælati, ſeu Camerarij. Prælatus vero, nonnullis vicibus in anno, tenetur primæ menſæ miniſtrare: nimirum feria quinta in cęna Domini, Dominica Reſurrectionis. Dominica Pentecoſtes, & in die Natalis Domini.

Vbi dicitur in Regula, Intrantes autem, &c. *Meminerint exeuntes hebdomadarij menſæ, dicere, finitis Matutinis laudibus Dominica, medio Chori, tribus vicibus (totidem idem repetendo choro) Benedictus es Domine Deus, qui adiuuiſti me, & conſolatus es me. quo dicto Hebbdomadarius Sacerdos dicat, reſpondendo Choro, & ſtante ipſo iuuene in medio chori, profunde inclinato, Ver.* Saluum fac ſeruum tuum *Reſp.* Deus meus ſperantem in te. *Ver.* Conuertere Domine vſquequo. *Reſp.* Et deprecabilis eſto ſuper ſeruum tuum. *Ver.* Dominus vobiſcum. *Reſpon.* Et cum Spiritu tuo. *Oremus.* Deus cui humilium accepta ſunt vota animarum, reſpice propitius ſuper huius ſerui tui fratris noſtri obſequium, & ad tuam eum fac pertingere gratiam, vt qui peractæ hebdomadæ ſeruitia deuota mente compleuit, pleniſſimam, atque largiſſimam per te veniam conſequatur, per Chriſtum Dominum noſtrum. *Qua oratione abſoluta, intrans hebdomadarius ſimili-*

militer dicat ter, Deus in adiutorium meum intende. Domine ad adiuuandum me feſtina. *Quo dicto idem hebdomadarius Sacerdos, vt ſupra, reſpondendo choro, dicat Ver.* Saluum fac ſeruum tuum. *Reſp.* Deus meus ſperantem in te. *Ver.* Mitte ei auxilium de ſancto. *Reſp.* Et de Sion tuere eum. *Ver.* Dominus vobiſcum. *Reſp.* Et cum Spiritu tuo, *Oremus*, Miſericors, ac pijſſime Deus, qui vbique famulos tuos tueris, & adiuuas, huius ſerui tui, fratris noſtri in bonum accumula votum, auge deſiderium, vt recte fratribus ſuis impēdat ſeruitia, per Chriſtum Dominum noſtrum. *Poſtquam benedictionem, incipiat ſequēti mane idem iuuenis, vt Accolitus ſeruire Altari, & ſequenti die Priori menſæ fratrum.*

DE INFIRMIS FRATRIBVS.

CAP. XXXVI.

INfirmorum cura ante omnia, & ſuper omnia adhibenda eſt, &c.

ET ſi cuncta Miſericordiæ, ac charitatis opera erga proximum, Deo quam gratiſſima ſunt, & cum; ob purum eius amorem fiunt, ſibi facta reputet: nihilo tamen minus ea, quæ circa ęgrotos exernentur, longe ſuæ Maieſtati gratiora ſunt, propterea non mirum ſi Diuus Benedictus in hoc Capitulo præcipit ſuis Monachis, vt infirmis non ſecus, ac Chri-

ſto inſeruiant. Eius itaque veſtigijs inherentes, præcipiunt Patres ſub grauiori pœna, omnibus & ſingulis noſtræ Congregationis Prælatis, vt præſcriptũ xxxvi. Capitulum omnino obſeruari faciant, & in nullo penitus, quod ad infirmos attineat, poſthabeatur. Habeat igitur vnumquodque Monaſterium Medicum phyſicum ſtipendio conductum, qui ſit boni nominis in arte ſua, ac bonæ famæ in moribus: Itemque chirurgicum, quos moneant Præſules, eadem vti diligentia erga minores, qua vtuntur erga maiores, cũ omnes pariter Dei Altiſſimi ſint famuli, ac filij. Idemque inculcent infirmarijs, vt nulla ducti ſpe præmij, niſi cæleſtis, perſonarum acceptionem habere circa ægrotos non videantur. Nullus audeat ſine expreſſa licentia alium adire, vel accerſire medicũ, aut ab alio curari, quam ab eo quem dicimus ſtipendio conduci debere. Prælatus ſępe ſuos inuiſat infirmos, foueat, conſoletur, & in Chriſti viſceribus diligat; non ſecus, ac immo multo magis quam Patres carnales filios ſuos: cum Dei amor in proximos excellere debeat quemuis carnalem affectum genitoris ad liberos ſuos. Nullus item Monachus cõſulat medicum etiam ordinarium, ſine licentia Prælati, neq; ſumat medicinam aliquam, quæ cuſtodiam vitę requirat, ſine ſpeciali licentia medici.

In menſa infirmorum, ac debilium legatur ſaltem in Principio, & in fine, aliquid de ſacra ſcriptura, aut geſtis ſanctorum. Neque ſenibus, ac debilibus, ſeu infirmis, non decumbentibus dentur carnes, niſi ſemel in die: niſi forte aliter medicus ordinauerit: & nunquam refectionis gratia, alicui detur

vltra

vltra dimidiam libram carnium, ſed omnes contenti ſint pictantia ſex vnciarum. Et ſint infirmi in omnibus obedientes ſuis infirmarijs, & cuſtodibus, citra tamen Dei, ac proximi offenſam. Ipſi vero infirmarij diſcreti eſſe debent, affabiles, benigni, & ſumma prędid.t charitate. Vbi in Regula dicitur. Balneorum vſus, &c. *intelligunt Patres de Balneis, quæ antiquitus intra Monaſteria fiebant. Vnde ad Balnea extra Monaſterium declarant, nullum poſſe accedere, ſine licentia Patrum Deſſinitorum, vel in neceſſitate, Patris Generalis, aut in Prouincia Vicarij. Verum huiuſmodi licentia, non niſi raro concedatur, & cum aliter infirmis ſubueniri non poteſt, & de conſilio prudentis medici, ac Deum timentis. Qui vero taliter licentiati ad Balnea fuerint, de omnibus neceſſarijs diligenter prouideantur, & eis ſocij aſſignentur, qui & morum pręſtantia fulgeant, & charitatis viſceribus ſint induti, vt hoc pacto valeant, & infirmi diligentem habere curam, & proximis in exemplum eſſe virtutis. Dum autem ad Balnea pergunt, vel inde reuertuntur, in ipſo itinere nullo pacto digrediantur, cauſa viſendorum parentum, amicorum, vel alia. Qui vero contrafecerit pæne grauis culpæ ſubiaceat. Et qui reperti fuerint Prælati circa curam infirmorum negligentes; ab ipſo Patre Generali, ſeu à Deffinitoribus, acrius puniantur, cum indignus ſit nomine patris, & omni dignitate, ac prelatura, qui ſubditos ſibi Monachos, non vti vere filios, cum omni charitatis affectu proſequitur. Nulli vero noſtrę Congregationis Monacho, aut Conuerſo liceat quauis de cauſa, ſe*

ad domos ſecularium curandum transferre, vel maioris curæ gratia, vel quomodolibet aliter: niſi forte contingeret quempiam in itinere infirmari, vel in oppidis, vbi Monaſteria non habemus: Et qui huic cõſtitutioni contrauenerit, excommunicari valeat, & cenſeri Apoſtata.

Si quis vero Prælatus hanc licentiam manendi extra Monaſterium, alicui infirmo præbuerit, vel ipſe ſibi hanc eandem facultatem fecerit, careat perpetuo omni Prælatione, ac dignitate in ordine noſtro.

DE SENIBVS VEL infantibus.

CAP. XXXVII.

LIcet ipſa natura humana trahatur, ad miſericordiam in his ętatibus,&c.

POſt vbi D. Benedictus de infirmis decumbentibus locutus eſt, optime ſciens, ſenectutem morbum eſſe naturalem incurabilem: itemque pueritiam, cum nondum in ea perfectus ſit homo: loquitur in hoc Capitulo de ipſis ſenibus, & pueris: monens Prælatos, vt nullo pacto cum eis ſecundum regulæ rigorem procedant, ſed diſcrete, & benigne. Conformiter. Itaque ad hoc Capitulum ordinarunt Patres, quod ſenes, & alij, qui ſecundum iudicium Prælati, licet, quantum ad annos, & ætatem non ſint ſenes, tamen ob imbecillem complexionem, ac membro-

brorum debilitatem computandi inter ſenes videntur, habeat vnuſquiſque propriam cameram in infirmaria, vbi, & ignis accendi commode poſſit, & vbi priuatim comedere valeat, etiam ante Horam conuentus: & vbi cætera omnia ſibi miniſtrari poſſint, quæ illi ætati congruunt. Ipſi vero iam ſenes adiudicati, conentur quantum poſſunt non eſſe Miniſtris tędio, ſed veluti Dei famuli cum Benedictione, eorum ſeruitutem gratam habeant, & ſi quid forſan eorum votis deerit, patienter ob Chriſti amorem ferre addiſcant; neque conturbent alios cũ ſuis murmurationibus, & maledictis, ſed in eorum debilitate quietum Domino famulatum, & ipſi exhibeant. Circa pueros, quoniam non recipiuntur, noſtris his temporibus, illius teneræ ætatis, quampluribus in locis innuere videtur D. Pater, ſed natu maiores, vt puta XV. ſaltem annorum: non videtur Patribus ſolemnem illam conſiderationem, circa illos eſſe habendam, quæ in Regula notatur, Attamen præcipiunt Magiſtris, vt habita ratione ætatis maioris, vel minoris, item complexionis, ac roboris, tirunculos ſuos diſcrete, ac per benigne tractent, & non ſecundum regulæ rigorem. Quamobrem in ieiunijs regularibus aliquid plus cibi eiſdem tribuere poterunt in ſero, quam quod alijs Monachis communiter condonatur.

DE HEBDOMADARIO Lectore.

CAP. XXXVIII.

MEnſis fratrum edentium lectio deeſſe non debet, nec fortuito caſu qui arripuerit codicem, &c.

N*E vnquam nos Diabolus otioſos inueniat, ſed ſemper in aliquo bono, ac laudabili opere occupatos, ordinat D. Benedictus in hoc ſupra dicto Capitulo Regulæ, quod in menſa ſemper aliqua ſacra lectio habeatur. Cuius quidem obſeruantiam inuiolabiliter obſeruari præcipientes Patres; mandāt (quatenus dicitur in regula, vt lector petat ab omnibus pro ſe orari) quod die Dominico, qui ad mēſam lecturus eſt, ea hebdomada, ſtans in medio Chori, poſt Miſſam tertiæ, tribus vicibus dicat.* Domine labia mea aperies, & os meum annunciabit laudē tuam: *& totidem vicibus idem repetat Chorus. Deinde vero ab hebdomadario ſacerdote dicatur, reſpondente Choro, & ſtante ipſo lectore in medio Chori profunde inclinato.* Saluum fac ſeruum tuum. *Reſp.* Deus meus ſperantem in te. *Ver.* Mitte ei Domine auxilium de ſancto. *Reſp.* Et de Sion tuere eum. *Ver.* Dominus vobiſcū. *Reſp.* Et cum Spiritu tuo, *Oremus.* Aufer ab hoc famulo tuo quęſumns Domine, ſpiritū elationis, & ignorantiæ: vt repletus ſpiritu humi-

humilitatis,& ſciẽtiæ,intellectum ſacræ capiat lectionis, per Chriſtum Dominum noſtrum. *Deinde pulſata campanula,& facta benedictione menſæ: accedens lector in medio refectorij dicat.* Iube domne Benedicere, *& reſponſo à Maiore, vt in breuiarijs, vadens ad locum lectionis, exordiatur. Quod ad ſilentium omnino illud in mẽſa ſeruari mandant,& qui illud vel ſemel fregerint, bis in medio refectorij in terra commedant,aut duobus diebus ſilentium vbique teneant. Quo vero ad lectiones, hic ordo ſeruabitur.*

Dominicis diebus per totum annum legatur in primis Homilia Euangelij currentis deinde, facto ſigno à Prælato, legatur Capitulum regulæ cum ſua declaratione ſecundum ordinem: poſtremo ſi tempus aderit, non nihil de moralibus S. Gregorij: aut quid ſimile. In ſolemnitatibus vero plenis, ac pleniſſimis, & duodecim lectionem, legatur primo vita illius ſancti,deinde Capitulum Regulæ. Quod ſi illius ſancti Hiſtoria, vel vita minime haberetur, tum primo loco legatur Homilia Euangelij, & poſtremo moralia Diui Gregorij. Diebus vero ferialibus, legatur de ſacris voluminibus, vti habetur in Rubrica, quæ eſt in fine Breuiarij, cuius principium eſt Prima Dominica, &c. *Et hic ordo in omnibus locis noſtræ Congregationis,ſub grauiori pena ſeruetur. Vbi dicitur in Regula,* Poſt Miſſam, & communionẽ, *innuitur, quod ſingulis diebus Dominicis iuxta Auguſtini conſilium, illi antiqui Patres(inter eos enim pauciſſimi erant ſacerdotes)communicabant. Verum circa hoc ſeruetur vt ſupra.*

Vbi

Digitized by Google

Vbi item dicitur Ingrediatur ad legendum, *præcipiunt, vt lector habita benedictione, non exordiatur quouſque fratres omnes conſederint ad menſam. Similiter nullus incipiat comedere, niſi poſt breuem lectionis ſententiam, & facto ſigno à Prælato. In fine vero menſæ, nemo recedat, aut ſurgat niſi dicto.* Tu autem Domine, &c. *& reſponſo*, Deo gratias. *Et lector non imponat lectioni finem, niſi facto ſigno cum campanula à Prælato. Tum enim dicere debet.* Tu autem Domine miſerere noſtri. *Nullum à lectione, ſeu lectura menſæ exemptum eſſe volunt, niſi Abbatem vel Priorem, & Titulares, ſi qui in Monaſterio aderunt. Declarant item Prelatum non debere à loco ſuo diſcedere, quouſque mane dixerit, ſtando,* Confiteantur tibi Domine, &c. & in ſero Memoriam fecit mirabilium ſuorum; *Indecens enim videtur vt ea, ambulando dicat.*

DE MENSVRA CIBORVM.

CAP. XXXIX.

SVfficere credimus ad refectionem quotidianam tam ſextæ, quam nonę omnibus menſibus, &c.

QVod ad menſuram ciborum attinet, de qua D. P. Bened. in præſcripto huius Capitulo Regulæ loquitur, declarant Patres antiquam noſtrę Congregationis conſuetudinem ſequentes, quod in diebus

ieiu-

ieiuniorum, quouis anni tempore detur Monachis acetarium vel crudum, vel coctum: Deinde ſingulis ſingulę gabbatę, cum braſſicis, vel alio obſonio miniſtrentur, demum pictantia duorum ouorum, & ſi tempus piſcium fuerit, dimidię librę recentis piſcis apponatur. Si vero dentur ſalſamenta, quatuor tantummodo vncijs pictantia ipſa conſtet. At ſi non ieiunatur, mane duo tantum fercula dentur, pulmentum nimirum coctum; & pictãtia cum geminis ouis. Veſperi vero acetarium crudum, & pictantia, vel piſcis, vel ouorum, pro tempore. Extra autem tempus ieiuniorum Eccleſię, tam de mane, quam de ſero (præterquam cum dantur piſces) ſemper in fine non nihil caſei detur, hoc ordine. Incipiendo hinc inde à ſumitate menſarum, & verſus finem progrediẽdo, vnuſquiſque quantum ſibi collibuerit, modeſte tamen accipiat. Fructus itidem, & poma pro tempore, tam prandio, quam Cęnæ apponantur iuxta diſpenſatoris prudentiam. Cęterum poſſit Abbas ſuperaddere his, quę narrata ſunt, prout ei viſum fuerit pro facultate Monaſterij, locique, perſonarum temporis, aeris qualitate. Nunquam tamen carnes neque intus, neque extra Monaſterium etiam in itinere, à Monachis noſtrę Congregationis comedi permittitur, niſi in infirmitate. Qui vero huic ordinationi contrauencrint, ſi conuicti fuerint, vel Confeſſi, tot diebus in pane, & aqua ieiunent, quot diebus carnes comederunt. Si quis vero comederit occulte, ſub ſcrupolo conſcientię, teneatur dicere pro qualibet vice, ſeptem Pſalmos pœnitentiales, cum ſuffragijs. Vbi dicitur in Regula Panis libra vna, *declarant*

(cum

(cum pondus vnius libræ temporis illius, ac loci, vti referunt Patres Montis Caſini, fuerit triginta trium vnciarum, ac dimidiæ ex noſtris, nec tantum panis vix in vno die quiſpiam Monachus comedere poſſit) declarant inquam, ac ordinant, maiorum veſtigijs inherentes, vt in menſa, nulla habita ratione ponderis, tantum panis in menſa vnicuique fratri apponatur, quantum ei neceſſe fuerit. Extra vero Refectorium, & debitas comeſtionis horas, nullus Monachus, aut conuerſus; nec etiam officiarij comedere audeant, aut quippiam alimentorum ſumere, ſine expreſſa Prælati licentia. Et qui contra fecerit, grauiter puniatur. Quo ad pueros, cum Magiſter eis aliquid in ſero, tempore ieiuniorum dare ſtatuerit, faciet illos in mane acetarium, vel caſeum, aut tale quid omittere. Studeant demum fratres ſobrietati, ſcientes quod in multis eſcis erit infirmitas, vt habetur cap. Nec tales de Conſecratione, Diſtinct. quinta. Certis vero annis diebus, duæ pictantiæ dari ſolent, nempe feria quinta in Cæna Domini, Sabbato Sancto, die Paſchatis Reſurrectionis, & in vigilia Natiuitatis Domini. Contra vero aliquibus diebus non niſi panis cum acetario, & fructibus ſuper nudam menſam datur, videlicet die veneris Sancti (quo die eſſet ieiunandum in pane, & aqua, ſed ob labores chori, & cantus diſpenſatur) feria tertia ante cineres, & comeditur in hoſpitio. Feria vero ſecunda cœnant fratres in refectorio, ſed cibos Quadrageſimales.

Vbi dicitur in Regula. Carnium vero quadrupedum, *credunt Patres (ſecundum opinionem aliquo-*

aliquorum) textum eſſe mendoſum, & legendij eſſe. Carnium vero etiam quadrupedum omnino,&c. *Voluntque hunc locum, eſus carnium omnino interdici Monachis noſtris, tam quadrupedum, quam volatilum,& omnium aliorum, iuxta id,quod habetur in notabili Capitulo. Carnem cuiquam Monacho, de Conſecra. diſtinct.5.*

Si quis in Dormitorio, quippiam comediſſe deprehenſus fuerit, aut comeſtibile aliquid, præterquã poma,& fructus huiuſmodi, tenuiſſe, panis,& aquę ieiunio, ac aliis grauibus pœnis puniatur, Aliquibus demum vicibus in anno conſuetum eſt in hoſpitio comedere, vbi tum cibi ad libitum Prælati apponuntur, dummodo non ſint generis prohibitorum, nec dentur plures, quam duæ pictantiæ. Sed non eſt hic ſilentio prætereundum, quod ad menſam debent ſtare Monachi honeſte, & cum modeſtia,non cubitis ſuper menſam appoſitis, & non nimium inclinato capite, pariterque non nimia acceleratione, aut nimia tarditate, ſed moderata ſeruata grauitate, comedere;vt eum decet, qui vere Monachus eſſe cupit.

DE MENSVRA POTVS.

CAP. XXXX.

VNuſquiſque proprium habet donum ex Deo, alius ſic,alius vero ſic,&c.

Quem-

Digitized by Google

QVemadmodum in Præcedenti Capitulo de cibo D.P. Benedictus ſermonem habuit, ita nunc de potu tractationem facit. Et quidem in hac parte nihil aliud Patres addere ſtatuerunt, niſi monere Prælatos, ac Cellerarios, vt vinum ęque temperatum, & in eadem menſura omnibus propinetur. Vbi vero dicitur in Regula, Vna Emina vini, *ſciendum eſt (iuxta eorumdem Patrum Montis Caſini relactionem) eam menſuram multo plus vini capere, quam poſſit vir vnus Religioſus, vna die bibere. Quãobrem ſtatuerunt Patres, vt vinum ſinu eiuſmodi menſura, ad neceſſitatem fratrum propinetur in mẽſis. Caueant vero omnes ab ebrietate, ne in pœnam incurrant, qua volunt Canones debere ebrios Clericos puniri. Et enim in Capitulo Ante omnia, in prima Decretorum Parte diſtinct. 36. habes, quod triginta diebus à Communione abſtinere debet Clericus quem ebrium fuiſſe conſtiterit. Et re vera, eodem loco; paulo ſuperius, habetur.* Vbi ebrietas ibi libido dominatur, & furor. *Et licet luxuriam faciat, & nutriat, non natura vini, ſed nimia perceptio, vt in cap.* Luxuriam; *Attamen qui poſſet à vino abſtinere, eſſet plane beatus, cum iuxta Apoſtoli ſententiam in eo ſit fons luxuriæ. Et antiquitus ſacerdotes, qui miniſtrabant in templo Dei, prohibebantur vinum, & ſiceram bibere, ne crapula, & ebrietate aggrauarentur corda eorum. cap. Vinolentum eadem Diſtinctione. In Refectorio non ſolum Monachi, ſed, & ſeculares, ſi quando forte aderint, bibant in pateris terreis, & fictilibus, aut ſimplicibus ciathis, ac ſine pede; & ambobus manibus. Extra*

Digitized by Google

tra vero Refectorium bibere poſſint in ſcyphis vitreis cum pede, & alijs conſimilibus vaſculis, religioſos tamen decentibus. Diſtricte vero prohibent ne poſt hac: vt hactenus quibuſdam locis actitatum eſt, eſtiuo tempore, ante cellam vinariam ponatur vas vino plenum: ex quo omnes ad libitum bibere poſſint. Id enim abſonum eſſe videtur à Religioſorum modeſtia & ſobrietate. Si qui vero talibus temporibus, circa Veſperas, & ante dormitionem bibere aliquantiſper voluerint, de licentia Patris Abbatis adeant Refectorarium, & cum ſocio ſilenter bibant; tam & ſi ſatius eſſet extra horas prandij, ac Cœnę, aqua pura, frigidaque ſitim extinguere: cum nihil aliud eſſe videatur ſitis, quam appetitus humidi, & frigidi. Quas ſane qualitates aqua, magis, quam vinum poſſidet. Cęterum Prælati, qui hunc ordinem ſeruari non curabunt, grauius puniantur: & ſi Deffinitoribus viſum fuerit, omni Pręlatione priuentur.

QVIBVS HORIS OPORTEAT reficere fratres.

CAP. XLI.

A Sancto Paſcha vſque ad Pentecoſtem ad ſextam reficiant fratres, &c.

QVantum ad Horam comeſtionis, de qua beatus Pater in præſcripto Capitulo tractat, declararunt Patres, tempore ieiuniorum, extra quadrageſimam prandendum eſſe poſt Nonam. In Quadrageſi ma

QVemadmodum in Præcedenti Capitulo de cibo D.P. Benedictus ſermonem habuit, ita nunc de potu tractationem facit. Et quidem in hac parte nihil aliud Patres addere ſtatuerunt, niſi monere Prælatos, ac Cellerarios, vt vinum ęque temperatum, & in eadem menſura omnibus propinetur. Vbi vero dicitur in Regula, Vna Emina vini, ſciendum eſt (iuxta eorumdem Patrum Montis Caſini relactionem) eam menſuram multo plus vini capere, quam poſſit vir vnus Religioſus, vna die bibere. Quãobrem ſtatuerunt Patres, vt vinum ſinu eiuſmodi menſura, ad neceſſitatem fratrum propinetur in mẽſis. Caueant vero omnes ab ebrietate, ne in pœnam incurrant, qua volunt Canones debere ebrios Clericos puniri. Et enim in Capitulo Ante omnia, in prima Decretorum Parte diſtinct. 36. habes, quod triginta diebus à Communione abſtinere debet Clericus quem ebrium fuiſſe conſtiterit. Et re vera, eodem loco; paulo ſuperius, habetur. Vbi ebrietas ibi libido dominatur, & furor. Et licet luxuriam faciat, & nutriat, non natura vini, ſed nimia perceptio, vt in cap. Luxuriam; Attamen qui poſſet à vino abſtinere, eſſet plane beatus, cum iuxta Apoſtoli ſententiam in eo ſit fons luxuriæ. Et antiquitus ſacerdotes, qui miniſtrabant in templo Dei, prohibebantur vinum, & ſiceram bibere, ne crapula, & ebrietate aggrauarentur corda eorum. cap. Vinolentum eadem Diſtinctione. In Refectorio non ſolum Monachi, ſed, & ſeculares, ſi quando forte aderint, bibant in pateris terreis, & fictilibus, aut ſimplicibus ciathis, ac ſine pede; & ambobus manibus. Extra

tra vero Refectorium bibere poſſint in ſcyphis vitreis cum pede, & alijs conſimilibus vaſculis, religioſos tamen decentibus. Diſtricte vero prohibent ne poſt hac: vt hactenus quibuſdam locis actitatum eſt, eſtiuo tempore, ante cellam vinariam ponatur vas vino plenum: ex quo omnes ad libitum bibere poſſint. Id enim abſonum eſſe videtur à Religioſorum modeſtia & ſobrietate. Si qui vero talibus temporibus, circa Veſperas, & ante dormitionem bibere aliquantiſper voluerint, de licentia Patris Abbatis adeant Refectorarium, & cum ſocio ſilenter bibant; tam & ſi ſatius eſſet extra horas prandij, ac Cœnę, aqua pura, frigidaque ſitim extinguere: cum nihil aliud eſſe videatur ſitis, quam appetitus humidi, & frigidi. Quas ſane qualitates aqua, magis, quam vinum poſſidet. Cęterum Prælati, qui hunc ordinem ſeruari non curabunt, grauius puniantur: & ſi Deffinitoribus viſum fuerit, omni Prędatione priuentur.

QVIBVS HORIS OPORTEAT reficere fratres.

CAP. XLI.

A Sancto Paſcha vſque ad Pentecoſtem ad ſextam reficiant fratres, &c.

QVantum ad Horam comeſtionis, de qua beatus Pater in præſcripto Capitulo tractat, declararunt Patres, tempore ieiuniorum, extra quadrageſimam prandendum eſſe poſt Nonam. In Quadrageſi ma

geſima vero poſt Veſperas, circa meridiem. Cum vero non ieiunatur, poſt ſextam. A die xiij. Septembris, vſque ad Dominicam Palmarum, quando non ieiunatur, Nona ſtatim poſt gratias à prandio dicatur. Reliquis vero anni temporibus, dicatur poſt ſilentium & dormitionem dici. Ita tamen vt ſemper, per ſpatium vnius horæ ante Veſperas per ſoluta ſit. Cœna vero hora ita temperetur, vt omnia, ſi commode fieri poterit, cum diei luce, iuxta Regulæ ordinationem, fiant. Vbi Regula dicit, A Sancta Paſcha, *addunt Patres, etiam ab vno Paſchate ad aliud, feria ſexta ſemper eſſe ieiunandum, ob memoriam Dominicæ Paſſionis. A feſto Sanctę Crucis Septembris, vſque ad Paſcha Reſurrectionis, ieiunium quod dicitur Regulare, vt hactenus factum eſt, omnimodo obſeruetur: ita vt nullus, niſi de licentia Abbatis, vel Maioris: iuſtis de cauſis, violare præſumat. Qui Abbas ita moderate omnia diſponat (habita locorum, temporum, ac perſonarum ratione; iuxta admonitionem Patris) vt Animæ ſaluentur. In prædictis ieiunus Regulæ, veſperi pro collatione detur ſolum aliquãtum panis, & vini: exceptis feria quarta, & ſexta, in quibus dumtaxat fructus, ſeu poma aliqua, & vinum apponi debent. Et qui huic Conſtitutioni contrafeciſſe deprehenſus fuerit, ſequenti manc in pane, & aqua ſola ieiunabit, non quidem in medio Refectorij, ſed in menſa vbi ſolet.*

VT

VT POST COMPLETORIUM nemo loquatur.

CAP. XLII.

OMni tempore ſilentio debent ſtudere Monachi, maximè tamen nocturnis horis, &c.

CVm ex ſe ſatis clarum ſit Capitulum hoc Regulæ, nullam aliam declarationem, circa ipſum Patres fecere, niſi quod diſtricte pręcipiunt omnibus, & ſingulis, illius obſeruantiam. Quod ad lectionem ordinarunt vt (quod ſupra tactum eſt) collectis fratribus in Capitulo, vel clauſtro Eccleſię proximiori, legantur collationes Patrum. Sed de Completorio iam ſatis dictum eſt. Sciendum tamen eſt, quod in Choro, Dormitorio, Refectorio, Clauſtris, & præſertim Eccleſiæ vicinioribus, vbi ſolui ſolet ſilentium, & in locis communibus, non ſolum poſt Completorium, ſed ſemper ſeruandum inuiolabiliter eſt ſilentium. In Quadrageſima vero, vt alibi dictum eſt ſeruetur, quouſque à Prelato fuerit diſpenſatum. Quoniam vero ſilentium non ſolum loquendo frangitur, ſed etiam & magis aliquo ſonitu, rumore, vel ſtrepitu: ideo inuiolabili obſeruatione caueatur (vt eſt etiam in Conſtitutionibus Heremi) ne vnquam, horis ſilentio deputatis, aliquid in Cella, vel extra cellam Monachi, vel conuerſi in officinis quicquam operentur, quod ſonitum aliquem, aut ſtrepitum poſſit cauſare.

DE HIS, QVI AD OPVS Dei, vel ad Menſam tarde occurrunt.

CAP. XLIII.

AD horam Diuini Officij, mox vt auditum fuerit ſignum, relictis omnibus, & cet.

Circa hoc Capitulum pauca admodum occurrunt dicenda, cum eius obſeruantia in Monaſterijs noſtris, bene inſtitutis, Dei munere, vigeat. Illud tamen Prælatis in memoriam reducere voluerunt, non eſſe omnibus æqualiter Chori ingreſſus interdicendus, ſed qui tardius ad ſacrum ſe præſentarunt locum, illi profecto diutius extra detinendi ſunt, vt vel ſaltem hoc pacto magis erubeſcant, & deinceps non relabantur in idem. Si quis vero ita arrogans, & inobediens extiterit, vt non habita à Prælato licentia, ingredi præſumpſerit, non obſtante ſua negligentia, chorum; eodem mane, vel ſequenti in ſolo pane, & aqua in medio Refectorij comedat, & vltra hoc per totum illud diem clauſus in Cella maneat. Quicunque lectioni, quæ ante Completorium legitur tardus aduenerit, ſtatim genuflectat, nec ſurgere audeat donec fuerit ei à Prælato, nutu aliquo ſignificatum: tum enim ſurgere debet, & ſeſſum ire. Qui vero lectioni dictæ non interfuerit, non habita licentia à Prælato, non valeat, neque audeat Chorũ ingre-

ingredi, etiamſi Completorium tum inchoaretur, niſi prius facto ſigno ingrediendi à Prælato. Cum vero aliquis, non ſemel tantum, & iterum in menſe, ſed frequenter negligentia ductus, à ſequela Chori ſe ſubtrahit, non ſolum debet Prælatus diutius illum extra Chorum cum rubore detinere, ſed etiam ab illo ſubtrahere caſeum, vinum, vel poma in menſa, vel aliquando etiam num pictantiam: Et dũ mittit alios deuotiores Monachos ſolatij, & animi gratia recreãdi foras, illum veluti negligentiorem, domi clauſum intra Monaſterij ſepta retinere. Si quis in Refectoriũ venerit, menſa inchoata, profunde inclinatus, orando maneat, vſque ad ſignum Prælati, & tum ad menſam cum alijs ingrediatur. Si quis vero, dum cum alijs in Congregatione fuerit in Capitulo menſa, choro, vel alibi, opus habuerit inde recedere ad paruum tempus: genuflectens, vel inclinans, ab eo, qui præeſt, vlla verborum prolatione, licentiam petat: & facto à ſuperiori ſigno, abeat. Qui vero receſſerit, non tum reuerſurus, exponat Prçlato cauſam ſuæ diſceſſionis. Prælati vero in ſuis Monaſterijs, abſente Patre Generali, nulli licentiam petant. Et ſi tarde in Chorum, vel Refectorium venerint, ob aliquod negocium, ſtatim ad loca ſua pergant; nemini, niſi Deo optimo Max inclinantes. Similiter cum recedere eis opus fuerit, recedant ad libitum, nec alicui licentiam, cum ſint ipſi maiores omnibus, petant. Extra vero Monaſterium proprium licentiam petant, vt alij. Similiter Prçlati titulares in Monaſterijs licentiam à Prælato ordinario petant.

Digitized by Google

DE HIS QVI EXCOMMUNICANTUR quomodo ſatisfaciant.

CAP. XLIV.

QVi pro grauioribus culpis ab oratorio & à menſa excommunicatur, &c.

INter alias pœnas, quæ poſitæ ſunt tranſgreſſioribus noſtrarum Conſtitutionum, vti ſupra narrauimus, computantur, & proſtationes, quas in hoc Capitulo D. P. Benedictus ſatisfactiones excommunicatorum vocat. Declarant itaque Patres, hanc pęnam iniungendam per tres dies ad Matutinum, & in egreſſu à menſa ijs, qui non velut fugitiui, ſed ob alias cauſas à Monaſterio ſine licentia, vt ſupra receſſerunt, retento nihilominus habitu. Nam ſi habitum abijcerint, tum velut fugitiui eſſent puniendi. Similiter declarant ad obſeruantiam huius Capituli, has proſtrationes fieri debere per totidem dies, & poſt omnes alias pęnitentias, ab ijs qui vere eſſent iudicati excommunicati, aut ob aliquod aliud flagitium carceri fuiſſent mancipati. Pro alijs culpis reus ſatisfeciſſe intelligatur, poſt vbi facta pęnitentia, benedictionem, & aliquam admonitionē à Prælato acceperit. Non eſt autem ſilentio prætereundum, ex hoc Capitulo apertiſſime elici diſtinctionem ſuperius allatam, de triplici excommunicationum genere.

DE

DE HIS QVI FALLNTVR in oratorio.

CAP. XLV.

SI quis dum pronunciat Pſalmum, reſpõſorium, aut Antiphonam, &c.

HVmiliatio, quæ fieri debet in Choro quando quis in aliquo errat, vt puta male legendo, vel cantando, & quæ præcipitur in hoc Capitulo, huiuſmodi eſt. Errans in ſillabis, vel non puntando vbi debet, vel ante tempus inchoando verſum, aut tarde finiendo, & in ſimilibus leuibus, culpam ſuam, ſuo loco manens, fateatur, genufleƈtendo, & tundendo peƈtus. Qui vero Antiphonas, aut verſiculos, vel Pſalmos, aut capitula, vel orationes, non reƈte diceret; ſed vnum pro alio; ſiue fuerit ſacerdos, ſiue non, proſternet ſe, & terram deoſculetur. Quilibet etiam Monachus, poſt vbi dixerit ſuas duas leƈtiones, antequam ad ſuum locum veniat, ſe proſternat humiliter in medio Chori, & confitendo culpam, deoſculetur pauimentum, Pueri vero vltra has humiliationes, ad arbitrium Magiſtri puniantur, diſcrete tamen, & cum modeſtia. Et qui errando, non ſe humiliauerit, tum pœnę grauioris culpę, velut arrogans, & ſuperbus omnino ſubiaceat.

Digitized by Google

DE HIS QVI IN ALIquibus rebus leuibus delinquunt.

CAP. XLVI.

SI quis dum in labore quouis, in coquina, in cellario, in Monaſterio,&c.

TRibus modis manifeſtantur peccata Religioſorum, vel reuelando ea Prælato, eo ordine quē Diuus Pater docet in hoc loco, vel generaliter confitendo culpas ſuas in Capitulo, vel demum Patri ſpirituali, in Confeſſione ſacramentali. De primo modo cum in hoc Capitulo fuſius tractetur, nihil Patres addere voluerunt, niſi quod mandant eius obſeruantiā, ita videlicet, vt Monachi delinquentes ſuo Prælato: Nouitij vero ſuo Magiſtro, ſi quippiam errati commiſerint, de ijs, quæ in hoc Capitulo notantur, adnuncient: alioquin ſi aliter admiſiſſe conuicti fuerint, pœnæ grauioris culpæ ſubiaceant. Quantum ad ſecundum modum, præcipiunt patres, in omnibus Monaſterijs noſtræ Congregationis qualibet feria ſexta, vt moris eſt, poſt primam diuini operis horam, in Capitulo culpas Monachorum eſſe à Prælato audiendas: nec vllum Monaſterium, ob paucitatem fratrum excuſetur. Diebus vero Dominicis, Conuerſi teneantur ſuas, etiam ipſi, culpas dicere. In vigilia vero Natalis, ac Pentecoſtes fiant culpæ generales cum ſolita Confeſſione, & abſolutione, & cum tribus

Pſal-

Pſalmis Gradualibus, Ad Dominum cum tribularer. Leuaui oculos meos, & Lætatus ſum. *Et ſimiliter fiat in qualibet feria ſexta Quadrageſimæ: ſed vice pſalmorum, Prelatus det diſciplinam, dicendo ſuper quolibet fratrum dum verberat*. Miſereatur tui omnipotens Deus, &c. *Feria vero quinta in Cœna Domini dicantur culpæ Confeſſione generali, & fiat abſolutio cum tribus dictis Pſalmis. Feria autem ſexta in Paraſceue, non dicantur culpæ ſed tantummodo diſciplina detur à Prælato, ſtantibus ipſis fratribus, non in medio proſtratis, vt alijs ferijs ſextis, ſed in locis ſuis genuflexis, & pectore inhærentibus ſcamnis, ſuper quos ſedere ſolent. Præcipiunt etiam Patres, non obſtante quauis conſuetudine in contrarium, quod dum dictæ culpę generales fiũt, ſemper ſtent fratres in medio genuflexi, & nunquam proſtrati, aut inclinati. Quo ad tertium modum de quo in Calce huius Capituli fit ſermo, hortantur omnes, & ſingulos, vt frequentius delicta ſua Patri ſpirituali confiteri velint; ſed talem deligant, qui ſciat inter lepram & lepram (vt eſt in Prouerbio) diſcernere, & animas curare, non perdere. Et ad maiorem meritorum cumulum mandantes, præcipiunt (vt alio eſt loco dictum) vt bis ſaltem in hebdomada, quiſque noſtrę Congregationis Monachus confiteatur ſacramentaliter ſacerdoti. Satius tamen eſſe, qui Miſſas celebrant frequentius confiteri, & ſi fieri poſſet ad ſacrum altare ſine pręuia illius diei Confeſſione nunquam accedere. Confeſſionem item generalem de qua ſupra, declarant fieri debere etiam à Prælato, & Monachis coram*

L Pa-

Patre Generali, ſtatim vt ingreſſus fuerit Capitulum gratia viſitationem intimandi.

DE SIGNIFICANDA hora operis Dei.

CAP. XLVII.

NVnciare horam operis Dei die noctuque ſit cura Abbatis, &c.

CVm ſatis, ſuperque in ſuperioribus Capitulis dictum ſit de qualitate Diuini officij, de Pſalmis, Antiphonis, Reſponſorijs, ac lectionibus: de hora, qua dicendum eſt, & alijs, hoc loco tantummodo viſum eſt Patribus hæc pauca addere. Nimirũ quod ex antiqua, etiam diu recepta ab omnibus conſuetudine, ad ſacriſtas attinet, Monachos ad officium conuocare ſigno Campanę. Eius igitur diligentiæ erit, ſi erit ſuum Monaſterium in Ciuitate, ſequi in pulſatione ordinem, & horam aliorum Monaſteriorum, in quibus extant Monachi, ſub eadem noſtra Regula militantes: & diebus feſtis ordinem Cathedralis Eccleſiæ quo adfieri poterit: præcipue vero in tertia, & veſperis.

Quoniam vero Sacerdotes ignari in ſacris litteris plurimum damnantur, & pollicetur Deus optimus Maximus, eos ſe repulſurum ſacerdotes, qui legem ſuam ac ſcientiam abiecerunt: fierique nequit, vt ab indoctis religioſis Diuina officia recte perſoluantur, & cum ſatisfactione populorum. Idcirco Patres noſtri

Digitized by Google

ſtri (occaſione eius, quod habetur in hac parte Regulæ in verbis, Cantare autem & legere non præſumat, &c. *) bene inſtitutarum religionum exempla ſequentes ordinarunt, ac præcipiunt diſtricte Prælatis infraſcriptorum Monaſteriorum, vt ſelectis, cum conſilio ſeniorum, ijs iuuenibus, qui idonei ad literas perdiſcendas cenſebuntur, eis Magiſtrum aſſignent, qui diligentiſſime eos doceat Gramaticam primum, deinde Rethoricam, cæteraſq; bonas artes, quæ religioſum hominem decent, & ad ſacram ſcripturã intelligendam plurimum conferunt: poſtremo ijs ſtudijs ſe totos tradant, ſine quibus Confeſſiones audire periculoſum eſt, ac penè impoſſibile. Et ſi non habeantur in Monaſterijs tales Magiſtri, ex alia Religione petantur, vel è ſeculo, dummodo ſint viri bonæ famæ, morigerati, ac de fide Catholica bene ſentientes; debitaque eis merces, pro facultate Monaſterij, ab Abbate, & Patribus conſtituatur. Vt autem iſta effectui mandentur, præſenti Conſtitutione præcipitur, vt in omnibus Monaſterijs, vbi veſtiuntur Nouitij, vel vbi ſunt iuuenes, ſtudijs apti, teneatur Magiſter, qui eos grammaticam doceat, & Monachus ex ſenioribus, qui eos in cantu plano inſtruat. Vltra vero hos Magiſtros, in Monaſterio Sancti Michaelis, & Sancti Matthiæ Venetiarum, in Abbatia Carceris, in Monaſterio Claſſis Rauennæ; in Monaſterio Angelorum Florentiæ: in Monaſterio S. Blaſii de Fabriano: & in Abbatia Sãctæ Crucis de Auellana, habeatur lector, qui logicam doceat, & alius, vel idem, qui ſacram ſcripturam legat, iuxta decreta ſacri Concilij Tridentini.*

Quo-

Digitized by Google

Quoniam vero ſine libris, impoſſibile eſt ſtudijs operam dare, præcipiunt dictorum Monaſteriorum præfectis, vt quantocius Bibliotecam in ſuo Monaſterio, quiſque erigat, cum ijs libris, qui neceſſarij cenſebuntur, & eius cura vni particulari de mandetur, ſine cuius licentia, vel Prælati nullus ingredi in eam poſſit, niſi iuuenes illi ſtudentes. Quibus etiam Abbas vnum ex ſenioribus preficiet, qui eos intra religioſorum limites contineat, ne forte ſtudiorum occaſione diſſoluantur. Neque vero hoc in loco tacendum eſt, quod quibuſdam non ſuffragatur contra nos, vt videtur eis, Diui Hieronymi ſententia in ſacris Canonibus, Cau. xvi. quæſt. prima, cap. Monachus, vbi dicitur, Monachum non docentis, ſed plangentis officium habere: cum ſanctiſſimus iſte Doctor eo in loco de ijs loquatur Monachis, qui ſiluas incolebant, nec ſacris vt plurimum erant initiati. At qui ſacerdotes, qui modo vrbes incolunt, rem ſacram faciunt, peccatorum Confeſſiones audiunt, & à multis ſæpe conſilia pro animarum ſalute petuntur; quis vnquam ſanæ mentis dicat non debere eſſe in lege ſacra peritos, & Doctos? Adde his, quod illi, de quibus ſacer, ille doctor loquitur otium aliter vitare poterant, labori manuum, & agrorum culturæ incumbendo, quod noſtræ tempeſtatis Monachis minime par eſt. Et quis rogo, fuit Hieronymus? nonne, & ipſe Monachus? Quis obſecro Baſilius? Quiſue Gregorius? nonne omnes Monachi? & tamen ſuis doctrinis, Chriſti Eccleſiam plurimum illuſtrarunt. Obmuteſcant igitur illi omnes, qui hæc obijciunt. Cæterum eo res noſtræ deuenerunt, vt ſi non

reparentur ſacris ſtudijs, religionem omnem perire neceſſe ſit. Refriguit ſiquidem charitas, & Chriſti amor; deuotioque vtplurimum à Monaſterijs exulat, & niſi lectione ſacrorum librorum, & orationibus reuocetur, actum eſt de nobis. Eia igitur, viri Camaldulenſes, ocium omne procul abijcientes, erigite mentes, tollite animos, & talem literis operam impendite, vt non amplius numerus, & fruges conſumere nati, paſſim vocitemini. In mentem veniat Generalis Ambroſii, viri eruditiſſimi, exemplum, qui noſtram tam inſigniter decorauit Religionem, nunquam non vſque ad ſydera tollendum. Subeant Petri Candidi, Delfini, Iuſtiniani, & tot aliorum doctiſſimorum Patrum monumenta, nunquam è bonorum memoria peritura. Illud ſemper præ oculis ſit, bonarum literarum ſtudia, Religiones, ne dum in ſuo candore ſeruaſſe, verum etiam plurimum extuliſſe. Iis inuigilate, hęc ſectamini, ab ijs ne ſeparemini. Hic, nempe in ſtudio literarum, Deum cognoſcetis, eius bonitatem, ſapientiam, maieſtatem; ac perinde feruentius amabitis: veſtram ſic clarius miſeriam humanam intuebimini, imbecillitatem, indigentiam. Voſque hic eſſe exules, ac cælum vobis patriam, longe melius, ſtudendo ſacris paginis, cognoſcentes, ingemiſcere, ac etiam num Monachi officium explere haud difficulter poteritis, ſed iam ſatis de ijs dictum eſt. Vt autem eo iam redeat, vnde noſtra diſceſſit oratio; ſacriſta, de quo iam dictum eſt ſupra, eligatur de numero ſacerdotum: eiuſque munus ſit in primis, Diuini operis horas, die, noctuque ſecundum regulam, & conſtitutiones

ſigni-

Digitized by Google

ſignificare; debitoque ſpatio, & congruis interuallis campanam pulſare: Eccleſiam, ſacrarium, Capitulum, ſacrata vaſa, & ſacras veſtes, altariumque ornamenta, & vniuerſam Eccleſiæ ſuppellectilem mundam, integram ſemper cuſtodire: lampades accenſas continue conſeruare: Candelas Altaribus apponere: Eccleſiam & altaria, quando ornanda ſunt (ſubſacriſtis auxiliantibus, vel Nouitijs) ornare; & quando auferenda ſunt ab eis ornamenta, auferre, & ſuis queque locis omnia reponere: Eccleſiam claudere, & aperire: hoſtias facere, & cum Abbate de mutationibus Diuinorum Officiorum, & de celebrandis Miſſis tractare: librorum omnium ad Diuina peragenda deputatorum, curam gerere: eoſque in quibus ad Nocturnas vigilias Lectiones legendæ ſunt, in Choro præparare, & ipſas lectiones, nec non Euangeliam, poſt Te Deum laudamus, *per legendum, vel cantandum inuenire, ac ſignare, vt non opus ſit, dum Diuinum celebratur officium, hæc inquirere. Quæ omnia, vt melius poſſit adimplere Sacriſta, dentur ei, ſi maior erit Congregatio, coadiutores videlicet, iuuenis, qui non ſit ſub cura Magiſtri, & conuerſus ad viliora illius obedientiæ ſeruitia peragenda. Memineritque ipſe ſacriſta, quanta, & fides & munditia, & diligentia eum deceat, qui ſemper habet ſacra tractare.*

DE

DE OPERE MANVVM quotidiano.

CAP. XLVIII.

OCioſitas inimica eſt animæ. Et ideo certis temporibus occupari debent fratres in labore manuum, &c.

CVm occupationes Monachorum noſtris hiſce temporibus, multo plures exiſtant, quam vnquam fuerint, tum circa Diuina officia perſoluenda, tum circa alia, difficile viſum eſt Patribus poſſe ad vnguem Monachos hoc Capitulum Regulæ ſeruare: præſertim cum in hyeme vix tempus ad ipſas horas Canonicas perſoluendas, & alia neceſſaria per agẽda, ſufficiat. Nihilominus, vt quo ad fieri poteſt, ſeruetur, præcipiunt quod medium illud tempus quod intercedet inter horam vnam Canonicam, & aliam, fratres ſtudeant vtiliter expẽdere, vel in aliqua obedientia, vel lectione, aut oratione, ſecundum quod ętatati, gradu, & cuilibet conditioni conuenerit.

Sic enim, & antiqui noſtri Patres factitabant. Inter quos alij ſtudijs vacabant, alij vero, minus ſtudijs apti, diuerſis manuum exercitijs operã dabant vel pingendo tabulas, & parietes ad honorem Dei ac ſanctorum; vel acu ſacras veſtes miro artificio elaborando: vel codices cantus plani pro Choro nitide, & ęqualiter ſcribendo, & miniando, vel libros per vtiles ad poſterorũ cõmodum ingenioſe ędẽdo, vti eſt

vide-

videre in pluribus noſtræ Congregationis Monaſterijs. Vbi dicitur in Regula, Poſt ſextam autem, ſurgentes à menſa, &c. *Diſpenſant Patres cum fratribus, vt poſſint à prandio, per dimidium horæ, animi gratia, per viridarium, aut aliquam aliam Monaſterij partem in qua non ſit perpetuum ſilentium, de ambulando ſimul, de rebus ſanctis, aut literis colloqui. At vero à Dominica palmarum vſque ad feſtum Sanctæ Crucis Septembris, tranſacta hora, poſt primam menſam, pulſetur campanula ad dormitionem: & tum vbique locorum Monaſterij vſque ad nonam, ſilentium ſeruetur, maxime vero vbi fratres quieſcunt. Poſt dormitionem, facto ſigno, dicatur Nona, & reliquum temporis ab officio, dormitione, & menſa, lectionibus, collationibus, ſtudijs, & orationibus expendatur. Conuerſi vero manibus laborando, ocium veluti hoſtem pernicioſiſſimum, ſemper inſectentur. Cum quippiam agitur ad quod plures conueniant, vt puta, cum fit panis, & huiuſmodi, præcipiunt Patres, vt ſemper aliquid ſpirituale ibi legatur. Vbi item in Regula dicitur: Neque frater ad fratrem iungatur, horis incompetentibus, declarant Patres horas incompetentes eſſe, horas Officij Diuini, ſilentij, Menſarum: Horas noctium, & Gymnaſii, reſpectu ſtudentium: quoniam talibus horis huiuſmodi exercitijs vacari debet.*

Qui autem tempore diurnæ dormitionis, quieſcere nolunt, caueant omnino, dum alicui rei ſtudent in cella, ne aliquo rumore, vel ſtrepitu quieſcentibus ſint moleſti. Nam ſunt aliqui (vt eſt in heremi noſtræ

ſtræ conſtitutionibus) qui in cella commorantes, tota die, quaſi quodam Dęmonis impulſu, vagationiſque ſpiritu agitati, nunquam eodem loco perſiſtere poſſunt. Sed magno cum ſtrepitu varia opera, eadem hora, incipere, & dimittere ſolent: Quod ſane vagationis vitium, & inſtabilitatis, miſerrimum eſt, & nimis deteſtabile. Studeant igitur Monachi, in cella conſiſtentes, in eodem loco, in eodem opere ſtabiliter, quantum res expoſtulat, perſiſtere, & non faciliter tędio cedentes de loco ad locum, de opere ad opus, tranſire, Similiter extra cellam non facile diſcurrant Monachi, ne exterioris hominis grauitas, & animæ puritas corrumpatur. Nouerint etiam, quod ſicut quieto, & ſtabilitatis ſtudioſo Monacho; cella, & ſilentium, tutiſſimum, ac ſuauiſſimum ab omnibus ſeculi aſtibus, & tentationum incendijs, refugium præbet: & tanquam portionem exhibet delitiarum Paradiſi: Ita inquieto, & inſtabili, cella inſtar carceris, & viuentis ſepulturę, & tormentarię officinę efficitur, & afflictionum maximam exhibet occaſionem.

In omnibus igitur, & per omnia, quam maximè fieri poteſt, ſtudeat Abbas, vt ſeruentur in ſuo Monaſterio, quæ hoc ſupradicto Capitulo continentur, eſt enim omni ex parte multa conſideratione dignum ſicuti etiam eſt, quod in hac materia ſcribit Hierony. ad ruſticum Monachum, & habetur in capit. Nunquam de Conſecr. Diſtinct. 5.

DE

DE QVADRAGESIMAE obſeruatione.

CAP. XII.

LIcet omni tempore vita Monachi Quadrageſimæ debeat obſeruationem habere, &c.

ADeo clarum eſt præſcriptum Capitulum Regulæ, quod præmanibus habemus, vt non ſit opus aliqua alia declaratione: immo tanta dignum obſeruatione, & animaduerſione, vt amplius dici non poſſit. Quamobrem viſum eſt Patribus ſolummodo hortari fratres ad eiuſdem obſeruantiam. Sint itaque nobis cordi præcepta, monitiones, hortamenta, & quęcunque alia proponit nobis in hoc Capitulo Beatiſſimus Pater. Vltra vero ea quę quiſque ſponte ſua fecerit, debeat Prælatus quilibet in ſuo Monaſterio prima feria ſecunda quadrageſimæ (iuxta veterum laudabilem conſuetudinem) iniungere ſingulis fratribus in capi. Pſalterium; præcipiens, vt quolibet die ſaltem vigintiquinque Pſalmos legat in remiſſionem omnium negligentiarum totius illius anni elapſi. Quadrageſimam, quantum ad abſtinentiam ciborum, inchoandam eſſe declarant immediate poſt Dominicam quinquageſimæ. Aduentus vero incipit in Dominica, quæ proximior eſt feſtiuitati beati Andreæ Apoſtoli, quod ſane tempus aduentus ieiunijs tranſigendum eſſe volunt, non ſecus ac illud quadrageſi-

gesi-

geſimæ. Vbi dicitur quod omni tempore vita Monachi, quadrageſimæ deberet obſeruationem habere. Patres monuiſſe volunt ſuos Monachos, quemadmodum innuit etiam ſuperius diuus Pater, illud eſſe veriſſimum, quod notat Ioannes Griſoſt. in Homilia, & habetur, decretorum tertia parte de conſecr. diſtin. 5. videlicet. Nihil ſic eſſe iucundum, ſicut cibus bene digeſtus, aut decoctus, nihil ſic ſalutem, nihil ſic ſenſuum acumen iuuare, nihil ſic ægritudinem fugare, ſicut moderata refectio. Sufficientia quippe cum nutrimento, & ſoſpitatem ſimul procreat, & voluptatem. Abundantia vero morbum facit, & moleſtias ingerit, & ægritudines generat. Legimus quoſdam (inquit Hieronymus eadem diſtin.) morbo articulari, & podagrę humoribus laborantes, proſcriptione bonorum, ad ſimplicem menſuram, & pauperes cibos redactos, conualuiſſe.

DE FRATRIBVS, QVI longe ab oratio laborant aut in via ſunt.

CAP. L.

FRatres qui omnino longe ſunt in labore, non poſſunt occurrere hora competenti ad oratorium, &c.

NE forte aliqui in animum inducerent ſuum, Diuina officia, cum hactenus narratis ceremonijs in choro dumtaxat eſſe perſoluenda, & nō extra:

Prçcipiunt Patres, huius Capituli occaſione, vt Monachi noſtræ Congregationis; vbique locorum ſe inuenerint, aut fuerint, teneantur Canonicas Horas deuote perſoluere, cum debitis pauſis, & inclinationibus: cum vndique Diuinæ aures exaudiat, & ſumma Maieſtas nullum non repleat locum; quinimo vbique ſit per eſſentiam, præſentiam, ac poteſtatem. Quoniam vero ſacrę imagines plurimum conferunt ad erigendum animum, ac mentem in ipſum Deum, ac Diuos; præſcripti Patres volunt, vt in omnibus ac ſingulis noſtrorum Monaſteriorum, membris curent Prælati erigere oratoria; vbi non ſolum celebrari Diuina officia poſſint, verum etiam res ſacras fieri, cum non deceat Monachum, vel diem vnam abſque auditione Miſſæ tranſire. Adde vero, quod huiuſmodi oratoria non mediocri erunt ſolatio ſpiritualiÿs, qui vel ad huiuſmodi hoſpitia, animi gratia, aliquando declinabunt, vel ob Monaſterÿ negocia interdum ibi moram, per aliquot dies, trahere cogentur.

DE FRATRIBVS QVI non ſatis longè proficiſcuntur.

CAP. LI.

FRatres, qui pro quouis reſponſo proficiſcuntur, & ea die ſperant reuerti ad Monaſterium, non prẹſumant foris manducare, etiamſi à quouis rogentur, niſi forte eis ab Abbate ſuo præcipiatur. Quod ſi aliter fecerint, excommunicentur.

Quo-

QVoniam vero multoties accidere ſolet, vt Monachi extra Monaſterium ad aliquem locum, non noſtri ordinis vadant, non tamen ita remotum, quin eodem die ad domos proprias reuerti poſſint, ſi velint: Idcirco virtute huius regulæ Capituli, mandant Patres, vt nullus, qui hac intentione reuertendi domum eodem die, ad aliquem locum perexerit, audeat vllo pacto extra Monaſterium comedere, præſertim in domibus ſecularium: ſed antequam pedem extra limitem ponat accipiat, ſi non ſit dies ieiunij præcepti, ientaculum: deinde veſperi domum cœnaturus, reuertatur. Si vero ſit dies ieiunij, vel differat negocium ad alium diem, vel ieiunus vadat, & ieiunus domum reuertatur. Et hoc regulariter intelligi, & ſeruari volunt. Si quidem in caſu aliquo neceſſitatis, non ſolum apud Religioſos, & affines, verum etiam in ipſis diuerſorijs comedere citra noxam licebit. A carnium nihilominus eſu, niſi maxima vrgente neceſſitate, ſemper abſtinebimus tam intus, quam extra, vti iam dictum eſt, & qui ſecus fecerint grauius puniantur.

DE ORATORIO MOnaſterij.

CAP. LII.

ORatorium hoc ſit, quod dicitur, nec ibi quicquam aliud geratur, aut condatur, &c.

DOmini noſtri ſententiam, qua dicitur, Domus mea, Domus orationis vocabitur, præ oculis habens Sanctiſſimus Benedictus, pręcipit in hoc Capitulo. In oratorijs noſtris nihil penitus aliud fieri: niſi ad quod inſtituta eſſe noſcuntur. Quare ſub grauibus pœnis mandant & ipſi Patres, ne Prælati vllo pacto permittant in Eccleſiis noſtris quippiam fieri, quod ſit à diuino cultu alienum: caueantque ne in eis vllæ res prophanæ ſeruandę deponantur: vel collocutiones rerum impertinentium habeantur: ſed celebratis Canonicis horis, noſtræ Eccleſię ſęcularibus claudantur: ab hora nimirum ſexta, vſque ad veſperas: & decantatis veſperis vſque ad Completorium, niſi forte in feſtis pręcipuis, in quibus per totum diem fit populorũ concurſus. Porta vero clauſtri interioris, quæ ducit in ipſam Eccleſiam, ſemper Monachis pateat, à dictis Matutinis vſque ad ſolis occaſum vt ſi qui forte priuatim orare voluerint, poſſint. Caueant tamen à ſtrepitu labiorum, & huiuſmodi, ne alijs ſint impedimento. Cęterum non in Eccleſiis tantum noſtris, quæ dicta ſunt, obſeruari volunt: ſed in ijs omnibus clauſtri partibus, vt dictum eſt, quę eiuſdem Eccleſię parietibus hęrent, perpetuum mandant ſeruari ſilentium. Itaque nulli omnino licebit tam in Eccleſia, quam dictis clauſtris quippiam loqui, niſi forte aliquando ſilenter, & oratione imperfecta. Specialiter vero de Eccleſiis noſtris ſeu oratorijs, extra vrbes ſitis, mandant Patres, ne permittant ſub grauibus pœnis Prelati, in eis reponi fruges, aut paleę, vel ligna, & huiuſmodi; quemadmodum plerumque fieri ſolet

Digitized by Google

ab agricolis; ſed ea veneratione colantur, quę decet loca Deo ſacra. Et ſi quę Eccleſię ruinam minentur, quantocius reſarciantur, & quę collapſa ſunt, reſtituantur, & reſtituta, munda teneantur. Quandoquidem domos Dei ſanctitudo decet, ac munditia.

DE HOSPITIBVS SVſcipiendis.

CAP. LIII.

OMnes ſuperuenientes hoſpites, tanquam Chriſtus ſuſcipiantur, quia, &c.

QVoniam inter opera Miſericordię Hoſpitalitas plurimum ſacris paginis commendatur, dum narrant Sanctiſſimos Patriarchas plerumque Angelos hoſpitio recepiſſe; ea propter diſtricte Patres præcipiunt, vt Capitulum hoc regulę inuiolabiliter ab omnibus noſtrę Congregationis Monaſterijs, & Monachis obſeruetur: quodque hoſpites omnes debita charitate, & honore excipiantur, cum in ſingulis indubitanter ipſe Chriſtus recipiatur. Statim itaque vt Monachus hoſpes aduenerit (vt prius de Monachis loquamur) ducatur ab hoſtiario domus in Eccleſiam; Interimq; vocetur campanulę ſigno, aut ab altero hoſtiariorum, Abbas, vel alius vice ſui. Qui veniens, & ipſe in Eccleſiam, ordine breui facta oratione, hoſpitem detecto capite fraterne amplexetur:

Digitized by Google

xetur: ac ſubinde in eam cameram hoſpitalitatis ducat, quæ eius gradui, ac virtuti conueniet. Poſtremo de omnibus ſibi neceſſarijs, pro Monaſterij facultate, prouideatur. Quod ſi Abbas hoſpiti, antequam ad Eccleſiam venerit, obuiauerit: primum ad pacis amplexum eum recipiet, deinde ad Eccleſiam ducet, poſtremo ad cubiculum.

Sciendum vero hic eſt, quod inter hoſpites ſic excipiendos, non computamus Monachos domus, qui vel ad aliquod membrum eiuſdem domus morantur, vel ob aliquod negocium, per aliquot dies, extra Monaſterium manſerunt (hi enim reuertentes tantummodo accedere debent ad Prælatum pro benedictione, moxque ad cellas proprias ſe recipere viſitata nihilominus prius Eccleſia) ſed loquimur de ijs Monachis, qui raro, & ex alieno Monaſterio, ac de longe aduenîunt, nec ſunt de familia, & alteri Abbati ſubijciuntur. Neque vero Abbati indignum videatur huiuſmodi hoſpites, eis occurrendo, benigne excipere, ſiue Præſules etiam ipſi extiterint, ſiue priuati, quoniam non eos tantum puros homines excipit, ſed Chriſtum omnium Dominũ, qui nos pauperculos è cælis in terram deſcendens, inuiſere dignatus eſt, & tanquam ſeruus, & qui miniſtrat, inter nos exiſtere. Cærimoniam item illam abluendi hoſpitibus pedes (licet non ita ſolemnem) nullo pacto omittant, qui hoſpitibus recipiendis præſunt; maximè ſi pedeſtres venerunt. Cæterum dum in regula dicitur quod hoſpites Abbatis aduentum ad portam Monaſterij præſtolari debent: intelligendum id eſſe, declararunt Patres, de Hoſpitibus ſæcularibus, aut

Reli-

Religioſis aliorum ordinum; minime vero de hoſpitibus noſtræ Congregationis. Tempore ſi quidem Diui Patris Benedicti vnum quodque Monaſterium Congregationem conſtituebat, neque inde Monachis exire licebat, niſi ob extremam aliquam neceſſitatem, aut agri colendi gratia. Quare de laicis hoſpitibus aut præsbyteribus ſecularibus ferme ſemper eſt ſermo. Quandoquidem Monaſteria omnia, ea tempeſtate viatorum omnium receptaculum erant; vti etiam noſtris temporibus eſt Hoſpitium Heremi noſtræ Camaldulenſis. Recepto itaque hoſpite per benigne à Prælato, vt dictum eſt, & facta Hora Cœnæ, aquam ei ad abluendas manus Prælatus infundat, & Benedicta Menſa diſcumbat. Incœpta interim lectione ſacra, poſt breuem periodum, ipſi comedere incipiant, facto ſigno à Prælato: ſed ſequatur nihilominus lectio, quouſque denuo Prelatus ſignum faciat quieſcendi, poſt aduentum vero hoſpitis, & ante Cœnam, qui voluerint, poſſint huiuſmodi hoſpitem viſitare in propria Camera. Poſtquam primam ſalutationem, non liceat iuuenibus, non ſacerdotibus, vllo pacto, ſe cum huiuſmodi hoſpitibus ſociare, ſine expreſſa licentia Prælati, ſub pœna ieiunandi in terra pane, & aqua. Prælatus tamen ſocium tali hoſpiti tribuat, qui eum comitetur, illi adſiſtat, eumque de cunctis neceſſarijs prouideat.

Nullus hoſpes (excepto Patre Generali, qui maior eſt omnibus) ex itinere veniens, audeat Domum hoſpitalitatis intrare, aut veſtes ſibi itinerarias detrahere, niſi primum, viſitata Eccleſia, Benedictionem à Prælato domus acceperit. Imo vero lauda-

Digitized by Google

bile eſſet, vt etiam ipſe Pater Reuerendiſſimus quemadmodum nonnullæ aliæ Religiones bene inſtitutæ obſeruant) de itinere veniens, non ante domum ſibi præparatam, ingrederetur, niſi poſt ſolemnem benedictionem acceptam in Eccleſia cum orationibus proprijs.

Prælati, vti mandatur in Regula ſemper, & vbique hoſpites comitentur, & cum illis comedant, frãgendo ſi opus fuerit, ieiunium, niſi forte eſſet ab Eccleſia præceptum. Verum ad maiorem diſciplinę regularis obſeruantiam, ordinarunt præſcripti Patres vt aduenientes Monachi, quacumque dignitate præfulgeant, etiam R. P. Generalis, tranſactis duobus diebus, communem vitam, & refectorium ſequi teneantur: & chorum, non ſecus, ac ſi de eodem eſſent Monaſterio; niſi forte infirmi, aut debiles eſſent, vel maioribus (quod ad chorum) detenti negocijs. Hoſpites item extra Monaſterium egredi non præſumant, niſi facta ſibi prius facultate à Prælato loci illius, qui etiam ſocium eis aſſignare, & Benedictionem tribuere debet. Hæc vero intelligenda ſunt de hoſpitibus Religioſis, ſiue noſtræ fuerint, ſiue alterius Congregationis: Circa quos volunt Prælatos etiam benignus agere, vti regula mandat. Seruetur quoque conſuetudo illa laudabilis, ac in noſtro ordine peruetuſtata: nempe quod ſacerdotes aduenæ, ſacerdotibus noſtrorum Monaſteriorum, in noſtris domibus præferantur: Diacones ſimiliter extranei, noſtros Diacones antecedant; & ſic de alijs gradibus. Id enim congruum eſſe videtur, vt honore aduenas intra noſtros limites præueniamus.

Quan-

Digitized by Google

Quantum vero ad Hoſpites ſeculares, ſimiliter charitate recipiantur, maxime vero pauperes, quoniam in illis magis Chriſtus pauper ſuſcipitur. At non introducantur in Monaſterium, niſi forte intra primam veſtibuli partem, ſi non prius aduentus eorum Prælato ſignificetur. Qui Prelatus cum illis comedere teneatur, ſi alicuius conſiderationis perſonæ fuerint; ſin autem mittat cum eis aliquem ex ſenioribus, moribus, & doctrina præcellentem. Nullus vero, Cuiuſuis rei pretextu, vltra tres dies in noſtris Monaſterijs detineatur, niſi forte ob negocium aliquod Monaſterij, aut ob vrgentem aliquam necesſitatem: & dum ibi morantur remotius à Monachorum habitatione hoſpitentur, ne forte illi à nobis, vel nos ab illis incommodum aliquod patiamur. Ad longum vero tempus nemo in domibus noſtris, nec ob mercedem aliquam, vel ſpem recipiatur, cuiuſcumque conditionis, vel gradus immo nec etiam commiſſi niſi habeant habitum; & de expreſſa licentia Patris Generalis, aut viſitatorum, in ſcriptis habita. Quod ſi quis Prælatus fecerit contra, grauius puniatur. Id enim fit, ne Monachorum pax perturbetur. Et re vera, nil magis diſſonum videtur Monachis, quam cum laicis diuturnam trahere moram, etiam ſi ſint familiares.

Strictiſſime etiam vetant, ne quis audeat Mulieres cuiuſcumque Gradus, ætatis, conditionis, aut dignitatis, intra ſepta Monaſteriorum noſtrorum, ſeu clauſuram introducere vllo pacto, ſub pœna excommunicationis, prout in Bulla Sanctiſſimi Domini N. Pij Quinti latius tractatur.

Ad

Ad curam vero hoſpitum tales à Prælato præfi-ciantur, qui ſint idonei exemplo, morum grauitate, ſermoniſque modeſtia, eos ædificare: eorumque munus ſit cum omni ſolicitudine, & charitate, aquam lauandis pedibus, corporalem refectionem, ignem, cellam, menſamque hoſpitibus præparare, iiſdem in omnibus ſollicite, & diligenter miniſtrare, & omnia, quæ circa hoc eis iuſſerit Prælatus, implere. Meminerint etiam ipſi hoſpitarij æque pauperes bene tractare: ſcientes, quod maiorem à Domino recipiēt mercedem, qui pauperes præcipue commendare curauit; quandiu (inquiens) vni de his minimis feciſtis, mihi feciſtis. Quid enim turpius, obſecro, apud Chriſti ſeruos, quam id quod Beatus Iacobus in ſua Canonica in nonnullis deprehendit, qui intrantem in conuentum eorum diuitem, honorifice excipiebant, pauperem vero non ita. Qui demum hoſpitibus inſeruient, cauebunt ne omnino quid ab eis, etiam ſponte oblatum, accipiant, maxime vero pecuniam; & qui contrafecerint; quindecim diebus in cella, clauſi maneant, & tribus diebus in pane, & aqua ieiunent. Quoniam autem in ſermonem de ablutione pedum incidimus, non ab re fore arbitrantur Patres, hoc loco apponere, quod in ſacræ noſtræ Heremi Cōſtitutionibus capite XXVI. habetur. Si pedes inquiūt, abluere voluerint Heremitæ (cur non idem & Monachi?) illud diligenter attendant, vt hoc quoque omni religioſa honeſtate faciant, nunquam altius, quam opus ſit ſe diſcooperiant, neque ſe mollius tangant. Ne vero in huiuſmodi carnis attrectationem aliqua excitetur libidinis titillatio; ſemper cum de-

des

des lauare inceperint, pœnitentiales quos diximus Pſalmos ſimul dicere incipiant; qui vero eos memoriter non tenuerint: aut alios pſalmos dicant: aut orationem Dominicam tandiu repetant quouſque ablutionem perfecerint.

SI DEBEAT MOMACHVS Literas, vel eulogia ſuſcipere.

CAP. LIV.

NVllatenus liceat Monacho nec à parentibus ſuis, nec à quoquam hominum, &c.

TAmetſi quæ modo dicentur, alibi incidenter dicta ſint, non erit ab re, eadem in præſentiarum tanquam in loco proprio, breuiter ac perfunctorie repetere. Nulli ergo, vt hic regula monet, liceat literas, vel munuſcula mittere alicui, vel recipere ab aliquo, ſine expreſſa licentia. Immo nec nuncios mittere liceat; nec rem quampiam, quamuis minimam, vel ſibi conceſſam, alicui donare abſque dicta licentia. Non valeant etiam inter ſe Monachi, præſertim iuuenes, libros, vel res alias, etiam minimas, commutare ſine prædicta Prælatorum ſuorum licētia, vt ſupra diximus. Vt autem Capitulum hoc plenius obſeruetur, præcipiunt hoſtiario, vt literas omnes, quæ ad manus ſuas deuenerint, eas, non Monacho cui directæ ſunt, ſed Prælato prius preſentet,

ſub

ſub pœna toties, quoties id facere omiſſerit, abſtinendi per triduum à vino. Similiter fratres, qui ex itinere veniunt, literas omnes Prælato præſentare teneantur.

Summopere vero cauendum omnibus eſſe denunciant, ne Mulieribus cuiuſuis conditionis, vel Gradus (matre, & ſororibus exceptis) literas vel munuſcula quæcumque mittere præſumant: vel ad eos ab eis tranſmiſſa, recipere. Hæc etenim mulierum literę vel munuſcula, per ſacros Canones Religioſis prohibita ſunt; & quam veriſſime incentiua libidinis eſſe comperiuntur. Id verò cum de cæteri omnibus mulieribus obſeruandum diligenter ſit, de ſanctimonialibus diligentiſſime eſt cuſtodiendum, ſiue noſtri Camaldulenſis, ſiue alterius ordinis ſint: vt nulla omnino Monachis cum eis intercedat, neque per literas, neque per nuntia, familiaritas. Et enim (inquit ille) cautiſſime ſunt omnia concupiſcentiæ irritamēta declinanda, ne paruo aliquo fomite, magnus libidinis ęſtus intra præcordiorum aridas cogitationes inſurgat. Et qui contrafecerit ad arbitrium Patris Generalis, grauius puniatur.

DE VESTIMENTIS VEL calceamentis fratrum.

CAP. LV.

VEſtimenta fratribus ſecundum locorum qualitatem vbi habitant, &c.

In-

INter alia, quę hodie non parum indigent declaratione, & quę maxime opus habent reformatione, iuxta regulam, veſtes principem obtinent locum; cum res iam collapſa ſit, ac multum ab antiquo noſtrorum Patrum inſtituto diuerſa. Itaque ſanxerunt patres, atque inuiolabiliter obſeruari volunt quęcumque modo circa veſtimentorum qualitates ſubijciemus.

Primum igitur omnium, quod ad colorem, veſtes noſtræ omnes, tam intus, quam extra, albæ erunt. Et ſi namque Beatiſſimus Pater Benedictus hoc loco aſſerat, non eſſe curandum, cuius ſint veſtimenta noſtra coloris: & ipſum pro conſtanti habeatur, nigro vſum fuiſſe colore. Nos tamen antiquam Quingentorum, & quinquaginta annorum (ob reuelationem Diuo Patri Romualdo factam) ſequentes conſuetudinem; non niſi candido vtemur colore. Nulli itaque deinceps liceat, aliquo alio vti colore, etiam occulte, ſub pœna priuationis vocis actiuæ, & paſſiuæ, per biennium. Vt autem quorumdam Monachorum; qui nimis molles, atque delicati videntur abuſui occurratur, & iam tandem terminus aliquis eorum ſenſualitati ponatur: declarant Patres, Cucullas, quæ principalem inter veſtimenta noſtra, ac nobiliorem locum tenent, fieri debere ex rudioribus, ac vilioribus pannis, quæ in prouincijs, & locis, in quibus habitamus, inueniuntur: dummodo eius meminerint Prouerbij, quod qui magis expēdūt, minus expendunt: & quod non amplius moramur in ſolitudine, ſed in vrbibus. Quod ad ſargias duplas flādrēſes, quæ vulgo ſcota vocantur (fortaſſe .n. ex inſula

ſcotia

ſcotia efferebantur) & ſi videantur aliquanto delicatiores, quam Monachos deceat: tamen quia ſunt durabiliores, & eis complures aliæ Religiones, rectæ inſtitutæ, vtuntur: permittũt Patres, quod Prelati ſuos Monachos ex eiſdem veſtire valeant, & earum vſum in noſtra Congregatione admittunt.

Circa formam cucullæ, quo ad longitudinem, ex parte anteriori, vſque ad collum pedis deſcendant, ex parte vero poſteriori terram ferme radant. Quo ad latitudinem, qui eas ex ſcoto conficiunt, auferant ab ambobus telis Principalibus, tertium latitudinis; pro habitu vno ſeu ſcapulari conficiendo; ita vt cuculla ipſa pauciſſimas habeat rugas ſiue plicas. Primæ iuncturæ ad humerum pertingant, reliquæ vero non excedant medium manicæ. Ipſæ autem cucullarum manicæ ſint longæ vltra manum extenſam per dimidium brachij: latæ vero quantum eſt ipſa ſcoti latitudo plicata. Quod ſi poſt harum publicationem quis repertus fuerit feciſſe ſibi cucullam alterius menſuræ, vel pluribus cum plicis, quam poſſint duo tertia latitudinis ſcoti facere, cuiuſque generis panni ſint; priuetur, vltra amiſſionem prędictæ cucullæ, voce tam actiua, quam paſſiua, per ſex menſes: Prælatus vero qui id ſcienter permiſerit, in proximo futuro Capitulo ad electionem Deffinitorum, vtraque ſit voce priuatus. Habitus ſiue ſcapularia non excedant in latitudine tertium latitudinis ipſius ſcoti, & caputia ſint omnia æqualia, tam cucullarum, quam habituum iuxta formam ab ipſius Patribus Deffinitoribus præfixam, cuius exẽplar quilibet Prælatus in ſuo Monaſterio habere tenea-

teneatur. Qui vero huic Conſtitutioni contrafecerit, aut caputia ipſa ſeiuncta à cuculla, vel habitu portauerit grauius ad arbitrium Prælati puniatur. Tunicæ etiam ex parte anteriori, vſque ad Collum pedis pertingant, à Parte vero poſteriori, paucis admodum rugis terram radant. Prima iunctura ad humerum pertingat, ſecunda ad manicam, nec ſupra. Ipſa vero Tunicæ manica, quo ad longitudinem, ad extremitatem digitorum attingat, quo vero ad latitudinem, tantæ ſit capacitatis, vt ambos pugillos recipere valeat, nec amplius. Et qui huic Conſtitutioni contrafecerint tunicas ipſas amittant. Non habeant preterea Monachi noſtræ Congregationis, etiam Prælati, amplius, quam duas cucullas, ac binas Tunicas: & ſi quis plures habuerit auferantur ab eo, per Prælatos, ac Communitati applicentur. Cętera omnia veſtimenta, in omnibus ſimplicitatem redoleant, & fiant ſecundum antiquas conſuetudines, ſine globulis, & occellis, ſeu vncinulis, & orbiculis; & nihil ſeculare omnino ſapientes. Caligę ſimiliter, ac perizomata, ſeu femoralia, nec minimum quid ſapiant ſenſualitatis, aut conformitatis cum ſęculo: nec ex alio, quam ex lana, & lino, vllo pacto, ſub grauiori pœna fiant: quamquam perizomata ſatius foret, non niſi cum ęquitatur illa ferre. Et quoniam ſunt aliqui, quos non pudet pallium cum collari ferre, more ſęcularium, cum globulis ſericeis, & huiuſmodi vanitatibus, præcipiunt hæc omnia ab vſibus noſtris amoueri. Et ſi qui deinceps inuenti fuerint huiuſmodi pallijs vti, vltra amiſſionem eorum, grauius à Prælato puniantur. Mandant

dant

dant Preterea Patres, vt non ſolum, quę dicta ſunt, mira fulgeant ſimplicitate, ſed & reliqua omnia, quæ in vſum noſtrum veniunt, & domi, & foris, dū æquitamus vt ſunt pilei, cothurni, pallium itinerarium, calcaria, pera coriacia, ornamenta equorum, & huiuſmodi: ne ſimus deriſui cernentibus, & noſtram huiuſmodi vanitatibus, dedecoremus Religionem. Galeri noſtri tam palea, quam lanei valorem quatuor iuliorum ſinguli non excedant, nec addantur eis vllo pacto ornamenta ſericea. Vitetur etiam omnis ſuperfluitas, & precioſitas in ſuppellectili: nec liceat alicui Monacho cellam ornare, quocumque panno, niſi forte lineo, viridis coloris, aut cæleſtis, non tamen picto vllatenus. Prælatis tamen quippiam permitti poterit in Cameris, non tamen ſericum vllo pacto, nec etiam in domibus hoſpitum, ſed tantummodo id liceat in Eccleſia, & circa cultum diuinum.

Si quis vero, ob ætatem ſenilem, aut complexionem frigidam, veſte pellicea indigeat, non ei denegetur: verumtamen è pellibus ſilueſtrium animalium, & nobilioribus non fiant, nec permittantur. Et cui tales veſtes pelliceæ tribuuntur, non dentur pro illo anno alia veſtimenta. Accipientes autem noua veſtimenta, videlicet cucullam, vel tunicam: intra octo dies, lota, & munda, omnino reſtituant vetera, ſecundum regulam. Contrafacientes priuentur rebus nouis quouſque reſtituant vetera. Ordinarunt denique ad omnium dictorum maiorem obſeruantiam, vt Prælatus vna cum Decanis Monaſterij, tribus ſaltem vicibus in anno viſitet diligenter omnes cellas

Mona-

Digitized by Google

Monaſterij, & ſi quem inuenerint quippiam habere contra harum conſtitutionum diſpoſitionem, auferatur ab eo, & grauius puniatur. Præcipuè vero puniri acrius volunt, qui ſubuculas, ſeu camiſias lineas habere, vel ferre deprehenſus fuerit: nam laneas tantummodo geſtare debemus, quæ vſque ad medium crurium pertingant. Tunicæ cingi non poſſint, ſub graui pœna, niſi corigeis coriaceis, & habitus non cingatur niſi cingulo laneo, ex pannorum extremitatibus deſumpto. Fratribus, qui intra annum mutantur, prouideat vtrumque Monaſterium à quo, & ad quod, pro rata veſtimentorum, & temporis. Qui fratres non poſſint habere, neque tenere ad vſum ſuum, vltra quatuor tonicellas, & tria ſcapularia, præter illud, quod nocte deferimus. Conuerſis omnibus noſtræ Congregationis loco cucullarum fiant à Prælatis, iuxta veterum conſuetudinem, planetæ, quæ ſint ſupra terram, per quartam partem vnius brachij, & omnino ſine rugis. Quæ quidem planetæ, quoad latitudinem non excedant vllo pacto manus: nec fiant ex dicto ſcoto, vel alia ſargia flandrenſi: ſed ex pannis tantummodo groſſioribus. Omnia autem ſupradicta veſtimenta, vt omnis proprietatis auferatur occaſio, teneantur Prælati dare ſuis Monachis re vera, & in facto, non autem in pecunijs, ſub pœna priuationis actiuæ vocis & paſſiuę per quinquennium.

N DE

DE MENSA ABBATIS.

CAP. LVI.

MEnſa Abbatis cum hoſpitibus & peregrinis ſit ſemper, &c.

EXperientia rerum magiſtra dilucide ſatis oſtendit, quod ibi melius ſacræ Religionis cerimoniæ ac reliqua omnia ad monaſticam vitam ſpectātia, ſeruantur, ac diligentius cuſtodiuntur, vbi Prælati præſentia adeſt. Quapropter ordinarunt Patres, quod nō huius obſtante Capituli doctrina, Prelati noſtræ Congregationis ſtudeant ſemper, & vbique cum ſuis eſſe Monachis, ne dum in choro ſed & in menſa communi, niſi forte ad debitum officij interdum cum hoſpitibus, eos comedere oporteat. Siquidem, & pater carnalis in vna, & eadem cum ſuis filijs menſa comedens non ſolum maiorem erga illos miniſtrat dilectionis affectum, eiſdem cibis cū eis vtens, ſiue bonis, ſiue malis: verum etiam facit, vt modeſtius ſe habeant. Nec obſtat ſi tempore Diui Patris Benedicti ſeorſum ab alijs Abbates comedebant, quoniam id forſan fieri poterat ob hoſpitum multitudinem, vndique aduentantium, aut ob aliquam aliam cauſam, quæ modo non militat. Sed tamen eis vetitum non erat, ſi voluiſſent communem etiam menſam ſequi. Cum hoc itaque Diui Patris Benedicti eſſet permiſſio, non præceptū; nullum erit propterea modo abſurdum, ſi Patres iuſtis de

cau-

Digitized by Google

cauſis hanc tollunt permiſſionem, & volunt Abbatem, quo ad fieri poteſt, menſam communem frequētare. Sic etiam & Chriſtus ſuis cum diſcipulis, fere ſemper cibum ſumebat.

DE ARTIFICIBVS MOnaſterij.

CAP. LVII.

ARtifices ſi ſunt in Monaſterio cũ omni humilitate, & reuerentia faciant ipſas artes, &c.

ET ſi Capitulum hoc nulla videtur egere declaratione, cum pauci admodum Artifices in præſentiarum in noſtris Monaſterijs reperiantur: nihilominus pro illis paucis, qui adſunt, ſtatuerunt Patres, quod in omnibus, præſcriptum Capitulum obſeruetur, vt omnis ſuperbiæ occaſio tollatur. Curent præterea huiuſmodi Artifices, vt in venditione ſuorum operum nullam fraudem committant, aut dolum, & res ſuas viliori precio tribuant, quam facerent ſeculares. Hortantur vero Prælatos, ne ſe faciles præbeant in diſpenſatione Chori, aut aliorum exercitiorum ad Diuinum cultum ſpectantium, cum huiuſmodi artificibus, qui Clerici eſſent; niſi forte aliquando iuſtis de cauſis. Vetant præterea, ne aliquis artifex noſtræ Congregationis mittatur ad aliquod operandum in domibus ſecularium, extra Monaſterium, niſi forte interdum vocaretur, & ad

Digitized by Google

horam, vt (exempli gratia) inſtrumentum aliquod in armoniam reduceret, & ex diſſonanti, conſonum redderet, vel quid ſimile ageret. Nihil iidem vendere, aut vllo modo diſtrahere valeant, ſine expreſſa Prælati licentia. Et cum rem aliquam de tali licentia vendiderint, ſtatim afferant precium ad pedes Prælati, iuxta regulæ præceptum. Et ſi indigeat emere aliquid pro vſu ſuarum artium, petant ab ipſo Prælato, & dum accipiunt, humiliter inclinando dicant. Benedictus Deus in donis ſuis, & ſanctus in omnibus operibus ſuis, qui viuit & regnat in ſæcula ſæculorum. Amen. *Quod idem Monachi dicant ſemper pro Gratiarum actione, vbi quid à Prælato ipſo, vel alio Monacho acceperint. Nullus præterea audeat ſub grauiori pœna impreſſioni quippiam tradere, nec ſuum, nec alienum, niſi de licentia Patris Generalis, aut Vicarij Prouinciæ, & vltra hoc de licentia Reuerendorum inquiſitorum, aut ordinarij, iuxta Decreta Sacri Concilij Tridentini.*

Similiter nullus, nec pro ſe, nec pro alijs aliquod ædat, ſeu componat, tam metro, quam ſoluta oratione, in quo quippiam, vel minimum laſciuientis, aut minus Religioſi animi deprehēdi poſſit, aut quæ maledicentiæ vel mordacitatis, aut ſcurrilitatis aliquid contineat, ſub grauioribus pœnis à Prælato iniungendis. Sed magis, qui huiuſmodi Donum à Deo receperunt in rebus ſpiritualibus, ac deuotis id expendant, vel ſaltem in his ſtudijs, quæ poſſint aliquā hominibus vtilitatem afferre, vt ſunt hiſtoriæ, vitæ hominum illuſtrium, opera ad linguas ſpectantia,

&

& huiuſmodi, quemadmodum Hieronymum, Antoninum, & alios multos factitaſſe comperimus. Nullus item venationi, aut aucupationi vacet, cum hæc Religioſis à ſacris Canonibus inhibeantur. Nullus quærat Principibus ſeculi ſe gratum exhibere, ſcurram, vel ioculatorem agens. Nihil enim à Religioſo viro magis alienum eſſe debere videtur. Nullus artibus diuinatorijs, vllo pacto, incumbat, neque ijs facultatibus, quæ à ſacris Canonibus, & decretis interdicuntur, vt ſunt Chiromantia, Geomantia, & huiuſmodi. Nullus item noſtri ordinis Monachus, ſiue tanquam reus, ſiue Actor pro aliquo ſeculari dicat apud iudices vel Magiſtratus cauſam, vllo pacto, nec ſimiliter cuiuſuis hominis, etiam Principis poſſit eſſe negociorum geſtor. Et qui in horum aliquo contrafecerit grauius puniatur. Similiter nõ liceat alicui profeſſo noſtræ Congregationis, publice legere, nec etiam Lectiones audire in aliquo ſtudio Generali; aut alibi, extra Monaſteria noſtra, ſub grauiſſimis pœnis ad arbitrium Patris Generalis, & Viſitatorum.

DE DISCIPLINA SVSCIpiendorum fratrum.

CAP. LVIII.

NOuiter veniat ſi quis ad cõuerſionem, non ei facilis tribuatur ingreſſus, &c.

SI in conficiendis negocijs alicuius momenti, magna vti conuenit ſolertia, & attentione: In hoc vno de quo in præſenti Capitulo agitur, oportet vti maxima, & pluſquam communi. Raro ſiquidem euenit, vt bonæ plantationes, ſi recte fuerint cuſtoditæ, degenerent, ac expectato careant fructu, quemadmodum è contra malę, malos fructus, vtplurimum, etiamſi aliqua diſciplina excultæ fuerint, afferant, & producant. Sed dato etiam, quod hæc regula aliquoties falleret, non propterea eſſe debent in hac parte Præſules ſomniculoſi, ac minus diligentes, in recipiendo ad habitum iuuenes, vndecumque veniētes. Præcipiunt itaque Patres, vt Capitulum hoc Regulæ, cum declarationibus, quas modo ſub inferimus, inuiolabiliter obſeruetur. Primum itaque curabit Prælatus antequam in Monaſterium recipiatur aliquis iuuenis, qui petat habitum, & inter noſtros connumerari; diligenter ſcire cuius ſit filius, cuius famæ fuerint Parentes, cui vacauerit puer vſque ad illum diem, quam ætatem habeat, & vtrum ſit ſanus mente, ac corpore. Et ſi ſuper his bonā retulerint informationē ab his, qui fuerint de hoc interrogati; recipiatur Puer in Monaſterium, vt hoſpes tamen: & in domo hoſpitum ſub cura alicuius ſenioris ad tres, vel quatuor dies teneatur. Quo ſane dierum interſtitio, facile ex ſermonibus eius, ac moribus, & actionibus coniecturari poterit, qualis futurus ſit in habitu Religioſo, & an bono ſpiritu ducatur, nec ne. Quodſi in dicto tempore, bonam de ſe expectationem excitauerit, tum Prælatus de Conſilio ſeniorum, tradat eum Magiſtro Nouitiorum, &

per

Digitized by Google

per menſem adhuc in tirocinio, & habitu laicali probetur, comedens in menſa communi cum alijs, ac chorum frequentans. Tranſacto denique menſe, in quo præponatur ei regula, vt eam bene legat, ac diligenter conſideret: ſi eiuſdem fuerit animi, ac voluntatis, & ſeniores eandem de ipſo ſpem retinuerint: præponatur à Prælato in communi capitulo: & ſi à maiori parte, vltra medietatem, receptus fuerit ſanctæ Religionis habitu induatur, dummodo decimum quintum ſaltem annum attingat. Et ſi Clericus eſſe debet, ita in gramaticalibus ſit inſtructus, vt bene de ipſo, quo ad ſcientiam, ſperari poſſit. Verum ſi in dicto tempore vnius menſis, leuem ſe, ac minus conſtantem præſtiterit, vel parum Religioſe conuerſatus fuerit, vel indicia dederit ſuperbi, ac vitioſi animi, cum pace ad ſuos remittatur. Hi vero qui ſancto induti fuerint habitu, ſub cura diligentis Magiſtri à Prælato tradantur, qui non minus exemplo, quam verbo, & doctrina aptus ſit in via Dei, & inſtitutis Religionis eum ædificare.

Si in anno approbationis, Nouitius aliquis notabile aliquod delictum commiſerit, vel ob incultos ſuos mores, & parum virtuoſam vitam, id commeruerit, Prælatus de conſilio ſeniorum, veſtimenta ſua laicalia, quæ in communi veſtiario, vſque ad profeſſionem aſſeruari debent, illi reddens, domum eum remittat. Qui vero bene ſe geſſerit in tirocinio, poſt annum probationis, prius inter ſeniores, deinde in communi Capitulo coram fratribus à Prælato recipiendus ad Profeſſionem, proponatur. Et poſt vbi magiſter ea, quæ de ipſo habuerit dicere, retulerit,

egrediatur è Capitulo, vt libere, ſi qui aliquid dicere de tali recipiendo voluerint, poſſint. Similiter ſi cognatos aut affines in Capitulo haberet talis recipiendus; foras egrediantur donec qui voluerint aliquid dicere, valeant. Foras inquam, & extra Capitulum egrediatur, etiam ſi ſit ipſe Prælatus. Deinde vota fratrum, ac ſuffragia diſquirantur, & ſi à maiori parte vocalium, vltra medietatem, fuerit receptus, pro Profeſſo habeatur. Deinde octo vel decem diebus elapſis, in Miſſa poſt tertiã à Prælato habitum noſtræ Congregationis verum, nempe cucullam donetur, & Profeſſionem ſuam cum ijs cerimonijs faciat, quæ alibi notatæ ſunt. Quam Profeſſionem declaramus, iuxta Sacri Concilij Tridentini, Decreta, fieri non debere ante ſextum decimum annum completum: & ſi ante fiat; nullam eſſe, ſed irritam & inanem.

Qui vero Profeſſionem fecerit, adhuc (ita præcipiunt Patres) ſub cura Magiſtri, tres alios annos manere debet, ita vt vlli liceat, ante quatuor annos à receptione habitus è tirocinio, quod Nouitiatum dicimus, egredi: niſi forte ob cauſam aliquam vrgentem, & de conſenſu Patrum Deſſinitorum, vel cum, ob ætatem grandeuam, ante illud quadriennium ſacerdos fieret. Nemo vero putet, nos ſacris Regulæ inſtitutionibus contraire, dum Nouitios per menſem dumtaxat in laicali habitu detinemus, & non per annum; quemadmodum tempore Diui Benedicti: quoniam vice vnius actionis, quæ tũ tẽporis fiebat, nimirũ tradendi habitum, & inſimul ad Profeſſionem recipiendi: Nos duas diſtinctas actiones facimus, tradẽ-

do

do primitus habitum, deinde, anno reuoluto, recipiendo ad Profeſſionem. Non enim condecet modo, cum Monaſteria ſint intra vrbes, videre laicum inſimul cum Monachis vitam per annum degere, cum illis pſallere, comedere, pernoctare. Quamobrem ſapienter Patres iam à pluribus annis conſtitutionem illam Regulæ, vt diximus, immutarunt. Profeſſio autem in noſtra Congregatione fiat hoc pacto.

Ego D. talis, de tali loco, promitto ſtabilitatem meam, & cõuerſionem morum meorum, & obedientiam ſecundum regulã Sancti Benedicti, & ſtatuta Camaldulenſis ordinis, in Congregatione ſacræ Heremi, & Sancti Michaelis de Murano, coram Deo, & ſanctis eius, in præſentia Reuerendiſſ. in Chriſto Patris D.D. Talis de tali loco. Abbatis huius Monaſterij, & aliorum Patrum. Anno Domini, &c.

Vt autem de officio Magiſtri Nouitiorum non nihil dicamus, eius partes ſunt, in anno probationis ea omnia ſeruare, circa Nouitios, quæ in Priori parte ſupradicti Capituli regulæ continentur, ne aliquando excuſare ſe poſſint Tirones, & ignorantiam prætendere, quod videlicet non ſcierint, ſe tot & tanta ſeruaturos. Doceat igitur eos, non propriam, ſed ſuorum ſuperiorum voluntntem facere debere; Caſte; & pure viuere; Nihil proprium, & quod non ad Prælati nutum parati ſint reſignare, poſſidere: Cordis humilitatem, ac corporis amplecti. Pacem cum omnibus habere; Reuereri ſenes: Cum æqualibus mites eſſe: Omnes diligere: in Eccleſia ſolicitos

Digitized by Google

eſſe: & attentos: In Gymnaſio ſtudioſos: In obedientia promptos: & vbique compoſitos, ac deuotos. Et vt hæc omnia facilius ipſi obſeruent diſcipuli; ſtudeat ipſe prius ea effectui mandare: vt ſic cum Domino dicere bono animo valeat. Diſcite à me quia mitis ſum, & Humilis Corde. Studeat etiam Magiſter facere, vt ſui Tirones à teneris aſſueſcant eſſe non ſolum extra, ſed etiam in cella, & lectulis, & vbique verecundi, modeſti, & decenti munditia prediti. Quoties indumenta mutare voluerint, ſemper ſumma vigilantia attendant, vt quantocius poterunt, hoc efficiant. Sine habitu, & ſcapulari etiã in ſecreto, non ſine maxima vrgente neceſſitate audeant immorari. Caueant etiam, ne aut lauando, aut menſæ ſeruiendo, aut pauimenta verrendo, aut quid aliud ſimile agendo, ita ſe diſcooperiant: vt verenda poſſint videri, etiam ſemoralibus cooperta. Hoc autem facillime fiet, ſi cum opus eſt huiuſmodi ſeruitia peragere, ſe linteo precingent. Cæterum quocumque & Nouitij, & Monachi faciant, quodcumque operentur, nunquam ſolos ſe eſſe exiſtiment, ſed in præſentia multorum Angelorum, qui honeſta, & decenti eorum compoſitione maxime delectantur; & non minus Demones ſemper adeſſe credant, qui eorum inhoneſtam aut indecentem habitudinem ſubſannantes, letentur, & irrideant. Illud pro certo nouerint iuuenes, quod niſi in cella aſſueti fuerint honeſtatem, ac decentem compoſitionem, & grauitatem ſeruare, illam nunquam in hominum præſentia poterunt cuſtodire. Sed qualis vnuſquiſque ſecum in cella fuerit, talis etiam, vel inuitus ſe

ſe

ſe in præſentia hominum exhibebit. Cellam præterea ipſam, & omnia vtenſilia in ea ita compoſita, & ordinata, ac munda habere aſſueſcant; vt neque confuſa, & inordinata, aut ſordibus polluta, magnam arguant negligentiam: neque etiam nimium accurate nitida, ac terſa, feminilem mollitiem oſtendant. Ad hanc inquam obſeruantiã, in primis ſuos aſſuefaciant diſcipulos, præceptores, quoniam, vt plurimũ, quem ſemel fuerint imbuti recentes, ſeruabunt odorem. Caueant etiam Magiſtri, immo & Prælati, ne in eo quod alios corrigere, ac reprehendere volunt, vel etiam in alio delicti genere, ipſi reprehenſibiles videantur, quoniam cuius vita deſpicitur, neceſſe eſt, vt etiam admonitio facile contemnatur. Idem prouideant, vt in cella, Nouitij neceſſaria, atque opportuna omnia habeant; & quotidie quibus indigeant miniſtrentur. Similiter de Diuino officio, de Regularibus inſtitutionibus; de ſolitudine ſeruanda, & perſonarum frequentia fugienda, de paupertate, caſtitate, & obedientia plene amanda, & cuſtodienda: dilectione, meditatione, & oratione: de ſtabilitate in cella, de ieiunio, & abſtinentia, de ſilentio, & alijs omnibus Monaſticis conſuetudinibus eos inſtruant: potiſſimeque humilitatem cordis, & corporis, exterioremque compoſitionem ſeruare, non tantum verbis, quantum exemplo doceant. Minus enim efficax eſt verborũ inſtructio, niſi doctoris fuerit exemplo confirmata.

Quod ad Conuerſos attinet, poſt vbi etiam ipſi, antequam habitum ſuſcipiant, probati modo ſupradicto fuerint, recipiantur: & habitu Nouitiorum induan-

duantur. Et anno probationis elapſo, prius, inter patres, ac ſeniores, deinde modo ſupradicto, in communi cap. à maiori parte recepti, ad ſacram admittantur Profeſſionem, in qua eis à Prælato in Capitulo de more caſula, ſeu planeta tradetur, & habitus cingulo coriaceo cingatur, & poſtremo ad amplexum pacis admittentur. Declararunt etiam, iuxta maiorum Conſtitutiones, Conuerſos antedictos, fratres vocari debere, ac eſſe; omnibuſque Gratijs, & priuilegijs gaudere, ſicuti, & Clerici gaudent. Idemque de Commiſſis etiam intelligi volunt. Fratres itidem Conuerſos participes eſſe volunt omnium bonorum ſpiritualium, quæ fiunt in Congregatione: dummodo, & ipſi loco Diuini officij ſua: Pater noſter, *&* Aue Maria, *perſoluant. Nempe pro Matutinis, ſeu vigilijs quadraginta Pater Noſter, pro Laudibus Decem, & pro qualibet alia hora Canonica quinque. Quo ad ſuffragia Mortuorum, pro anima cuiuslibet fratris defuncti noſtræ Congregationis, etiamſi ſit Conuerſus, aut Commiſſus, & pro qualibet Moniali dicent Sacerdotes tres Miſſas; Clerici autem non Sacerdotes, tribus vicibus, officium Mortuorum. Conuerſi vero, & Commiſſi trecentum Pater noſter, & totidem Aue Maria. Quod ad locum, ſecundum ordinem Profeſſionis, poſt omnes Monachos Clericos ſua loca inter ſe ſeruabũt; Et in Refectorio ſeparatam menſam habebunt, eoſdem tamen cibos, vt alij comedent. Omnibus diebus, tam feſtis, quam ferialibus teneantur, & ipſi ijdem Conuerſi ſurgere ad matutinum, niſi forte ſenio, infirmitate, vel graui officio impediantur: & in choro in*

locis

locis ſuis poſt Nouitios, vel alibi audituri conſiſtere. Similiter teneantur diebus feſtis intereſſe veſperis in choro, niſi forte in aliquo negocio à Prælato fuerint occupati, vel ad cuſtodiam Monaſterij, & ad ianuam poſiti eſſent.

Vt autem hæc omnia addiſcere, & obſeruare valeant, aſſignetur Nouitijs Conuerſis à Prælato, peculiaris Magiſter, & Confeſſarius, qui eos de his omnibus frequenter admoneat, vt ſic, vel aliquam Religionis formam ipſi etiam nacti eſſe videantur.

Cõuerſi poſt Profeſſionem, ſi aliquo pacto deliquerint, vt alij Profeſſi emendentur, & puniantur. At vero Commiſſi, ſi vitioſam duxerint vitam poſſint à Prælato de conſilio ſeniorum (ſi emendatio nõ ſperatur) habitu Religionis exuti, à Monaſterio licentiari. Ad hos enim tam recipiendos, quam licentiandos, nõ requiritur aſſenſus totius Capituli, ſed tantum ſeniorum, & patrum. Placet patribus, vt Prælatus poſſit Conuerſis qui legere ſciant, dare licentiam officiolum virginis dicendi loco ſuorum Pater noſter; & ſimiliter officium mortuorum. Verum illud in proprijs cellis perſoluant, aut in aliquo alio loco repoſito, ne forte ſpiritu ſuperbiæ tententur, aut admirationem alicui ingerant, vel ſcandalum.

Vetuerunt præterea, ne aliquis Conuerſus permittatur fieri ſacerdos, vel Clericus: eo enim quis redditur indignus, & tanto munere, cum illud preſũptuoſe querit, & non vocatus maiorum imperio, immo ipſis inuitis, ad tantum gradum nititur aſcendere. Quicumque autem, per viam extraordinariam (quemadmodũ aliquando cõtingit) id muneris nãci-

ſcere-

Digitized by Google

ſceretur, & Sacerdos vel Clericus fieret, abſque ſuorum Prælatorum licentia, veluti fur, & latro (cum per hoſtium non intrauerit) cenſeatur, & in noſtra Congregatione nunquam, niſi pro Conuerſo recipiatur. Et ſi redeat, alijs quoque grauioribus pœnis mulctetur. Neque poſſit ad celebrandum habilitari, niſi à Deffinitorio, per tria Capitula ſucceſſiuè celebrata, & conformia. Et Prioribus quinque annis à ſua reuerſione in Congregationem vltimum locum teneat inter Conuerſos, & ſit omnium nouiſſimus, nec vocetur domnus, ſed frater, vt alij Conuerſi, & Clerici non Sacerdotes. Quod ſi quis eum Domnum vocauerit, dicat de eo ſuam culpam in Capitulo coram omnibus.

Si quis Nouitius Clericus, vel Conuerſus, infra annum probationis, habitum abijciens receſſerit, vel ob ſua demerita à Patribus expulſus fuerit, non audeat Prælatus eiuſdem Monaſterij, neque alicuius alterius noſtræ Congregationis, ipſum ſic diſceſſum, vel expulſum denuo recipere, niſi de licentia ſpeciali Patrum Deffinitorum. Idem quoque fieri mandant circa eos, qui alterius Religionis Nouitij fuerint. Quodſi Prelatus contrafecerit, per tres annos in pœnam, ſit priuatus voce tam actiua, quam paſſiua, in electione Deffinitorum in Capitulo. Teneantur omnes, & ſinguli fratres Conuerſi, ac etiam Commiſſi quotidie antequam manum ſuis exercitijs apponant, Miſſam audire: nec id prætermittant, quauis de cauſa, cum ſcriptum ſit. Primum quærite regnum Dei, &c. *Et qui ſecus fuerint ad arbitrium Prælati puniantur. Electio Magiſtri Noui-*

tiorum

tiorum ad Prælatum ſolum pertinebit, qui diligentius conſideret cui, parui ſui Gregis curam committit. Cum re vera, nullum videatur officium in Religionibus Magiſterio Nouitiorum difficilius, ac maioris momenti. Et ſi inueniri quidem poſſet, talis ad id muneris obeundum, deligendus eſſet, qui (vti Etnichus ille cecinit) eſſet integer vitæ, ſceleriſque purus: Immo vero vt pſaltes ait, innocens manibus, & mundo corde.

DE FILIIS NOBILIVM, vel Pauperum, qui offeruntur.

CAP. LIX.

SI quis forte de nobilibus offert filium ſuum Deo in Monaſterio, &c.

HOc Capitulum Regulæ non videtur multa egere declaratione, cum iam dictum ſit, nullnm recipi debere ad habitum, qui ſit minor quindecim annorum. Non enim modo, vti tempore D. Patris Benedicti, pueri à Parentibus, imbuendi ſacris moribus, noſtris Monaſterijs traduntur. Et quidem ſacroſanctum Tridentinum Concilium prudenter egit, inhibens ne quis ante decimum ſextum annum expletum, faciat Profeſſionem. Si namque cum pueris regularis obſeruantiæ rigor non flecteretur, facile infirmarentur, aut debiles fierent, & minime ſecundum corpus, & pro ætate perficerentur: Si vero ſacræ Religio-

ligionis auſteritates cum eis diſpenſaretur, iam Monaſtica obſeruantia minui quis non videat? Quod ad nobilitatem in noſtra Congregatione, abſque vllo diſcrimine, tam Nobiles, quam ignobiles, & humili nati loco, recipiuntur, dummodo cætera adſint; & bene educati ſint, & cum timore Dei. Nam & Chriſtus humili natus eſt loco ſcilicet apud Betheleem in præſepio, & pauperes, & piſcatores in hoc mundo elegit ſibi diſcipulos, & amicos.

Vbi in regula dicitur. Vel certe ſi hoc facere voluerint. *Præcipiunt Patres, quod nullus ſolo, ac principali reſpectu, aut ſpe diuitiarum, vel hæreditatis, vllo pacto in noſtra Congregatione recipiatur; ſed habeatur inprimis dumtaxat ratio bonitatis, morum, ac meritorum. Non enim rerum terrenarum auiditate, in domo Dei admitti debent, qui prorſus indigni exiſtimantur, nec ad munera Religionis obeunda vllo modo ſunt apti. Vbi dicitur.* Vt nulla ſuſpicio remaneat puero, &c. *Omni diligentia curetur, vt pueris ad noſtram Religionem tranſeuntibus, nulla ſpes amicitiæ, diuitiarum, aut cognationis in ſeculo remaneat, per quam poſſint à diuino ſeruitio facile auocari. Idcirco, poſt habitus receptionem eum adhortentur, immo cogant, vt ante Profeſſionem renunciationem faciat omnium, quæ in ſeculo poſſidebat, iuxta decretum Sacri Concilij Tridentini: & omnino ab omnibus ſecularibus ſe expediat. Caueat etiam Magiſter, ſub grauiori pena, ne permittat quempiam Nouitium loqui cum ſecularibus, niſi ipſe, vel alius vice ſui, cum comitetur.*

Si

DE SACERDOTIBVS, qui voluerint in Monaſterio habitare.

CAP. LX.

SI quis de ordine ſacerdotum in Monaſterio ſe ſuſcipi rogauerit, &c.

CVm nunquam conſueuerit noſtra Congregatio, neque Sacerdotes, neque alios, qui fuerint alterius Religionis recipere, eam conſuetudinem mãdant Patres nunc etiam, ac in poſterum obſeruari Si tamen aliquando quiſpiam literatus, ac bonis moribus præditus, cum licentia ſuorum ſuperiorum, peteret in noſtram Congregationem, tanquam ad ſtrictiorem vitam admitti, recipi poſſit ad probationem, ſed per annum cum proprio habitu maneat. Tranſacto vero anno, ſi mores, & merita eius id expoſcerint, fueritque ipſe eiuſdem et animi, de licentia Patris Generalis, aut Definitorij, proponatur fratribus, & ſi ab eis receptus fuerit (cum iam per annum ſub Magiſtri diſciplina, quamquam in proprio habitu, perſeuerauerit) ſacro habitu noſtro induatur, & ſimul Profeſſionem faciat, vti moris erat tempore Diui Benedicti. Et ſiquidem fuerit ſacerdos, amoueatur à cura Magiſtri, & locum ſuæ Profeſſionis inter fratres ſacerdotes obtineat. Nihilominus qui ante eum Profeſſionem fecerint, cũ fuerint, & ipſi Sacerdotes, eum præcedant. Si autem

ſacerdos non fuerit, manebit ſub cura Mægiſtri, vt alij vſque ad ſacerdotium ipſum. Hæc autem intelligi debent de Regularibus, nam quo ad Sacerdotes Seculares, recipiantur, induantur, ac profiteantur, ſicut, & cęteri, qui à ſeculo veniunt. Sint tamen Prælati circa hoc prudentes; ne facile recipiendo tales Regulares, vel Sacerdotes laicos; offendant, aut ſcandalizent eos, à quibus diſceſſerunt. Cum autem contigerit Sacerdotes, ſeu presbyteros in tirocinio recipi, ob reuerentiam Gradus; omnes alios Nouitios, non presbyteros, antecellent, nullo tamen facto præiudicio, quo ad Profeſſionem.

DE MONACHIS PEREgrinis qualiter ſuſcipiantur.

CAP. LXI.

SI quis Monachus Peregrinus de longinquis prouincijs ſuperuenerit, &c.

CIrca Capitulum hoc ſexageſimum primum, pręcedenti non abſimile, ſanxerunt in primis Patres, quod Monachi Peregrini, omni charitatis affectu, ceu hoſpites, in noſtris Monaſterijs recipiantur.

At vero non ita facile in Congregatione admittantur. Siquidem ſunt complures, qui non zelo vitæ, ſed magis leuitate quadam ducti, ſeu magis indignatione, proprias dimittunt Religiones, & alienas quærunt. Huiuſmodi itaque Peregrini Monachi ac preſ-

presbyteri, de quorum vita, & moribus nulla certa informatio haberi poteſt, non poſſit recipi inter nos, niſi, de licentia Deffinitorij. Immo vero in recipiendis etiam illis, qui de proximo veniunt, mature procedant Prælati: cum plerumque tales antiquis eorum moribus minime renunciantes, cæteris perturbationi, & faſtidio eſſe ſoleant. Quod ad mendicantes, ſtante Conſtitutione Martini Quinti: qui eos reciperet, eſſet ipſo facto excommunicatus, & ipſe quoque receptus teneretur ad ordinem ſuum redire. Vbi in regula dicitur, Quanto tempore cupit, *declarant Patres, quod Monachi Peregrini, ac hoſpites non admittantur, vt eſt ſupradictum, in noſtris Monaſterijs vltra tres dies. Id enim exigere videntur tempora, in quibus nos in præſentia ſumus.*

DE SACERDOTIBVS Monaſterij.

CAP. LXII.

SI quis Abbas ſibi Presbyterum vel Diaconum ordinari petierit, &c.

QVod ad Sacerdotes Monaſterij, volunt Patres, &c. vt cum, mittendi ſunt iuuenes ad ſacros ordines ſuſcipiendos, ea omnia, quo ad mores doctrinam, & ætatem, ſeruentur, quæ in Concilio ſacro Tridentino, notata ſunt. Nullum præterea Prælatus mittere poſſit, niſi de ſeniorum conſilio, & approbatione: quorum conſcientias grauant nunc Patres,

ſi vel odio, vel amore, à iuſtitia deuiantes, quempiam indignum admiſerint, vel dignum, & idoneum amouere, ac reiicere præſumpſerint. Prius itaque in Monaſterio tales promouendi examinentur, circa ætatem, mores, & doctrinam. Et ſi idonei reperti fuerint, tum ad Epiſcopum tranſmittantur cum aliquo ſeniore.

Nullus abſque licentia Patris Generalis, ad aliquem ordinem ſacrum promoueri poſſit, niſi tantum ad quatuor minores, ad quos ſuſcipiendos ſufficiat licentia Prælati ſui ordinarij: cum conſilio ſeniorum.

Ad Sacerdotium vero nullus promoueatur, niſi poſt decennium à receptione habitus noſtri, niſi forte cum aliquo diſpenſetur per Patres Definitores. Præcipiunt etiam Prælatis omnibus noſtrę Congregationis, quod quando cantantur Miſſæ Nouellæ, nō permittant fieri inuitationes, neque oblationes ſolemnes, ſed cum ſimplicitate magis, ac deuotione ea omnia fiant, vt Religioſos decet. Qui vero ſecus fecerit, grauiori pœna puniatur.

Quicumque, per viam extraordinariam, aut fraudem, ordinem aliquem ſacrum indignus, & non præſcripto ſeruato ordine, ſuſceperit, detecta eius fraude, ſuſpendatur, nec poſſit tali officio fungi, quo ad viſum fuerit P. Generali. Et Prælati, qui huiuſmodi indignos, ſcienter ordinari permiſerint, per biennium omni regimine ſint priuati. Ad Confeſſiones vero audiendas, præcipuè ſecularium, diligentiſſime caueant Prælati, ne tales exponant, qui eo munere ſint indigni, ſed viros dumtaxat probatos,

bonos,

bonos, & doctos, qui ſciant morbis animarum ſalutarem adhibere medicinam, præſertim conſiderantes, quod qui non ſunt in quibuſdam caſibus maximè periti, facillime cæſpitare poſſint. Et quamquã, ob priuilegia, facultatem Epiſcopalem abſoluendi à peccatis habere videamur, nihilominus parce, & cum moderatione ea vti debemus: ne anſam peccatoribus recidiuandi, obtentu nouæ abſolutionis, demus. Pro Confeſſionibus autem, nihil omnino petere audeant fratres noſtri, immo nec ſi offerantur accipiant. Si tamen aliquando quidpiam recipere cogantur, ſtatim illud ſacriſtæ reſignent, vel Prælato. Et qui ſecus feciſſe depræhenſus fuerit, eius in pœnam, officio priuetur. Denique circa dictas Confeſſiones, communiones, celebrationes Miſſarum, ſepulturas, & huiuſmodi, fiat in Monaſterijs noſtris, & Eccleſiis iuxta tenorem Priuilegiorum, felicis recordationis Leonis X. multorumque aliorum ſummorum Pont.

DE ORDINE CONGREgationis.

CAP. LXIII.

ORdines ſuos in Monaſterio ita conſeruent, vt conuerſionis tempus, & vitæ, &cet.

Circa ordinem Congregationis, vt obſeruetur, quo ad fieri poteſt, quantum in præſcripto Regulæ Capitulo inſtituitur, præcipiunt Patres, vt poſt Prælatum Monaſterij, Priorem, vel Subpriorem, Titulares, & Decanos, vnuſquiſque Monachus locum ſuæ Profeſſionis obtineat: & inter Decanos illi præcedant, qui primitus Profeſſionem ſecerunt. Verum ſi quis ob aliquod ſuum delictum; e gradu, & loco ſuo deiectus fuiſſet, non locum ſuæ Profeſſionis inter fratres obtineat, ſed eum, qui ſibi ob ſua demerita aſſignatus fuerit. Vbi Regula dicit. Abbas nō cōturbet Gregem ſibi commiſſum nec quaſi libera vtens poteſtate, iniuſtè deponat aliquem, &c. *Præcipiunt Patres, ne Prælati circa ea, quæ in hoc Capitulo tractantur, & circa omnia alia: nihil quod ſit alicuius momenti, innouent, aut faciant, citra rationem, nec ſine aſſenſu seniorū, ac etiam aliquando fratrum. Neque ſibi perſuadeat Prælatus abſolutum ſuper Monachos habere dominium; ſed magis paſtorem eſſe, miniſtrum, & ſeruum in Domino. Cogitetque ſe aliquando, non ſolum Deo, ſed & hominibus redditurum eſſe miniſterij ſui rationem. Vbi dicitur,* Exceptis, quos vt diximus altiori conſilio, &cet. *Nolunt Patres, vt aliquis poſſit ſupra locum ſuæ Profeſſionis aſcendere, niſi ſit in aliquo dignitatis gradu, vt dictum eſt in cap. de Decanis. Itaque Primum locum in Monaſterio teneat Prælatus, ſecundum Prior, vel Subprior, deinde ſequantur Decani, tum Magiſter Nouitiorum. Poſtremo reliqui omnes, ſecundum locum Profeſſionis; & hoc in Choro, Refectorio, Capitulo,*

&

& alijs locis, in quibus omnes conueniunt. Ratio tamen habeatur ſacrorum ordinum, ita vt ſacerdos Diaconum antecellat; Diaconus Subdiaconum, & cet.

Prælati inter ſe locum teneant, iuxta Monaſteriorũ ordinem, ita tamen, vt Prælatus domus omnes alios (cũ plures ibidẽ ſimul eſſe contigerit) antecellat. Reuerẽdiſſ. tamen Generalis ſupra omnes ſemper, & vbique in noſtra Congregatione ſit. Similiter Viſitatores, ſed in actu dumtaxat Viſitationis, ſupra omnes, poſt Generalem, locum teneant, etiam ſupra Prælatum domus.

Quo ad Prælatos Titulares, in Monaſterio vbi morantur, poſt Abbatem, & Priorem Clauſtralem, Primum locum teneant: inter ſe autem, ſecundum ordinem Titulorum. Vicarij vero prouinciarum poſt P. Generalem Primum locum habeant vbique in ſua Prouincia, etiam ſupra Viſitatores, licet pręſens ſit Generalis, niſi dum ſunt in actu viſitationis.

Cum vero omnes quatuor Vicarij ſimul adeſſe contigerit, vna cum Reuerendiſſimo Patre Generali, & Viſitatoribus, Primum locum tenebit ipſe Generalis; ſecundum Vicarius illius Prouinciæ. Tertium Viſitatores; alios deinde alij tres Vicarij ſecundum ordinem ſuarũ Prouinciarum. Prouinciæ vero hunc inter ſe ordinem ſeruent. Prima prouincia ſit Hetruriæ, reſpectu Heremi: ſecunda Venetiarum: Tertia Emiliæ, ſeu Romandiolæ. Quarta, ac poſtrema Agri piceni, ſiue Marcæ Anconitanæ, & Vmbriæ.

In Prouincia Tuſciæ, & Dominio Florentino,

Digitized by Google

ſunt ſacra Heremus Camaldulenſis, totius ordinis caput. Monaſterium Sanctæ Mariæ de Angelis in Vrbe Florentia. Abbatia Sancti Michaelis Piſarum. Abbatia Roſæ, & Monaſteriũ Arcus Senarũ. Abbatia Sancti Iuſti, & Clementis Volaterrarum. Prioratus Sanctæ Mariæ, & Benedicti, prope Caſtrum Montis S. Sabini. Abbatia Sanctæ Mariæ de Agnano in Diœc. Arr. Abbatia S. Mariæ in Balneo. Abbatia S. Michaelis de Arretio. Monaſteriũ S. Nicolai de Burgo. Abbatia S. Mariæ in Triuio, ſiue Montis Cornarij. Abbatia Inſulæ Montis Chriſti, & Monaſteria Monialium Sancti Petri de Luco in Agro Muxellano. Sancti Ioannis Euangeliſtæ de Buldrone, prope Florentiam. Sancti Ioannis Euangeliſtæ de Prato Veteri. Et Diui Benedicti de Arretio.

In Prouincia Venetiarum ſunt hæc Monaſteria. Abbatię S. Michaelis, & S. Matthię de Murano: S. Ioannis à Iudaica. Abbatia Carcerum in Territorio Patauino. Monaſterium Sancti Viti de Vicentia; & Monaſterium Monialium Sanctę Chriſtinæ de Triuiſio.

In Prouincia Romandiolæ Sunt, Abbatia Claſſis in Ciuitate Rauenna. Abbatia Sanctę Marię de Vrano, prope Bretinorum. Monaſteria Sancti Ioannis; & S. Hippoliti de Fauentia, & S. Saluatoris de Foro liuio, Monaſterium S. Ioannis de Bagnacaballo: & Monaſteria Monialium Sanctę Criſtinę Bononię. Sancti Maglorij, & Sanctę Trinitatis Fauentię.

In Prouincia Agri Piceni, & Vmbriæ. Sunt Abbatia Sanctę Crucis de Auellana à Pio V. Pontifice

Digitized by Google

tifice Maxim. Congregationi noſtræ vnita. Abbatia Vallis Caſtri, ſiue Sancti Blaſii de Fabriano, Vbi ſacrum Diui Romualdi Corpus colitur. Monaſterium Sancti Seueri de Peruſia, & Monaſterium Monialium Sancti Sebaſtiani de Fabriano. Procurator vero generalis, Prioratus Sancti Nicolai de Vrbe & Abbas SS. Quatuor nullę harũ Prouinciarum ſunt in pręſentiarum ſubiecti. Aduertendũ quod modo in Congregatione reperiuntur Monaſterium Sanctæ Mariæ Angelorum de Piſauro, Monaſterium Sanctæ Mariæ de Folina, Monaſterium Sanctæ Mariæ in Campania prope Veronã. Monaſterium S. Marci Mantuę, Monaſterium SS. Romualdi, & Catterinę de Cremona, Monaſterium Sanctę Crucis de Saxo ferrato, Monaſterium Sancti Martini de Piperno Monaſterium SS. Coſmę, & Damiani de Bononia Monaſterium Sanctiſſimæ Trinitatis Sanctę Agathę, Monaſterium S. Mariæ Putei ſtratę prope Taurinum. Monaſteria SS. Gregorij, & Romualdi de Vrbe. Declararunt etiam, ac volunt, ſi aliquis Pręlatus Titularis fieret à Patre Generali Vicarius alicuius Prouincię electus, quod in Monaſterio vbi moratur, & in omnibus membris illius, poſt Prælatum primum locum habeat: extra vero illius Monaſterij iuriſdictionem, etiam Prælatum illius loci in quo moratur, antecellat, immo vero in Proceſſione per ciuitatem, ſi contingat eos ire, Vicarius Primum locum tenebit, & non Pręlatus. In domo igitur dumtaxat ſua, & illius membris Pręlatus ordinarius pręibit. In alijs vero Monaſterijs Prouinciæ ſuę dictus Vicarius ſupra omnes erit ex-

cepto

Digitized by Google

cepto quando pręſens extiterit Reuerendiſſimus Generalis; quoniam tunc poſt Generalem Primum locum habebit Prælatus Domus. Tertium vero Vicarius. In alijs vero caſibus, abſente Generali, & Vicario. Prękatus in ſua domo omnes alios, etiam Pręlatos, anteibit. Ii etiam qui Generales fuerunt, volunt Patres, vt ſemper, & vbique Primum locum, poſt ipſum Reuerendiſſimum Generalem, & Pręlatum domus, obtineant, etiam ſupra Viſitatores, niſi dum ſunt in actu viſitationis. Sciendum prętereà, quod Pręlati Titulares, vltra ea, quę dicta ſunt, in omnibus ſubditi eſſe debent Pręlatis ordinarijs Monaſteriorum, in quibus morantur, non ſecus quam alij priuati Monachi. In omnibus, inquam, ad illud idem Monaſterium pertinentibus. Ordinarunt etiam Priores, vel Subpriores clauſtrales, nec non Decanos, & Magiſtros Nouitiorum extra Monaſterium vbi tales gradus habent, & eius loca, & mēbra; nullum alium locum tenere debere, quam ſuę Profeſſionis. Vbi Regula dicit. Pueris vero, &cet. *Pręcipiunt Patres, ac volunt, quod Pręlati ac Magiſtri Nouitiorum, ſeu iuuenum, doceant eos vbique honorare ſenes, ac ſacerdotes, detegendo caput, ſiſtēdo, ac locum dando, ſeu aſſurgendo, dum tranſeunt; inclinando, & alia huiuſmodi reuerentię ſigna faciendo. Immo hoc non ſolum erga maiores, & ſeniores obſeruare debent Nouitij, ac iuuenes, verum etiā inter ſe ſacerdotes, iuniores, & ſenes, dum ſibi inuicem obuiant, inclinando caput, vel detegendo, & id genus reliqua faciendo, quę etiam num vrbanitas docet.*

DE

DE ORDINATIONE Abbatis.

CAP. LXIV.

IN Abbatis ordinatione illa ſemper conſideretur ratio, &c.

QVoniam, ſic exigente noſtrorum horum temporum qualitate, non hodie per omnia eliguntur Abbates, alijque Prelati à Monachis Monaſteriorum, ſed ab vniuerſa Congregatione, & Capitulo. Eapropter que ad regimen Congregationis, & ordinationem Abbatum, & aliorum Prelatorum ſpectant; ex ordine iuſſerunt apponi Patres, non ſub hoc Regulæ Capitulo (longior enim eſſet hic noſtra oratio) ſed in calce huius voluminis, & in libro ab alijs declarationibus, & Conſtitutionibus ſeparato. Attamen hoc loco dicentur aliqua de authoritate, & poteſtate Prælatorum.

Sciendum igitur in primis eſt, quod Abbates noſtre Congregationis, immo, & Priores (vbi titulus eſt Prioratus, & non Abbatie) habent omnia priuilegia, inſignia, & iuriſdictionem, quā perpetui Abbates, ac Benedicti habere conſueuerunt: & quod conſequenter poſſunt benedicere corporalia, Veſtes, ceteraque Eccleſiaſtica ornamenta, etiam eis vndecumque delata, tam à noſtris, quam ab alijs: vti videre eſt in priuilegijs Felic. Record. Leonis X. §. 34. Præfati ſic electi, &c.

In

In Confeſſionibus ſecula ium abſoluere poſſunt ab omnibus caſibus conceſſis à dicto, & alijs sũmis Pontificibus noſtræ Congregationi: & eandem facultatem abſoluendi ſuis ſubditis concedere.

Liberam quoque poteſtatem habent ijdem Prælati noſtræ Congregationis ſuper Monaſteria, loca, & perſonas eis commiſſas, tam in ſpiritualibus, quam in tẽmporalibus, iuxta Diui Benedicti Regulam, & præſentes has Conſtitutiones, atque declarationes: & conſequenter corrigendi, puniendi, & pœnitentiandi ſubditos ſuos delinquentes, iuxta hos noſtros ordines.

Item Prælatus quilibet facultatem habeat vidẽdi, atque examinandi licentias fratrum, qui forte extra Congregationem vagarentur, & ſi inuenerit, eos non ſeruaſſe conditiones dictarum licentiarum, vel aliter deliquiſſe cum ſcandalo ſecularium, & dedecore Religionis poteſt, ac tenetur punire eos incarcerando, & alia faciendo, quæ opus erunt inuocato etiam auxilio brachij ſecularis.

Vbi dicitur in ſupraſcripto Capitulo Regulæ. In notitiam Epiſcopi, &c. *Sciendum eſt quod hodie, Congregatio noſtra (quemadmodum, & aliæ complures) exempta eſt à iuriſdictione ordinaria; & immediatæ Sanctæ Sedi Apoſtolicæ ſubiecta. Quare dum quidpiam occurrit, quod maioris poteſtatis authoritate egeat, quam ea ſit Patris Reuerendiſſimi Generalis, non ad Epiſcopum, ſed ad ipſum Beatiſſimum Patrem recurſus haberi debet. Tanta ſi quidem eſt Reuerendiſſ. noſtri in ſua Congregatione facultas, quanta Epiſcopi in ſua Diœceſi, immo vero*

ma-

maior, quoniam Epiſcopus non niſi in ſpiritualibus poteſtatem habet, at vero noſter Generalis tam in temporalibus, quam in ſpiritualibus. Vbi rurſus in regula dicitur. Ordinatus autem Abbas, &c. *Cum toties, ac tot in locis, de partibus eius, qui in Abbatem eligi debet, diſſertum ſit, cum à nobis, tum à Patre Diuo Benedicto, preſertim vbi dicit.* Vitæ autem merito, & ſapientiæ doctrina eligatur. *Item ibi,* Sciatque ſibi oportere prodeſſe magis quam præeſſe: *Viſum eſt Patribus nihil circa hoc addere. Tantummodo hortantur tam eligendos, quam Electores, vt diligenter animaduertant quam graue onus, & difficile iugum, vel ſuſcipiant ipſi, vel alienis imponant humeris. Sed hactenus de his.*

Iidem Patres ordinarunt, non obſtante authoritate, quam diximus habere Prælatos, nemini eorum licere in locationibus, & affictibus annualibus de triennio in triennium; accipere pecuniam, vnius trienny ante, cum damno, & præiudicio ſucceſſoris: immo nec vnius anni: Sed tantummodo exigantur huiuſmodi pecuniæ, poſt annum decurſum annuatim. Si quis autem contrafecerit, in proximo Capitulo puniatur grauius, ita vt ſaltem careat per biennium voce actiua, & paſſiua. Quod ſi aliquis Prælatus in vrgenti ſit poſitus neceſſitate, nec refugium aliquod habeat, recurrat ad Reuerendiſſimum P. Generalem, qui, cauſa diligenter examinata, quod ei iuſtum viſum fuerit. Ipſe enim Generalis, vt etiam habetur in dictis Priuilegijs §. 129. locorum omniū, qui nunc in noſtro ſunt ordine, aut in futurum erunt,

ſiue

ſiue in Congregatione in pręſentiarum ſunt, ſiue in poſterum aggregabuntur, ſiue etiam extra congregationem ſint: totius ſcilicet Camaldulenſium Religionis caput, & P. Generalis de anno in annum, maxima cum authoritate eſſe cenſeatur.

Quo ad Prælatos titulares, volunt Patres, quod vt plurimum reſideant in Monaſterijs, in quibus ſunt Profeſſi, & de omnibus neceſſarijs ibidem, vt reliqui Monachi prouideantur; niſi forte aliter Patri Reuerendiſſimo vel Deffinitoribus videretur. Primum quoque locum, eos habere volunt poſt Prælatum Monaſterij, & Priorem, vel Subpriorem, vt ſupra; & poſſint ſingulis annis, vt alij Prælati, ad Capitulum, ſi velint, pergere, expenſis Monaſterij. Si autem noluerint, non teneantur, niſi tertio quoque anno, & quando debet poſt triẽnium eligi nouus Generalis. Declarant item Patres, ac volunt eos exẽptos eſſe in Monaſterijs, vbi morantur, ab hebdomada Chori, à lectura Menſę, & ab omni alio conſimili onere. Hortantur nihilominus eos, vt velint, & Chorum, & alias Monaſterij communes actiones, quantum eis licuerit, frequentare, & domum ipſam in qua morantur, cum in ſpiritualibus, tum in temporalibus iuuare; & obedientiam, vt decet, Prælato ipſius in omnibus exhibere. Ipſos autem Prelatos titulares in Capitulis noſtrę Congregationis, vocem habere, ſicut, & cæteri Prælati, non eſt qui neſciat.

Quo ad officium Patrum Viſitatorum, ſciendum eſt, quod poſt ipſum R. P. Generalem, debent ipſi ſuper Congregatione inuigilare, die, noctuque, & ipſum

in

in omnibus adiuuare. Neque poſſit Reuerendiſſ. abſque eorum cõſilio, & aſſenſu, quippiam alicuius momenti facere; vt puta creare Præſules intra annum, Confeſſarios conſtituere Monialium, & id genus reliqua, quod ſi ſecus fecerit, totum ſit irritum, & inane. Propterea vbi pluribus in locis harum conſtitutionum dicitur, quod pęnę ad arbitrium Patris Generalis, & conſimilia fiant, ſemper intelligi debet, cum conſenſu Patrum Viſitatorum. Vbi vero Pater Reuerendiſſ. locum aliquem, vna cũ eis viſitare perſonaliter non poſſet, tempore viſitationum ſolito; valeat ipſos Viſitatores ſolos mittere, qui in omnibus vices eius gerant. Quorum maior locum ipſius Generalis obtinebit, & ſupremam habebit authoritatem. Viſitatores in Monaſterijs, in quibus ſunt de familia, pręſente Prælato, primum locum poſt ipſum, habebunt: ipſo vero abſente, poſt Priorem, vel Subpriorem clauſtralem immediate.

DE PRAEPOSITO MOnaſterij.

CAP. LXV.

SAepius quidem contingit, vt per ordinationem præpoſiti, ſcandala grauia in Monaſterijs oriantur, &c.

PRiores in Abbatijs, & Subpriores in Monaſterijs, habentibus titulum Prioratus, qui hoc in loco à Diuo Patre Benedicto, Præpoſiti Monaſteriorum

Digitized by Google

rum vocantur, eligantur ab Abbate, ſeu Priore loci, ob illas cauſas, quæ in hoc Capitulo Regulæ enarrantur: Et tam ipſi Præpoſiti, quam alij omnes Monachi ſint in omnibus, Prælatis ſuis obedientes, nec a volũtate illorum vnquam, vel latum vnguem, diſcedant. Volunt præterea præſcripti Patres, vt Prelatus teneatur in primo ſuo Capitulo, poſt collationem officiorum, intimare fratribus cunctas Patrum ordinationes, & conſtitutiones nouas, in Capitulo editas, quę ad eos pertinere videbuntur. Similiter ſtatuerunt quod mortuo, vel amoto, vel abſente (vt puta, cum ad Capitulũ pergit) Prælato, Prior, vel Subprior vices eius in omnibus obtineat, & eandem habeat authoritatem, tam in ſpiritualibus, quã in temporalibus, vſque ad eius reditum, vel alterius noui Prælati. Attamen obſeruentur quęcumque ipſe in ſuo receſſu peculiariter ſeruari mandaſſet.
Item ſi Prælatus quiſpiam ob aliquam legitimam cauſam, Capitulo Generali intereſſe nequiuerit, volunt nihilominus Patres, quod eo die, quo præſumitur alios Prælatos in Capitulo eſſe abſolutos, ipſe quoque, quamquam abſens, pro ſuſpenſo habeatur, & ſit quouſque nuncij aduenerint de eius, vel omnimoda abſolutione, vel confirmatione. At vero ſi quis à Capitulo de licentia Patris Generalis ob iuſtã cauſam, remaneret, volunt Patres, huiuſmodi perſeuerare cum ſolita authoritate in prælatura, vſque ad Aduentum noui Prælati, vel confirmationem ſui. Qui autem ſine tali licentia non poterunt ire ad Capitulum, mittant aliquem, qui pro eis renunciet, & abſoluatur, vel id conuentuali, vt infra latius, com-
mit-

mittant. Denique in abſentia Prælati, in omnibus recurſus ad ipſos Priores, vel Subpriores habeatur. Et ſi qua negocia alicuius momenti differri poterunt, vſque ad Prælati reditum, differantur. Cauebitque ſummopere Prior, vel Subprior, ne quidpiam innouet contra ipſius Prælati abſentis voluntatem, vt gratificatur fratribus. Et ſi ſecus fecerit, permiſerit ve Religionis diſſolutionem, ne dum puniri ab Abbate in reditu ſuo valeat, ſed & aliquando ab officio deponi, iuxta criminis, vel relaxationis qualitatem. Volunt etiam Patres, quod pro exceſſibus, qui tempore Capituli committuntur, pęnæ ordinariẹ duplicentur. Habeant verò Priores ſeu Subpriores Primum locum in ſiniſtra parte chori; ſimiliter, & in Refectorio, in Capitulo, & omnibus alijs locis. Et in abſentia Prælati in Benedictionibus dandis, Confeſſionibus, & abſolutionibus, & huiuſmodi faciendis, vices eius exequantur. Attamen non eximantur ab officio hebdomadæ, neque à lectura Menſæ niſi forte eſſent Titulares, nam ea, quæ inducta ſunt in fauorem, in odium retorqueri minimè debēt. Iidem Priores, & Subpriores in proprijs Monaſterijs, & eorum membris, & locis poſt Prelatum, omnes alios antecedant. Extra vero Monaſterium, & eius loca, proprium locum ſuæ Profeſſionis vbique teneant. Tempore vero Capituli, Prior eius loci vbi celebratur, locum immediate poſt Economum ſpiritualem teneat, & officium ſuum exequatur. Prelati vero, cum ad Capitulum pergunt, non ſolum ſecum deferre debent libellum, vbi ſunt debita, & credita Domus ſcripta, cum cauſis, eorum: verum etiam

earumdem rerum copiam, vel tranſumptum, ac omnia rerum inuentaria relinquere debent Priori, vel Subpriori: vti ſucceſſorem in officio Prælaturæ de omnibus iјs, informare valeat. Et ſi Prelatus hoc facere contempſerit, grauius puniatur.

Priorum etiam, & Subpriorum ſit principalis cura, & Officium, agere, vt in omnibus, & in ſpiritualibus ſpecialiter, conſtitutiones noſtri ordinis, & conſuetudines, & cerimoniæ omni modo in choro, Capitulo, Refectorio, aliјſque locis omnibus obſeruentur. Ac etiam docere Sacriſtas, Choriſtas, Cantores, Succentores, Lectores, ac alios omnes, quomodo vnuſquiſque ſuum officium debeat implere, procuret inſuper, vt infirmi, cum primo ſe in manus Medici dederint, confiteantur, Communicentur, conſolentur, & rebus omnibus ſpiritualibus adiuuentur.

Quoniam vero libri, omniaque alia bona, quæ ad vſum fuere Monachorum (præter quam veſtimenta) volunt Patres, iјs defunctis, ad ea Monaſteria reuerti, in quibus fecerint Profeſſionem: & tantummodo veſtimenta Monaſterio acquiri, in quo fratres moriuntur. Sit Prioris cura vel Subprioris, ſtatim vt aliquis vita migrauit, per inuentarium omnia accipere, quæ eius fratris defuncti fuerunt ad vſum, eademque cuſtodire diligenter, donec à Prælato vnicuique Monaſterio, quod ſuum eſt, reſignetur. Quod ſi quis Monachus, velut, Capellanus, cõfeſſor, aut procurator apud aliquod Monaſterium Monialium noſtri ordinis mortem obiret: decreuerunt Patres in tali caſu, non ſolum libros, & omnia

Digitized by Google

alia bona, vt ſupra, verum etiam, & veſtimenta, quæ ad eius fuere vſum, debere, reſtitui ad Monaſterium, in quo fecerit Profeſſionem, quoniam vt ſæpius dictum eſt, quicquid acquirit Monachus, acquirit ſuo Monaſterio, & Congregationi.

DE OSTIARIIS MONAſterij.

CAP. LXVI.

AD potram Monaſterij ponatur ſenex ſapiens, qui ſciat accipere reſponſum, & reddere, cuius maturitas eum non ſinat vagari.

NEmini dubium eſſe debet, Oſtiarium vniuerſam domum repræſentare, ideoque oportere illum, non mediocri prudentia, deuotione, humanitate, vigilantia præditum eſſe, ne ſcandalum aliquod eius cauſa oriatur. Quamobrem Patres conformiter adhoc Capitulum in quo D. P. Benedictus præcipit, vt oſtij cuſtodia Monaſterij non niſi prudenti, & antiquo patri committatur. Mandant omnibus, & ſingulis Prælatis, vt diligenter curent, tales deligere oſtiarios ſuarum ædium, qui ædificare laicos, & quoſcumque ad domos noſtras accedentes, valeant. Doceant illos, ne vllum tempore ſilentij, niſi magnis de cauſis intra clauſtra admittant: & quo pacto priuatos Monachos accerſire debeant, itemque & Præ-

latum. Vbi vero Regula dicit. Ponatur ſenex ſapiens, *volunt Patres huiuſmodi deligendum ad cuſtodiam portæ, non ſolum eſſe ſenem, quo ad annos, verum etiam quo ad mores, & rerum agendarum experientiam. Denique pręcipiunt, vt ſanctiſſimum hoc Capitulum Regulæ in omnibus obſeruetur. Cæterum occaſione quorundam verborum eiuſdem Regulæ, quo ad fabricationem domorum, ſanxerũt Patres, vt nullus Prælatus, abſque conſilio ſeniorum audeat, vel antiqua ædificia deſtruere, vel noua fabricare vllo pactò, quodſi velit membrum aliquod notabile cõſtruere, vt puta clauſtrum, Dormitorium, aut Refectorium ſiue Bibliothecam, vel Tirociniũ, & huiuſmodi, non poſſit id facere, niſi (vltra conſilium ſeniorum) licentiam quoque ſpecialem habeat à Reuerendiſſimo P. Generali, qui eam minime tribuat, niſi prius admonuerit, vt talia ædificent, quæ modeſtiam religioſam deceant, & ſibi monſtretur à Prælato, & patribus, quibus nam fulti pecunijs id attentare præſumant; quoniam docuit experientia, non nunquam Pręlatos quoſdam, nimio ædificandi deſiderio, Monaſteriorum facultates, ac bona fere omnia conſumpſiſſe. Quoniam vero perſæpe contingit Prælatum aliquem, opus aliquod inchoare, & illo infecto abire, ne is, qui poſtea in officio ei ſubrogatus fuerit, poſſit ad libitum, inchoatum iam opus, & ædificium diruere, & aliud ſuo marte, erigere, cum diſpendio Monaſterij, & ſcandalo plerumque laicorum, præcipiunt, vt antequam fabrica aliqua notabilis incipiatur, fiat de illa typus de conſilio peritorum, ac Reuerendiſſimi P. Generalis, à quo ſubinde*

nulli

nulli recedere liceat, ſed ea omnino forma, quo ad ſubſtantialia, ſeruetur ab omnibus. Qui vero huic ordinationi contraire præſumpſerit, pęnę grauiori culpæ debitæ ſubiacebunt. Et Prælati etiam quandoque deponi ad arbitrium Reuerendiſſimi Patris Generalis ſeu Deffinitorum poterunt: & omni dignitate, iuxta criminis qualitatem, priuari.

Vt autem Oſtiarij, onere introducendi laicos, per ſingulas horas, intra clauſuram Monaſterij, gratia alloquendi camerarium, non grauentur, curabunt Prælati quantocyus iuxta portam Monaſterij, & extra clauſuram erigere (ſi iam non eſt) domum, & officina ipſius Camerarij, ad quam eum conuenire poterunt, citra inquietudinem fratrum quicumque ad illum negocia habebunt.

In illis autem locis, in quibus eſt conſuetudo admittendi, diebus feſtis, laicos intra clauſtrum, & viridarium noſtrorum Monaſteriorum; quoniam difficile eſſet ſine ſcandalo eam ammouere, permittatur. Caueant tamen fratres, illa hora, à vagatione, per Monaſterium, & qui ex obedientia aut de licētia Prælati cum illis laicis exire compellentur, meminerint modeſte ac religioſe in omnibus ſe habere, & parum omnino, ac prudenter, & nō niſi de ijs, quæ Dei ſunt, cum illis loqui. Prælati vero non niſi eos, qui bene morigeratos, ac prudentes nouerint, cum laicis aſſociare curabunt. Solitæ eleemoſynæ, quæ in noſtris Monaſterijs, ſecundum veterum conſuetudinē fiunt, diſtribuātur ab oſtiarijs cum omni diſcretione, & charitate. Et licet velint Patres, vt nunquam (ſi fieri poteſt) pauper dimittatur vacuus; attamen

vbi non omnibus re ipſa ſatis fieri poſſet: ſaltem bonis, & conſolatorijs verbis pauper dimittatur. Meminerint tamen Prælati inter principalia legis Chriſtianæ bona, eleemoſynas numerari: maioreſque noſtros ſibi ipſis victui neceſſaria abſtuliſſe, vt Chriſti Pauperibus erogarent, immo ipſi Chriſto, qui dicturus eſt nobis in die illa tremenda, Eſuriui, & dediſti mihi, &c.

DE FRATRIBVS IN via directis.

CAP. LXVII.

DIrigendi fratres in via, omnium fratrum vel Abbatis orationi ſe commendent, &c.

V*T autem id quod præcipit* D. P. *Benedictus hoc loco, facilius obſeruetur, ordinarunt antiqui Patres, vt in orationibus ſecundis, quæ dicuntur in officio Virginis, ad horam Primam, Tertiam, Sextam, & Nonam dicerentur, & illa verba (licet etiã alium ſenſum habere poſſint).* Et iter famulorum tuorum in ſalutis tuę proſperitate diſpone, &c. *Quoniam autem nunc frequentius itinerantur, fratres ex cauſis iam toties repetitis, nec facile poſſunt ſe fratrum omnium orationibus ita ſolemniter commendare. Idcirco contentantur Patres, vt vice ſolemnis illius commendationis, qui breue iter accepturi ſunt, dum accipiunt à Prælato benedictionem,*

Digitized by Google

nem, dicant. Benedicite, & orate pro me. *Id enim permittitur à Regula dum dicit. Vel Abbatis. In longis vero peregrinationibus, ſe commendent totius conuentus precibus, vt in regula. Quantum vero ad commendationem, quæ fieri debet ſecundum regulam in reditu ex itinere, volunt Patres, quod is, qui foras vltra numerum quindecim dierum moratus fuerit, regreſſus, prima feria ſexta, dum culpæ audiuntur in Capitulo, dicat & ipſe culpam ſuam hoc pacto.* Dico etiam meam culpam de omnibus exceſſibus, & erroribus in hoc meo proximo præterito itinere à me commiſſis, ignoranter, vel ſcienter, & præcor vos pro me orare. *Qui vero hoc facere omiſerit, toties, quoties, comedet in medio refectorij in ſolo pane, & aqua.*

Vbi dicitur. Nec præſumat quiſquam alijs referre, &c. *Præcipiunt Patres Prælatis omnibus & ſingulis, vt regulam in hac parte inuiolabiliter obſeruari faciant, & eos quos tranſgreſſores inuenerint, qui videlicet audita, vel viſa in itinere, e quibus ſcandalum puſillis oriri poſſet, narrauerint: grauiter puniantur. Vbi item dicit Regula.* Similiter, & qui præſumpſerit, &c. *antiquiſſimam & ſanctiſſimam conſuetudinem non egrediendi extra clauſuram Monaſterij, ſine expreſſa licentia, & benedictione Prælati, ad memoriam omnibus noſtræ Congregationis Monachis, ac fratribus Patres reducũt. Itaque ſub pœna fugitiuis debita (iuxta tamen declarationes ſupradictas) præcipiunt, vt nullus egredi extra Monaſteriũ præſumat, niſi facta ſibi à Prælato*

lato facultate, & benedictione data. Quam ſane benedictionem regredientes pariter de itinere, quamprimum accipere ab eodem Prælato, vel eo abſente à maiore domus teneantur ſub ijſdem pœnis. Caueant vero maximopere fratres, ne iter aggrediantur, aut equitent, diebus feſtis ab Eccleſia præceptis. Quod ſi aliqua vrgẽs neceſſitas eos coegerit, tum non niſi celebrata, vel audita Miſſa, vadant.

In itinere autem meminerint ſe eſſe Monachos ac Dei famulos, & idcirco non agitent ſuperbe, & vaniter equos, non eos curſitare faciant: non ipſis elanitis incedant ſupercilijs, non denique cantillent more laicorum, maxime vbi audiri ab aliquibus poſſint, ſed modeſte, grauiter, & cum ſilentio: orando vel pſallendo, vel de rebus ſanctis loquendo, iter cæptum proſequantur. In hoſpitijs vero meritorijs, ſi quando eos in eis morari contigerit, cameram ſibi aſſignari ab hoſpite faciant, ibique maneant ab alijs ſemoti, ibi comedant, ibi Canonicas horas deuote perſoluant, & ſint omnibus probitatis, ac ſanctitatis exemplar.

SI FRATRI IMPOSSIBILIA iniungantur.

CAP. LXVIII.

SI cui fratri aliqua forte grauia, aut impoſſibilia iniunguntur, ſuſcipiat quidem iubentis imperium cum omni manſuetudine, & obedientia, &c.

Pro-

PRofeſſio deuoti Monachi, & ſancta humilitatis virtus, iure ſuo exigunt, vt ſubditus, quamprimum, audito ſui Prælati præcepto, immo & nutu perſpecto, ad obediētiam ſe accingat. Vbi verò quidpiam ſibi, quod ſupra vires videretur, præceptum fuerit, poterit ſe modeſte, & humiliter excuſare, rationem impoſſibilitatis adducendo. Quod ſi tum etiam Prælatum in opinione ſua perſiſtere videbit, patienter impoſitum ſibi onus accipiet, ac pro viribus exequi curabit. At qui Prælati ſummopere curare debent, ne de eis dici iure merito poſſit, quod de Phariſęis quondam Saluator noſter prædicauit (vti etiam dictum eſt in Capitulo de qualitate Abbatis) alligant onera grauia, & importabilia in humeros ſubditorum, digito autem ſuo nolunt ea mouere. Meminerintque, ſe Patres, ac Paſtores eſſe, non autem tirannos, vel carnifices. Blande igitur imperent, ac diſcrete; Et ea tantummodo filijs ac fratribus ſuis præcipiant, quæ poſſint vultu hilari, & pro viribus adimplere. Qui vero ab indiſcretis Prelatis, ſe grauari ſupra vires perſenſerint; in viſitatione de hoc apud Patres cōquerantur; & ſi opus fuerit, etiā apud ipſum Deffinitorium, per literas tempore Capituli; vt ſic diſcant Prelati mitius cū ſibi ſubditis agere. Maiores vero Prelati, tales, in ſubditos ſuos in humanos, ac feros ab omni dignitate, ac prelatura abſoluere debent, immo de iure tenentur. Cum enim à ſupremo omniū paſtore, qui dixit. Diſcite à me, quia mitis ſum, & humilis corde, tam inſigniter degenerent, indigni videntur, qui animabus, eius precioſo ſanguine redemptis, præſint, & impetent. Quantum ad

præ-

prælaturas, dignitates, & gradus: licet poſſit, quilibet renunciare fauori ſuo, nolunt Patres, vt nemini liceat renunciare Prælationibus, aut recuſare dignitates, ſibi à patribus traditas niſi ob aliquam ex ſex cauſis, quæ habentur in Decretal. Diui Gregorij lib. primo, Cap. Niſi cum pridem de Renunciatione, per totum.

VT IN MONASTERIO non præſumat alter alterum defendere.

CAP. LXIX.

SVmmopere præcauendum eſt, ne quauis occaſione præſumat alius alium defendere Monachum in Monaſterio, &c.

QVantum ad preſens Capitulum, tam & ſi per breue eſt, nihilominus, eſt multa conſideratione dignum: quoniam nihil magis perturbat pacem, & ſcandali occaſionem præbet, quam videre impios, ac improbos exaltari, tueri, atque defendi. Itaque cum quis à Prælato iure corripitur, eius amici, vel fratres, non ſolum publicè, & coram Præſule eumdemmet corrigant, vel ſaltem iuſte correptum, & emendatum à præpoſito nutibus, & ſignis oſtendant: verum etiam priuatim ipſum admoneant, & hortentur, vt humiliter pœnam ſubeat, quam Prælatus, non odio, vel liuore; Sed amore, & pietate ductus ei iniungendam iudicauit. Cum vero nouerint,

Præ-

Digitized by Google

Prælatum aliquem iniuſte corripere, ob informationes falſas ſibi de illo factas publicè, & coram alios, nullo modo præſumant ipſum de iniuſtitia arguere; nec iniuſtè correpto anſam aliquam ſuperbiendi, vel reſpondendi Prælato tum præbeant: ſed poſtmodum priuatim curent, vt Prælatus rem diligentius cognoſcat, & veritate perſpecta, innocentem abſoluat.

VT NON PRÆSVMAT quiſpiam aliquem paſſim cedere, aut excommunicare.

CAP. LXX.

VT vitetur in Monaſterio omnis præſumptionis occaſio, &c.

CVm ſuperius in declaratione Capituli Regulæ vigeſimiquinti, nos incidenter, & perſunctorie de pœnis, quas ſubire debent, qui in fratres conuitia dixerint, vel eos percuſſerint, locuti fuerimus: operæ tamen precium eſt, vt hoc in loco latius de ijs diſſeramus. Declarando itaque hunc locum regulæ, ita Patres ordinarunt, quod ſi duo fratres æquales inuicem verbis iniurioſis contenderint ambo puniantur ieiunijs panis, & aquæ in medio Refectorij, iuxta qualitatem delicti: & ille magis qui magis commeruerit. Si autem iunior, ſeniorem verbis contumelioſis affecerit, vt puta ſimplex frater Diaconum, aut Magiſtrum Nouitiorum, vel Subpriorem; puniatur grauius, & ſaltem per quindecim dies cameram propriam

priam pro carcere habeat, & qualibet ſexta feria in ſolo pane, & aqua dum ſic clauſus manſerit, ieiunet. Et ſi verba fuerint infamatoria, & in publico prolata, pœna huiuſmodi duplicetur. Si vero (quod Deus auertat) Prælatum ſuum, verbis huiuſcemodi vituperoſis quiſpiam, etiam prouocatus, aggredi vllo pacto præſumpſerit, carceri per menſem ad minus mancipetur, & qualibet ſeria quarta, & ſexta dicti menſis in ſolo pane, & aqua ieiunet. Demum in Capitulo coram omnibus culpam ſuam dicat, & veniam petat ab ipſo Prelato, & fratribus, quos verbis ſuis ita imprudenter ſcandalizauit. Si autem duo fratres inuicem rixantes, pugnis ſe inuicem percuſſerint, citra ſanguinis effuſionem, ac fracturam membrorum; per menſem in proprijs cellis, vice carcerum recludantur. Si vero fuſte, aut baculo, aut cum ſanguinis effuſione, duplicetur pœna, & addantur ieiunia panis, & aquæ, feria quarta & ſexta.

Si quis autem citra rixam, aut ſubitam bilem, ſed ſolo odio, ac liuore quempiam ligno, pugnis vel lapidibus percuſſerit, ſine tamen ſanguinis effuſione, & fractura oſſium: per duos menſes carceribus mancipetur: & qualibet feria quarta, & ſexta dicti temporis in ſolo pane, & aqua ieiunet: ſi vero cum effuſione, aut fractura aliqua, dicta pœna duplicetur. Si quis vero quempiam, cum gladio, quem de more ad latus deferre conſueuimus, pro ſeruitio menſæ percuſſerit, cum ſanguinis effuſione, citra tamen neceſſitatem decumbendi in lecto, per ſex menſes carceri mãcipetur, ſi vero cum armis, quæ à Religioſis deferri

ri non conſueuerint, quamquam minima fuerit ſanguinis effuſio, ac tutum carceri damnetur, ad minus per annum: vel ſi crimẽ id exigere videbitur per tres annos. Et inſuper in dicto tempore qualibet ſexta feria ieiunet pane, & aqua. Qui vero Prælatum ſuum aliquo dictorum modorum percutere, aut ferire auſus fuerit, pœnis ſupradictis duplicatis, puniatur, & ante xv. annum à dicta percuſſione, nullam dignitatem, aut prælaturam in noſtra Congregatione conſequi valeat. Si autem (quod Deus Opt. Max. omnino auertere velit) Monachus aliquis alium occiderit Monachum, ſcienter, ac dedita opera, talis occiſor carceri perpetuo adiudicetur, ibique in ieiunijs, & orationibus peccatum ſuum defleat, nec poſſit vllo pacto liberari, niſi forte poſt vigeſimum annum de conſilio, & conſenſu Deffinitorum. Qui vero aliquem percutere attentauerit, etiam ſi effectus poſtmodum ſequutus non fuerit, nihilominus ſeuere puniatur iuxta animi affectionem.

Si percuſſor, & percuſſus ambo fuerint conuerſi, vel Clerici, modo ſupradicto puniantur. At ſi conuerſus Clericum percuſſerit, pœnę ſupradictæ duplicentur, iuxta percuſſionis grauitatem. Et ſi percuſſus notabilem occaſionem percutienti, ſeu percuſſori dederit vltra percuſſiones receptas, & ipſe aliqua etiam pœna puniatur.

Notandum vero quod culpas, quę pœnam carceralem, vltra ſex menſes exigunt, Pręlatus ſolus minime ſentẽtiare poteſt, ſed ad Reuerendiſſimũ Patrẽ Generalem, & Viſitatores reſeruantur. Similiter in cauſis, quæ ad ipſum Prælatum attinerent, non

poteſt

poteſt ipſe ſententiare, ſed Patri Generali talis ſententia reſeruetur. Sed interim Monachus, ſi id res exigerit à Prælato de conſenſu ſeniorum carceri mancipetur. Ceterum non admittantur excuſationes eorum, qui dicerent ſe gratia defenſionis proximum percuſſiſſe, niſi id legitime comprobauerint, vt puta, quia cum fugerent, ab ipſo perſequente inter anguſtias detenti, nullum alium refugium habuerint, niſi percutere volentem, repercutere. Similiter puniantur etiam Prelati, ſi quempiam aliquo modorum ſupradictorum percuſſerint. Non tamen id intelligi debet, dum Magiſter Nouitios, ſeu Prælatus iuuenes, gratia correctionis aliquando diſcrete, & charitatiue corripuerint.

Volunt etiam Patres, vt murmuratores, & maledici grauiter à Prælatis puniantur, tum præſertim, cum murmurando velut infames, falſa protulerint. Prælati vero ipſi omnem dabunt operam ne quid de ipſis vere murmurare queant.

Super illud verbum, Præſumpſerint, *quod eſt in principio Capituli, præcipiunt Patres, vt nemini comportetur, vt plus audaciæ, & authoritatis ſibi vendicet, quam oporteat. Etenim aliqui reperiuntur, qui in omnibus, & de omnibus negocijs ſe intromittere volunt, & Magiſtrum agere, quod ſane arrogãtiam, ac ſuperbiam ſapit. Sunt enim huiuſmodi, quã primum cohercendi, & admonendi, vt ſibi dumtaxat attendant, ac inuigilent. Super illud verbum* Excommunicare. *Præcipiunt Patres, ac volunt, vt omnino imprecatores malorum puniantur, neque enim decet Religioſos dicere; vade in malam Crucem.*

infe-

infelicem tibi annum det Deus. Vade nec amplius reuertaris. Abi vt collum, ne dum tibiæ tibi ſrangantur, & huiuſmodi, quæ non niſi homines plebei, ac ſtultæ mulierculæ vſurpare videntur.

Prælatos quoque admonent, vt caueant in ſermonibus ſuis, tam in Capitulo, quam extra, à verbis, quę poſſent pacem perturbare, & non niſi amaritudinem, & diſplicentiam afferre fratribus. Neminem contemnant; omnes enim ad imaginem Dei conditi ſumus, & eius pretioſo redempti ſanguine. Nulli ignobilitatem ſuam, vel paupertatem in ſęculo, vel delicta parentum, vel huiuſmodi alia improperent: quandoquidem ab vno omnes patre, Adam, originem trahimus, & ipſe quoque Dei filius pauperrimus fuit; & pauperes in hoc mundo elegit.

VT OBEDIENTES SINT ſibi Fratres inuicem.

CAP. LXXI.

OBedientiæ bonum, non ſolum Abbati exhibendum eſt, ſed etiam ſibi inuicem obediant fratres, &c.

QVamuis forſan alicui videatur Capitulum hoc Regulæ ſuperuacaneum eſſe, cnm ſatis ſuperque in ſuperioribus Capitulis de obedientia diſſertum ſit: re tamen vera, res ſe aliter habet. Conſiderans namq; Diuus Pater Benedictus, quod illæ ſolę actiones apud Deum meritoriæ exiſtunt, quę eius gratia,

& amore fiunt: quodque viruoſi minime dici debēt, qui non ob amorem virtutis iuſta operantur, ſed aliquo alio fine, non recto, vt puta, ob inanem Gloriam, Adulationem, Vanitatem, ſpem rerum temporalium, & huiuſmodi: Volenſque obedientiam noſtram amore Dei, & non perſonarum intuitu, opus ſuum peragere, præcipit, quod non ſolum Abbati, & ſuperioribus obtemperemus, verum etiam alijs humilitate, & charitate id ſuggerentibus. Præcipiunt itaque Patres, ac volunt, quod Monachi noſtræ Congregationis in primis obedientes ſint Prælatis, tanquã Dei vicē agētibus: poſt ſenioribus, deinde vero ſe ſe inuicem charitate, & obſequijs præueniant.

Vt autem omnis vitetur abuſus, & omnis ſcandali occaſio tollatur, prohibent, ne quis præſumat Nouitios, qui ſunt ſub cura Magiſtri vllo pacto alloqui, vel eis quidpiam prçcipere quantumcumque minimum; quoniam huiuſmodi adoleſcentes, non niſi à Prælato, & Magiſtro proprio, corrigi, inſtrui, ac regi debent; Et qui huic ordinationi contrafecerit, ad arbitrium Prælati grauiter puniatur: & Nouitius ſi fuerit in culpa, à Magiſtro. Quoniam vero in non nullis Monaſterijs damnandus abuſus ſubrepſiſſe videtur, nimirum quod Magiſtri Nouitiorum, cum eis adoleſcentium cura demandata fuerit, grauater ferunt, ac iniquo animo, quod Prçlatus eos alloquatur, corrigat, vel aliquando eis quidpiam præcipiat: omnino hunc tollere volentes, declararunt Patres, Prçlatum, omnium, tam ſeniorum, quam iuuenum, ac Nouitiorum, communem Parentem, ac paſtorem eſſe, Omneſque alloqui poſſe, cunctiſque præcipere,

vbi

vbi & quando ei libuerit: ac propterea, nec Magiſtros Nouitiorum nec alios quoſuis inferiores, ac priuatos Monachos, iure poſſe illos ſuper his redarguere, aut aliquo pacto reprehendere. Nihilominus Prælati, niſi vrgens aliqua occurrat neceſſitas, eorum curam ac regimen Magiſtris ad id deputatis relinquere contenti ſint. Qui Magiſtri diligenter ipſos in omnibus inſtruant, vt iam dictum eſt: nec vnquam permittant eos ſolos extra Tirocinium exire, nec cellam aliquam cuiuſuis alterius Profeſſi ingredi ſub pœna priuationis ab officio, & ab omni alia dignitate, per annum. Vbi in regula dicitur. Si quis autem frater. *Præcipiunt Patres, vt ſecundum veterem conſuetudinem, cum quis à Prælato de quauis re, etiam minima reprehenditur, ſiue priuatim, ſiue publicè; ſtatim genuflectat, & ſic capite demiſſo maneat, quouſque Prælatus eum Benedixerit, ac ſurgendi ſignum fecerit. Ita enim famulus ille Dei Benedicti veſtigijs ſe prouoluit, qui ob acceptas mappulas à ſanctimoniali fœmina, increpabatur ab eo. Præſertim vero ſic correptus à Prælato maxime in publico, ſummopere caueat, ne verbulum quidem reſpondeat, niſi interrogatus, & tunc cum modeſtia, & reuerentia. Quod ſi grauatum ſe quiſque ſentiet, liceat ei poſtmodum Prælatum priuatim in cellam conuenire, & humiliter ab eo petere, vt rationes ſuas audire velit, & ſi id permiſerit (quod ſane facere debet) excuſationes ſuas veras, & non ſimulatas, ac ſi coram Deo exiſteret, proferat. Et qui ſecus fecerint, grauiter ad arbitrium Prælati puniantur.*

Quoniam vero nonnulli, quippe qui parum humilitati ſtuduerunt, cum extra Monaſterium egrediuntur, vel reuertuntur, petendo benedictionem, non integre genuflectunt, ſed potius aulicorum more tantiſper inclinant. Volentes huiuſmodi abuſum eliminare, præcipiunt Patres, vt in petitione Benedictionis tam Prælati, quam alij priuati Monachi, realiter inclinent, ac genuflectant; ita vt genua, terram ipſam attingant. Idque omnes facilius efficient, ſi meminerint Prælatum (quemadmodum D. Pater ſupra in Regula dicit) Chriſti locum tenere, & qui huic ordinationi contrafecerit grauiter puniatur.

DE ZELO BONO QVEM debent Monachi habere.

CAP. LXXII.

SIcut eſt Zelus amaritudinis malus, qui ſeparat à Deo, & ducit ad infernum, &c.

EPilogando humilis Dei ſeruus Benedictus in hoc penultimo, ac breui Capitulo ſuæ Regulæ, quæcumque ſuperius dicta ſunt, ac veluti ſub oculis omnia colligendo, quemadmodum, inquit, nimis Zelus, ac inordinatus amor rerum ſublunarium nos ſeparat à Deo, & ad inferna deducit. Ita Zelus bonus, & ſanctus Dei amor nos ſeparat à vitijs; & ad ipſum Deum, æternamque patriam perducit. Hic, inquam, ſanctiſſimus Zelus, Deum ſuper omnia nos diligere facit, cor in cæleſtibus ſemper tenere; ſupremam erga

Digitized by Google

ga nos Chriſti dilectionem præ oculis iugiter habere: ad æternam illam, ac ſuperbeatam gloriam nūquam non ſuſpirare: omnia mundi huius oblectamenta deſpectui habere, & pro nihilo ducere. Hic, hic ſanctus amor edocet, quam miſeram hic vitam ducant, qui demoni, qui carni, qui mundo, qui peccatis deſeruiūt. Quantis vndique erumnis pręmantur, qui legem Dei derelinquunt. Quam ſtultus, & vecors ille ſit, qui ſpem ſuam in his caducis, ac tranſitorijs rebus collocat. E contra vero quam prudens, quam ſapiens, & vere felix ille habendus ſit, qui omnibus mundi rebus poſthabitis, vni, ac ſoli Deo ſeruire ſatagit: Hunc amare iuuat, hunc diligere, hunc laudare, huic ſoli obſequi, ei viuere, ac mori deſiderat. Sanctus item hic amor, non ſuam, ſed Dei gloriam, in omnibus quęrere docet, omnia credit, omnia ſperat, omnia ſuſtinet: diligit omnes, odit neminem, nulli nocet, iuuat omnes, cunctis bona exoptat; rogat pro omnibus, & in ſingulis denique, quę agit, non hominibus placere, ſed Deo, totis viribus conatur. Hunc ſanctiſſimum zelum cuncti homines amplecti deberent, præcipue vero Monachi, ac Religioſi, qui veluti lucernæ ardentes, ac ſuper cādelabrum Eccleſiæ poſiti, laicos luce, doctrina, & vitæ exemplo illuminare debent, quique vti ſal terræ inſipida hominum corda condire, & ab omni contagio, & corruptione cuſtodire, ac ſeruare deberent. Monachi igitur, qui hoc amore, ac Zelo ſunt præditi, inuicem ſe diligunt, honorant, iuuant, vt Dei famuli, vt Chriſti membra: & altera alterius onera, cum animi, tum corporis, libenter portant. Vbi exulat hic ſanctus

 amor,

Digitized by Google

amor, ibi confuſiſſimam Babilonem eſt videre; vbi vero regnat, non niſi Paradiſum inuenias. Donet igitur nobis Deus hunc ſanctiſſimum zelum, vt eum propter ſe, & proximum propter eum, diligere valeamus. Amen.

DE EO, QVOD NON omnis obſeruatio iuſtitiæ in hac ſit regula conſtituta.

CAP. LXXIII.

REgulam autem hanc deſcripſimus, vt eam obſeruantes in Monaſterijs aliquatenus, vel honeſtatem morum, aut initium conuerſionis nos demonſtremus habere, &c.

IN felices ſane ij ſunt, & indigni, qui religioſi, & Dei famuli dicuntur, quibus aſpera, dura, ac fere intolerabilis videtur huius Regulæ diſciplina. Cum D. P. Benedictus aſſerat in hoc poſtremo capite, ſe illam incipientibus dumtaxat ædidiſſe. Qui namque ad perfectionem aſpirant, non debent in ijs ſiſtere, ſed vlterius progredi, & pro regula ſibi aſſumere vitam, ac doctrinas Sanctorum Patrum, qui penitus huic mundo mortui, ſoli Deo in abditis ſolitudinibus viuebant: Itaque qui in hoc, quaſi Tirocinio vitæ ſpiritualis; diu verſatus fuerit, & omnia, quæ hic Diuus Pater ponit, ad vnguem ſeruauerit, ſi deſiderio maioris perfectionis, ad ſacram Heremum noſtram ire

volue-

Digitized by Google

voluerit, petita à Patribus licentia, poterit. Attamen nullus hoc attentare præſumat, niſi prius virium ſuarum experimentum ſumpſerit. Etenim qui centum librarum pondus ferre nequit, multo minus poterit maiorem ferre ſarcinam. Dedecus quoque eſt manus ad aratrum ponere, & deinceps retro aſpicere; cæptum nimirum propoſitum deſerere. Et re vera ſumma imprudentia eſt, quod aliquis rem aggrediatur, virium ſuarum metas excedentem: Siquidem ei, aut paulo poſt ab incepto deſiſtendum, aut ſub onere, ſuccumbendum neceſſe eſt.

Finis Libri Primi.

Digitized by Google

CONSTITVTIONVM CAMALDVLENSIVM.

LIBER SECVNDVS.

PROHEMIVM.

CVM electio Abbatum aliorumque Prælatorum (vti iam dictum eſt) hodie fieri nequeat, quemadmodum tempore Diui Patris Benedicti, quando vnumquodque Monaſterium ſibimet leges condebat; nec erant ſub vna Congregatione plura Monaſteria, vti modo ſunt; ordinarunt Summi Pont. quod ſingulis annis, aut quolibet tertio anno, iuxta diuerſos Cōgregationum ritus, in qualibet Congregatione, ſupremus Magiſtratus crearetur: cuius partes eſſent deſtribuere Monaſteriorum regimina, ac prælaturas. Cum itaque ſupremus hic Magiſtratus, quem nos vocamus Deffinitorium, ſummam habeat authoritatem, & ſpeciatim creandi Abbates, & alios Prælatos, qui Monaſteria ex anno in annum regant; antequam ad alia deſcendamus, opere precium videtur, declarare, quo nam pacto ab vniuerſa creetur Congregatione ſupremus iſte Magiſtratus: deinde vero dicemus quomodo Reliquæ dignitates, ac Prælaturæ inter Patres ſint diſtribuendæ. Sed vnum illud præmittam, nempe authoritatem hanc ſummam Deffinitorij, non ſolum ex diuturna, & antiqua conſuetudine robur habere,

bere, verum etiam ex inſtitutione plurium ſummorum Pont. præcipue vero Alexandri Quarti, & Quinti, Caliſti Tertij, Gregorij Noni, Pij Secundi, Sixti, Innocentij Octaui, ac demum Leonis Decimi. Qui motu proprio Priuilegia omnia, & indulta Eremo, & Congregationi, tam per Pontifices Pręfatos, quam per Imperatores, ac Reges conceſſa; nec non ſtatuta, & ordinationes in Capitulo Florentino ſuper hoc ædita, Apoſtolica authoritate approbauit, & confirmauit; vti eſt videre in ipſorum priuilegiorum initio, & præſertim §. ſexto cum ſequẽtibus vſque ad ſextum Decimum incluſiue. Quæ quidem priuilegia Leonis Decimi ab omnibus eius ſucceſſoribus vſque in hunc diem confirmata, & approbata fuere.

DE ELECTIONE CONVENTVAlis, & ijs qui ad Capitulum venire tenentur.

CAP. II.

MOdus itaque creandi Deffinitorium, qui hactenus ſeruatus eſt in noſtra Congregatione, & quem modo mandant Patres ſeruari inuiolabiliter, hic eſt. In primis omnes Prælati, qui ſcilicet habent ad minus numerum decem Monachorum Profeſſorum ſub ſua cura; quindecim, vel viginti dies ante Capitulum, teneantur vocales omnes in vnum poſt Nonam colligere, vt puta feria ſecunda, vel tertia Paſchatis ſanctiſſimæ Reſurrectionis, atque eis inti-

Digitized by Google

timare qualiter eos ibi in vnum vocauit, vt Conuentualis de more creetur: Cuius ſane partes erunt vniuerſam Monaſterij indigentiam coram Reuerendiſs. Deffinitorio exponere: quomodo item ſe habuerit illo anno Prælatus erga ſubditos: qui nam extiterint ſubditi erga Prælatum: quonam pacto cultus Diuinus auctus fuerit: & quæ ſit Monaſterij diſpoſitio circa temporalia. Denique poſt adhortationem, breui oratione præmiſſa, & inuocato Spiritu ſancto, cuius nutu cuncta reguntur; cuiuſque fiat de mane in Miſſa Tertiæ commemoratio, ponantur in vaſe ſeu ſacculo tot ſchedulæ, quot ſunt nomina Monachorum, non ſacerdotum deinde vnus eorumdem iuuenum, ad arbitrium Prælati, & de conſilio ſeniorum extrahat ſchedulas duas e dicto vaſe; Et ij quorum nomina extracta fuerint, ſtatim ante Prælatum (cui aſſiſtant hinc inde duo ſeniores) euntes genuflectant. Deinde coram omnibus tot ſchedulæ in vno ſacculo ponantur, quot ſunt Monachi ſacerdotes eiuſdem Monaſterij, in quibus ſchedulis ſcripta ſint nomina eorum. Deinde vero in alio ſacculo ponantur totidem ſchedulæ albæ, preter duas vel tres, iuxta numerum Monachorum in quibus Crux vna ſignari debet. Notandum vero quod huiuſmodi ſchedulæ, eiuſdem eſſe debent papiri, quantitatis, plicaturæ, & ita bene clauſæ vt legi non poſſint. His itaque in hunc modum diſpoſitis alter iuuenum, qui ſorte extractus fuerat, educat ſingillatim ſchedulas nominum. Alter vero ſchedulas albas, & notentur nomina eorum, cui ſchedulę cum Cruce contigerint. Cumque omnes ſchedulæ cũ Cruce

ex-

extractæ fuerint, ſumantur ſchedulę nominum eorum, quibus Cruces contigerint, ſiue duæ, ſiue tres fuerint, & ponantur in vno ſacculo omnes, cumque bene inuicem mixtę fuerint, ab altero illorũ iuuenum, qui erit minor natu, vna illarum extrahatur, & ille cuius nomen ſcriptum erit in tali ſchedula, pro vero, & legitimo ſocio Conuentuali habeatur, eique plenam, & indubitatam fidem in ijs, quæ fratrum, & Monaſteriorum noſtrorum honorem, & vtilitatem concernunt, Patres, Deſſinitores adhibeant. Huic neceſſitates ſuas Monachi exponant. Dent literas ad Deſſinitorium, ſi quas habent; Committant verbotenus, ſi quid habent. Hic in Capitulo, cum repręſentet omnes ſui Monaſterij fratres, vocem habebit in electione Deſſinitorum: & cuncta Monaſterij, ac fratrum particularium negocia fideliter ibi tractabit: ſecretiſſima tenendo, quæ ſibi tradentur in ſcriptis, ſolis Deſſinitoribus portanda, aut verbo referẽda, ex quorum relatione notabile ſcandalum poſſet oriri. Quod ſi contra fecerit, non poſſit eligi vſq; ad triẽnium; & inſuper ab ipſo Generali etiam grauius, iuxta rei exigentiam puniatur.

Notandum vero quod in Conuentualem eligi non poteſt, qui voce paſſiua, vel in genere, vel in illo actu ſpeciali eſſet priuatus. Similiter ſi aliquis fratrum ſciret quempiam ſacerdotem, ob alium quemuis defectum non debere admitti ad talem electionem, poteſt, immo vero debet illum detegere; vel in ſecreto ipſi Prælato, vel publice, ſi ei viſum fuerit: citra tamen odium, & indignationem aut paſſionem vllam: ſed zelo tantum iuſtitię, & debito.

Digitized by Google

Et in tali caſu Prælatus iudicet cum conſilio ſeniorum quid agendum. Et ſi iuſtitia ita exigere videbitur, vocet fratrem illum, & verbis conſolatorijs rẽ illi exponat, hortans, vt pacifice cedat. Si in aliquo Monaſterio non eſſent iuuenes, aut Nouitij ad extrahendas dictas ſchedulas, aſſumantur vnus vel duo fratres conuerſi ad arbitrium Prælati, & ſeniorum. Qui vero conuentualem aliter creare præſumpſerint, tam Prælatus, quam conuentualis in futuro Capitulo, vtraque voce careant. Et ſi aliquis Prælatus in huiuſmodi Conuentualis creatione fraudem aliquam (quod abſit) cõmiſerit, & fuerit conuictus, per triennium omni dignitate, & Prælatione, in pœnam ſit priuatus: & talis creatio inualida ſit, & nulla. Quoniam vero Conuentualis vniuerſos ſui Monaſterij repræſentat, caueat Prælatus ne eum habeat in itinere loco famuli, ſed tanquam comitem. Ipſe autem Conuentualis officium ſuum fideliter, & animoſe exequatur. Et ſi quid habet referre Deffinitorio contra Prælatum, illud eidẽ Pręlato nullo pacto detegat, ſub pœna carceris, per duos menſes, & ieiunandi qualibet feria ſexta dicti temporis in pane, & aqua. Nec Prelatus ęgreferat, quod ipſe Conuentualis ſuo munere diligenter vtatur, ſed curet magis ita ſe gerere in ſuo Magiſtratu, vt de eo non niſi bona referri poſſint ad Capitulum. Volunt præterea Patres, vt excludantur ab huiuſmodi electione, qui propter infirmitatem, ſenectutem, vel aliud legitimum impedimentum, ſe ante excuſauerint, dummodo videatur inſuper, quod ea die, qua huiuſmodi debet fieri electio Prælatus

legat,

Digitized by Google

legat, ita vt omnes intelligant, hoc præſens Capitulum, vel legi faciat fratribus Congregatis in Capitulo, poſt Nonam. Denique ſuos Monachos Patres admonent, ne volentes Capitulo ſcribere, in ordinatis paſſionibus ſeducantur: nec quadam animi facilitate, ne dicam leuitate, ſcribant; Sed Deum præ oculis habentes, ea quæ fuerint neceſſaria, & vtilia ſuggerant patribus, cum omni honeſtate, & grauitatè. Vt autem pax, & beneuolentia inter nos, quam maximè conſeruetur, admonent Prælatos, & Monachos, vt nullo vnquam tempore querant, quis contra eos ſcripſerit Capitulo, vel ipſos in viſitationibus accuſauerit.

Electo autem Conuentuali, fiant à ſenioribus literæ teſtimoniales, ſiue credentiales, cum appoſitione ſigilli ipſius Monaſterij: fidem Generali, & Patribus facientes de huiuſmodi electione. Quarum quidem literarum tenor & forma ſit huiuſcemodi videlicet Reuerendiſſimi Patres. Mittimus ad vos dilectiſſimum fratrem noſtrum Dominum N. in conuentualem, ſecundum ordinationes noſtras electum ab vniuerſo conuentu, & fratribus. Cui plenam, & indubitatam fidem in ijs, quæ fratrum, & noſtri huius Monaſterij vtilitatem concernunt, adhibere dignemini. Valete in Chriſto. Ex Monaſterio noſtro Sancti. N. Die Menſis, &c. Et infra. Filij Monaſterij San. N. Venire autem ad Capitulum, teneantur, & debeant non ſolum Reuerendiſſ. P. Generalis, Viſitatores, Prelati regimen habentes, & Titulares vt ſupra, verum etiam Rectores, qui, quouis nomine cenſeantur, in aliquo Monaſterio Congre-

Digitized by Google

gregationis noſtræ principalem adminiſtrationem de mandato Deffinitorum, etiam ſine titulo, habuerint. Similiter, & Monachus, qui vt ſupra electus fuerit ſocius conuentualis. Quod ſi aliqua rationabili, & legitima cauſa contigerit Prælatum, non poſſe venire, in tali caſu mittat ipſum Conuentualem. Si vero, & Prælatus, & Conuentualis, iuſtis cauſis eſſent impediti: tunc ipſe Prælatus, & conuentus teneantur mittere litteras, tam bonum Congregationis, quam ſui Monaſterij concernentes, per vnum ex fratribus, de communi conſenſu maioris partis Monachorum, ſeu per conuentualem propinquioris Monaſterij.

Si aliquis Prælatus propter infirmitatem, aut aliam legitimam cauſam (habita licentia à Patre Generali, & Viſitatoribus) non veniret ad Capitulum, permaneat omni modo (vti iam dictum eſt) in ſua ſolita authoritate. Si vero, non habita licentia, ipſo facto, die, qua omnes Prælatos abſolui ſolitum eſt: authoritate, titulo, loco, regimine, & cura, quam Prælati tenebant; ſe priuatum nouerit, pariter, & abſolutum, & cura omnis, tam in ſpiritualibus, quã in temporalibus ad Priorem vel Subpriorem deuoluatur. Præter ſupradictos autem non præſumat aliquis cuiuſcumque Gradus, ſeu conditionis exiſtat, venire ad Capitulum, niſi habita prius à Patre Generali licentia. Quod ſi quis contrafecerit, non audiatur à Deffinitoribus: & eodem tempore Capituli, ieiunet ter in pane, & aqua, in Refectorio: & inſuper per triennium non poſſit ad aliquam dignitatem, & gradum promoueri. Si vero quis Prælatus cauſa

ſa

ſa manifeſtæ infirmitatis voluerit ſecum adducere vnum ex fratribus, conuerſum, vel commiſſum pro ſui obſequio, permittatur ei, cognita cauſa, à Patre Generali, & Viſitatoribus. Si conuentualis ſolus ſine Prælato venerit ad Capitulum, & id ſua culpa acciderit, ieiunet bis coram Patribus omnibus in Refectorio, & in terra, pane, & aqua.

QVAE PER PRAELATOS AD Capitulum ſint deferenda.

CAP. III.

APpropinquante tempore Capituli, quilibet Prælatus, vna cum ſuo conuentuali ſic iter arripiat, vt feria ſexta precedente Dominicam, in qua incboari debet Capitulum, vel ſaltem ſequenti mane ante Miſſam Tertiæ, ad Monaſterium, & locum deputatum perueniant; ſub pœna priuationis actiuæ vocis, & paſſiuæ in electione Deſſinitorum: niſi forte aliqua vrgente, & legitima cauſa fuerint impediti, aut licentiam retardandi à Reuerendiſſimo Patre Generali habuerint.

Itaque in vnum ſic collecti fratres, mane Sabbati, Chorum ingrediantur, & ſolemniſſime cantetur Miſſa B. Virginis Mariæ ab Abbate ſancti Michaelis de Murano. Eodem die poſt Nonam, in loco ſolitę reſidentiæ Patris Generalis, ſimul congregentur, vna cũ ipſo Reuerendiſſimo, Viſitatores, & Abbas Sancti Michaelis prædicti, vt Camerarius, ſiue Capſarius vniuerſæ Congregationis. Ad quos ſub inde veniant Prælati omnes, deferentes extractum,

Digitized by Google

vt dicimus, ſiue notam redditnum, & expenſarum ſuorum Monaſteriorum. Et ſoluent iuxta numerum redditnum, pro quolibet centenario vnum; pro expenſis neceſſarijs, quæ quotidie fiunt ad commodum ipſius Congregationis. Si quis vero aut extractum non detulerit, aut in præſentatione huiuſmodi rationum, fraudem aliquam commiſiſſe depræhenſus fuerit, ad arbitrium Patrum Deffinitorum in eodem Capitulo grauius puniatur vel poſt Capitulum, ſi tum res in lucem venerit, à Patre Generali, & Viſitatoribus.

Soluto autem vno pro centenario, proferat Prælatus quilibet fidem à duobus ſenioribus ſui Monaſterij adminus, & à Patre Vicario Prouinciæ ſubſcriptam, in qua habeatur, Prælatum ipſum depoſuiſſe in capſa ſui Monaſterij, ſuam ratam Quindennij, & quæ à ſuis predeceſſoribus ante repoſita fuerat, ſeruaſſe, & in eadem capſa vere, ac realiter reliquiſſe. Et quicumque hoc facere contempſerit, ſit ipſo iure, & abſque alia ſententia, omni dignitate, & officio priuatus ad quinquennium. Eandem quoque pœnam incurrere volunt, quicumque dictam fidem falſificaſſet. Qui vero eam ſubſcribunt, non credant ſimplicibus verbis Prælati, ſed teneantur ſub ſcrupulo conſcientiæ, eam in capſa videre, ac numerare. Quæ pecunia quindenniorum in abſentia Prælati, nemo attingere præſumat. Et ſi ipſe Prælatus ea vteretur in aliqua extrema neceſſitate, teneatur antequam ad Capitulum pergat, eandem in capſa refundere, ſub pœna priuationis vt ſupra. Teneantur etiam ijdem Prælati deferre ſecum ad Capitulũ

libel-

libellum Debitorum, & Creditorũ Domus, & Monaſterij ſui cum cauſis eorum, vt de omnibus Patres Deffinitores informare valeant ac etiam ſuos ſucceſſores in officio. Quodſi quis hoc facere contempſerit aut fraudem in his conficiendis admiſerit, careat voce actiua, & paſſiua in electione Deffinitorum. Ad officium etiam Prælatorum ſpectat petere licentias pro eis, qui promouendi ſunt ad ſacerdotium, ſi opus fuerit, & petere literas gratioſas pro Benefactoribus Monaſterij ſui. Conuentuales autem ad Capitulum ferre teneãtur, omni cum diligentia, litteras fratrum, & ſuam pariter litteram teſtimonialem, & ſi quid eis ſimile fuerit à fratribus demandatum.

DE ABSOLVTIONE GENERALIS & aliorum Prælatorum ab omni regimine dignitate ac titulo.

CAP. IV.

His omnibus in Sabbato ita peractis, die Dominico ſequenti, cum maxima ſolennitate cantabit Miſſam de Spiritu Sancto Reuerendiſſ. P. Generalis, Diaconus erit maior Viſitator, Subdiaconus vero Minor; In qua quidem Miſſa omnino prohibetur cantus figuratus, ſed cantus dumtaxat firmus, & organa ibidem reſonent. Eodem pariter die Sacerdotes omnes priuatas Miſſas de Spiritu Sancto celebrabunt. Dicta ſexta, omnes in Refectorium conueniant, vbi ſub grauibus pœnis præcipitur, ne hæc die, & alijs, durante Capitulo, dentur niſi duo fercula,

cula, ſiue duæ pictantiæ. Nec deſit ſacra lectio de Homelia Euangelij currentis. Circa finem vero prãdij, facto ſigno à Prælato, deſcendat, qui legerit è ſuggeſto, & is qui ſermonem latinum de more habiturus eſt, accepta benedictione, aſcendat, & orationem ſuam recitet, quæ breuis eſſe debet; & circa ea, quæ tractanda ſunt eadem die, verſari: antequam vero recitetur, Pater Reuerendiſſimus, & Viſitatores teneantur eam, & alias ſimiles videre, & audire.

Deinde, Nona dicta, ad ſonum Campanulæ Pater Generalis, Viſitatores, ac Prælati omnes cum ſuis Conuentualibus (qui omnes totum Capitulum faciunt, & repræſentant vniuerſam Congregationem) in Capitulum veniãt: ibique mentali prius oratione præmiſſa: Pater Generalis dicat Ver. Saluos fac ſeruos tuos. *Reſp.* Deus meus ſperantes in te. *Verſ.* Eſto nobis Domine Turris fortitudinis. *Reſp.* A facie inimici. *Verſ.* Nihil proficiat inimicus in nobis. *Reſp.* Et filius iniquitatis non apponat nocere nobis. *Ver.* Domine non ſecundum peccata noſtra facias nobis. *Reſp.* Neque ſecundum iniquitates noſtras retribuas nobis. *Ver.* Mitte nobis Domine auxilium de ſancto. *Reſp.* Et de Sion tuere nos. *Ver.* Domine exaudi orationem meam. *Reſp.* Et clamor meus ad te veniat. *Ver.* Dominus vobiſcum. *Reſp.* Et cum ſpiritu tuo. *Oremus.*

Actiones noſtras queſumus Domine aſpirando præueni, & adiuuando proſequere,

vt

Digitized by Google

vt cūcta noſtra oratio,& operatio à te ſemper incipiat, & per te cæpta finiatur.

Famulorum tuorum quæſumus Domine delictis ignoſce, vt qui tibi placere de actibus noſtris non valemus: Genitricis filij tui Domini noſtri interceſſione ſaluemur.

Interceſſio nos quæſumus Domine Beatorum Patrum noſtrorum Benedicti, & Romualdi commendet,vt quod noſtris meritis non valemus eorum patrocinio aſſequamur. Per Chriſtum Dominum noſtrum. Amen.

His præmiſſis,& facta proteſtatione à Patre Reuerendiſſimo, de non admittendis, qui admitti non merentur, nec excludendis, qui excludi non debent ab electione Deffinitorum, ſedente ipſo Reuerendiſſimo in loco ſuo, in medio Viſitatorum, omnes Prælati genuflexi, ſeu in terram proſtrati, humiliter, ac per ordinem culpas ſuas dicant, & renuncient ſuis dignitatibus, ac Prælaturis, in manibus ipſius Reuerendiſſimi, ac Viſitatorum. Vel ſi placuerit, antiquior Prælatus vice omnium aliorum, alta voce culpam dicat, ac veniam petat, de omnibus negligentijs, renuncietque modo dicto, prælaturis omnibus, ac officijs, ab eiſque petat abſolui. Cumque P. Reuerendiſſimus renunciationes factas acceptauerit, & abſoluerit, ac abſolutos pronuntiauerit Prælatos dictos ab omni eorum dignitate,& adminiſtratione,imponendo pro negligentijs ſalutarem pænitentiam,renunciabit & ipſe Generalatui ſtando in

R ſuo

ſuo loco, coram Viſitatoribus ſedentibus. Cumque Viſitatores dictam renunciationem acceptauerint, & abſolutum pronunciauerint, ſurgant omnes Prælati, & ad ſua loca, ſecundum ordinem Profeſſionis illico petant, ſupra tamen Conuentuales.

DE ELECTIONE SCRVTATORVM.

CAP. V.

POſt hæc Pater Reuerendiſſimus, Viſitatores, & quatuor ex ſenioribus, proponant ſinguli; & nominent ſecrete in aurem Patris Generalis, quos ille conſcribat in cedula; vnum vel duos Monachos, hoſpites, vel eiuſdem Monaſterij, non Prælatos, neque Conuentuales, qui per diſquiſitionem eligantur ad recipiendum ſcrutinium Deffinitorum: & horum tres, qui pluribus (vltra medietatem) ſuffragijs nominati fuerint, pro veris, & legitimis ſcrutatoribus habeantur. Quodſi nullus ex ijs, qui propoſiti fuerant, à pluribus (vltra medietatem) approbatus fuerit, & electus, ijs omnibus excluſis, alij denuo proponantur, & per diſquiſitionem eligantur, & ſic deinceps, donec dictus numerus ternarius ſcrutatorum legitime habeatur. Et ſi fuerint aliqui pares in vocibus, præferatur, qui maior eſt Profeſſione: His itaque hunc in modum electis, & vocatis coram patribus, exponat eis Reuerendiſſimus præteritus, quod ſit eorum officium, & quid agere debeant. Præcipiatque eis in virtute Sanctæ obedientiæ, vt impoſitum ſibi officium fideliter exequantur: nec vnquam reuelent

vllo

vllo pacto, nec directe, nec indirectè, quot quis voces, aut fabas habuerit, nec aliud quid eorum, quæ à patribus ſecrete tractantur, ſub pœna priuationis vocis vtriuſque, per triennium. Quam pœnam eos etiam incurrere volunt, ſiue Prælati ſint, ſiue Scribæ, qui quidpiam eorum, quæ in Deffinitorio geruntur, reuelare præſumpſerint. Neque vero hoc loco tacendum putamus, quod qui voce paſſiua priuati ſunt, ad nullam dignitatem, aut prælaturam in noſtro ordine, quamdiu ſic fuerint ſuſpenſi, eligi poſſunt.

Facta deinceps ſcrutatorum electione, & vaſibus ad hoc præparatis, tot ſacculi, ex ordine ponantur in vno, quot ſunt illi, qui paulo ante prælaturis renunciarunt: Sintque huiuſmodi ſacculi nominibus eorũ inſcripti: In alia vero vrna, ſeu vaſe ſimiliter totidem ſacculi ex ordine ponantur, quot ſunt conuentuales, & in ſingulis nomen vnius illorum ſcriptum ſit.

DE ELECTIONE ET POTESTATE Patrum Deffinitorum.

CAP. VI.

POſt hæc reſidentibus, vt ſupra præſcriptis Patribus, vnicuique tot fabæ albæ, & nigræ dentur, quot ſufficere poſſint ad huiuſmodi electionem faciẽdam. Et demum Pater Generalis adhortetur omnes in Chriſti viſceribus, vt velint in tanti Magiſtratus electione (ſepoſitis paſſionibus, & affectibus proprijs) bonum ſibi commune proponere, & Dei dumtaxat Gloriam, & Animarum commodum inueſtigare.

Quibus omnibus peractis, primus ſcrutator, accipiens ſacculum Patris Generalis præteriti, ab vno quoque ſuffragium recipiat, ſæpe repetens alta voce Reuerendus Pater Dominus N. vobis proponitur pro Deſſinitore, ſi placeat.

Deinde ſecundus ſcrutator, accipiens ſacculum ſecundum, circumferat illum ſimiliter, accipiendo fabas, & ſuffragia, pro illo Prælato, quem pariter nominet ſæpius. Tertius ſimiliter ſcrutator tertium ſacculum deſerat, & accipiat vota; & Primus deinceps ſcrutator quartum ſacculum, & ſic de ſingulis. Delatis ergo omnibus, & ſingulis ſacculis Prælatorum, bene clauſi reponantur in propria vrna, ſeu vaſe: & poſtmodum ſimiliter ſacculi Conuentualium circumferantur eodemmet modo. Et his quoque abſolutis, & in proprio vaſe repoſitis: ſcrutatores (omnibus alijs licentiatis) ſoli remaneant, & apertis Primum ſacculis Prælatorum, & facta collatione numeri ad numerum, ſignēt quot fabas nigras vnuſquiſque Prælatus habuerit, incipiendo à ſacculo Patris Generalis. Et illi ſex qui vltra medietatem, plures fabas nigras habuerint, ſeorſum ſcribantur ſecundum Profeſſionem, cum hac ſuperſcriptione. DEFFINITORES PRAELATI. *Deinde, per ordinem aperiant ſacculos conuentualium, & facta ſimiliter collatione fabarum, illi tres, qui vltra medietatem plures ſabas nigras habuerint, ſeorſum ponantur cum inſcriptione.* DEFFINITORES CONVENTVALES.

Nunc fiunt duodecim Deſſinitores, decem ex numero Prælatorū, & duo ex numero

ro Conuentualium, vt ex diplomate Vrbani VIII. ſub datum Romæ die 6. Maij 1642.

Quod ſi duo pariter, totidem votis eligerentur, ſi ambo fuerint Prælati, anteponatur, qui maior eſt, ſecundum Profeſſionem. Similiter ſi ambo fuerint conuentuales, maior ſecundum Profeſſionem ſit Deffinitor, altero excluſo. At ſi vnus Prælatus, & duo conuentuales, iiſdem votis peterentur. Prælatus primo admittatur, deinde conuentualis, qui maior eſt Profeſſione, altero conuentuali cedente. Quod ſi, vice verſa, duo Prælati, & vnus conuentualis, paribus Votis concurrerint, conuentualis primo admittatur, deinde Prælatus maior ſecundum Profeſſionem, minore Prælato excluſo. Verum ſciendum, quod fabę nigræ approbant, ſeu affirmant, ac petunt; albæ vero reprobant, negant, & explodunt.

Sciendum item, quod ſi quis ſacculus repertus fuerit plures fabas habere, quam ſit numerus electorum, inanis erit talis electio, per fraudem facta. Quod ſi fabæ albæ, additę, vel ſubtractæ, nec damnum, nec vtile afferunt, non propterea electio erit inualida. Vt puta, ſi quis viginti quinque fabis nigris electus eſſet Deffinitor, & haberet per fraudem vigintiſeptem, illæ duæ, per fraudem additę, non propterea inualidam reddunt electionem. Et ſic de ſimilibus.

Item ſciendum, quod non poſſunt eligi in Deffinitores, ij, qui ob aliquid flagitium carceri mancipati fuerint, niſi à patribus denuo habilitati fuerint, ad huiuſmodi munera obeunda. Immo vero,

nec prælaturas alias, tales ſine diſpenſatione obire poſſunt.

Item ſciendum omnibus eſt, quod ex conſtitutione à duobus iam Deffinitorijs approbata, & authoritate etiam num Apoſtolica confirmata, non poſſunt eligi in Deffinitores pluſquam duo Profeſſi eiuſdem Monaſterij, ſiue ſint Prælati, ſiue Conuentuales. Non tamen id intelligi debet de Patre Reuerẽdiſſimo Generali, qui ratione officij vniuerſalis perſona cenſetur. Quare, ſi plures, quam duo eiuſdem Monaſterij in Deffinitores electi eſſent, duo Priores, qui ſcilicet plures voces habuerint, præualeant, alijs cedentibus.

Item notandum, quod ſi quis ambitioſe, ac fraudolenter ſeducendo aliquos, hunc ſibi Gradum ſubripuerit, omni dignitate; perpetuo carere debet. Deffinitoribus itaque hunc in modum creatis: denuo ad ſonum Campanulæ vocentur Patres in Capitulum, & omnibus ſedentibus, primus ſcrutator accepta benedictione à Patre Generali, alta voce legat, & pronunciet, primum Deffinitores Prælatos: Deinde Cõuentuales. Sed antequam ad alia progrediamur, ſciẽdum eſt, quod ad officium Deffinitorum pertinet cuncta in Capitulo occurrentia, atque in Congregatione diſponere: quod tempore Capituli, ipſi Deffinitores omnem repreſentant Congregationem: quodque, ipſis electis, intelligitur omnis à Capitulo, & patribus vniuerſis, tributa poteſtas. Idcirco omnia, quę fuerint, per ipſos in Capitulo diffinita, iuxta priuilegiorum noſtrorum tenorem, inuiolabiliter obſeruentur ab omnibus Prælatis, & fratribus noſtræ Congregationis, cuiuſcũque gradus, ſeu conditionis exiſtant.

DE

DE HIS QVAE AGERE DEBENT Patres Deffinitores, immediate poſt eorum creationem: & de electione Præſidentis Deffinitorij, Scribæ,& aliorum.

CAP. VII.

MOx abeuntibus Monachis ad propria, Deffinitores in loco ſolitæ reſidentiæ adunati, & ſedentes ſecundum ordinem Profeſſionis: primum ſemper locum tenente Reuerendiſſimo Patre Generali, qui ſemper eſſe debet, niſi aliquod notabile eſſet impedimentum, vnius ex Patribus Deffinitoribus: eligant per fabas, vnum è gremio illorum, qui ſit caput, & Præſidens Deffinitorij, & ipſe (niſi adſit vt ſupra legitimum aliquod impedimentum) iuxta conſuetudinem hactenus ſeruatam, eſſe debet Reuerendiſſimus P. Generalis præteritus. His peractis, vt omnia cum ordine fiant, creent Patres Deffinitores Economum ſpiritualem, qui primum locum poſt Deffinitores teneat cum ea authoritate, quam quilibet Prælatus in ſuo Monaſterio habere ſolet. Huius erit in primis curare, quod officia Diuina congrue celebrentur: ordinare, qui debeant ſingulis diebus, Miſſas canere, qui debeant illis miniſtrare; ſollicitare fratres ad frequentationem chori; ſtatuere quibus horis refectio ſumi debeat, licentiare fratres, vt extra Monaſterium vadant, pro neceſſarijs Domus, & alia huiuſmodi facere, quæ ſolet Prælatus in ſuo Monaſterio.

Creent prӕterea Economum temporalem, cuius officium ſit prouidere neceſſaria, pro victu Capituli. Deinde eligatur Scriba, qui omnes Capituli actiones conſcribat, quique plenus rimarum non ſit, ſed fidelis, prudens, & ſecretus. Sciatque per eum ſcripta, non minus roboris habere, quam ſcripta per ſcribam publicum, ſeu Notarium. Cuius quidem ſcribӕ (qui debet elegi de numero Prӕlatorum vel conuentalium) ſit officium, litteras omnes Capitulo prӕſentatas, coram Deffinitoribus legere, & ea, quӕ alicuius ponderis, aut digna examine conſpexerit, in vno folio in modum Memorialis notare; vt poſtea, per Deffinitores examinentur. Sit etiam eius officium ſtatuta, & terminata per Deffinitores, in Regiſtro deſcribere diligenter, & annotare. Scribi etiam faciat litteras Gratioſas, pro Benefactoribus Congregationis, cum appoſitione ſigilli, quas ipſe ſubſcribat. Licentias quoque vendendi, ſeu quouis titulo alienandi, per Deffinitores conceſſas, ſcribat, vel ſi ſcribi faciet, ipſe ſubſcribat, & ſignet. Eius quoque partes erunt reſpondere litteris ad Deffinitorum directis, & dare copiam Conſtitutionum, in eodē Capitulo factarum. Et ſi opus fuerit, detur ei coadiutor. Et demum in abſolutione Capituli publicè, & coram omnibus, vt infra dicetur, perlegat omnia acta, ſtatuta, & terminata ac definita per ipſos Patres Deffinitores.

Deinde, eadem ſeſſione, inſtituantur tres Hoſtiarij, qui ſemper adſtent ianuӕ Deffinitorij. Quatuor ſub inde Seruitores menſӕ, & Lector. Qui omnes intra Deffinitorium vocati, à Prӕſidente inſtruantur

circa

circa eorum officia. Similiter à Patribus tres Computiſtę eligi debent, ad quos attineat in ſupradictis extractibus rationes Monaſteriorum, redditūum videlicet, & expenſarum, diligenter inſpicere, & examinare, & poſtea relationem facere corā Patribus Deſſinitoribus, citra perſonarum acceptionem.

DE ABSOLVTIONE VISITAtorum ab eorum officio.

CAP. VIII.

SEquenti die, poſt celebrationem, vel auditionem Miſſarum, congregati in vnum Patres Deſſinitores Primum vocari faciant ac ſe Patres Viſitatores, & ab ipſis audiant in primis diligenter, viſitationes vniuſcuiuſque Monaſterij, tam Monialium, quam Monachorum: & poſtmodum diſpoſitionem ordinis, ac Monaſteriorum: quid viderint, quid intellexerint in ſuis viſitationibus, quo in ſtatu Congregatio noſtra ſit poſita; quinam ſint mores Monachorum; quanta obſeruantia, quæ fama de ipſis in populis habeatur, & huiuſmodi. Qua relatione fideliter facta, renuncient, & ipſi officium in manibus Patris Præſidentis, & Deſſinitorum, qui dictam renunciationem acceptando, pro negligentijs, de more, pænitentiam eis iniungant.

Sed non videtur Patribus, hoc loco ſilentio prætereundum, quod quemadmodum errant Viſitatores, non conſiderando in Viſitationibus ſuis multa; quæ, & ſi non eis in actu viſitationis dicuntur, tamen per aliam viam ſciunt, & intelligunt: nec referendo ea

Pa-

patribus Deſſinitoribus: Ita etiam errat Reuerendiſſimus cum diſſimulat, nec intelligere curat, quæ eſſent intelligenda, immo perquirenda, vt neminem contriſtet. Nec non, & Deſſinitores aliquando ſimiliter errant, aut difficiles ſe exhibendo in danda audientia, aut modicam fidem eis, qui aliqua referunt, adhibendo. Quare ſequitur vt vitia à Patribus ſine punitione, & emendatione relicta, plerumque ab alijs cum dedecore Religionis, & multorum ſcandalo puniantur. Idcirco Patres obſecrant, ac in Chriſti viſceribus monent Generales, ac Viſitatores omnes, qui futuris temporibus erunt, vt omni cum diligentia exequi curent eorum officium, quod ſane maioris eſt momenti, quam multi forſan arbitrantur: & minutatim ſingula Deſſinitoribus referant, quæ in ſuis viſitationibus cognouerunt. Ipſi vero Patres Deſſinitores quæcunque eis referuntur, mature conſiderent, & nihil paruipendant, quoniam per ſæpe parua ſcintilla, quæ modico labore extingui poterat, neglecta, in ardentiſſimam, & penè inextinguibilem flammam ſubcreuit. Sciantque verum eſſe illud Prophetæ, multa nimirum paruulis, & humilibus plerumque reuelari, quæ magis, & ſapientibus denegantur.

DE PRAELATORVM, ET CONuentualium examinatione.

CAP. VIII.

PRoinde *licentiatis Viſitatoribus, Patres Deſſinitores perlegant litteras, ad eos tranſmiſſas ſiue*

à Mo-

à Monaſterijs, ſiue ab alijs: & ſi quid in eis erit, quod aliqua egeat diſcuſſione, vel conſultatione, faciant ſcribam eius rei memoriale aliquod ſumere, vti iam dictum eſt.

Mox audiant Prælatos, qui Monaſteriorum curam geſſerunt, inquirentes ab eis ſtatum Monaſteriorum, & diſpoſitionem: quot habeant Monachos, quomodo ſe gerant in Dei ſeruitio, ac ſi pacificè viuunt. Poſt Prælatos autem, ingreſſus detur Conuẽtualibus, & ſingillatim examinentur de regimine ſuorum Prælatorum, qualiter ſe geſſerint, tam circa cultum Diuinum, quam circa adminiſtrationem rerum temporalium: Vtrum ſcandalum aliquod notabile contigerit in eorum Monaſterio, & vtrum id incuria, & negligentia Prælati acciderit: Quẽ Monachi deſiderent habere in Prælatum, cum ſit innouandus. Et ſimiliter quem vellent eſſe Generalem, ſi eſſet mutandus. Præterea exponant ipſimet Conuẽtuales ſi quid habent dicere ex perſona particulariũ Monachorum, quoad mutationes, & alia. Sed animaduertant quod, & ſi cuncta exponere habent, quę, & bonum vniuerſale concernunt, & peculiare ſuorum Monaſteriorum commodum, non tamen debent ſe ipſos, ac Patres Deffinitores, nugis, ac rebus nullius momenti tędio, ac moleſtia afficere. In medium itaque afferant, non defectus, ac imperfectiones, quæ quotidie, & paſſim in Monaſterijs accidunt (has enim Prælatus ordinarius corrigere, & emendare debet) ſed ſi qua ſunt conſideratione digna, ac tanti Magiſtratus animaduerſione, ea denuncient, & inculcent. Qui vero falſum aliquod ſcienter retuliſſe de-

depræhenſus fuerit, contra Prælatum ſuum, vel alium quemuis, veluti infamis, ac monaſtico habitu indignus, grauius puniatur. Qui vero veraces, & Dei zelo ducti, in ſuis narrationibus inuenti fuerint, commendentur à Patribus & congruo tempore, dignis honoribus cumulentur. Vt autem Conuentuales prædicti libere, quæ habent, & ſentiunt exponere coram Patribus valeant, præcipitur omnibus, & ſingulis Deffinitoribus, vt nullo vnquam tempore reuelare præſumant, quæ viderint, & audierint ab ipſis Conuentalibus in loco ſolitæ reſidentiæ, & in Deffinitorio exiſtentes. Et qui contrafeciſſe deprehenſi fuerint, cum ex officio fuerint egreſſi, grauiter à Reuerendiſſimo Patre Generali puniãtur, & per quinquennium, omni dignitate, & prælatura priuentur. Cum ſane indignus merito cenſeri debeat, quocumque, vel minimo Magiſtratu, qui audita ſub ſecreto reuelare præſumit.

Statuerunt etiam Patres quod Prælatus, de quo facienda eſt examinatio ſi ſit Deffinitor, exeat de Capitulo. Similiter ſi quis Deſſinitorum habeat Prelatum ſibi conſanguinitate coniunctum; quando de illo Prælato fit examinatio, Deſſinitor ille tunc exeat, nec præſens ſit in illa examinatione, & Conuentualis relatione. Conuentuales etiam Deffinitores exeãt Capitulo, cum ſuorum Monaſteriorum Prælati ingrediuntur examinandi. Habita igitur de omnibus informatione, notentur à ſcriba, ſi qua repræhenſione digna fuerint: & accerſito eo (cum tempus erit) qui eſt repræhendendus, à Præſidente Capituli interrogetur diſtinctè, & ſeriatim de ſibi oppoſitis impor-

tan-

tantibus, ne inaudita parte, contra eum procedatur minus iuſte. Et tandem audita eius reſponſione, Præſidens eum, pro vt viderit expedire, de conſenſu Patrum abſoluat, vel moneat, corripiat, & puniat. Et ſimiliter cum quocumque alio ſi præſens fuerit procedatur. Quam quidem correctionem, vel admonitionem volunt Patres recipi cum omni reuerentia, & deuotione.

Si vero per Conuentualem, aut quemuis alium relata fuerint aliqua, de quibus tunc haberi certa informatio non poſſit, dentur Generali, & Viſitatoribus, aut prouinciæ Vicario, vt examinent, & procedant, prout infra in Capitulo de Viſitationibus ordinabitur.

QVOMODO TERMINANDA expedire debeant Deffinitores.

CAP. IX.

HIs itaque peractis; in ſequentibus ſexionibus tertiæ, & quartæ feriæ, ſi tot negocia præcedenti die expleta fuerint: Patres Deffinitores, nuncios, ſi qui ad eos miſſi fuerint audient primum, deinde reliquos omnes, & priuatos Monachos, & Seculares, qui audiri ab eis expectant: & notari à ſcriba faciant, ſi quid eis adnotatione dignum delatum fuerit. Et hac ſeu ſequenti die in refectorio, poſt Lectionem menſæ, fiat, & habeatur oratio ab eo, cui anno ſuperiori iniuncta fuit: in qua tractetur de auctoritate, ſeu poteſtate iudicum, & Magiſtratuum, ſeu de

Digitized by Google

alia conſimili materia. Nec Miſſa ſolemnis etiam his diebus intermittatur. Quod ſi Patres Deſſinitores, ob multitudinem negociorum, huiuſmodi Miſſis intereſſe non poterunt; ſaltem intereſſe velint, ac teneãtur Miſſæ Anniuerſarij omnium Defunctorum Cõgregationis, quæ cantari debet feria quarta. In quo die poſt Miſſarum celebrationem; definiri, ac terminari ſolent, quęcunque definienda, ac terminanda ſunt, pro obſeruantia Regulæ, morum Reformatione, & augumento maioris perfectionis in noſtra Cõgregatione. Quoniam autem iiſdem diebus, pro tranſgreſſionum qualitate, pęnę delinquentibus iniunguntur, vt diligentius omnes à malo declinent, & bonum proſequi ſtudeant; Declarant Patres, quod pęnę quæ à Patribus Deſſinitoribus iniunctæ fuerint, pro erratis Monachorum, nullo pacto neque in totum, neque in partem à quoque minui poſſint, niſi ab eodemmet Deſſinitorio, nemine diſcrepante. Volunt etiam Patres, Præſidentem Capituli, & Generalem ſemper, & vbique eſſe promotorem omnium cauſarum, & quod ipſe teneatur inter Deſſinitores, tempore Capituli, & inter Viſitatores, & alios, tempore Viſitationum, quęcumque proponere, de quibus inter Patres fuerit tractandum: & ſuper quibus ab aliquo Deſſinitorum fuerit requiſitus. Omnia igitur, quę notata fuerint, per Scribam, in medium definienda, ſeriatim, & ſucceſſiue producat: & incipiens à ſenioribus, & primis, vſque ad nouiſſimos ſciſcitetur vota vniuſcuiuſque: poſt quos omnes, per ordinem, conſideratis omnibus dicat, & ipſe ſententiam ſuam. Si quem vero deprehenderit in dicendo prolixiorem,

&

Digitized by Google

& extra materiam vagari: moneat eum Præſidens, non tamen mordacibus verbis, ſed perbenigne, vt paucis exponat votum ſuum, & ad rem pertinentibus.

Omnibus vero auditis, illa opinio in qua maior pars Deffinitorum per vota, fabas, vel viua voce conuenerit, cenſeatur ab omnibus definita.

Et quoniam nolunt Patres, vt facile à modo fiant quotidie nouæ ordinationes, & niſi maxima cum grauitate, & maturitate, & ex vrgentiſſima cauſa: propterea ordinarunt: quod ſi quæ à modo in futurum faciendæ ſunt Conſtitutiones, poſtquam fuerint à Patribus Deffinitoribus formatæ, vocatis omnibus Prælatis, coram ipſis ſingillatim, per ſcribam, aut cui Deffinitoribus mandauerint, legantur: & quæ à duabus partibus dictorum Prælatorum, pari voto approbatæ fuerint: Patres Deffinitores faciant publicari immediate, ſequenti anno praticandas, & futuro proximo Capitulo, modo quo ſupra, à duabus Prælatorum Partibus approbandas, & confirmandas. Quæ deinceps non valeant, niſi eodem modo, quo confirmatæ fuerant, reuocari, Deffinitores igitur ſequenti anno expeditis alijs ſupradictis, legi faciant ordinationes præteriti Capituli, & iudicio duarum partium Prælatorum, vel approbentur, vel reuocentur. Quod ſi fuerint approbatæ, reuocari non poſſint, niſi modo quo ſupra, & ex duodecim Deffinitoribus, ad minus vndecim conſenſerint.

Poſt hæc audiant ijdem Deffinitores à Computiſtis, qui viderint extractus, & expenſas vniuſcuiuſ-

iuſque Monaſterij, quo in ſtatu vnumquodque Monaſterium habeatur, & ſi quid eſt animaduerſione dignum.

DE TAXIS ET SVBVENTIONIBVS.

CAP. X.

QVoad diſtributionem taxarum, quæ quotannis fieri ſolet, ob ſolutionem quartæ partis fructuum, penſionum, & aliarum rerum, volunt Patres vt poſt hac, non caſu vel ad beneplacitum fiat, ſed conſiderate, & ſecundum quod iuſtum fuerit, ac rationabile. Itaque diligenter conſideratis cuiuſcunque Monaſterij redditibus, & expenſis, ſeu grauamintibus, fiat talis diſtributio inter Monaſteria, ad libram vt aiunt, & ſolidum. Illud tamen animaduerſione dignum hoc loco ducimus, non eſſe videlicet æquè grauandum Monaſterium, quod mille quidem aureorum reddituum (exempli gratia) habet, ſed longe maiores expenſas: vt illud quod quingentorum dumtaxat aureorum redditum habens, longe tamen minores expenſas, & exitus habuerit, quam dicta aureorum ſumma ſuſtentare, ac pati poſſet: quandoquidem illud mille aureorum deficit in neceſſarijs, iſtud vero quingentorum abundat. Horum igitur, & conſimilium ratio habeatur. Et meminerint omnia loca noſtra vnius eſſe corporis, & congregationis mẽbra. Neque velint peculiari aliqua affectione ducti (Quod ſane vitium eſt maximè proprietatis) membrum

brum

brum aliquod vt puta brachium vnum, ita ſanum validum ac forte, nimia indulgentia efficere, vt alterum infirmum inualidum ac imbecille, nulliuſque roboris reddatur. Quæ quidem taxæ cuilibet Monaſterio, vt ſupra impoſitæ, infra præfixionem termini ad ſoluendum, à Prælatis omnibus, & à quolibet ipſorum pro ſui rata Monaſterij, quibus, & vbi ſolui debebunt, ſoluantur. Quod ſi quis elapſo termino non ſoluerit, intelligatur, & ſit ipſo iure à ſuo officio, & prælatura ſuſpenſus.

QVO NAM PACTO FACILLIME fieri poteſt, immo & debet, vt Generalis ab vniuerſa Congregatione: & quilibet Prælatus à Monachis ſui Monaſterij eligantur.

CAP. XL.

QVo ad electionem vero Prælatorum, quæ regulariter fieri ſolet, feria quinta in prima, vel ſecunda ſeſſione, quando ſcilicet cætera omnia ſuperioribus diebus, abſoluta fuerint, Patres in primis ſtatuerunt, vt in tertio ac poſtremo anno generalatus, teneatur Reuerendiſſimus Pater, ac Viſitatores in uiſitationibus ſuis diſquirere à Monachis ſingillatim, tam Prælatis quam ſubditis, quem nam è Patribus, in futuro Capitulo, pro bono Congregationis, cuperent fieri Generalem: & vota ſingulorum in libro Viſitationum conſcribere. Abſolutis deinceps Viſitationibus antequam ad determinationem

Digitized by Google

Deſſinitorij veniatur, ipſemet Reuerendiſſimus, ac Viſitatores colligant diligenter in vnum vota ſingulorum, nullum omnino prætereuntes: & perſonas nominatas, cum numero vocum, ſeorſum ſcribant. Poſtremo dum Viſitationes Patribus Deſſinitoribus legendæ erunt, legantur, & huiuſmodi petitiones: vt videant Patres, qui nam pluribus ſuffragijs petãtur, & notent: vt ſubinde habita matura conſideratione, ſtudeant vniuerſitati, quoad fieri poteſt, ſatisfacere. Et hunc eundem ordinem ſeruari volunt in electione aliorum Prælatorum: nempe vt Prælatus, cum fuerit in fine ſui officij interrogetur, ac pariter omnes Monachi eiuſdem Monaſterij, quem nam vellent in Prælatum illius loci, & quem idoneum ad id oneris ſubeundum pro illo tempore iudicauerint: & habitis hoc pacto votis vniuſcuiuſque Monaſterij, ac etiam filiorum earundem domorum, etiam abſentium, quẽ nam videlicet, & ipſi cuperent domibus, quarum ſunt Profeſſi, præfici: ſcribant omnia, & ad Capitulum, vt dictum eſt, deferantur. Et Patres Deſſinitores curabunt (poſtpoſito quocumque intereſſe particulari) eos præficere Monaſterijs, qui à maiori, & ſaniori parte fuerint expoſtulati. Ita enim omnia cum pace, & ſatisfactione Monaſteriorum diſponentur, & Reuerendiſſimus Pater, ferè ab omnibus, & ſingulis Congregationis Monachis, quodammodo eligetur. Et Prælati reliqui à ſuis Monaſterijs, iuxta Regulæ diſpoſitionem. Vt autem hæc omnia feliciter ſuccedant, neceſſe eſt, vt omnes, & ſinguli, ſolius Dei timorem, ac rationem in ſuis petitionibus præ oculis habeant, & bonum Congregationis vniuerſale, nec

ſinant

Digitized by Google

ſinant ſe Paſſionibus, vel aliquo peculiari commodo à bono, & vero abduci.

Præcipiunt etiam inuiolabiliter obſeruari conſtitutio facta in Capitulo Marthæ, per quam diſponitur, vt poſt duos Generales Cænobitas, ſequatur de neceſſitate in eodem gradu, & fiat Generalis, vnus ex Eremitis: & ſimiliter poſt duos Eremitas Generales, quando ſic eſſe contingerit, ſuccedat neceſſario in eius loco, & ſubrogetur vnus ex cenobitis: Non tamen propter hoc tollitur facultas, quin poſſint viciſſim, modo vnus, è Cænobitis, modo ex Eremitis, & alternatim ad eundem Generalatus Gradum aſſumi. Sed hoc dumtaxat intelligunt, ac volunt, vt nō poſſunt immediate ſibi inuicem ſubrogari in officio Generalatus, aut eligi niſi duo cenobite, vel Eremitæ: ita vt nunquam tertius ſuper addi poſſit.

Nolunt præterea, iuxta tenorem dictæ Conſtitutionis, quo ad cænobitas, vt poſſint duo Generales eiuſdem Monaſterij profeſſi, immediate ſibi inuicem ſuccedere. Similiter vetant, ne vllus aſſumatur in Viſitatorem, qui eiuſdem ſit Profeſſionis cum Reuerendiſſimo Patre Generali. Pari etiam modo aſſumi nō poſſint ex eodem Monaſterio, ſeu Profeſſione pluſquam Septem Prælati, iuxta Conſtitutionem, & cōſuetudinem iam per multos annos, & toties approbatam, ac tandem à ſancta Sede Apoſtolica. Declarant nihilominus, quod in numero hoc ſeptennario Prælatorum eiuſdem domus, & Profeſſionis, computari nullo modo debeat Pater Generalis.

Digitized by Google

DE GENERALIS AC ALIORVM Prælatorum electione.

CAP. XII.

His igitur omnibus, & ſingulis diligenter inſpectis, cum iam dicta dies, qua electiones Prælatorum fieri debent, aduenerit, omnibus alijs Capituli negocijs abſolutis, & cantata ſolemuiter Miſſa Spiritus Sancti ab eo, cui contigerit: ad electiones Prælatorum hoc pacto procedatur. Eligantur Primum, modo ſupradicto, tres alij ſcrutatores, vel iam electi, pro ſcrutinio Patrum Deffinitorum, confirmabuntur: Deinde Reuerendiſſimus Pater, breui admodum oratione, adhortabitur, & ſcrutatores, vt fideles eſſe velint, ac diligentes in negocio tanti momenti, & reliquos Patres, vt ſemotis omnibus priuatis commodis, permittant ſe à Spiritu Sancto (cuius nutu omnia recte geruntur) duci, ac gubernari. Poſtremo quilibet Deffinitor proponat aliquem eligendum in Generalem, prout ei conſcientia dictauerit, ſcribendo nomen eius in ſchedula. Verum animaduertant ſedulo Patres noſtræ Congregationis morem, hactenus, & quidem laudabilem extitiſſe ſemper, confirmandi vſque ad triennium completum in Generalem, eum qui gradum illum tunc obtinet: niſi forte legitimum aliquod impedimentum obſtaret. Cum itaque omnes, & ſinguli Deffinitores ſcripſerint, & aliquem vnum in ſchedula nominauerint, ponant ſchedulas illas in vaſe, ita vt legi non poſ-

ſint,

ſint, & accitis ſcrutatoribus, eas in eodem vaſe, illis tradant. Qui inde recedentes, in proximam eorum reſidentiam veniant, & lectis ſchedulis, & collatione facta numeri ad numerum, fideliter ſcribant, ſecundum ordinem Profeſſionis, omnes propoſitos, & nominatos. Deinde reuertentes ad Deſſinitorium, pronunciabunt eos coram Patribus, dicentes hoc pacto, Paternitates veſtrę propoſuerunt in Generalem R. Patrem D. N. R. Patrem D. N. & R. P. Dominum N. *& relicta ibi cedula nominatorum ad Generalatum (ſeruando ſibi eius copiam in folio cum numero fabarum, quibus vnuſquiſque fuerit nominatus) accipient ſcrutinium primi Viſitatoris, quod interim Patres fecerint, ne tempus abſumatur; & ſic deinceps de alijs Viſitatoribus, & Prælatis.*

Habito ſcrutinio, Patres, poſt colloquium aliquod, ſi opus fuerit, circa idoneitatem propoſitorum in ſchedulis, vnum quemque proponent inter ſe ipſos duodecim: & qui inuentus fuerit plura ſuffragia (vltra medietatem) habuiſſe, ſeu plures fabas nigras, ſcribatur ab vno ex Deſſinitoribus in papiro ad id deputato, ſic. Talis ad Generalatum tot vocibus ſeu fabis eſt petitus, & electus. *Et ſic de alijs Viſitatoribus, & Prælatis.*

Sed notandum quod ſcriba, niſi fuerit de numero Deſſinitorum, non debet intereſſe huiuſmodi electionibus, ſed vices eius aliquis de corpore Deſſinitorij ſupplebit. Item notandum quod Præſidens, ſi eſt de numero Præpoſitorum in ſchedulis, ante omnes ſemper proponi debet ſcrutandus per fabas.

Digitized by Google

Item notandum, quod dum aliquis de corpore Deffinitorij proponendus eſt, egredi debet extra Deffinitorium vt magis libera ſit electio, & ipſe ſibi ſuffragium minime tribuere valeat. Sciendum eſt etiam, quod fruſtra nominatur, ſiue proponitur, qui iam electus eſt Prælatus alicuius Monaſterij. Vt autem occurratur ſcandalis, quæ euenire poſſent, præcipiũt Patres, ne aliquis Conuentualis, exiſtens Deffinitor, poſſit ab illo Deffinitorio eligi vllo pacto in Prælatum. Sed hanc eis dumtaxat facultatem faciant, vt tales Conuentuales valeant, pro illo anno, eligere ſibi ad habitandum quodcumque Monaſterium noſtræ Congregationis illis magis placuerit. Electis proinde Prælatis, eligantur Confeſſarij, ac Capellani Monialium ſi opus fuerit, quod ſi non eligantur, intelligantur confirmati ijdem, qui tunc reſident in officio. Eligantur etiam Procuratores, ſi qui ſunt ad aliquod regimen ſine titulo eligendi.

Eodem Die, ſi tempus ſuppeditauerit, aut die ſequenti, incipiendo à Patre Generali, deinde ab eis, qui ſunt in Deffinitorio, denuncietur vnicuique onus Prælaturæ, quę ſibi contigerit, ex Patrum electione: vocando eos ſingillatim intra Deffinitorium, ſecundum ordinem dignitatum: & ſingulis admonitiones fiant, ac ſolitæ cerimonię. Quod ſi quis abſens fuerit, committatur ſcribę, vt quamprimum eum, per litteras, certiorem de onere ſibi impoſito, faciat. Poſt Prælatos ſimiliter vocentur Confeſſarij, & Capellani Monialium, & ſi qui alij ſint vocandi.

Ceterum antiquas Conſtitutiones innouando, volunt Patres, quod vllo pacto quiſpiam aſſumatur ad

ali-

aliquam Prælaturam, etiam titularem, niſi poſt decennium à ſua Profeſſione in noſtro ordine & Congregatione. Hoc etiam attendant Patres, quod Prælati, & Monachi, qui in aliquo Monaſterio, vel regimine, immediate à Deffinitorio dependente, per triennium ſteterint, non poſſunt in illo iterum ſub aliquo prætextu inſtitui: niſi ex euidenti cauſa vtilitatis illius Monaſterij, fuerit, per Deffinitores, ex quibus ad minus octo conſentiant; etiam per annum ſecum diſpenſatum: Ita tamen, quod ſi intra annum in aliquo Monaſterio Prælatum deputari contigerit, ſi quidem ante feſtum omnium ſanctorum id fuerit, pro integro anno illi computetur.

DE ELECTIONE GENERALIS & aliorum Prælatorum extra tempus Capituli.

CAP. XIII.

VIſo quo pacto Generalis, ac reliqui Prælati à Deffinitorio quotannis in Capitulo eligantur, ſiue confirmentur; quoniam contingere poteſt, vt etiam infra annum, & extra Capitulum, Generalis, vel alius Prælatus, per mortem amoueatur: Idcirco opere precium eſt exponere, quo nam pacto tum eis alij ſubrogari debeant: Iuxta igitur conſuetudinem hactenus ſeruatam, & à felic. record. Paulo III. confirmatam, deficiente Generali infra annum per mortem, in hunc modum ad electionem ſucceſſoris procedi debet.

Digitized by Google

Patres Viſitatores, qui tunc erunt in officio, mortuo Generali, vel quomodolibet aliter amoto, debent quantocius, per litteras, id ſignificare Maiori Heremi, Abbati Sancti Michaelis de Murano, Abbati Claſſis, Abbati Carcerum, Abbati vallis Caſtri. Abbati Sancti Matthiæ de Murano, Abbati Angelorum de Florentia; & demum Abbati Sanctæ Crucis de Auellana (licet de eo nulla mentio habeatur in dicta confirmatione, quia tum temporis dicta Abbatia non erat in Congregatione noſtra) mandantes vt omnes, & ſinguli, ſtatuta die conuenire debeant Rauennę in Abbatia Claſſenſi. Cumque omnes prædicti Præſules ibi cõuenerint ad electionem, hoc pacto procedant. Cantata ſolemniſſime Miſſa de Spiritu Sancto, ad locum deputatum ſe conferant, vbi electio noui Generalis fieri debet, & habito interſe colloquio, qui in actu huiuſmodi electionis dumtaxat, Primum locum obtinere debeat minime vere alibi; vt puta in Choro, & Refectorio, in quibus locis maior erit Prælatus Domus, videlicet Abbas Claſſenſis; Adhortetur omnes, vt pacifice, ac Religioſe in tali electione ſe ſe habere velint; & talem deligere ſtudeant, quem putent vniuerſitati gratum, ac huiuſmodi regimini aptum, pro vniuerſali bono Congregationis. Deinde modo ſupraſcripto, per ſcrutinium ſchedulas, & fabas, ad electionem procedant. Quod ſi prædicti decem, Viſitatores, & Prælati infra menſem à morte, & obitu Patris Generalis, ſucceſſorem non creauerint, interſe diſſidentes, vel alia quauis de cauſa, in tali caſu conuocentur in eodem loco omnes alij Prælati

Con-

Congregationis, & qui denuo propoſiti fuerint, vt ſupra in ſcrutinium, adducantur, & qui plures fabas nigras, ſeu vota vltra medietatem, habuerit, intelligatur electus, & ſit Generalis.

Quodſi vnus, vel duo de numero dictorum decem, ob aliquod legitimum impedimentum, prædictæ electioni intereſſe non poterit, vocem ſuam alteri minime committere valeant, aut quempiam ſubrogare, qui eius vicem gerat: ſed in tali caſu, procedatur ad electionem ſine illis duobus: nec minus authoritas penes illos octo vel nouem reſideat, quam ſi adeſſent omnes. Cum autem dicti decem conuenerint ſex fabæ nigræ ſufficient, vt quis legitime ſit electus: præualeat nihilominus, qui plures, vltra medietatem, fabas habuerit nigras. Inter octo quinque ſimiliter vincunt. Inter ſeptem quatuor. In ſumma, qui pluribus votis medietatem tranſcendit, ille pro electo habeatur. Similiter ſi de toto numero Prælatorum, aliquos déeſſe contigerit, nihilominus ſtatuta die, & indicta prius omnibus, & ſingulis, qui adfuerint, procedant, dummodo ſint è tribus partibus duę. Cæterum declarant Patres non poſſe, nec debere in aliquo alio loco dicti electores congregari, quam in dicta Abbatia Claſſis: quæ pro hoc negocio præ omnibus ſola deputata eſt. Seruent nihilominus in tali electione omnia ſuperius dicta: ne videlicet, pluſquam duo Cænobitæ ſibi inuicem ſuccedant in Generalatu: neque pluſquam duo Eremitæ, ſed mediet ſemper, & ſequatur, poſt duos Cænobitas, Eremita, & è contra, vt ſupra. Caueant ſimiliter, ne is, qui eligetur, eiuſdem ſit Profeſſionis,

cum

cum defunćto, cui ſubrogatur. Si tamen infra annum contingeret eligi in Generalem aliquis, qui eiuſdem eſſet Profeſſionis cum aliquo ex Viſitatoribus, in tali caſu volunt Patres, non obſtantibus prædictis in contrarium, quod ille Viſitator, qui eiuſdem eſſet Profeſſionis, cum electo Generali, perſeueret vſque ad proximum Capitulum, & tum alius alterius Profeſſionis, in locum eius ſubrogetur. Quodſi quis ſecus electus fuerit, non ſeruatis videlicet omnibus, & ſingulis ſupradictis, electio illa irrita ſit, & ipſo iure nulla.

Si vero aliquis Prælatus inferior infra annum mori, vel amoueri, contigerit ad Reuerẽdiſſimũ Patrem Generalem, & Viſitatores ſpectabit alium in demortui, vel amoti locum ſubrogare, hoc pacto. Audito talis Prælati obitu Reuerendiſſimus vna cum Viſitatoribus, ſi commodè id fieri queat, ſe trãſferat ad illud Monaſterium quod ſui Prælati ſolatio deſtitutum remanſit: & auditis illius loci Monachis, poſt celebratam Miſſam de Spiritu Sancto, vna cum Viſitatoribus ad electionem procedat. Debet ſiquidem vnus quiſque eorum vnum quempiam proponere, & qui plures fabas nigras in ſua ſcrutatione habuerit, ille ſit illius loci Prælatus. Quodſi vota fuerint æqualia, præferatur qui maior eſt, ſecundum Profeſſionem: & omnium horum actuum ſit loco ſcribæ, Notarius publicus, qui de eiuſmodi electione ſit rogatus, & publicum faciat inſtrumentum. Sciendum vero eſt, quod Viſitatores, dum ſunt in tali officio, non poſſunt infra annum ad aliquam Prælaturam eligi, niſi ad Generalatum. Cum in huiuſ-

modi

modi electionibus infra annum, ipſi tantum duo viſitatores cum Patre Generalis conueniant; ſi alter eorum ſuffragijs peteretur, non niſi duo electores remanerent, quod quidem abſonum eſt, & perabſurdum. Quod autem dictum eſt de electione Prælatorum infra annum; Intelligi debet etiam de Confeſſarijs, & Capellanis Monialium, Procuratoribus, & alijs conſimilibus.

Quo ad Prælatos Titulares ſi infra annum eligi debuerint, modo ſupradicto eligantur à Patre Generali, & Viſitatoribus, excepto, quod non erit neceſſe adire Monaſteria, in quibus obierint. Similiter deficiente aliquo Viſitatore infra annum, per mortem, vel quomodolibet aliter, Pater Generalis, & alter Viſitator, ſi conuenerint, eligant alium, ac ſubrogent in demortui locũ, modo ſuperius notato quoad Profeſſiones ſeruato. Quod ſi non concordauerint, eius electio vſque ad Capitulum prorogetur.

NVLLVM EX ALIA CONGREGAtione poſſit in noſtra, ad aliquam Prælaturam aſſumi.

CAP. XIV.

SImiliter ordinarunt, antiquis Conſtitutionibus inhærendo, quod nullus, qui ex alia Congregatione ad nos venerit (quod tamen raro eueniet, & cũ cautelis ſupra poſitis) poſſit vllo tempore, nec debeat ad aliquam Prælaturam aſſumi in noſtra Congregatione, neque titulum aliquem Prælationis habere. Idẽ

quo-

Digitized by Google

quoque obſeruari volunt, ac mandant circa Patres Eremitas, qui fuerunt, antequam ad ſacram Heremum veniſſent, alterius Religionis. Ipſi enim quamuis inter nos recipi valeant, non tamen poſſunt fieri Prælati. Secus autem de Patribus Eremitis, qui nullam aliam Religionem Profeſſi ſunt. Hi namque ad quamlibet Prælaturam aſſumi poſſunt, & gradum quemlibet, etiam Generalatum, in noſtra Congregatione ſortiri. Quodſi aliquis contra hanc deliberationem ex aliquo accidenti fieret Prelatus, ipſa talis electio irrita ſit, & nulla: ſi tamen quiſpiam ob multa merita, & religioſiſſimam conuerſationem dignus, qui aſſumatur ad Prælaturam cenſeatur, non poſſit aſſumi, niſi per ſcrutinium vniuerſale omnium Prælatorum Congregationis in Capitulo, & ſuffragijs ſeptem octauorum.

DE PVBLICATIONE, ET ABſolutione Capituli.

CAP. XV.

OMnibus, quæ ad Generale Capitulum pertinẽt, expeditis, omnes aduocentur, tam de Capitulo, quã de Monaſtero, vbi Capitulum celebratur, publicenturque per ſcribam Capituli, tanquam authoritate Apoſtolica publicum Notarium, Pater Generalis, Viſitatores, ac Prælati Monaſteriorum, tam adminiſtrationem habentes, quam Titulares: Et ſi qui ſunt Adminiſtratores ſine titulo: ſimiliter Monialium Confeſſores de nouo electi, & ſi qui ſunt Admini-

miniſtratores, vel Procuratores ſine titulo, & his peractis per eumdem ſcribam omnia terminata in Capitulo publicentur, exceptis ijs, quæ ſecreta Deffinitores duxerint tenenda. Quæ vero publicata fuerint, Prælati, aut Conuentuales inſcriptis ad ſua Monaſteria, fratribus ſuis denuncianda portent: poſtea publicentur nominatim omnes noſtræ Congregationis Fratres, qui præterito anno in domino quieuerunt, iuxta relationem Prælatorum factam Deffinitoribus vel ſcribæ: Vt ſi pro alicuius requie conſuetæ orationes, ex ignorantia vel negligentia factæ non fuiſſent, ſuppleantur. Publicentur etiam nominatim ſi qui fugitiui, vel expulſi, vt ab omnibus euitentur, ſecundum declarationes ſuper Capitulo vigeſimo nono. Publicentur etiam mutationes fratrum, inſuper, & fratres, qui anno præterito iuxta relationem Prælatorum, votum Profeſſionis emiſerint. Vltimo publicetur locus ſequentis Capituli. Conſequenter Pater Generalis committat omnibus, vt oretur pro Sanctiſſimo Papa N. pro Cardinalibus, pro Principibus, Prælatis, ac Congregationis noſtræ Benefactoribus, viuis atque Defunctis. Quibus peractis, quilibet Prælatus petat à ſcriba, ſi qua ad ſuum Monaſterium pertinentia ordinata fuerint, in authentica forma, in libro ſui Monaſterij poſtea adnotanda. Et in ſpecie de fratribus ad ſuũ Monaſterium tunc deputatis, an pro aliquo illorum obtenta fuerit licentia, vt ad ordines promoueatur, & quo tempore. Et ſimiliter à Patre Generali requirat, ſi qua fuerint ad ſuum Monaſterium pertinentia, & ſic obtenta prius licentia, & Benedictione

per-

Digitized by Google

percepta, facultas ſit vnicuique redeundi ad ſua Monaſteria, niſi ex aliqua cauſa fuerit neceſſe aliquos remanere. Generalis tamen, & Viſitatores, vltimi recedant. Modus autem, hęc omnia pronunciandi, vt ab omnibus idem ordo ſeruetur, erit iſte videlicet. Primo pronuncientur Prælati. Secundo Conſtitutiones ſiue inchoatæ, ſiue factæ. Tertio Confeſſores Monialium, & Adminiſtratores. Quarto Mutationes fratrum. Quinto numerus Profeſſorum fratrum. Sexto fugitiui, & expulſi ac licentiati. Qui omnes ſpecifice nominentur, & à quo Monaſterio. Septimo ſpecificentur nominatim defuncti omnes, & in quo Monaſterio. Octauo, impoſitio taxarum. Nono, locus futuri Capituli.

DE POTESTATE GENERALIS, & Viſitatorum.

CAP. XVI.

GEnerali noſtro, qui ſemper eſſe debet, & Abbas S. Hippoliti de Fauentia: tanquam Patri Cõgregationis, deferatur ab omnibus, & eidem exhibeatur omnis reuerentia, & loci præeminentia. Ipſe etiam in quocumque fuerit Monaſterio, omnia ſigna, tam particularia, quam generalia faciat. Teneat penes ſe, nõ ſolum paruum ſigillum, quo ſemper vti debet, cum ſigno Calicis, & Columbarum: verumetiam ſigillum magnũ vniuerſæ Congregationis, quo vtuntur Patres, ac ipſe etiam Generalis, cum aliquid præcipuum nomine Capituli, vel regiminis fieri contingit,

Regi-

Digitized by Google

Regiſtrum etiam Capituli, aut ipſe teneat penes ſe, aut ab aliquo faciat diligenter cuſtodiri. Ad ipſum deferantur Congregationis negocia, quæ intra annum occurrerint. Ad eundem principaliter pertinet, omni diligentia procurare, vt ordinata per Capitulum, Patres exequantur, & præſertim quod diſtributiones, & taxæ, debitis temporibus, perſoluantur. Poſſit etiam in his, quæ intra annum occurrerint, & vbi ſibi, tam pro euitandis, quam pro ſedandis ſcandalis, & pro pace ſeruanda videbitur, cum vno ſaltem ex Viſitatoribus prouidere. Attamen ipſe caueat, ne affectione, aut Paſſione aliqua moueatur; ſed omnia ſecundum Dei timorem diſponere ſatagat. Quodſi aliter fecerit (quod abſit) ſciat ſe per Deffinitores, ſequentis Capituli, puniendum.

Statuerunt etiam ipſi Patres, ac nullo pacto volunt (& ſi poteſt Generalis, immo debet, vti bonus paſtor, pro bono, & defenſione ſui gregis, quoties opus fuerit, ob negocia Congregationis accedere ad curiam Romanam) quod nemini Viſitatorum, Prælatorum, vel fratrum liceat ad eandem Curiam Romanã proficiſci, niſi accedente conſenſu ipſius Patris Generalis, & Viſitatorum. Et qui contrafecerit grauiſſime puniatur. Quam licentiam, ſi quando non facile haberi poſſet propter abſentiam, ab ipſo Patre Generali poſſit, ſi periculum eſſet in mora, dare Pater Vicarius Prouincialis. Poſſit etiam Generalis, immo, & quilibet Vicarius in ſua Prouincia; quoties ex aliqua neceſſitate occurrerit; Monachos de Monaſterio, ad Monaſterium (etiam ipſis Monachis inuitis) mutare, & tranſmittere intra annum. Inſuper Generalis,

Digitized by Google

lis, & Viſitatores, vt dictum eſt, licentiã dare poſſint ædificia notabilia in Monaſterijs conſtruendi, iuxta conſuetudines noſtras. Item poſſunt ijdem, imo debẽt in actu Viſitationis, cauſas, & lites inter Monaſteria, ac perſonas Congregationis audire, & ſummarie (ſola facti veritate inſpecta) iudicare, & terminare. Quod vero, iuſtitia mediante, iudicauerint, vel terminauerint, faciant obſeruari. Et demum Generalis cum ſuis Viſitatoribus, omnem repręſentantes Congregationem, ea omnia exequi poſſint, immo & debeant ſuper quibus fuerint Capituli authoritate muniti. Ordinauerunt præterea, quod ſi intra annum, pro aliquo negocio, congregare Patres contigerit, & aliquam facere Dietam, Generalis id facere poſſit; ac etiam locum celebrandæ Congregationis eligere. Quibus Congregationibus, & dietis interuenire debent omnes illi Prælati, quos ſupradiximus interuenire debere ad electionem Patris Generalis infra annum. Et alij, quos voluerit ipſe Generalis, & Viſitatores. Ad ipſos etiam Generalem, & Viſitatores pertineat, cum opus fuerit, propter ſcandalũ aliquod euitandum, ordinata per Capitulum, de omnium conſenſu, & non aliter, ſuſpendere, vſque ad tempus Capituli, non tamen reuocare. Poſſint etiam, vbi neceſſitas vrgeret, aliquod vniuerſale in tota Congregatione conſtituere, vſque ad tempus Capituli dumtaxat ſeruandum. Et ſic ordinata per prædictos, pro bono Congregationis volunt obſeruari. Et quia munera excecant oculos ſapientium, & ſubuertunt corda iuſtorum, ſtatuerunt, iuxta ſacrorum Canonum ſanctiones, quod nec Generalis, nec Viſitatores,

res,

Digitized by Google

res, durante eorum officio, accipere nullatenus poſſint quæcumque munera à fratribus noſtris, vel Monialibus, vel alijs quibuſcunque perſonis de Congregatione. Quodſi contra fecerint grauiter à Patribus Deſſinitoribus, tempore Capituli puniantur.

QVANDO, ET QVALITER A Patre Generali vna cum ſuis Viſitatoribus, fieri debeant Viſitationes.

CAP. XVII.

T*Empus Viſitationis Monaſteriorum noſtrorum regulariter volunt Patres, quod ſit à feſto Natiuitatis B. Mariæ Virginis, vſque ad medium Quadrageſimæ. Intra quod, niſi legitimo impedimẽto Generalis, & Viſitatores fuerint impediti, teneantur ſuum officium expleuiſſe. Quodſi alter Viſitatorum, vel ambo, fuerint legitime impediti, de conſenſu Vicarij eius Prouinciæ, quam viſitare voluerit, eligat Generalis alium Prælatum, qui actu tantum ſit Viſitator, & non officio: ita vt intra Præfatum tempus Viſitatio non omittatur. Quamprimum igitur Generalis, & Viſitatores, Monaſterium, quod viſitare intendunt, applicuerint: captato tempore, congregatiſque Prælato, Monachis, Conuerſis, & Commiſſis ipſius Monaſterij, Generalis aliquam breuem, puram, non in humanæ ſapientiæ verbis, ſub hac forma, vel ſimili faciat exortationem.*

Fratres cariſſimi cũ ex debito officij noſtri, Venerimus viſitare charitates veſtras, &

Monaſterium, tam in capite, quam in membris: Idcirco ſi quis veſtrum aliquo indiget, veniat ad nos, & eũ libentiſſime audiemus, & iuxta poſſibilitatem noſtram, ſecundum quod deſuper dabitur, prouidebimus. Si vero nullus veſtrũ aliquo indiget, Deo Gratias agite, & in hac pace veſtra cõtinuo manete. Charitatem inuicem ſeruantes, obedientiam, & reuerentiam, ob Dei amorem, Patribus impendentes, ac rigorem, Monaſterium, & obſeruantiam regularem accenſis deſideriis, confouentes: *& ſi qua alia huiuſmodi voluerint breuiter exhortari. Conſequenter moneant Prelatum, & Monachos, quod ſi quis pro bono Monaſterij ſui iudicauerit aliquid inſinuandum, libere loquatur: quoniam intentionis Patrum noſtrorum eſt, quod in Viſitationibus vitia, tam in Capite, quam in membris radicitus amputentur: cũ ea tamen, qua decet humanitate, & charitate. Caueat tamen quilibet, ſub grauiori pœna, ne alicui, potiſſime, Prelato, quauis paſſione ſeductus, aliquod falſum imponat, ſeu aliter, quam dictum factumue fuerit, referat. Poſtea vero, tempore congruo, generalis, & Viſitatores ſint ſeorſum cum ſolo Prælato Monaſterij, & ab ipſo habeant informationem, de Seniorum ſuorum, & aliorum Monachorum conditionibus, videlicet. Si Prior Clauſtralis, & Decani, ſint ſolliciti, circa ſua officia; In audiendis fratrum Confeſſionibus in Diuinis officijs, & communibus exercitijs; & in cuſtodia obſeruantie regularis; ſi ſibi inuicem ſint obedientes, & reuerentes; ſi cerimonias*

Digitized by Google

nias obſeruent, & obſeruari ſtudeant: Si ſint in admonitionibus fratrum, aut nimis tepidi, ut multum rigidi: Si Magiſter Nouitiorum ſit ſollicitus circa Nouitios ſuos, inſtruendo eos ad ea omnia ſeruanda, quę in Regula, & Conſtitutionibus noſtris continentur. Inquirant prçterea de idoneitate, & conditionibus eorum, ac etiam, ſi in eorum receptione, & Profeſſione obſeruentur prçcepta regulæ, & Conſtitutionum noſtrarum: Interrogent etiam ipſum Prelatum vtrum in adminiſtratione temporalium Cellerarius ſuum ſequatur conſilium, & voluntatem: ſi fratribus, potiſſime infirmis neceſſaria miniſtret: ſi ſit exēplaris cum fratribus, & ſecularibus tam in factis, quam in verbis, geſtis, & cæteris moribus: Si temporalia Monaſterij diligenter gubernet, & miniſtret: ſi libros computorum, ac rationum Monaſterij ſui teneat ordinatos; ſi inſtrumenta, & alia Monaſterij iura diligenter conſeruet: ſi inuentarium omnium rerum mobilium Monaſterij, & immobilium habeat, an viderit etiam vna cum ſenioribus computa Monaſterij ſui; ſi Monaſterium eſt debitis aggrauatum: Et quantum, & quem modum habeat ſatisfaciendi: Poſtmodum ipſe Generalis, & Viſitatores ante receſſum (diligenter viſis computis Debitorū, & Creditorum Monaſterij: necnon redditum, & expenſarum) ſi viderint Monaſterium notabiliter aggrauatum, moneant Prelatum, vt ſe temperet à ſumptibus, non multum neceſſarijs. Inquirant etiam ſi qui ſint fratres ſibi, aut alijs ſuperioribus rebelles, aut inobedientes; Et ſi correpti, non ſe emendauerint. Præterea inquirant, ſi ea, quę à Capitulo fuerunt

ordinata, quantum ſcilicet ad eos pertinet, obſeruentur: Si Regularis obſeruantia bene, & diligenter cuſtoditur: Si Diuina officia ordinate dicuntur: Si ieiunia regularia obſeruentur: Si ſilentia temporibus debitis, iuxta Regulam, & Conſtitutiones tenentur: Si inuicem reuerentiam exhibeant, & honorem: Si ſint compoſiti tam in choro, quam alibi, per Monaſterium: & potiſſime in conſpectu hoſpitum & aliorum: Si ſe cum eis immiſcent nō vocati: Si Hoſpites cum humanitate, & charitate recipiantur: Si eleemoſynę iuxta Monaſterij facultatem ordinarie erogētur: Si priuilegia noſtræ Congregationis, quę in illo ſunt Monaſterio, aut etiam particularia ipſius Monaſterij, caute, & diligenter cuſtodiantur: & ea omnino videant. In abſentia poſtea Prȩlati inquirant Generalis, & Viſitatores, ab vno quoque ſupradictorum ſeniorum, & fratrum ſegregatim in ſuis Viſitationibus, de ſe ipſis inuicem, ac de ſupradictis omnibus, prout viderint cuilibet competere: Similiter de qualitate Prȩlati: Si ſit ſollicitus circa obſeruantiam regularem, tam in ſe, quam in fratribus: Si corrigat fratrum exceſſus: Si frequentet Diuina officia, & Capitulum culparum: Si vna cum Decanis viſitet cellas: Si ſæpius exeat Monaſterium, ac ſi eſt facilis ad dandam licentiam alijs, vt ex leui cauſa exeant: Si fuerit exemplaris in ſua conuerſatione, tam cum fratribus, quam cum Secularibus. Si in eo, aut in aliquo Monacho fuerit aliquis notabilis exceſſus, & ſi confert de agendis Monaſterij cum ſenioribus. Poſt dictas interrogationes ſi quis aliquid dicere voluerit benigne audiant, ac exortentur ad obedien-

dien-

dientiam Prælati ſui, ad charitatem fratrum, ac regularem obſeruantiam.

Si qua præterea habuerint à Capitulo, in ipſo Monaſterio examinanda, examinent, ac perquirant, ſi vera fuerint, vel falſa, quæ fuerunt Patribus, & Capitulo delata. Similiter exequantur ſi qua fuerint à Capitulo, pro bono eius Monaſterij, aut alia cauſa eis demandata. Tandem habita de omnibus prædictis, prudenti, & diligenti informatione, tractent apud ſemmet ipſos Generalis, & Viſitatores cũ Dei Timore, quæ ſint monitione, quæ reprehenſione, & quæ correctione digna, tam in Prælato, quam in ſenioribus, cæteriſque fratribus. Aduertant autem, ne faciliter credant omni ſpiritui, ſed probent ſpiritus, ſi ex deo ſunt. Nec aliquem ex ſola ſuſpicione condemnent, ſed omnibus circunſtantijs conſideratis, cũ prudentia, & matura deliberatione dijudicent. Et ſi quos culpabiles, ſiue reos deprehendat, ſimul, aut ſeparatim, moneat Generalis, increpet, & corripiat, iuxta exceſſuum qualitatem. Et ſecundum Conſtitutiones noſtras, ordinet in premiſſis, quæ fuerint opportuna, ita vt ſuo conſilio, & directione, cuncta ſecundum Deum bene diſponat. Poſſint autem prædicti Generalis, & Viſitatores, Prælatum, ſi quem in notabilem exceſſum deprehenderint incurriſſe, aut minus idoneum ad regimen (adeo quod non poſſit abſque manifeſto ſcandalo ſeu graui damno Monaſterij, vſque ad Capituli tempus tollerari) omnibus concurrentibus votis, ſuſpendere, & alium pro eo ſubrogare. Poſſint inſuper omnes, & ſingulos ſeniores, & officiales Monaſterij ab eorum curis, & officijs ſuſpen-

ſuſpendere, & abſoluere: & ſi iudicauerint expedire, ab eorum Monaſterijs remouere. Caueant tamen ipſe Generalis, & Viſitatores, ne inordinata affectione, vitia vel exceſſus, diſſimulando, pallient: ſeu inordinata Paſſione pluſquam, & vbi opus non fuerit, aliquem inculpent, ſeu repræhendant, nec ſecũdum Auguſtinum, quęrant quid corrigant, ſed corrigant, quod inuenerint. Nam ſicut ordinatæ, & cum prudentia factæ viſitationes, ſunt cauſa obſeruantiæ regularis; conſeruandęque Religionis occaſio: Ita è contrario, imprudenter, & inordinatę, ſiue cũ Paſſione factæ; ruinę occaſionem pręſtant. Meminerint etiam ijdem, Generalis, & Viſitatores, Viſitationum, & officij ſui, Patribus Deffinitoribus rationẽ exactiſſimam reddituros. Vltimo conuocent in Capitulo Prę latum cum cęteris fratribus, Conuerſis, & Commiſſis; ibique eos breuiter exhortẽtur ad mutuam charitatem, & pacem; necnon obedientiam, & reuerentiam Prælati, vt ſupra: Et ſi quid voluerint monere, vel corrigere, id faciat Generalis, cum omni humanitate, & charitate, & Vale facientes, pro ſe orari petant, & in pace dimittant. Licentiæ vero ab ipſo Generali, & Viſitatoribus datæ, nullius ſint valoris, & momenti, nec eis vlla fides habeatur: niſi ſint in ſcriptis ſigillo noſtræ Congregationis ſignatæ. Ego frater ſcilic. eiuſdem Camald. ordinis Monachus, has ſupraſcriptas Conſtitutiones de mandato Patrum in vnum collegi, & in hanc, quæ ſupra formam redegi, Florentiæ. Anno Milleſimo, Quingenteſimo, Sexageſimo Nono.

Et ſi Reuerẽdiſ. Patres Deſſinitores Capituli eiuſ-

dem

dem Congregationis, celebrati dicto Anno Domini 1569. in Abbatia noſtra Claſſenſi; has omnes ſupraſcriptas Conſtitutiones; & in Regulam D. Patris Benedicti declarationes, à dictis Patribus Reformatoribus factas, acceptarunt, confirmarunt, & approbarunt, nemine penitus diſcrepante; vti videre eſt in Regiſtro Actuum dicti Capituli, manu Reuerend. Patris D. Philippi Florentini dicti Capituli Scribæ; ad maiorem tamen cautelam, & ipſi Patres Deffinitores manu propria ſubſcripſere videlicet.

Ego D. Ioannes Bapt. Generalis, in fidem ſubſcripſi.
Ego D. Romualdus de Verona.
Ego D. Antonius de Piſis.
Ego D. Hieronymus de Brixia.
Ego D. Lucas de Balneo Caballo.
Ego D. Patricius de Abbatia Polliciniij.
Ego D. Thomas de Sancta Agata.
Ego D. Andreas de Beuania.
Ego D. Iulius Florentinus.

Similiter anno 1570. poſtquam Patres omnes Deffinitores eaſdem Conſtitutiones, iam viſas & approbatas à Reuerendiſſimo, pariterque doctiſſimo viro Fratre Vincentio Herculanio, ordinis Prædicatorum, ex mandato SS. Domini noſtri Pij Quinti, acceptauerunt, & confirmarunt, vt patet in dicto Regiſtro, manu Patris D. Sebaſtiani de Fabriano ſcribæ capituli: & ipſi etiam manu propria ſubſcripſere hoc pacto, videlicet.

Ego D. Ioannes Bapt. Nouarenſis Heremitæ in fidem ſubſcripſi.

Ego

Digitized by Google

Ego D. Aegidius Comenſis.
Ego D. Iuſtus de Saxoferrato.
Ego D. Philippus Florentinus.
Ego D. Petrus de Balneo Caballo.
Ego D. Dominicus Cremonenſis.
Ego D. Thomas de S. Agata.
Ego D. Iacobus Maria de Fauentia.
Ego D. Sylueſter de Fabriano.

Quibus Conſtitutionibus, cum & Illuſtriſſimus Cardinalis Clarauallenſis, tum & Summus Pontifex Pius Quintus ſupremam impoſuerint manum: eas tandem, non modo Deffinitores, verum etiam Patres omnes, & Prælati totius Capituli anni huius 1571. vna omnium voce, parique conſenſu; exiſtente ſcriba R. Patre D. Cherubino de Abbatia Pollicinij: tertiò acceptauerunt, confirmarunt, & approbarunt.

FINIS.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google